

บทบาททางการเมืองของเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน
ในช่วงวิกฤตการณ์ทางการเมืองปีพ.ศ. 2549 — พ.ศ. 2550

นางสาวธิดา แยมบุปผา

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต

สาขาวิชาวารสารสนเทศ ภาควิชาวารสารสนเทศ

คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2550

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

POLITICAL ROLE OF THE MIDNIGHT UNIVERSITY'S WEBSITE
DURING THE POLITICAL CRITICAL TIME IN 2006 – 2007

Miss Thida Yamebubpha

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts Program in Journalism
Department of Journalism
Faculty of Communication Arts
Chulalongkorn University
Academic Year 2007
Copyright of Chulalongkorn University

ธิดา แยมบุปผา : บทบาททางการเมืองของเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนในช่วงวิกฤติการณ์ทางการเมืองปีพ.ศ. 2549 – พ.ศ. 2550. (POLITICAL ROLE OF THE MIDNIGHT UNIVERSITY'S WEBSITE DURING THE POLITICAL CRITICAL TIME IN 2006 – 2007)
 อ. ที่ปรึกษา : ผศ.ดร. พิงรอรจ รามสูต วรรณันท์, 141 หน้า.

การศึกษาเรื่องบทบาททางการเมืองของเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนในช่วงวิกฤติการณ์ทางการเมืองปีพ.ศ. 2549 – พ.ศ. 2550 เป็นการวิจัยเชิงปริมาณและคุณภาพ มีวัตถุประสงค์เพื่อตอบคำถามวิจัยคือ เว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนมีบทบาททางการเมืองในช่วงวิกฤติการณ์ทางการเมืองปีพ.ศ. 2549 – พ.ศ. 2550 อย่างไร ปัจจัยใดบ้างที่ส่งผลต่อบทบาทดังกล่าว และต่อเนื้อหาในรูปแบบต่างๆ ที่นำเสนอผ่านเว็บไซต์ในช่วงบริบททางการเมือง การวิจัยใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview)

ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนได้แสดงออกถึงมิติของสื่อภาคประชาชน ด้านการวิเคราะห์วิจารณ์แนวโน้มของเหตุการณ์ทางการเมืองได้อย่างเด่นชัดที่สุด และด้านการกล้าขุดคุ้ยความไม่ตรงมาตติแผ่น้อยที่สุด ส่วนในบทบาทของการเป็นพื้นที่สาธารณะจากการวิเคราะห์เนื้อหาที่นำเสนอบนเว็บบอร์ดพบว่า มิติด้านพื้นที่สาธารณะที่สะท้อนออกมาสูงสุดคือการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และต่ำที่สุดคือ การหาข้อสรุป ปัจจัยที่ส่งผลต่อบทบาททางการเมืองของเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน ได้แก่ อุดมการณ์ทวนกระแสของผู้จัดทำเว็บไซต์ ทุนดำเนินงานที่จำกัด โครงสร้างการบริหารจัดการซึ่งเป็นไปในลักษณะของเครือข่ายความร่วมมือแบบไม่เป็นทางการ และปัจจัยทางเทคโนโลยีที่เอื้อต่อการสื่อสารที่เป็นประชาธิปไตย ส่วนปัจจัยที่ส่งผลต่อเนื้อหาที่นำเสนอผ่านเว็บไซต์ในช่วงวิกฤติการณ์ดังกล่าว ได้แก่ จุดยืนทางการเมืองของบุคลากรของเว็บไซต์ และการกำกับดูแลเนื้อหาสื่ออินเทอร์เน็ต

นอกจากนี้ผลการวิจัยยังพบอีกว่า ถึงแม้อินเทอร์เน็ตจะมีข้อดีหลายประการสำหรับการเป็นพื้นที่ในการแสดงความคิดเห็นทางการเมือง เช่น การสื่อสารสองทาง ความรวดเร็ว ลักษณะอันไร้พรมแดน และลักษณะนิรนามของผู้ใช้ แต่ก็มีข้อจำกัดในการแพร่กระจายคือ จำกัดเฉพาะในชนชั้นกลาง อีกทั้งการสื่อสารผ่านอินเทอร์เน็ต โดยเฉพาะบนกระดานข่าวนั้นพบว่า ส่วนใหญ่เป็นการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเท่านั้น จึงไม่สามารถนำไปสู่ข้อสรุป หรือแนวทางในการแก้ไขหรือหาทางออกของปัญหาทางการเมืองได้

ภาควิชา	วารสารสนเทศ	ลายมือชื่อนิสิต.....	ธิดา แยมบุปผา
สาขาวิชา	วารสารสนเทศ	ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....	พิงรอรจ รามสูต
ปีการศึกษา	2550	ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....	-

4885218428 : MAJOR JOURNALISM

KEY WORD: midnight university/ political role / public sphere

THIDA YAMEBUBPHA : POLITICAL ROLE OF THE MIDNIGHT UNIVERSITY'S WEBSITE
DURING THE POLITICAL CRITICAL TIME IN 2006 - 2007. THESIS ADVISOR : ASST.
PROF. PIRONGRONG RAMASOOTA RANANAND, Ph.D. , 141 pp.

This study is a qualitative and quantitative research. The research has the following objectives
1) to study political role of the midnight university's website during the political crisis in
2006 – 2007; 2) to study factors that may influence upon the political role; 3) to study factors
that may influence upon the content of the website. The research uses the following
methodologies : content analysis and in-depth interviews.

The study finds that the midnight university's website plays a role as civic media. Its civic role is
mostly reflected in the analysis and criticism of political situation. Meanwhile, the webboard
plays a role as a public sphere in which opinion exchange is reflected at the highest level but
reaching conclusion is found to be the lowest. Factors that influence upon the political role are
counter ideology of the content producers of the website, limited budget, loosely organized
management structure, technological attributes that enhances democratic communication.
Factors that influence upon the content during the political crisis are attitude of midnight
university team and Internet regulation.

The study also finds that although the Internet has many positive attributes for civic networking
such as two - way communication, speed, borderlessness, and user anonymity, its rate of
diffusion in Thailand is limited to only the middle – class and elites. Besides, the type of
communication prevalent in webboards is opinion exchanges that do not lead to conclusive
action or resolution for a problem, hence amounting to only a pseudo – public sphere.

Department.....Journalism.....

Field of study..... Journalism.....

Academic year.....2007.....

Student's signature.....Thida Yamebubpha.....

Advisor's signature.....Pirongrong Ramasoota Rananand.....

กิตติกรรมประกาศ

การจัดทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้คงไม่สามารถจะบรรลุความสำเร็จได้ หากไม่ได้รับความกรุณาจากบุคคลเหล่านี้ กราบขอบพระคุณ ผศ.ดร. พิรงรอง รามสูต ภาควิชาภาษาไทย อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ให้คำแนะนำ คำปรึกษา และกำลังใจ แก่ผู้วิจัยตลอดมา รศ. รจิตลักษณ์ แสงอุไร และผศ. ณรงค์ ขำวิจิตร ที่กรุณาสละเวลาในการเป็นประธาน และกรรมการในการสอบวิทยานิพนธ์ รวมทั้ง คำแนะนำ มุมมอง และข้อคิดเห็น ที่เป็นประโยชน์ ทำให้วิทยานิพนธ์เล่มนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบคุณรศ.ดร. สมเกียรติ ตั้งนโม คณะวิจิตรศิลป์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ผู้ดูแลเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน ที่ให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อผู้วิจัยโดยละเอียด คุณสุริยะใส กตะศิลา คุณสุภิญญา กลางณรงค์ คุณกชวรรณ ชัยบุตร คุณจีรนุช เปรมชัยพร และคุณโชติศักดิ์ อ่อนสูง ที่กรุณาให้สัมภาษณ์ประกอบวิทยานิพนธ์

ขอบคุณแม่ สำหรับโอกาสในการศึกษาต่อ และขอบคุณครอบครัวแยมบุปผา ทุกคน

ขอบคุณแม่ที่คอยรับฟัง ให้คำปรึกษา แรงกระตุ้น และกำลังใจที่ทำให้ผ่านทุกปัญหามาได้ด้วยดี

ขอบคุณคุณนนทพล ตันติวงศ์อำไพ อดีตนายกสมาคมอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์สัตว์เลี้ยงไทย และคุณเกรียง แต้ม ชัชวาลย์ นายกสมาคมอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์สัตว์เลี้ยงไทย ที่ให้โอกาสและสนับสนุนการศึกษา โดยอนุญาตให้ผู้วิจัยสละเวลาการทำงานบางส่วนเพื่อการศึกษาในครั้งนี้

ขอบคุณกำลังใจจากเพื่อนๆ ที่บดินทร์ 1 เพื่อนที่มหาวิทยาลัยบูรพา พี่แอร์ พี่ไก่ เด็ก หนูย พี่ป้อ พี่พี พี่หนูนา พี่กล้วย สำหรับความห่วงใย และคอยถามไถ่ความคืบหน้า

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

หน้า	
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฌ
สารบัญภาพ.....	ญ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	8
ขอบเขตการศึกษา.....	9
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	9
2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
แนวคิดเรื่องพื้นที่สาธารณะ.....	10
แนวคิดเรื่องพื้นที่สาธารณะในไซเบอร์สเปซ และประชาธิปไตยอิเล็กทรอนิกส์.....	12
แนวคิดเรื่องการสื่อสารผ่านสื่อกลางคอมพิวเตอร์.....	12
แนวคิดเรื่องสื่อภาคประชาชน	13
แนวคิดเรื่องสื่อทางเลือก	14
แนวคิดเรื่องการเสริมพลัง.....	17
ทฤษฎีการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจ	18
ทฤษฎีการเข้ามามีส่วนร่วมอย่างเป็นทางการประชาธิปไตย	20
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	22
นิยามศัพท์.....	24

บทที่	หน้า	
3	ระเบียบวิธีวิจัย.....	28
	การวิเคราะห์เนื้อหา.....	28
	การสัมภาษณ์เชิงลึก.....	32
	การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	33
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	34
	การวิเคราะห์ข้อมูล	34
	การนำเสนอข้อมูล	35
4	ผลการวิจัย.....	36
	ประวัติความเป็นมาของเว็บไซต์ และลักษณะองค์กรของเว็บไซต์.....	38
	การวิเคราะห์เนื้อหาบทความ และเว็บไซต์ของเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน.....	48
	กรณีการปิดกระดานข่าวของมหาวิทยาลัยเที่ยงคืน.....	116
	กรณีกระทรวงเทคโนโลยีและสารสนเทศทำการบล็อกเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน...118	
	ความคิดเห็นของนักเคลื่อนไหวทางการเมือง.....	1 21
5	สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะการวิจัย	129
	สรุปผล	129
	อภิปรายผล.....	138
	ข้อเสนอแนะ.....	141
	รายการอ้างอิง.....	142
	ภาคผนวก.....	145
	ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	171

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
ตารางที่ 1 แสดงเนื้อหาโดยสังเขปของบทความหลังจากตรึงกลุ่มบริษัท ชินคอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) ให้แก่ บริษัท เทมาเล็ก โฮลดิ้งส์ (พีทีอี) จำกัด	50
ตารางที่ 2 แสดงรายละเอียดของมิติด้านสื่อภาคประชาชน ของบทความในเว็บไซต์ มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน หลังจากตรึงกลุ่มบริษัท ชินคอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) ให้แก่ บริษัท เทมาเล็ก โฮลดิ้งส์ (พีทีอี) จำกัด	55
ตารางที่ 3 แสดงเนื้อหาโดยสังเขปของบทความในเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน หลังการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไทยในวันที่ 2 เมษายน พ.ศ. 2549	60
ตารางที่ 4 แสดงรายละเอียดของมิติด้านสื่อภาคประชาชนของบทความในเว็บไซต์ มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนหลังการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไทย ในวันที่ 2 เมษายน พ.ศ.2549	62
ตารางที่ 5 แสดงเนื้อหาโดยสังเขปของบทความในเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน หลังการพิพากษาจำคุกคณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) ทั้ง 3 คน	65
ตารางที่ 6 แสดงรายละเอียดของมิติด้านสื่อภาคประชาชน ของบทความในเว็บไซต์ มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน หลังการพิพากษาจำคุกคณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) ทั้ง 3 คน	66
ตารางที่ 7 แสดงเนื้อหาโดยสังเขปของบทความในเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน หลังการรัฐประหาร	67
ตารางที่ 8 แสดงรายละเอียดของมิติด้านสื่อภาคประชาชนของบทความในเว็บไซต์ มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนหลังการรัฐประหาร	69
ตารางที่ 9 แสดงเนื้อหาโดยสังเขปของบทความในเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน หลังมหาวิทยาลัยเที่ยงคืนออกแถลงการณ์ประกาศจุดยืนไม่รับร่าง รัฐธรรมนูญปี 2550	70

ตารางที่ 10 แสดงร้อยละของมิติด้านสื่อภาคประชาชน ของบทความในเว็บไซต์ มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนหลังมหาวิทยาลัยเที่ยงคืนออกแถลงการณ์ ประกาศจุดยืนไม่รับร่างรัฐธรรมนูญปี 2550.....	74
ตารางที่ 11 แสดงร้อยละของบทบาทด้านต่างๆ ของเว็บบอร์ดในเว็บไซต์ มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนหลังจากตระกูลชินวัตรขายหุ้นกลุ่มบริษัท ชิน คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) ให้แก่บริษัท เทมาเส็ก โฮลดิ้งส์ (พีทีอี) จำกัด	92
ตารางที่ 12 แสดงร้อยละของบทบาทด้านต่างๆ ของเว็บบอร์ดในเว็บไซต์ มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนหลังการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไทย เมื่อวันที่ 2 เมษายน พ.ศ. 2549	93
ตารางที่ 13 แสดงร้อยละของบทบาทด้านต่างๆ ของเว็บบอร์ดในเว็บไซต์ มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนหลังการพิพากษาจำคุกคณะกรรมการ การเลือกตั้ง (กกต.) ทั้ง 3 คน	94
ตารางที่ 14 แสดงร้อยละของบทบาทด้านต่างๆ ของเว็บบอร์ดในเว็บไซต์ มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนหลังรัฐประหาร.....	95
ตารางที่ 15 แสดงร้อยละของบทบาทด้านต่างๆ ของเว็บบอร์ดในเว็บไซต์ มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนหลังมหาวิทยาลัยเที่ยงคืนออกแถลงการณ์ ประกาศจุดยืนไม่รับร่างรัฐธรรมนูญปี 2550	96
ตารางที่ 16 สรุปการนำเสนอเนื้อหาบทความ ทั้ง 5 ช่วงที่ทำการศึกษา	130
ตารางที่ 17 สรุปการนำเสนอเนื้อหาเว็บบอร์ด ทั้ง 5 ช่วงที่ทำการศึกษา	131

สารบัญภาพ

ภาพประกอบ

หน้า

ภาพที่ 1 ถึงความรู้เกี่ยวกับการขายหุ้นชินคอร์ป.....	56
ภาพที่ 2 บรรยากาศการแถลงการณ์สดงจุดยืนไม่รับร่างรัฐธรรมนูญ.....	81

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 1

บทนำ

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ท่ามกลางกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลก เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (Information and communication technology หรือ ICT) เข้ามามีบทบาทในการดำเนินชีวิตอย่างมาก ทั่วโลกกำลังก้าวเข้าสู่การเป็นสังคมสารสนเทศ (Information society) อินเทอร์เน็ตได้รับความสนใจจากผู้คนทั่วทุกมุมโลก เนื่องจากคุณลักษณะเฉพาะตัวที่แตกต่างจากเทคโนโลยีการสื่อสารอื่นๆ สามารถประยุกต์ใช้เพื่ออำนวยความสะดวกทางการสื่อสารอย่างแพร่หลาย และหลากหลายรูปแบบ อาทิ เป็นแหล่งเผยแพร่ข่าวสารที่ทันต่อเหตุการณ์ แหล่งข้อมูลเพื่อการวิจัยและค้นคว้า การจัดกิจกรรมรณรงค์ร่วมกัน เป็นต้น

เมื่อนวัตกรรมใหม่ทางเทคโนโลยีสารสนเทศ อันได้แก่ อินเทอร์เน็ต การสื่อสารโทรคมนาคม และการสื่อสารมวลชน มีการบรรจบผสมผสานกัน (Converge) พื้นที่สาธารณะจึงมิได้จำกัดอยู่เพียงสื่อเก่า เช่น หนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ ฯลฯ อินเทอร์เน็ตกลายเป็นสื่อใหม่ที่เปิดพื้นที่สาธารณะให้ผู้ที่มีความสามารถในการเข้าถึงได้เข้าไปใช้ประโยชน์ในด้านต่างๆ ซึ่งแนวคิดเรื่องพื้นที่สาธารณะมุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของประชาชนในการสื่อสารแลกเปลี่ยนและโต้แย้งประเด็นปัญหาทางการเมืองที่มีผลกระทบต่อประชาชน ทั้งในระดับชุมชนและระดับประเทศ และเป็นรูปแบบบรรทัดฐานของการสื่อสารที่เป็นประชาธิปไตย

นอกจากนี้ พื้นที่สาธารณะจะเป็นพื้นที่สำหรับการสื่อสารที่เท่าเทียมเปิดกว้างสำหรับทุกชนชั้น ทุกอาชีพ ทุกระดับการศึกษา อยู่บนรากฐานของเหตุผล และนำไปสู่ข้อสรุปที่สามารถมีผลต่อนโยบายสาธารณะ แล้วยังสามารถช่วยสร้างพลเมืองที่มีความรู้เท่าทัน (Informed citizen) เพื่อจรรโลงให้เกิดระบอบการปกครองและวิถีชีวิตแบบประชาธิปไตยอย่างแท้จริง

การสื่อสารเป็นเครื่องมือสำคัญของการพัฒนาการเมือง สถาบันการสื่อสารสามารถพัฒนากระบวนการของสถาบันทางการเมือง และระบบการเมืองเองก็มักจะพยายามขยายเครือข่ายการสื่อสารเพื่อสนองตนเองออกไป ส่วนสื่อมวลชนมีบทบาทในการสร้างความรู้ ทัศนคติ พฤติกรรม รวมทั้งการรับรู้เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางการเมืองของประชาชน นอกจากนี้ยังมีส่วนช่วยทำให้ประชาชนตื่นตัวและสนใจการเมืองมากขึ้น

อดีตที่ผ่านมาโครงสร้างของสื่อมักจะผูกพันอยู่กับความเป็นเจ้าของของรัฐหรือเอกชน จึงทำให้วัตถุประสงค์ รูปแบบการดำเนินการ และเนื้อหาของสื่อจะเป็นไปเพื่อตอบสนองความต้องการหลักของผู้เป็นเจ้าของเป็นสำคัญ กล่าวคือ เมื่อนายทุนเป็นเจ้าของปัจจัยการผลิต สื่อนั้นก็ย่อมสามารถควบคุมเนื้อหาในสื่อและใช้เป็นเครื่องมือในการเผยแพร่ไปยังกลุ่มต่างๆ ได้ (กาญจนา แก้วเทพ, 2541 : 133) เช่นเดียวกับคำกล่าวที่ว่า "ผู้ใดยึดกุมระบบการสื่อสารของสังคม เอาไว้ได้ ผู้นั้นย่อมสามารถยึดกุมเอาแนวความคิด ความรู้สึก และการกระทำของประชาชน เอาไว้ได้เช่นกัน" (กาญจนา แก้วเทพ, 2539 : 76)

นับตั้งแต่การเข้ามาสู่อำนาจทางการเมืองของพรรคไทยรักไทยที่มีพันตำรวจโททักษิณ ชินวัตร เป็นหัวหน้าพรรคและนายกรัฐมนตรีนั้น ได้สร้างกระแสให้เกิดบรรยากาศแห่งความกลัว (Climate of fear) อย่างสูง รวมทั้งการควบคุมสื่อ แทรกแซงสื่อทั้งทางตรงและทางอ้อม ส่งผลสะท้อนต่ออิสรภาพของสื่อมวลชนและองค์ภาคประชาสังคมในการเคลื่อนไหวตรวจสอบการทำงานของรัฐบาล อีกทั้งการที่สื่อยุคต้องพึ่งพิงปัจจัยทางธุรกิจของสื่อเกี่ยวข้องกับกลุ่มธุรกิจการเมืองที่คุมอำนาจผูกขาดอยู่ปัจจุบันนั้น ส่งผลให้เกิดการเซ็นเซอร์ตัวเอง (Self - censorship) ในการแสดงความคิดเห็นได้อย่างชัดเจน จนแทบไม่เหลือความเป็นกลางทางการเมือง บรรยากาศในการตรวจสอบ การเป็นสุนัขเฝ้าบ้าน (Watch dog) สั่นคลอนไปมาก (สุภิญญา กลางณรงค์ , 2547 : 256)

ในสถานการณ์ดังกล่าวประชาชนมีความต้องการทราบข่าวสารที่นอกเหนือไปจากที่สื่อภาครัฐและสื่อของเอกชนมุ่งนำเสนอ เนื่องจากข้อมูลข่าวสารที่นำเสนอไม่ได้เอื้อต่อประโยชน์สูงสุดของประชาชนโดยตรง ทำให้ประชาชนหันมาให้ความสนใจสื่อทางเลือกอย่าง อินเทอร์เน็ตมากยิ่งขึ้น การปิดกั้นสื่ออินเทอร์เน็ตเป็นเรื่องที่ทำได้ยาก ไม่เหมือนกับสื่อดั้งเดิมอย่าง หนังสือพิมพ์ วิทยุ และโทรทัศน์ ซึ่งเป็นระบบสัมปทานการถูกควบคุมจึงทำได้ง่าย ในขณะที่อินเทอร์เน็ตเป็นสัญลักษณ์ของสื่อในโลกที่เสรี การปิดเว็บไซต์จึงเป็นเรื่องที่อ่อนไหวต่อความรู้สึกของคนทั่วไปโดยมักจะเกิดการต่อต้านจากกระแสสังคมทันทีที่มีการปิดเว็บไซต์

เว็บไซต์ที่มีบทบาททางการเมืองในช่วงวิกฤติการณ์ทางการเมืองปีพ.ศ. 2549 - 2550 เป็นอย่างมากคือ เว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน เนื่องจากผู้ใช้อินเทอร์เน็ตเข้ามามีส่วนร่วมโดยผ่านรูปแบบเนื้อหา เช่น บทความ บทวิเคราะห์ และการแสดงความคิดเห็นหรือตั้งกระทู้ผ่านกระดานข่าว หรือเว็บบอร์ด รวมทั้งผู้ที่เปิดรับเว็บไซต์นี้สามารถส่งบทความหรือบทวิเคราะห์ที่ตนเองเห็นว่าจะเป็นประโยชน์ต่อสังคมมาเผยแพร่ผ่านเว็บไซต์ได้

ตามเจตจำนงของการให้บริการเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน ผู้ดูแลระบบประสงค์ให้พื้นที่ดังกล่าวเป็น "พื้นที่สาธารณะ" ที่การแสดงออกอย่างมีเหตุผลทุกชนิดสามารถนำเสนอได้อย่างเป็นอิสระ เพราะแน่ใจว่าด้วยบรรทัดฐานเหล่านี้จะช่วยถ่วงถ่วงข้อความที่ไม่พึงประสงค์

ลงไปได้ โดยการเปิดกว้างดังกล่าวได้ปรากฏออกมาเป็นรูปธรรมด้วยการทำลายข้อจำกัด และกลไกการตรวจสอบอิเล็กทรอนิกส์ที่ไปจนเกือบหมดสิ้น นับตั้งแต่การไม่มีการลงทะเบียน สมาชิก ไม่ปิดกั้นคำหยาบ (อันเป็นมาตรฐานของชนชั้นกลาง) ไม่ต้องระบุอีเมล ไปจนกระทั่งถึง ไม่มีการแสดง IP ของผู้โพสต์ข้อความในบางช่วง

กล่าวได้ว่าบทความ บทวิเคราะห์ และกระดานข่าวเหล่านี้ ทำหน้าที่เป็นกระจกสะท้อน ความคิดของประชาชนที่มีต่อสังคมในช่วงวิกฤติการณ์ทางการเมืองอย่างตรงไปตรงมา สามารถ สะท้อนภาพรวมของสังคมได้เป็นอย่างดี รวมทั้งเป็นตัวขับเคลื่อนในสังคมอีกรูปแบบหนึ่งที่ทำให้ ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการสื่อสาร เปิดโอกาสให้ผู้รับสารได้เข้ามาเป็นผู้ส่งสารได้มากกว่าจะเป็น ผู้รับสารเพียงอย่างเดียว ทำให้เกิดการสื่อสารแบบสองทาง (Two way communication) มากขึ้น

ในช่วงปีพ.ศ. 2549 – พ.ศ. 2550 บทบาทของเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนจะสามารถ สะท้อนภาพรวมของสถานการณ์ทางการเมืองได้ดีที่สุด ช่วงเวลาดังกล่าวมีการเบียดขับและช่วงชิง อำนาจทางการเมืองอย่างค่อนข้างชัดเจน รูปธรรมเหล่านี้ปรากฏออกมาในรูปของ กลุ่มพันธมิตร เพื่อประชาธิปไตย คาราวานคนจน การปรากฏตัวขึ้นของนายทหารหลายฝ่าย ไปจนกระทั่งถึง องค์ตุลาการทั้ง 3 ศาล การช่วงชิงพื้นที่ทางการเมืองและอำนาจน่านี้ได้กระจายไปทั่วทั้งในส่วน ของพื้นที่จริงและพื้นที่เสมือนจริงบนไซเบอร์สเปซ

ปีพ.ศ. 2549 ได้เกิดเหตุการณ์สำคัญทางการเมืองถึง 4 เหตุการณ์ด้วยกัน เหตุการณ์แรก คือ กรณีตระกูลชินวัตรและตามมาพงศ์ไชยหุ้นกลุ่มบริษัท ชิน คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) เมื่อวันที่ 23 มกราคม 2549 ระหว่างการดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีสมัยที่ 2 ของ พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร ตระกูลชินวัตรและตามมาพงศ์ได้ขายหุ้นที่ครอบครองอยู่ทั้งหมดในกลุ่ม

บริษัท ชิน คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) ให้แก่บริษัท เทมาเส็ก โฮลดิ้งส์ (พีทีอี) จำกัด หรือกองทุน

เพื่อการลงทุนของรัฐบาลสิงคโปร์ ผ่านบริษัท ซีดาร์ โฮลดิ้งส์ จำนวน 1,487,740,000 หุ้น (49.595% ของจำนวนหุ้นทั้งหมด) มูลค่าหุ้นละ 49.25 บาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 73,271,200,910 บาท ซึ่งเป็นการขายหุ้นที่มีมูลค่าสูงที่สุดในประเทศไทย ผ่านตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

การซื้อขายหุ้นครั้งนี้ถูกวิพากษ์วิจารณ์จากพรรคการเมืองฝ่ายค้าน องค์กรเอกชน นักวิชาการบางส่วน รวมทั้งสาธารณชนเป็นอย่างมาก ทั้งในประเด็นการได้รับยกเว้นภาษี ประเด็นเรื่องจังหวะเวลาที่ขายหุ้นซึ่งเกิดหลังประกาศใช้พระราชบัญญัติการประกอบกิจการ โทรคมนาคมฉบับใหม่เพียง 2 วัน และประเด็นเรื่องการทำกิจการสื่อสารมวลชน ซึ่งเป็นกิจการที่ สำคัญต่อความมั่นคงของชาติต้องตกไปอยู่ในการบริหารของต่างชาติ เหตุการณ์ครั้งนี้เป็นจุดที่ ทำให้การขับไล่พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตรให้ลาออกจากตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ขยายตัวออกไปใน วงกว้าง ซึ่งนำไปสู่การยุบสภาผู้แทนราษฎรเมื่อวันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2549 ในที่สุด

เหตุการณ์ที่ 2 คือการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไทยในวันที่ 2 เมษายน 2549 ถูกจัดขึ้นเนื่องมาจากนายกรัฐมนตรีนพ.ท. ทักษิณ ชินวัตร ได้ประกาศยุบสภาผู้แทนราษฎร จึงต้องจัดให้มีการเลือกตั้งทั่วไปภายใน 60 วัน ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 ในการเลือกตั้งครั้งนี้อดีตพรรคการเมืองฝ่ายค้าน 3 พรรค ได้แก่ พรรคประชาธิปัตย์ พรรคมหาชน และพรรคชาติไทย ร่วมกันคว่ำบาตรโดยไม่ลงสมัครรับเลือกตั้ง ผลการเลือกตั้งครั้งนี้พบว่า พรรคไทยรักไทยที่พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร เป็นหัวหน้าพรรค ยังคงได้รับคะแนนเสียงข้างมากถึง 56.45% ในผลการเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อ แต่ในหลายพื้นที่ที่เกิดปรากฏการณ์ "ไม่เอาทักษิณ" ด้วยการที่ผู้สมัครจากพรรคไทยรักไทยได้คะแนนน้อยกว่าผู้ไม่ออกเสียงและบัตรเสีย ในเวลาเดียวกันก็มีการกล่าวหาขอให้ดำเนินคดีกับพรรคไทยรักไทยและพรรคเล็ก ในข้อหาว่าจ้างผู้สมัครซึ่งเป็นการทำลายระบอบประชาธิปไตย อีกทั้งฝ่ายคณะกรรมการการเลือกตั้ง หรือ กกต. ก็ไม่ได้รับความเชื่อถือ ซึ่งเห็นได้จากเหตุการณ์การชุมนุมต่อต้านคัดค้าน คณะกรรมการการเลือกตั้งโดยปิดล้อมที่ทำการของคณะกรรมการการเลือกตั้ง จนกรรมการผู้หนึ่ง จากห้าคนต้องลาออก ในขณะที่มีผู้เสียชีวิตไปก่อนแล้ว 1 คน จึงเหลือกรรมการเพียง 3 คน ต่อมาศาลรัฐธรรมนูญได้มีคำวินิจฉัยเมื่อวันที่ 8 พฤษภาคม 2549 ว่าการจัดการเลือกตั้ง ที่มีพรรคการเมืองใหญ่ลงสมัครเพียงพรรคเดียว และใช้ระบบประมาณจัดการเลือกตั้งไปแล้ว หลายพันล้านบาทไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญ ต้องจัดให้มีการเลือกตั้งใหม่ และแม้ต่อมาจะมี พระราชกฤษฎีกากำหนดให้มีการเลือกตั้งใหม่ในวันที่ 15 ตุลาคม 2549 ก็มีผู้ไม่เชื่อว่าการเลือกตั้ง ครั้งใหม่ที่จะต้องใช้งบประมาณอีกหลายพันล้านบาทนี้จะสามารถดำเนินการอย่างเรียบร้อย บริสุทธิ์และยุติธรรมได้ ข้อสำคัญคือขณะนั้นคณะกรรมการการเลือกตั้ง 3 คนที่เหลืออยู่และ จะต้องจัดการเลือกตั้งครั้งใหม่ถูกฟ้องเป็นคดีต่อศาลว่าใช้อำนาจหน้าที่โดยมิชอบ ท้ายที่สุด เมื่อการเลือกตั้งในวันที่ 2 เมษายน 2549 เสร็จสิ้นไประยะหนึ่งแล้วนั้น ศาลรัฐธรรมนูญได้ตัดสินให้ การเลือกตั้งในครั้งนี้เป็นโมฆะ

ส่วนเหตุการณ์ที่ 3 คณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) ทั้ง 3 คน ในฐานะผู้ดำเนินการเลือกตั้ง ต้องคำพิพากษาจากศาลอาญามีความผิด และให้ลงโทษจำคุก เมื่อวันที่ 25 กรกฎาคม 2549 สืบเนื่องจากกรณีที่ถูกต.ทั้ง 3 คน ได้ร่วมกันจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบแบ่งเขตรอบใหม่โดยไม่มีอำนาจ จ และออกหนังสือเวียนถึงผู้ อำนวยการเลือกตั้ง เขตเลือกตั้ง ให้กับผู้สมัครที่ได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งไม่ถึงร้อยละ 20 เปลี่ยนเขตลงสมัคร ในรอบใหม่ อันเป็นการเอื้อประโยชน์ให้ผู้สมัครรายเดิมเวียนเทียนลงสมัครรับเลือกตั้งรอบใหม่

หลังจากนั้น เกิดเหตุการณ์ที่ 4 คือการรัฐประหารเมื่อวันที่ 19 กันยายน 2549 ผู้บัญชาการเหล่าทัพ และผู้บัญชาการตำรวจนำโดย พลเอกสนธิ บุญรัตกนินได้ทำการยึดอำนาจการปกครองจากรัฐบาลรักษาการณ์ที่นำโดยพ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร โดยใช้ชื่อว่าคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข (คปค.) จึงถือได้ว่าการขับไล่พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร ได้สิ้นสุดลงในวันนี้

เว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนนำการรัฐประหารเมื่อวันที่ 19 กันยายน 2549 มาเป็นประเด็นว่าการรัฐประหารทำให้เกิดการลิดรอนสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพในการแสดงออก และเกิดการควบคุมสื่ออินเทอร์เน็ตโดยกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารออกคำสั่งให้บล็อกเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนเมื่อเวลา 20.00 น. วันที่ 29 กันยายน พ.ศ. 2549 โดยไม่มีการแจ้งเตือนล่วงหน้า แต่ต่อมาเมื่อวันที่ 10 ตุลาคม พ.ศ. 2549 สมเกียรติ ตั้งนโม เว็บมาสเตอร์ของเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนได้ร้องต่อกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.) โดยกล่าวว่าจากการหาข่าวในทางลับนั้น เรื่องการบล็อกเว็บไซต์ ไม่เกี่ยวกับคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข หรือ คปค. แต่อย่างใด แต่การดำเนินการครั้งนี้เป็นการจัดการนอกคำสั่งของคนในกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ซึ่งสมเกียรติ ตั้งนโม ล้วนทราบว่ายกข้อกับฝ่ายใด เพื่อเสี้ยมให้มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนไปชนกับคปค. ซึ่งทางมหาวิทยาลัยเที่ยงคืนไม่ตกเป็นเหยื่อของแผนการดังกล่าว

ในวันที่ 20 ตุลาคม พ.ศ. 2549 ตัวแทนกระทรวงไอซีที ได้แถลงยอมรับต่อศาลว่าออกคำสั่งให้บล็อกเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนจริงตั้งแต่เวลา 19.00 น. ของวันที่ 29 กันยายน พ.ศ. 2549 ถึงเวลา 15.00 น. ของวันที่ 30 กันยายน พ.ศ. 2549 แต่หลังจากนั้นได้ยกเลิกการบล็อกเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนแล้ว เนื่องจากสถานการณ์ยึดอำนาจได้คลี่คลาย แต่ไม่ทราบว่ากรยกเลิกการบล็อกนั้นได้คลายล็อก IP ทั้ง 30 เว็บไซต์ของบริษัทไทยอีสตทคอมครบถ้วนหรือไม่ เมื่อศาลรับทราบข้อเท็จจริงจากกระทรวงไอซีทีแล้ว จึงออกคำสั่งคุ้มครองชั่วคราวให้กระทรวงไอซีทียกเลิกการบล็อกเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนแล้ว

สมเกียรติ ตั้งนโม อธิการบดีมหาวิทยาลัยเที่ยงคืนและเว็บมาสเตอร์เว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน ในฐานะผู้ดูแลเว็บไซต์ให้สัมภาษณ์กับประชาไทว่า การปิดกั้นการเข้าถึงเว็บไซต์ครั้งนี้ น่าจะเกิดจากสาเหตุที่มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนได้แถลงข่าวและประกาศจี้กร่างธรรมนูญการปกครองของคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข (คปค.) ที่นำโดย นิธิ เอียวศรีวงศ์ เมื่อวันที่ 28 กันยายน พ.ศ. 2549 ซึ่งถือว่าเป็นการกระทำเชิงสัญลักษณ์ที่รุนแรงมาก ทั้งคปค. หรือหน่วยงานรัฐยังไม่สามารถดำเนินการทางกฎหมายใดๆ กับเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนได้ เนื่องจากยังคงเป็นร่างกฎหมายที่ยังมิได้นำขึ้นทูลเกล้าฯ และทรงลงพระปรมาภิไธยเพื่อประกาศใช้ ดังนี้

“เราประเมินกันว่า นี่เป็นการเคลื่อนไหวทางสัญลักษณ์ที่รุนแรงมาก และอาจจะทำให้ไม่พอใจ จนเป็นเหตุใช้อำนาจแทรกแซงให้ปิดหรือป่วนเว็บ ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ทุกครั้งที่ชนชั้นปกครองรบกันประชาชนจะเป็นผู้เดือดร้อนเสมอและสิทธิเสรีภาพก็ถูกยึดไป เหมือนกับที่ประชาธิปไตยถูกยึดไป ทั้งที่การอ่านบทความวิชาการ การแสดงความคิดเห็นเป็นสิทธิตามธรรมชาติของมนุษย์ การกระทำครั้งนี้ถือเป็นการคุกคามทางวิชาการ เป็นการคุกคามเสรีภาพของสื่อ และเป็นการคุกคามพื้นที่สาธารณะที่สำคัญ เป็นการทำให้พื้นที่สาธารณะสาบสูญไปจากสังคม ซึ่งไม่อาจยินยอมได้ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น และพฤติกรรมที่ปรากฏชัดนี้ แสดงให้เราเห็นแล้ว เราจะสนับสนุนการกระทำรัฐประหารต่อไปไม่ได้”

เว็บมาสเตอร์เว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน กล่าวเพิ่มเติมว่า “ก่อนหน้าจะถูกบล็อกเว็บไซต์นั้นไม่มีสัญญาณผิดปกติทางเทคนิคใดๆ แม้จำนวนผู้ใช้งานจะเพิ่มขึ้นมากมายนับตั้งแต่มีการรัฐประหารก็ตาม นอกจากนี้ ก่อนที่เว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนจะถูกบล็อกก็ไม่มีเหตุอื่นใดๆ ทั้งสิ้นไม่ว่าจะผิดตรงไหน เป็นการผิดวิสัยการกระทำของวิญญูชน”

ต่อมาในปีพ.ศ. 2550 เกิดเหตุการณ์ที่ 5 คือ มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนได้ออกแถลงการณ์ประกาศจุดยืนไม่รับร่างรัฐธรรมนูญปี 2550 เมื่อวันที่ 23 พฤษภาคม 2550 กลุ่มอาจารย์จากคณะรัฐศาสตร์ทั่วประเทศ เช่น จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ รวมถึงนักวิชาการมหาวิทยาลัยเที่ยงคืน เช่น เกษียร เตชะพีระ อาจารย์จากคณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ประภาส ปิ่นตบแต่ง อาจารย์จากคณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย นฤมล ทับจุมพล อาจารย์จากคณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ร่วมกันออกแถลงการณ์ไม่รับร่างรัฐธรรมนูญ โดยระบุว่ารัฐธรรมนูญฉบับใหม่เกิดภายใต้อำนาจเผด็จการที่ไม่ไว้วางใจประชาชน มีการวิบัติวิธีการเลือกตั้งองค์การทางการเมืองจากประชาชน พร้อมทั้งทำให้ระบอบการแต่งตั้งองค์กรอิสระทั้งหลายไม่ยึดโยงพลังสังคม แต่ไปผูกติดระบบราชการ อีกทั้งการร่างรัฐธรรมนูญดังกล่าวเป็นการร่างด้วยความกลัว

ดังนั้นคณะอาจารย์จำนวน 76 คน มีความเห็นร่วมกันว่าไม่ขอรับรองร่างรัฐธรรมนูญโดยผ่านการลงประชามติ และขอเรียกร้องให้ คมช. และรัฐบาลเอารัฐธรรมนูญปีพ.ศ. 2540 กลับมาใช้ใหม่ และเสนอให้มีการแก้ไขเพิ่มเติม ออกเป็นบทเฉพาะกาลเพียง 2 ประเด็นคือ 1. ต้องจัดให้มีการเลือกตั้งหลังประกาศใช้รัฐธรรมนูญภายใน 60 วัน 2. รัฐสภาที่มาจากการเลือกตั้งต้องจัดให้มีการแก้ไขรัฐธรรมนูญโดยอาศัยกระบวนการที่นักการเมืองไม่มีอำนาจเข้ามากำกับแก้ไข แต่ให้มีการเลือกตั้งสสร. ชุดใหม่มาทำหน้าที่แก้ไขรัฐธรรมนูญปี พ.ศ. 2540 ที่เห็นว่าเป็นจุดอ่อน

นักวิชาการมหาวิทยาลัยเที่ยงคืนมีความเห็นเพิ่มเติมว่า รัฐธรรมนูญพ.ศ. 2540 อันเป็นรัฐธรรมนูญที่สังคมไทยมีส่วนร่วมในการสร้างขึ้นมากกว่ารัฐธรรมนูญทุกฉบับที่ผ่านมา โดยอาศัยกระบวนการร่างที่มุ่งจะฟังเสียงประชาชนมาแต่แรก จึงจัดให้มีการเลือกตั้ง สสร. ขึ้น อีกทั้ง

มีการเคลื่อนไหวในภาคประชาชนอย่างเข้มข้น เพื่อผลักดันข้อเสนอของตนเข้าไปในรัฐธรรมนูญ "รัฐธรรมนูญฉบับประชาชน" จึงมีความพยายามจะเสนอการปฏิรูปการเมืองในเชิงสถาบันไว้หลายประการ และได้มีโอกาสใช้งานจริงเกือบ 10 ปี ทำให้สังคมเห็นทั้งจุดอ่อนและจุดแข็งของรัฐธรรมนูญ ก่อนหน้าการรัฐประหารในวันที่ 19 กันยายน พ.ศ. 2549 สังคมไทยเห็นพ้องต้องกันว่าจำเป็นต้องแก้ไขข้ออ่อนของรัฐธรรมนูญ โดยอาศัยกระบวนการที่ถูกต้องตามกฎหมาย และเป็นไปตามหลักการของระบอบประชาธิปไตยที่อำนาจเป็นของประชาชน

แต่การรัฐประหารได้ทำลายพัฒนาการทางการเมืองโดยหลักนิติธรรมลงไป และบัดนี้ร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ซึ่งเกิดขึ้นภายใต้อำนาจเผด็จการหลังรัฐประหาร ก็กำลังได้รับการเสนอเพื่อการลงประชามติ ร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้จะทำให้สังคมไทยหันกลับไปสู่การเมืองยุคเก่า ซึ่งได้พิสูจน์ให้เห็นแล้วว่า ทำให้สังคมไทยอ่อนแอจนไม่สามารถปรับตัวรับความเปลี่ยนแปลงนานาชนิดที่คาดหมายได้ และแน่นอนว่าทำให้การปฏิรูปการเมืองโดยผ่านกระบวนการร่วมกันของสังคมไทยต้องยุติลงอย่างสิ้นเชิง นักวิชาการ 76 คน ทั่วประเทศจึงร่วมกัน ลงนามขอเสนอแก่สังคมไทยว่า เราควรร่วมมือกันไม่รับร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้โดยผ่านการลงประชามติ หากมีการจัดขึ้นในภายหน้า

นอกจากนี้ในปีพ.ศ. 2550 ได้เกิดเหตุการณ์สำคัญทางการเมืองอีกเหตุการณ์หนึ่ง ได้แก่ การยุบพรรคไทยรักไทย และตัดสิทธิเลือกตั้งของกรรมการบริหารพรรค 111 คน เป็นเวลา 5 ปี เมื่อวันที่ 30 พฤษภาคม พ.ศ. 2550 ซึ่งเป็นวันที่คนไทยทั้งประเทศรอคอยการอ่านคำวินิจฉัยของคณะ 9 ตุลาการรัฐธรรมนูญ ถึงเรื่องที่อัยการบ้านเมืองส่งเรื่องฟ้องร้องให้ยุบพรรคการเมืองที่กระทำผิดกฎหมาย การอ่านคำวินิจฉัยเริ่มตั้งแต่ 13.30 น. ไปจรดเวลา 23.48 น. รวมเวลาเกือบ 11 ชั่วโมง เป็น 11 ชั่วโมงที่คนไทย กว่าครึ่งประเทศจ่อจอเฝ้ารออยู่หน้าจอโทรทัศน์ เพราะมันคือประวัติศาสตร์หน้าใหม่ของการเมืองในระบอบประชาธิปไตย ของไทยที่พรรคการเมืองใหญ่ 2 พรรค กล่าวคือ พรรคไทยรักไทย และพรรคประชาธิปัตย์ กล่าวหากันและกันว่าทำผิดกฎหมายร้ายแรงถึงขั้นต้อง "ยุบพรรค"

ผลแห่งการวินิจฉัยของคณะตุลาการรัฐธรรมนูญที่เป็นการพลิกโฉมหน้าของประวัติศาสตร์การเมืองไทยอย่างสิ้นเชิงออกมาเรียบร้อยแล้ว ทำให้มีทั้งฝ่าย "สมประโยชน์" และ "เสียประโยชน์" แต่ต้องยอมรับเพราะมันคือกติกาของบ้านเมือง ความเห็นของบุคคลต่อคำวินิจฉัยเมื่อวันที่ 30 พฤษภาคม 2550 จะเป็นเช่นไรก็ไม่สามารถพลิกผันไปเป็นอื่นได้

บ้างเชื่อมั่นว่า คำวินิจฉัยเรื่องพรรคการเมืองออกมาอย่างถูกต้องแล้วทุกอย่างควรจะจบลง บ้านเมืองจะมีเป้าหมาย เพื่อมุ่งมันไปสู่นาคต เมื่อรับรู้ความแน่ชัดแล้วควรที่จะเกิดความสมานฉันท์เพื่อบ้านเมือง แต่บ้างเชื่อมั่นว่า มิได้เป็นอย่างที่กล่าวและที่คิด เพราะนี่คือ

การแบ่งแยกสองข้ออย่างชัดเจน อย่างไรก็ตามเป็นเพียงแค่มุมมองส่วนบุคคล ที่ต้องเก็บไว้ในตัวใครตัวมัน ไม่สามารถแสดงออกมา พร้อมกับการยอมรับคำวินิจฉัยตามกติกา

จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่า เหตุการณ์ข้างต้นเป็นวิกฤติการณ์ทางการเมืองที่เกิดขึ้นในปีพ.ศ. 2549 – 2550 ทั้งสิ้น เหตุการณ์เหล่านี้ส่งผลให้สังคมในวงกว้างมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นทางการเมืองมากขึ้น เกิดการโต้เถียงของแต่ละฝ่าย รวมถึงเกิดการเคลื่อนไหวทางการเมือง ด้วยเหตุผลเหล่านี้เนื้อหาของเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนจึงเปลี่ยนแปลงไปในทางวิพากษ์วิจารณ์ประเด็นทางการเมืองมากยิ่งขึ้นจากเดิม

การศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาบทบาททางการเมืองของเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนในช่วงวิกฤติการณ์ทางการเมืองปีพ.ศ. 2549 – 2550 โดยเก็บข้อมูลตั้งแต่เดือนมกราคม พ.ศ. 2549 ถึงเดือนมิถุนายน พ.ศ. 2550 โดยจะศึกษาเจาะ 5 ช่วงเวลา ตาม 5 เหตุการณ์ที่ได้กล่าวมาข้างต้น ทั้งนี้จะเริ่มจากวันแรกของแต่ละเหตุการณ์ต่อเนื่องไปเป็นเวลา 1 เดือน ในแต่ละกรณี เพื่อศึกษาเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของบทความ บทวิเคราะห์ และกระดานข่าว หรือเว็บบอร์ดในเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน รวมทั้งการรับรู้ของผู้ใช้ต่อบทความ บทวิเคราะห์ และกระดานข่าว เพราะสิ่งต่างๆ เหล่านี้ล้วนเป็นสื่อกลางในการรับและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ข้อเสนอแนะของผู้คนที่มีต่อเหตุการณ์ทางการเมือง ก่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งสามารถสะท้อนความคิดของสังคมในเวลานั้นได้เป็นอย่างดี

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อตอบคำถามวิจัยดังต่อไปนี้

1. เว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนมีบทบาททางการเมืองในช่วงวิกฤติการณ์ทางการเมืองปีพ.ศ. 2549 – พ.ศ. 2550 อย่างไร
2. บัณฑิตใดบ้างที่ส่งผลต่อบทบาททางการเมืองของเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนในช่วงวิกฤติการณ์ทางการเมืองปีพ.ศ. 2549 – พ.ศ. 2550
3. บัณฑิตใดบ้างที่มีผลต่อเนื้อหาที่นำเสนอผ่านเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนในช่วงวิกฤติการณ์ทางการเมืองปีพ.ศ. 2549 – พ.ศ. 2550

ขอบเขตการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยเลือกเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน (www.midnightuniv.org) เป็นกรณีศึกษา เนื่องจากเป็นเว็บไซต์ที่มีบทบาททางการเมืองในช่วงวิกฤติการณ์ทางการเมือง ปีพ.ศ. 2549 – พ.ศ. 2550 อีกทั้ง ยังเป็นเว็บไซต์ที่ประสบความสำเร็จด้านเว็บบอร์ดมากที่สุด ในแง่ของสื่อทางเลือกทางการเมือง และเก็บข้อมูลเฉพาะช่วงวิกฤติการณ์ทางการเมือง ปีพ.ศ. 2549 – พ.ศ. 2550 ตั้งแต่เดือนมกราคม พ.ศ. 2549 ถึงเดือนมิถุนายน พ.ศ. 2550 เท่านั้น

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

เพื่อให้ทราบว่าเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนมีบทบาททางการเมืองในช่วงวิกฤติการณ์ทางการเมืองปีพ.ศ. 2549 – พ.ศ. 2550 อย่างไร ปัจจัยใดบ้างที่ส่งผลต่อบทบาททางการเมือง และส่งผลต่อเนื้อหาในรูปแบบต่างๆ ที่นำเสนอผ่านเว็บไซต์นี้ และเพื่อให้เกิดความเข้าใจวัตถุประสงค์ การเปิดรับและพฤติกรรมกรเปิดรับของผู้บริโภคเว็บไซต์ ในฐานะแหล่งข้อมูลและเครื่องมือซึ่ง เป็นสื่อกลางในการรับและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นของผู้คนที่มิต่อเหตุการณ์ต่างๆ ในช่วงวิกฤติการณ์ทางการเมืองปีพ.ศ. 2549 – พ.ศ. 2550

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดและทฤษฎี

การวิจัยเรื่อง “บทบาททางการเมืองของเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนในช่วงวิกฤติการณ์ทางการเมืองปีพ.ศ.2549” ได้ใช้กรอบความคิดจากแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

- แนวคิดเรื่องพื้นที่สาธารณะ (Public sphere)
- แนวคิดเรื่องพื้นที่สาธารณะในไซเบอร์สเปซ (Public sphere in cyberspace)
- แนวคิดเรื่องการสื่อสารผ่านสื่อกลางคอมพิวเตอร์ (Computer-mediated communication : CMC)
- แนวคิดเรื่องสื่อภาคประชาชน (Civic media)
- แนวคิดเรื่องสื่อทางเลือก (Alternative media)
- แนวคิดเรื่องเสริมพลัง (Empowerment)
- ทฤษฎีการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจ (Uses and gratifications theory)
- ทฤษฎีการมีส่วนร่วมอย่างเป็นประชาธิปไตย (Democratic – participant media theory)

1. แนวคิดเรื่องพื้นที่สาธารณะ (Public sphere)

กาญจนา แก้วเทพ ได้ให้ความหมายของคำว่า พื้นที่สาธารณะ ว่า คำว่าพื้นที่สาธารณะ ประกอบด้วยคำ 2 คำ คือคำว่า พื้นที่ และ คำว่า สาธารณะ

คำว่า “พื้นที่” ประกอบด้วยลักษณะที่เป็นทั้งรูปธรรมและนามธรรม ในแง่รูปธรรม หมายถึง อาณาบริเวณแห่งใดแห่งหนึ่ง (Area) ที่มีการแบ่งกันเขตเอาไว้อย่างแน่นอน (Boundary) เช่น พื้นที่ในบ้าน พื้นที่บริเวณวัด ส่วนในแง่นามธรรม หมายถึง เวที (ทางนามธรรม) ทางสังคมที่มีการช่วงชิงอำนาจ เช่น พื้นที่ทางวัฒนธรรมในสื่อสารมวลชน เมื่อพบว่าละครโทรทัศน์จำนวนมาก นำเอาเรื่องราวที่มีคนไทยเชื้อสายจีนมาเป็นตัวเอก นำเอาค่านิยมแบบคนจีนมาเชิดชู เราอาจกล่าวได้ว่า ปัจจุบันคนไทยเชื้อสายจีนได้เข้ามาช่วงชิงพื้นที่ทางวัฒนธรรมไปแล้วระดับหนึ่ง

คำว่า "สาธารณะ" ในความหมายที่เข้าใจกันโดยทั่วไป คือ คำว่า ส่วนรวม (Public) ซึ่งมักถูกนิยามโดยเปรียบเทียบกับคู่ที่ตรงข้าม คือ คำว่า ส่วนตัว (Private) สำหรับความหมายของคำว่า สาธารณะนี้ อาจจะขยายออกไปถึงเรื่องผลประโยชน์ของส่วนรวมสำหรับคนหมู่มากหลากหลายกลุ่มที่อาจจะสอดคล้องหรือขัดแย้งกับผลประโยชน์ส่วนตัวหรือผลประโยชน์เฉพาะกลุ่มคำว่า สาธารณะสามารถสื่อความหมายได้ 2 นัยเช่นกัน โดยในด้านรูปธรรม เช่น สวนสาธารณะ คือ สวนของส่วนรวม ส่วนในด้านนามธรรม เช่น ผู้นำชุมชนที่ทำงานเพื่อประโยชน์ขอส่วนรวมโดยไม่คำนึงถึงความสุขส่วนตัว

เจอร์เก้น ฮาเบอร์มาส ได้สืบค้นพัฒนาการของพื้นที่สาธารณะโดยเริ่มตั้งแต่สมัยศตวรรษที่ 17 ในสังคมยุโรป ที่ยังคงเป็นสังคมศักดินา ในสมัยนั้น มีแต่สถาบันกษัตริย์และสถาบันศาสนาเท่านั้นที่มีสิทธิในการเข้าถึงพื้นที่สาธารณะทางการเมือง (Public sphere in political society) อันหมายถึง มีแต่ชนชั้นกษัตริย์ ขุนนางชั้นสูง และพระเทอานันที่มีอำนาจในการตัดสินใจเกี่ยวกับกิจการสาธารณะต่างๆ

ในระหว่างศตวรรษที่ 17 ต่อกับศตวรรษที่ 18 เริ่มมีการสร้างพื้นที่สาธารณะของคนกลุ่มใหม่ในสังคม โดยกลุ่มคนที่เข้าร่วมในพื้นที่สาธารณะ ได้แก่ พวกชนชั้นกลาง (พ่อค้า ช่างฝีมือ ขุนนาง บัญญาชน) ได้มานัดพบปะกันตามร้านกาแฟ โรงเหล้า เพื่อพูดคุยถกเถียงกันอย่างมีอิสระเสรี และใช้เหตุผลในเรื่องเกี่ยวกับกฎหมาย การเมือง การปกครองของรัฐ การโต้แย้งกันนี้เป็นไปบนหลักของความเสมอภาคเท่าเทียมกัน โดยมีบทบาทของสื่อมวลชนประเภทหนังสือพิมพ์เป็นศูนย์กลาง กล่าวคือ เรื่องที่นำมาพูดคุยกันจะเป็นประเด็นของผลประโยชน์ร่วมกันที่สมาชิกแต่ละคนได้รับข่าวสารจากหนังสือพิมพ์ หรือเป็นการมาอ่านหนังสือพิมพ์ด้วยกัน

การสนทนาแลกเปลี่ยนกันในประเด็นสาธารณะ มิใช่การพูดคุยเพื่อประลองปัญญาแล้วก็จบสิ้นไป เพราะนอกจากการพูดคุยดังกล่าวจะเปิดโอกาสให้สมาชิกในสังคมได้มีส่วนร่วมในชีวิตสาธารณะ (Public life) และสามารถตรวจสอบรัฐบาลที่กำลังปกครองอยู่ในขณะนั้นแล้ว กลุ่มพื้นที่สาธารณะยังจะนำเอาข้อสรุปหรือข้อเสนอที่ได้จากการพูดคุยกันไปต่อรองกับชนชั้นกษัตริย์และขุนนาง พื้นที่สาธารณะจึงเป็นเวทีให้ชนชั้นกลางได้แสดงตัวในฐานะพลเมือง (Citizen) และเป็นพื้นที่ต่อสู้ทางการเมืองของชนชั้นกลางด้วย (อ้างถึงใน กาญจนา แก้วเทพ, 2543 : 173-175)

2. แนวคิดเรื่องพื้นที่สาธารณะในไซเบอร์สเปซ (Public sphere in cyberspace) และประชาธิปไตยอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic democracy)

รูปแบบใหม่ของพื้นที่สาธารณะบนอินเทอร์เน็ตนั้น สิ่งที่น่าสนใจที่สุดในประเด็นรูปแบบใหม่ของพื้นที่สาธารณะบนอินเทอร์เน็ต คือ การนำเสนอความเสมอภาคระหว่างสมาชิก ซึ่งรวมถึงการถกเถียงโดยอาศัยประสบการณ์ส่วนบุคคลในการใช้หรือเริ่มจากการตีความข้อมูลที่นำเสนอ โดยผ่านระบบสื่อ

หากพูดถึงศักยภาพของอินเทอร์เน็ตในการเป็นสื่อใหม่ที่จะเข้ามาช่วยส่งเสริมการมีส่วนร่วมตามระบอบประชาธิปไตยในด้านข้อมูลข่าวสารตามที่ Cathy Brayan, Rosa Tsagarousianou และ Damian Tambini ได้กล่าวถึงใน Cyber Democracy ไว้ดังนี้
ปัจจัยในการส่งเสริมสร้างเครือข่ายความเป็นประชาสังคม คือ

1. สามารถเข้าถึงข้อมูลได้ง่าย และมีประสิทธิภาพทำให้ประชาชนควบคุมข้อมูลได้มากขึ้น เป็นการตัดอาวุธทางด้านข้อมูลให้กับประชาชน
2. สามารถใช้เป็นมาตรวัดความพึงพอใจของประชาชน ตอบสนองความต้องการของประชาชน
3. เป็นที่รวบรวมปฏิบัติการทางการเมือง
4. หลีกหนีการใช้อำนาจรัฐในการแทรกแซงสื่อ เกิดรูปแบบใหม่ทางการเมืองที่ปลอดจากอำนาจรัฐ เปลี่ยนเป็นการสื่อสารในแนวราบมากยิ่งขึ้น
5. ประชาชนที่เป็นผู้รับสารสามารถโต้ตอบได้เร็วขึ้น
6. ทำให้สื่อมวลชน และนักการเมือง ไม่สามารถบิดเบือนข่าวสารได้สะดวกเหมือนเก่า
7. สื่อใหม่สามารถออกแบบได้ตามความต้องการของประชาชนมากยิ่งขึ้น

3. แนวคิดเรื่องการสื่อสารผ่านสื่อกลางคอมพิวเตอร์ (Computer-mediated communication : CMC)

เครือข่ายคอมพิวเตอร์กลายเป็นพื้นฐานที่สำคัญของเศรษฐกิจยุคใหม่ เหมือนกับที่ถนนและสายไฟฟ้าเป็นโครงสร้างพื้นฐานสำหรับเศรษฐกิจอุตสาหกรรม เครือข่ายคอมพิวเตอร์จะกลายเป็นถนนสำหรับการถ่ายทอดข่าวสาร ความรู้ และสิ่งต่างๆ โดยข้อมูลข่าวสารจะถูกเปลี่ยนไปในรูปของดิจิตอล และถูกเก็บไว้ในเครื่องคอมพิวเตอร์

Hiltz กล่าวว่า ปรากฏการณ์ของการนำคอมพิวเตอร์มาใช้เป็นสื่อกลางเพื่อการสื่อสารสามารถแบ่งออกได้เป็น 3 รูปแบบ ได้แก่

1. ใช้เพื่อการแทนที่ (Substitution) คือใช้แทนวิธีการสื่อสารในรูปแบบเดิมที่เคยเป็นมา เช่น การใช้จดหมายอิเล็กทรอนิกส์แทนการใช้โทรเลขหรือโทรศัพท์
2. ใช้เพื่อการเสริม (Add-on) จะเกิดขึ้นเมื่อคอมพิวเตอร์ถูกนำมาใช้ ในขณะที่วิธีการสื่อสารแบบเดิมก็ยังคงอยู่ เช่น การอ่านผังรายการโทรทัศน์บนอินเทอร์เน็ต ก่อนที่จะเปิดดูรายการโทรทัศน์ที่ต้องการ
3. ใช้เพื่อการแผ่ขยาย (Expansion) คือการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการสื่อสารที่แตกต่างไปจากกระบวนการสื่อสารแบบเดิม เช่น การอ่านหนังสือพิมพ์บนอินเทอร์เน็ต เป็นอีกรูปแบบหนึ่งของการบริโภคสื่อหนังสือพิมพ์ แม้ว่าจะเป็นหนังสือพิมพ์ฉบับเดียวกันก็ตาม (Hiltz, 1978 อ้างถึงใน ศุจิภา ดวงมณี, 2539)

ประเด็นหลักในการพัฒนาเกี่ยวกับการสื่อสารผ่านคอมพิวเตอร์นั้น มุ่งเน้นที่การเพิ่มประสิทธิภาพในด้านเทคนิคการสื่อสาร เพื่อจะทำให้ผู้ใช้งานบนระบบเครือข่ายมีความสามารถที่จะติดต่อสื่อสารกันได้ด้วยประสิทธิผลที่สูงสุด

นอกจากนี้การสื่อสารบนเครือข่ายคอมพิวเตอร์ยังมีลักษณะเด่นในเรื่องการปฏิสัมพันธ์ (Interactive) คือเป็นการสื่อสารแบบโต้ตอบกันได้ (Two - way communication) เพราะเทคโนโลยี ทำให้การหลั่งไหลของกระแสข่าวสารเป็นไปในลักษณะทวิทิศทาง ทำให้ผู้รับสารสามารถไปมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นต่อเหตุการณ์นั้นได้ หรือทำให้ผู้รับสารสามารถส่งข้อความหรือความคิดเห็นต่างๆ กลับมายังผู้ส่งสารได้ทันทีทันใด (Hiltz, 1978 อ้างถึงใน ศุจิภา ดวงมณี, 2539)

4. แนวคิดเรื่องสื่อภาคประชาชน (Civic Media)

สื่อภาคประชาชนเป็นสื่อที่มีความหมายคาบเกี่ยวกับสื่อทางเลือกและสื่อชุมชน วัตถุประสงค์สำคัญในการก่อตั้งขึ้นไม่ใช่เพื่อเป็นช่องทางแสวงหากำไรสูงสุด แต่เพื่อผลประโยชน์สูงสุดของประชาชนหรือชุมชนที่เกี่ยวข้อง มีความเป็นอิสระปราศจากการถูกควบคุมจากภาครัฐ และเอกชนทั้งทางด้านการดำเนินงานและทิศทางการเนื้อหาที่น่าสนใจ

ส่วนการเข้ามาเป็นเจ้าของสื่อภาคประชาชนเป็นไปได้หลากหลายรูปแบบ ไม่ได้ถูกจำกัดเพียงเฉพาะการสนับสนุนด้วยเงินเท่านั้น สื่อภาคประชาชนเน้นการเข้ามามีส่วนร่วมในสื่อของประชาชนทั้งในด้านการเป็นผู้วางแผนการใช้ ร่วมกระบวนการผลิตเนื้อหาโดยตรง เป็นผู้ใช้ประโยชน์หรือรับและบริโภคเนื้อหาที่เป็นกลางและสนองความต้องการประชาชนของสื่อ อย่างไรก็ตามคำจำกัดความของสื่อภาคประชาชนในแวดวงวิชาการตะวันตกเองก็ยังไม่ชัดเจนที่ทุกฝ่ายจะยึดถือร่วมกัน สื่อภาคประชาชนยังคงเป็นแนวทางสำหรับปฏิบัติของหนังสือพิมพ์ขนาดกลางที่ต้องการแก้ไขภาพลักษณ์ของหนังสือพิมพ์ที่ตกเป็นเครื่องมือของรัฐหรือ

กลุ่มอำนาจในสังคม ดังนั้นจึงมีผู้ตั้งแนวคิดพื้นที่สาธารณะและเครือข่ายภาคประชาชนเพื่อใช้อธิบายถึงแนวทางของสื่อภาคประชาชน จากองค์ประกอบ 3 ประการที่สำคัญของสังคมประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม ประชาชนจะมีสิทธิที่จะรับรู้ข่าวสารอย่างเท่าเทียมกัน มีสิทธิที่จะจัดการปกครองตนเองร่วมกัน และสุดท้ายมีสิทธิที่จะร่วมกันกำหนดนโยบายและชะตากรรมของสังคมร่วมกัน โดยกิจกรรมทั้งปวงที่ได้กล่าวไปแล้วนั้นจะเกิดขึ้นได้จากการมีระบบการสื่อสารที่เป็นพื้นที่สาธารณะที่เปิดกว้างให้ประชาชนพลเมืองได้เข้าถึงได้โดยเท่าเทียมกันอีกด้วย

สื่อภาคประชาชนจัดว่าเป็นพื้นที่สาธารณะชนิดหนึ่งเช่นกันโดยเป็นช่องทางกายภาพที่ความคิดเห็นของประชาชนในสังคมประชาธิปไตยจะได้ถูกนำเสนอและถ่ายทอดสู่สาธารณะ ในอดีตพื้นที่สาธารณะและสื่อภาคประชาชนอาจหมายถึงพื้นที่หรือสถานที่ที่ประชาชนสามารถมาพบปะเพื่อแลกเปลี่ยนและเสนอความคิดเห็นต่อกัน แต่เมื่อเทคโนโลยีพัฒนายิ่งขึ้นพื้นที่สาธารณะได้ขยายกว้างขึ้นรวมไปถึงพื้นที่ในหนังสือพิมพ์ ห้วงเวลาในสถานีวิทยุและโทรทัศน์ หรือกระทั่งเทคโนโลยีล่าสุดคือพื้นที่เสมือนจริงในเครือข่ายอินเทอร์เน็ต และด้วยพลังมหาศาลของอินเทอร์เน็ตทำให้นักวิชาการมองว่าสื่ออินเทอร์เน็ตที่สามารถเอาชนะได้ทั้งห้วงเวลาและสถานที่จะเป็นสื่อชนิดใหม่ที่จะนำมาซึ่งพื้นที่สาธารณะของประชาชนอีกครั้งหลังจากที่สื่อดั้งเดิมทั้งหนังสือพิมพ์วิทยุและโทรทัศน์ได้ถูกภาครัฐและเอกชนช่วงชิงไปครอบครอง

5. แนวคิดเรื่องสื่อทางเลือก (Alternative Media)

นับแต่การเริ่มต้นของสังคมมนุษย์ การสื่อสารกลายเป็นเครื่องมือสำคัญต่อการดำรงอยู่ของมนุษย์มาตั้งแต่ยุคดึกดำบรรพ์ อย่างการใช้ควันไฟหรือการใช้นกพิราบในการส่งสารระหว่างกัน จวบจนกระทั่งในปัจจุบันได้มีการรับรองสิทธิในการสื่อสารของมนุษย์บัญญัติไว้ในปฏิญญาสากลที่ว่าด้วยสิทธิมนุษยชนขององค์การสหประชาชาติ เพราะการสื่อสารนอกจากจะเป็นเรื่องของธรรมชาติแล้ว ยังเป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องกับอำนาจและผลประโยชน์ เครื่องมือในการสื่อสารของสังคมยุคสมัยใหม่กลายเป็นยุทธปัจจัยสำคัญในการยึดครองอำนาจทางการเมือง และเศรษฐกิจอยู่ทั่วทุกมุมโลก ดังคำกล่าวที่ว่า

“ผู้ใดยึดกุมระบบการสื่อสารของสังคมเอาไว้ได้ ผู้นั้นย่อมยึดกุมแนวความคิดความรู้สึกและการกระทำของประชาชนเอาไว้ได้เช่นกัน” (กาญจนา แก้วเทพ, 2539 : 76)

“เมื่อนายทุนเป็นเจ้าของปัจจัยการผลิตสื่ออื่นๆ ก็ย่อมสามารถควบคุมเนื้อหาในสื่อและใช้เป็นเครื่องมือในการเผยแพร่ไปยังกลุ่มต่างๆ ได้” (กาญจนา แก้วเทพ, 2541 : 133)

ดังนั้นกลุ่มคนที่ไม่ใช้อำนาจทางการเมืองและเศรษฐกิจย่อมต้องถูกกันออกไปจากการใช้เครื่องมือ หรือเนื้อหาที่ในบริบทการสื่อสารของสังคม การจำกัด ปิดกั้น ครอบงำ ผูกขาดการสื่อสาร โดยกลุ่มคนที่มีอำนาจและทุนมาก กลายเป็นความจริงอันวิฤติที่เกิดขึ้นในประเทศที่ยังก้าวไปไม่ถึงความเป็นประชาธิปไตยเช่นในประเทศไทย

อย่างไรก็ตาม ที่ใดมีการกดทับ ต้องมีแรงต้าน ที่ใดมีความยุติธรรม ย่อมต้องมีการลุกขึ้นสู้ ที่ใดมีการครอบงำ ย่อมต้องมีผู้ไผ่หาความเป็นไท เช่นเดียวกัน กับระบบสื่อสารของสังคมที่ถูกควบคุมโดยอำนาจรัฐและทุนมาอย่างยาวนาน ย่อมต้องมีการคานงัดของประชาชน ไม่เฉพาะในประเทศไทย แต่เป็นพัฒนาการร่วมของสังคมโลกเช่นกัน ด้วยเหตุนี้ "สื่อทางเลือก" (Alternative Media) จึงได้ถือกำเนิดขึ้น

คำว่า "Alternative Media" หรือ "สื่อทางเลือก" มักเป็นคำที่ถูกกำหนดให้ใช้เรียกครอบคลุมตั้งแต่สื่อสิ่งพิมพ์นับตั้งแต่นิตยสารของพวกอิปปี นิตยสารเฉพาะด้าน เรื่อยมาจนกระทั่งถึงหนังสือพิมพ์ที่นำเสนอมุมมองในการวิพากษ์วิจารณ์การเมืองในแง่มุมที่แตกต่าง หรือแม้แต่หนังสือพิมพ์สำหรับชุมชนหรือท้องถิ่น (Comedia, 1984 : 95) ซึ่งการให้นิยามกว้างๆ ของคำว่า "Alternative Media" หรือ "สื่อทางเลือก" มักนำมาซึ่งความสับสนและนำไปสู่การถกเถียงของนักวิชาการด้านวารสารศาสตร์อยู่บ่อยครั้ง

หากเราให้นิยามว่า "Alternative Media" หรือ "สื่อทางเลือก" โดยขีดเส้นแบ่งชั้นกลางระหว่างคำว่า "สื่อกระแสหลัก" และ "สื่อทางเลือก" แล้วก็พอจะให้คำจำกัดความของคำทั้งสองคำได้ดังต่อไปนี้

สื่อกระแสหลัก (Mainstream Media) คือ สื่อในแนวตั้ง (vertical) เป็นการสื่อสารทางเดียว (One-way-communication) มีการนำเสนอด้านเดียว และถูกกำกับโดยกลไกรัฐ หรือกลุ่มทุนนิยมผูกขาด รวมทั้งสื่อโลกาภิวัตน์ของบริษัทข้ามชาติที่มีโครงสร้างและเนื้อหาครอบงำสังคม และทำให้ประชาชนเป็นเพียงผู้รับสารและถูกกระทำ

สื่อทางเลือก (Alternative Media) คือสื่อคู่ตรงข้าม สอนกระแสและต้านกับสื่อกระแสหลัก เป็นสื่อในแนวราบ (Horizontal) ที่มีอิสระ สร้างสรรค์ และเป็นสื่อที่เติมเต็มในส่วนที่สื่อกระแสหลักขาด (ชัยวัฒน์ สุวิชัย, 2544 : 79) มีการสื่อสารสองทาง (Two – way – communication) ที่มุ่งสื่อสารเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้กัน มุ่งสร้างความเข้าใจ มุ่งหาความหมายร่วมกัน และมุ่งส่งเสริมการมีส่วนร่วม เพื่อให้การสื่อสารแสดงออกถึงความเสมอภาคและเท่าเทียมกัน ผู้รับสารและผู้ส่งสารได้สลับบทบาทกัน ซึ่งเอื้อประโยชน์ต่อการพัฒนาประชาสังคม ทำให้ประชาชนกลายเป็นตัวหลักในการสื่อสารและเป็นฝ่ายกระทำ

จากที่กล่าวมาทั้งหมด คือ ความต้องการทางการเมืองและสังคมของกลุ่มต่างๆ ที่ใช้ "การสื่อสารทางเลือก" รวมทั้งการใช้สื่อทางเลือกในการต่อสู้กับโครงสร้างและรูปแบบที่ครอบงำ (Hegemonic) อยู่ เพื่อโอกาสในการสร้างความเป็นจริงทางสังคม และวัฒนธรรมแบบใหม่ ด้วยตนเอง สื่อทางเลือกจึงเป็นเสมือนเวทีแห่งการสื่อสารเพื่อโต้เถียงทางความคิดและการปะทะทางวาทกรรมในเรื่องต่างๆ (ชัยวัฒน์ สุวิชัย, 2544 : 80)

นอกจากนี้สื่อทางเลือกยังตอบ ข้อ เสนอแนวคิดเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการแก้ปัญหาความยากจน ทั้งนี้เพราะทฤษฎีการพัฒนาสู่ความทันสมัยได้ใช้สื่อมวลชน ขนาดใหญ่สื่อสารจากบนลงล่าง ในขณะที่การเคลื่อนไหวของประชาชนรากหญ้าในการสร้างสรรค์ สื่อขนาดเล็ก สามารถทำให้ประชาชนสามารถกำหนดความต้องการเป้าหมายในการพัฒนาของตนเองได้มากกว่า

Cees J. Hamelink เรียกสื่อที่มีลักษณะดังกล่าวว่าเป็น สื่อภาคประชาชน (People's media) คือ สื่อที่ปราศจากการควบคุมแทรกแซงจากอำนาจทั้งปวงแต่มีจุดมุ่งหมาย ในการเสริมพลังของภาคประชาชน ซึ่งเป็นการเผชิญหน้าโดยตรงของการลดทอนพลังกับ โครงสร้าง การครอบงำการสื่อสาร เป็นการเลือกหัวข้อที่แตกต่าง เป็นวาทกรรมที่บอกเล่าเรื่องราว ของตัวเอง บอกเล่าความน่ากลัว หรือความฝันในสำนวนวัฒนธรรมชุมชน ประชาชนธรรมดากลายเป็นผู้มีส่วนร่วมโดยตรงในกระบวนการสื่อสาร นั่นคือการที่ พลเมืองต้องพัฒนาเป็นผู้ส่งสาร (Communitative actors) แทนที่จะต้องตกอยู่ในสภาพเป็น ผู้รับสารที่ถูกระงับ (Passive audiences) และเป็นเพียงกลุ่มเป้าหมายทางการตลาดเพียง อย่างเดียวแนวคิดนี้เรียกได้ว่าก้าวขึ้นไปเป็นเจ้าของและจัดการด้วยตนเอง

ลักษณะและบทบาทของสื่อทางเลือก

ในเอกสารของ Unesco เรื่อง Alternative media : Linking global and local (1993) ที่ศึกษาเรื่อง สื่อชุมชนท้องถิ่น ได้กล่าวถึงลักษณะและบทบาทสำคัญของสื่อทางเลือกไว้ ดังนี้

1. สื่อทางเลือกมักกระตุ้นให้เกิดการเคลื่อนไหวในสังคมและมีวัตถุประสงค์ชัดเจน เช่น การตอกย้ำหรือกระตุ้นให้เกิดการปฏิเสธรากเหง้าหรือการยึดถืออุดมการณ์ ทางด้านสิทธิมนุษยชน, วัฒนธรรม, การศึกษา เป็นเป้าหมายสำคัญ
2. แหล่งเงินทุนของสื่อทางเลือกต้อง ไม่ได้มาจากการสนับสนุนจากรัฐบาล หรือมุ่งแสวงหา ผลกำไรจากโฆษณาเป็นหลัก
3. สื่อทางเลือกมักก่อตั้งกำกับดูแล และอำนวยความสะดวกโดยกลุ่ม หรือองค์กรที่ไม่มุ่งหวัง ผลกำไรต่างๆ และเป็นอิสระหรือเป็นของท้องถิ่น ในขณะที่สื่อกระแสหลัก มักจะถูกกำกับและ

4. สื่อทางเลือกมักมีมโนสำนึกของการเป็นสื่อทางเลือกนับตั้งแต่การจัดตั้งองค์กรขึ้น
5. สื่อทางเลือกมักจะนำเสนอ "ทางเลือก" ในการวิพากษ์วิจารณ์ ทั้งในการวิพากษ์วิจารณ์เนื้อหาของสื่อกระแสหลักและการวิพากษ์วิจารณ์ที่แตกต่างออกไป
6. เนื้อหาของสื่อทางเลือกในบางครั้งก็อาจหมายถึง เนื้อหา แนวคิด หรืออะไรก็ตามที่พบเห็นและได้รับการยอมรับอยู่ตามปกติ
7. ความสัมพันธ์ระหว่างผู้รับสาร ในบางครั้งสื่อทางเลือกทำหน้าที่คล้ายตัวเชื่อมโยงระหว่างผู้รับสารที่มีแนวความคิดในแนวทางเดียวกัน
8. เนื้อหาของสื่อทางเลือกมักถูกผลิตออกมาเพื่อตอบสนองความต้องการในการบริโภคสารตามแต่ละลักษณะของผู้รับสารซึ่งมีความแตกต่างกันออกไป อาทิ กลุ่มวัยรุ่น กลุ่มผู้หญิง ประชาชนในแถบชนบท กลุ่มเกย์ หรือกลุ่มเลสเบียน เป็นต้น
9. ขอบเขตในการกระจายตัวของสื่อทางเลือก ในบางครั้งอาจกระจายอยู่ในระดับท้องถิ่น มากกว่าที่จะในระดับชาติ หรือระดับสากล

จากที่กล่าวมาข้างต้น ยังไม่อาจจะบรูลักษณะของสื่อทางเลือกได้ทั้งหมด แต่ช่วยทำให้ทราบถึงแนวคิดอย่างคร่าวๆ ของสื่อทางเลือกได้เป็นอย่างดี

6. แนวคิดเรื่องการเสริมพลัง (Empowerment)

การเสริมพลังเป็นกระบวนการในการพัฒนาความสามารถ ใช้วิจารณญาณให้เกิดความตระหนักรู้ในรากเหง้าของปัญหาบุคคล กลุ่ม และชุมชน สามารถควบคุมตนเอง และกำหนดอนาคตของตน

เทคนิคสำคัญในการเสริมพลัง

1. การสร้างเครือข่ายและพันธมิตร (Networking and Alliance building)
 2. การสร้างกระแสสังคม (Advocacy) โดยการสนทนาการอบรมแบบมีส่วนร่วม
 3. ข้อมูลข่าวสาร การศึกษา การสื่อความหมาย (Information Education and Communication) อยู่บนพื้นฐานของปัญหาจริงของชุมชน
 4. การฝึกปฏิบัติและให้เกิดประสบการณ์ทางบวก
- (ณรงค์ ขำวิจิตร, 2547 : 61)

การเสริมพลัง หมายถึง การให้อำนาจแก่ประชาชน เป็นกระบวนการที่ประชาชนเข้าถึงศักยภาพที่จะควบคุมการตัดสินใจที่มีผลกระทบต่อชีวิตของพวกเขา การเสริมพลังจะทำให้สามารถนิยามตนเองและสร้างเอกลักษณ์ของตนเองได้ การเสริมพลังจะเกิดขึ้นโดยไม่ได้ตั้งใจ หรือตั้งใจ การสื่อสารมีความสำคัญทั้งการ Disempower และ Empower พลังจะเกิดจากการมีความรู้ในการตัดสินใจที่ส่งผลกระทบต่อชีวิตของเขา และข้อมูลความรู้รู้สึกว่าพวกเขาสามารถทำอะไรกับ

การตัดสินใจเหล่านั้นได้ อำนาจของประชาชนจะต้องมีการแสดงออกถึงความรู้สึก การพูดคุย และการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ต่อไปนี้เป็นวิธีที่จะนำไปสู่การเสริมพลังในบริบทของการสื่อสารโลก

7. ทฤษฎีการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจ (Uses and Gratifications Theory)

ทฤษฎีการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจ มีความเชื่อว่าผู้รับสารเป็นผู้กำหนดว่าตนต้องการอะไร สื่ออะไร และสารอะไร จึงจะสนองความพอใจของตนได้ ผู้ใช้สารจะเลือกใช้สื่อและสารที่สามารถตอบสนองความต้องการและความพอใจของตน แนวคิดนี้จึงเป็นแนวคิดที่เน้นความสำคัญของผู้รับสาร กล่าวคือ ผู้รับสารมิได้อยู่ในฐานะของผู้ถูกกระทำ (passive person) แต่อยู่ในฐานะผู้กระทำ (active person) ที่จะเลือกใช้สื่อเพื่อตอบสนองความต้องการและความพอใจของตนเป็นหลัก

Katz และคณะ (1974) ได้สร้างแบบแผน (pattern) ของการศึกษาการใช้สื่อและความพึงพอใจว่า คือการศึกษาเกี่ยวกับ (1) สภาวะทางสังคมและจิตใจที่มีผลต่อ (2) ความต้องการของบุคคลซึ่งนำไปสู่ (3) การคาดคะเนเกี่ยวกับ (4) สื่อและแหล่งที่มาของสาร การคาดคะเนนี้นำไปสู่ (5) ความแตกต่างกันในการใช้สื่อและพฤติกรรมอื่นๆ ของบุคคลยังผลให้เกิด (6) ความพอใจที่ได้รับจากสื่อ และ (7) ผลอื่นๆ ที่บางครั้งไม่ได้คาดหมายมาก่อน

ยุบล เบ็ญจรงค์กิจ (2534) ได้อธิบายแบบแผนดังกล่าวว่า ในสภาวะของสังคมและจิตใจที่แตกต่างกัน ส่งผลให้มนุษย์มีความต้องการแตกต่างกันไป ความต้องการที่แตกต่างกันนี้ ทำให้แต่ละบุคคลคาดคะเนว่า สื่อแต่ละประเภทสามารถตอบสนองความต้องการและความพอใจของตนได้แตกต่างกัน ดังนั้น ลักษณะการใช้สื่อของบุคคลที่มีความต้องการไม่เหมือนกันจะแตกต่างกันไป ทั้งนี้ความพึงพอใจที่ได้รับจากการใช้สื่อของแต่ละบุคคล ก็ยังมีความแตกต่างกันอีกด้วย

Wenner (1985 อ้างถึงใน ชิบ จิตนิยม, 2534) ได้ทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการใช้สื่อและความพึงพอใจและสร้างแผนที่แสดงความพึงพอใจในการบริโภคข่าวสาร (Media news gratifications map) ซึ่งสามารถแบ่งความพึงพอใจออกเป็น 4 กลุ่ม คือ

1. Orientational Gratifications หมายถึง การใช้ข่าวสารเพื่อประโยชน์ทางด้านข้อมูลเพื่อการอ้างอิง และเพื่อเป็นแรงเสริม ย้ำความสัมพันธ์ระหว่างปัจเจกบุคคลกับสังคม รูปแบบของความต้องการที่แสดงออกมา ได้แก่ การติดตามข่าวสาร (Surveillance) การได้มาซึ่งข้อมูลเพื่อช่วยในการตัดสินใจ (Decisional utility)

2. Social Gratifications เป็นการใช้ข่าวสารเพื่อเชื่อมโยงระหว่างข้อมูลเกี่ยวกับสังคมที่รับรู้มาเข้ากับเครือข่ายส่วนบุคคลของปัจเจกชน เช่น การนำข้อมูลไปใช้ในการสนทนากับผู้อื่นเพื่อการชกแจงใจ เป็นต้น

3. Para – social Gratifications หมายถึง กระบวนการใช้ประโยชน์จากข่าวสารเพื่อดำรงเอกลักษณ์ของบุคคล หรือเพื่ออ้างอิงผ่านตัวบุคคลที่เกี่ยวข้องกับสื่อหรือที่ปรากฏในเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับสื่อ เช่น การยึดถือหรือชื่นชมพิธีกรรายการโทรทัศน์ และนำมาเป็นแบบอย่างของพฤติกรรม เป็นต้น

4. Para – orientational Gratifications หมายถึง กระบวนการใช้ข่าวสารเพื่อประโยชน์ในการลดหรือผ่อนคลายความตึงเครียด หรือเพื่อปกป้องตนเอง เช่น การชมรายการตลกหรือละครน้ำเน่าเพื่อความสนุกสนานเพลิดเพลิน หรือหลีกเลี่ยงจากสิ่งอื่นที่ไม่พึงพอใจ เป็นต้น

ศิริชัย ศิริภายะ และกาญจนา แก้วเทพ (ม.ป.ป.) ได้ศึกษาชุดตัวแปรความต้องการที่ผู้รับสารต้องการจากสื่อมวลชน โดยปรับปรุงจากงานของ McQuail และคณะ (1972) ดังนี้

1. ความต้องการสารสนเทศ

- (1) เพื่อทราบถึงเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับตน สภาพปัจจุบันที่อยู่รอบตัว และสภาพปัจจุบันของสังคมและโลก
- (2) เป็นเครื่องมือในการแสวงหาข้อแนะนำในการปฏิบัติ หรือความคิดเห็นในการตัดสินใจ
- (3) สนองความอยากรู้อยากเห็นและความสนใจ
- (4) ให้การเรียนรู้ เป็นการศึกษาด้วยตนเอง
- (5) สร้างความรู้สึกที่มั่นคง โดยใช้ความรู้ที่ได้มาจากสื่อมวลชน

2. ความต้องการสร้างความมีเอกลักษณ์ให้แก่บุคคล

- (1) ให้แรงเสริมแก่ค่านิยมส่วนบุคคล
- (2) ให้ตัวแบบพฤติกรรม
- (3) แสดงออกร่วมกับค่านิยมของคนอื่นๆ
- (4) มองทะลุเข้าไปภายในตนเอง

3. ความต้องการรวมตัวและปฏิสัมพันธ์ทางสังคม

- (1) มองทะลุเข้าไปภายในสภาพแวดล้อมของผู้อื่น
- (2) แสดงออกร่วมกับผู้อื่น และเกิดความรู้สึกในลักษณะที่เป็นเจ้าของ
- (3) นำไปใช้ในการสนทนาและปฏิสัมพันธ์ทางสังคม
- (4) ใช้แทนเพื่อน
- (5) ช่วยในการดำเนินตามบทบาททางสังคม
- (6) สร้างสายสัมพันธ์กับครอบครัว เพื่อน และสังคม

4. ความต้องการความบันเทิง

- (1) การหลีกเลี่ยงหรือหลีกเลี่ยงจากปัญหาต่างๆ
- (2) การผ่อนคลาย
- (3) ได้วัฒนธรรมที่เป็นของแท้ ได้ความสนุกสนานทางสุนทรีย์
- (4) ได้ทำอะไรเพื่อใช้เวลาให้หมดไป
- (5) ปลดปล่อยอารมณ์
- (6) เป็นการกระตุ้นทางเพศ

สรุปได้ว่าทฤษฎีการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจจากสื่อมีแนวคิดที่ว่าบุคคลนั้นเปิดรับสื่ออย่างเป็นผู้กระทำ (active) เป็นการเลือกเปิดรับ (selective exposure) โดยการเลือกนั้นเกิดมาจากสภาพชีวิตที่เป็นจริงและความต้องการด้านต่างๆ ของบุคคลเอง

8. ทฤษฎีการเข้ามามีส่วนร่วมอย่างเป็นประชาธิปไตย (Democratic – participant media theory)

McQuail กล่าวว่า ทฤษฎีนี้เกิดจากการตอบโต้ ก. สื่อมวลชนของเอกชนมีลักษณะเป็นการค้าและผูกขาด และข. สถาบันกระจายเสียงสาธารณะ (Public broadcasting institutions) ที่มีลักษณะราชการและรวบอำนาจเข้าสู่ส่วนกลาง (Bureaucratization and centralism) ในสังคมอุตสาหกรรมที่พัฒนาแล้ว สถาบันกระจายเสียงสาธารณะในสังคมดังกล่าวเกิดขึ้นและดำเนินการตามทฤษฎีความรับผิดชอบต่อสังคม McQuail เห็นว่าองค์กรสื่อมวลชนโดยเฉพาะอย่างยิ่งองค์กรการกระจายเสียงสาธารณะ (Public broadcasting organizations) มีลักษณะคล้ายพ่อปกครองลูกมากเกินไป (Too paternalistic) คล้ายอภิชนมากเกินไป (Too Elitist) ใกล้ชิดกับสถาบันที่มีอำนาจมากเกินไป ตอบสนองต่อแรงกดดันทางการเมืองและเศรษฐกิจมากเกินไป มีลักษณะมั่นคงแข็งแรงมากเกินไป (Too monolithic) มีลักษณะเป็นวิชาชีพมากเกินไป (Too professionalized)

ทฤษฎีนี้วิพากษ์วิจารณ์ว่า สื่อมวลชนที่มีขนาดใหญ่และรวมอำนาจที่ศูนย์กลางมีแนวโน้มที่จะสะท้อนความคิดเห็นของผู้ที่มีอำนาจ ผู้ที่มีหลักฐานมั่นคง ผู้ที่อยู่ในเมืองหรืออย่างดีที่สุดก็สะท้อน "รสนิยมทั่วไป (Average taste)"

ทฤษฎีการเข้ามามีส่วนร่วมอย่างเป็นประชาธิปไตยไม่ได้เป็นแนวคิดที่มีลักษณะเป็น "หนึ่งเดียว" แต่ประกอบด้วยข้อเรียกร้องหลายประการว่าสื่อมวลชน "ควรทำอะไร หรือควรมีลักษณะอย่างไรบ้าง" จึงจะทำให้เกิดการมีส่วนร่วมในสื่ออย่างเป็นประชาธิปไตยมากขึ้น

เทคโนโลยีการสื่อสารอาจช่วยให้ประชาชนสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในสื่ออย่างเป็นประชาธิปไตยได้ง่ายขึ้น เช่น ระบบคอมพิวเตอร์ที่ก้าวหน้าสามารถช่วยให้ผู้ชมโทรทัศน์สามารถ

ส่งสารไปยังแหล่งสารได้ การสื่อสารผ่านดาวเทียมสามารถช่วยประชาชนทุกหนทุกแห่งให้สามารถติดต่อสื่อสารกันได้ มีความเชื่อกันว่าในอนาคต ผู้ใช้สื่อหรือผู้รับสารจะสามารถควบคุมระบบการสื่อสารให้ตอบสนองความต้องการของตนได้มากขึ้น แต่ในปัจจุบันผู้ใช้ที่มีอิทธิพลในด้านต่างๆ เช่น ผู้นำองค์กรของรัฐ เอกชน หรือรับวิสาหกิจ เป็นผู้ใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีที่ก้าวหน้าในด้านการสื่อสารเป็นส่วนใหญ่

ทฤษฎีการเข้ามามีส่วนร่วมอย่างเป็นประชาธิปไตยเห็นว่า พรรคการเมืองที่เป็นอยู่ และระบบประชาธิปไตยแบบรัฐสภามีลักษณะห่างไกลจากประชาชนในระดับท้องถิ่นมากขึ้น ทฤษฎีนี้เน้นความจำเป็น ความสนใจ และความต้องการของผู้รับสารในสังคมการเมือง และสนับสนุนความมากมายหลากหลาย (Multiplicity) ความเล็ก (Smallness of scale) ความเป็นท้องถิ่นการไม่มีลักษณะเป็นสถาบัน (De-institution) การมีลักษณะเป็นอาชีพน้อยลง

การแลกเปลี่ยนหรือปฏิริยาสัมพันธ์ระหว่างผู้ส่งสารและผู้รับสาร และการสื่อสารตามแนวนอนในทุกระดับของสังคม กล่าวโดยสรุปคือ ทฤษฎีนี้เห็นว่าสื่อมวลชนต้องเปลี่ยนจากการเมืองเป็นเครื่องมือในการถ่ายทอดสารไปเป็นเครื่องมือในการสื่อสาร

อาจสรุปหลักการของทฤษฎีสื่อมวลชนแบบเข้ามามีส่วนร่วมอย่างเป็นประชาธิปไตยได้ดังนี้

1. ประชาชนแต่ละคน และชนกลุ่มน้อยมีสิทธิที่จะเข้าถึงสื่อมวลชน และได้รับบริการจากสื่อมวลชนตามความจำเป็นของตนเอง
2. องค์กรและเนื้อหาของสื่อมวลชนไม่ควรอยู่ภายใต้การควบคุมทางการเมือง และการบริหารราชการแบบรวมอำนาจเข้าสู่ส่วนกลาง
3. สื่อมวลชนควรดำรงอยู่เพื่อผู้รับสาร ไม่ใช่เพื่อองค์กรสื่อมวลชน ไม่ใช่เพื่อผู้ประกอบการวิชาชีพนี้ และไม่ใช่เพื่อผู้อุปถัมภ์ของสื่อมวลชน
4. กลุ่ม องค์กร และท้องถิ่นต่างๆ ควรมีสื่อมวลชนของตนเอง
5. สื่อมวลชนขนาดเล็ก มีปฏิริยาสัมพันธ์ และมีการเข้ามามีส่วนร่วมนั้น ดีกว่าสื่อมวลชนขนาดใหญ่ที่มีลักษณะเป็นการสื่อสารทางเดียว และวิชาชีพมากเกินไป
6. ความต้องการทางสังคมบางอย่างที่เกี่ยวข้องกับสื่อมวลชนไม่สามารถแสดงออกมาได้ดีพอโดยผ่านความต้องการของผู้บริโภคแต่ละคน หรือผ่านรัฐ หรือผ่านสถาบันหลักของรัฐ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

กาญจนา กาญจนทวี (2542) ศึกษาเรื่องแรงจูงใจ พฤติกรรม และความพึงพอใจของผู้อ่านหนังสือพิมพ์ออนไลน์ไทย พบว่าจุดดึงดูดที่ทำให้ผู้รับสารหันมาให้ความสนใจสื่อออนไลน์มากขึ้นคือ ความเร็ว และความสะดวก กล่าวคือ ความเร็วในการนำเสนอข้อมูลได้ใหม่สดเสมอในหนึ่งวัน หรือทันทีที่เกิดเหตุการณ์ และความเร็วของการได้มาซึ่งข้อมูล และความสะดวกที่สามารถเปิดรับได้ทุกที่ไม่ว่าจะอยู่ในประเทศใดและทุกเวลา พร้อมทั้งความสะดวกที่ได้รับการเลือกอ่านข่าวเฉพาะ เรื่อง ที่สนใจได้มากกว่าสื่ออื่นๆ นอกจากนี้ผู้รับยังได้รับรู้รายละเอียดของข่าว ได้ข้อมูลที่ลึกและกว้างกว่าการเปิดรับสารจากสื่อประเภทอื่นๆ

ชื่ณกมล ทิพยกุล (2542) ศึกษารูปแบบการสื่อสารในสภากาแฟของประชาชนในจังหวัดตรัง พบว่ารูปแบบการสื่อสารในสภากาแฟ ประกอบด้วยบทบาทการเสวนา วิธีการเสวนา การโต้ตอบ โดยผู้เข้าร่วมวงเสวนากาแฟจะมีหลายบทบาท ทั้งการเปิดประเด็น การสนับสนุน การโต้แย้ง และการรับฟัง ทั้งนี้อยู่บนพื้นฐานของเหตุผลและแต่ละคนจะสรุปกันเองโดยหัวข้อในการเสวนาจะมีทั้งเรื่องการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ในส่วนของผู้นำชุมชนนั้นมองว่าศักยภาพของสภากาแฟมีพลังในการปลุกกระแสจิตสำนึกทางการเมือง อันนำไปสู่การพัฒนาสังคม ชุมชนให้กลายเป็นประชาคมที่เป็นพลังสำคัญในการขับเคลื่อนชุมชนต่อไป

พรทิพย์ ศิริชูทรัพย์ (2542) ศึกษาเรื่องการเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทัศนคติ และการมีส่วนร่วมต่อปัญหาสังคมของกลุ่มผู้ใช้อินเทอร์เน็ตบนเว็บไซต์ขององค์กรพัฒนาเอกชน พบว่าการใช้สื่ออินเทอร์เน็ตขององค์กรพัฒนาเอกชนมีบทบาทสำคัญในการนำเสนอข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาสังคม รวมถึงการดำเนินงานและกิจกรรมต่างๆ ขององค์กรพัฒนาเอกชน เพราะสื่ออินเทอร์เน็ตทำให้สารและผู้รับสารมีปฏิสัมพันธ์กันอย่างเต็มที่ อีกทั้งค่าใช้จ่ายสำหรับสื่ออินเทอร์เน็ตยังไม่สูงมากนัก

มนทกานต์ ตปนียางกูร (2545) ศึกษาพัฒนาการของสื่อประชาสังคมไทยบนอินเทอร์เน็ต พบว่าการทำหน้าที่เป็นพื้นที่สาธารณะของเว็บบอร์ดในเว็บไซต่นั้นยังอยู่ในลักษณะเป็นเพียงพื้นที่สำหรับนำเสนอและเปิดโอกาสให้คนเข้ามาร่วมอภิปรายแสดงความคิดเห็นเท่านั้น แต่ไม่มีการวิพากษ์อย่างมีเหตุผลที่จะสามารถหาข้อสรุปได้

รัตนาวลี เกียรตินิยมศักดิ์ (2542) ศึกษาเรื่องมณฑลสาธารณะของการสื่อสารผ่านสื่อกลางคอมพิวเตอร์ พบว่าเป็นมณฑลสาธารณะจำลอง (Pseudo-public sphere) ความคิดเห็นที่เกิดขึ้น ไม่อาจหาข้อสรุปเป็นสาธารณสมบัติได้ เป็นเพียงช่องทางให้ผู้ใช้งานเพื่อตอบสนองความต้องการส่วนตัว แต่การแสดงความคิดเห็นที่เกิดขึ้นเป็นการแสดงความคิดเห็นต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในสังคมได้อย่างเสรี

Herbert Schiller (1989) ศึกษาเกี่ยวกับการเข้าครอบครองพื้นที่สาธารณะของบริษัทเอกชน ไว้ในหนังสือเรื่อง Culture, Inc. : The Corporate Takeover of Public Expression พบว่าบริษัทเอกชนหรือกลุ่มทุนขนาดใหญ่มีอำนาจในการให้เงินสนับสนุนการจัดกิจกรรมต่างๆ หรือการผลิตเนื้อหาในรายการต่างๆ ของสื่อมวลชน อำนาจดังกล่าวเป็นผลให้เกิดการเซ็นเซอร์ตัวเองของหน่วยงานหรือผู้ผลิตงาน ส่งผลกระทบอย่างใหญ่หลวงต่อจิตวิญญาณสร้างสรรค์ของมนุษย์ และเพิ่มพลังอำนาจให้กลุ่มทุนเจ้าของสื่อมากยิ่งขึ้นกว่าเดิม ในระหว่างการเข้าครอบครองพื้นที่สาธารณะบริษัทเหล่านี้ให้การสนับสนุนการจัดกิจกรรมสาธารณะต่างๆ เป็นอย่างดี อย่างไรก็ตามการจัดกิจกรรมสาธารณะเหล่านี้มิได้ทำให้ผลประโยชน์ที่ได้รับตกอยู่กับสาธารณะชน แต่มันคือผลประโยชน์ตอบแทนต่อบริษัทดังกล่าวในด้านการสร้างชื่อเสียงและภาพลักษณ์ ทั้งนี้ กล่าวโดยสรุปได้ว่า ในพื้นที่ใดที่บริษัทเอกชนย่างเท้าก้าวเข้ามา ความล่มสลายก็จะถูกเร่งให้เกิดขึ้นต่อพื้นที่สาธารณะนั้นๆ อย่างรวดเร็ว

Paulo Freire (1980) ศึกษาถึงศักยภาพของสื่อทางเลือกในการสร้างสรรค์สังคมประชาธิปไตย ไว้ในงานวิจัยเรื่อง Education as Practice for Liberation พบว่า สื่อทางเลือกมีศักยภาพและบทบาทสำคัญในการสร้างสรรค์ประชาธิปไตย กล่าวคือ สื่อทางเลือกสร้างเสียงให้แก่ผู้ไม่มีสิทธิมีเสียงในสังคมได้ สื่อทางเลือกสามารถสร้างอำนาจต่อรองทางสังคมให้แก่กลุ่มผู้ไร้อำนาจที่ได้รับความไม่เท่าเทียมและความอยุติธรรมในสังคม อีกทั้งสื่อทางเลือกสามารถติดต่อกับชุมชนหรือสังคมที่ถูกตัดขาดด้วยการสื่อสารระหว่างกันเป็นเครือข่ายทางสังคม และสื่อทางเลือกเปรียบเสมือนทางเลือกอีกทางหนึ่งในการรับรู้ข่าวสารข้อมูล เนื่องจากมิได้ถูกจำกัดด้วยเหตุผลทางเศรษฐกิจ หรือถูกกดดันด้วยอำนาจทางการเมือง จึงทำให้สื่อชนิดนี้มีอิสระในการรวบรวม ประมวล และเผยแพร่ข่าวสารข้อมูล

นิยามศัพท์

บทบาททางการเมือง หมายถึง 1. บทบาทในการเป็นพื้นที่สาธารณะ

กล่าวคือ พื้นที่ที่เปิดกว้างให้ประชาชน
แลกเปลี่ยน แสดงความคิดเห็นบน

ได้

พื้นฐานของเหตุผล ตกเถียง สร้าง

ความเคลื่อนไหวในโลกแห่งความเป็น

จริง ประชาสัมพันธ์ ทามตอบ

ขอข้อมูล แจ้งให้ทราบ และหาข้อสรุป

เกี่ยวกับเหตุการณ์ทางการเมืองในปี
พ.ศ. 2549

2. บทบาทในการเป็นสื่อภาคประชาชน

กล่าวคือ ประชาชนสามารถเข้าไปมี

ส่วนร่วมในกระบวนการผลิตเนื้อหา

เช่น การรายงานข่าวสารความ

เคลื่อนไหวทางการเมือง การวิเคราะห์

วิจารณ์แนวโน้มของเหตุการณ์ทาง

การเมือง การเสนอแนะแนวทางแก้ไข

ปัญหาบ้านเมือง การพิทักษ์

ผลประโยชน์ทางการเมือง และเป็น

ปากเป็นเสียงของประชาชน และการ

กล้าขุดคุ้ย ความไม่ดั่งาม ไม่ชอบมา

พากลมาตีแม่

วิกฤติการณ์ทางการเมืองปีพ.ศ. 2549 - 2550 หมายถึง เหตุการณ์ความเคลื่อนไหวทาง
การเมืองในช่วงเดือนมกราคม พ.ศ.

2549 ถึงเดือนมิถุนายน พ.ศ. 2550

โดยเน้น 5 เหตุการณ์หลักด้วยกัน

กล่าวคือ

จำกัด (มหาชน) ขายหุ้นให้กับบริษัท
เทมาเล็ก โฮลดิ้งส์ เมื่อวันที่ 23
มกราคม 2549 ซึ่งถูกวิพากษ์วิจารณ์
เป็นอย่างมาก จากพรรคการเมือง
ฝ่ายค้าน องค์กรเอกชน นักวิชาการ
รวมทั้ง สาธารณะชนทำให้การขับไล่
พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร ให้ลาออกจาก
ตำแหน่งนายกรัฐมนตรีขยายตัว
ออกไปในวงกว้าง

1. เหตุการณ์ที่บริษัท ชินคอปอเรชั่น

2. การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทน
ราษฎรเมื่อวันที่ 2 เมษายน 2549 ซึ่ง
อดีตพรรคการเมืองฝ่ายค้านทั้ง 3
พรรค ได้แก่ พรรคประชาธิปัตย์ พรรค
มหาชน และพรรคชาติไทย ได้ร่วมกัน
คว่ำบาตรโดยไม่ลงสมัครรับเลือกตั้ง
ในครั้งนี้

3. เหตุการณ์ที่คณะกรรมการ
การเลือกตั้ง(กกต.) ทั้ง 3 คนถูก
พิพากษาจำคุก เมื่อวันที่ 25
กรกฎาคม 2549 เนื่องจากกกต. ทั้ง 3
คน ได้ร่วมกันจัดการเลือกตั้ง

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขต
รอบใหม่โดยไม่มีอำนาจ

4. เหตุการณ์รัฐประหาร เมื่อวันที่
19 กันยายน 2549 ซึ่งนำโดยพลเอก
สนธิ บุญรัตกนิน ได้ทำการยึดอำนาจ
การปกครองจากรัฐบาลพ.ต.ท.ทักษิณ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ชินวัตร โดยใช้ชื่อว่าคณะปฏิรูป
การปกครองในระบอบประชาธิปไตย
อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
(คปค.)

5. การออกแถลงการณ์ประกาศจุดยืน
ไม่รับร่างรัฐธรรมนูญปี 2550 ของ
มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน เมื่อวันที่
23 พฤษภาคม 2550 โดยผ่านการลง
ประชามติ และขอเรียกร้องให้คมช.
และรัฐบาลเอารัฐธรรมนูญปีพ.ศ.
2540 กลับมาใช้ใหม่ และเสนอให้มี
การแก้ไขเพิ่มเติมออกเป็นบทเฉพาะ
กาลเพียง 2 ประเด็นคือ 1. ต้องจัดให้มี
การเลือกตั้งหลังประกาศใช้
รัฐธรรมนูญภายใน 60 วัน และ
2. รัฐสภาที่มาจาก การเลือกตั้งต้องจัด
ให้มีการแก้ไขรัฐธรรมนูญโดยอาศัย
กระบวนการที่นักการเมืองไม่มีอำนาจ
เข้ามากำกับแก้ไข แต่ให้มี
การเลือกตั้งสสร. ชุดใหม่มาทำหน้าที่
แก้ไขรัฐธรรมนูญปี พ.ศ. 2540 ที่
เห็นว่าเป็นจุดอ่อน

การมีส่วนร่วมของประชาชน

หมายถึง การเปิดโอกาส ให้ประชาชนเข้ามา

มีส่วนร่วมในการริเริ่ม การพิจารณา
ตัดสินใจ การร่วมปฏิบัติ และร่วม
รับผิดชอบในเรื่องต่างๆ อันมี
ผลกระทบต่อตัวประชาชนเอง

เว็บบอร์ด

หมายถึง กระดานข่าว ของเว็บไซต์มหาวิทยาลัย
เที่ยงคืน ที่เปิดโอกาสให้ผู้เข้าชม
เว็บไซต์ สามารถแสดงความคิดเห็น
ตลอดจนถึงประเด็นใหม่ในการแสดง
ความคิดเห็น

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยเรื่อง "บทบาททางการเมืองของเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนในช่วงวิกฤติการณ์ทางการเมืองปีพ.ศ. 2549 – พ.ศ. 2550" เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) และการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview)

วิธีวิจัย วิเคราะห์ และนำเสนอเนื้อหา

1. การวิเคราะห์เนื้อหา

การวิจัยเรื่อง "บทบาททางการเมืองของเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนในช่วงวิกฤติการณ์ทางการเมืองปีพ.ศ. 2549 – พ.ศ. 2550" ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา โดยแบ่งเนื้อหาของเว็บไซต์เป็น 2 ส่วน ได้แก่ บทความ และกระดานข่าว (Webboard)

- บทความ

การศึกษาเนื้อหา บทความ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาเนื้อหาเว็บไซต์ที่ทำการศึกษา เนื่องจากเป็นเสมือนสื่อภาคประชาชนที่ประชาชนสามารถทำหน้าที่เป็นสื่อผ่านทางเว็บไซต์ ผู้ใช้ได้เข้ามา มีส่วนร่วม ในกระบวนการผลิตเนื้อหา เป็นการศึกษา บทความที่ปรากฏบนเว็บไซต์ โดยกำหนดระยะเวลาการสำรวจ ตั้งแต่เดือนมกราคม พ.ศ. 2549 – เดือนมิถุนายน พ.ศ. 2550 โดยจะศึกษาเจาะ 5 ช่วงเวลา ตาม 5 เหตุการณ์ที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น ทั้งนี้จะเริ่มจากวันแรกของแต่ละเหตุการณ์ต่อเนื่องไปเป็นเวลา 1 เดือน

ในการวิเคราะห์เนื้อหาบทความมีการศึกษาตามหัวข้อดังนี้

- การรายงานข่าวสารและความเคลื่อนไหวทางการเมือง
- การวิเคราะห์วิจารณ์แนวโน้มของเหตุการณ์ทางการเมือง
- การเสนอแนะแนวทางแก้ไขต่อปัญหาบ้านเมือง
- การพิทักษ์ผลประโยชน์ทางการเมืองและเป็นที่ยังเป็นปากเสียง

ของประชาชน

- การกล้าขุดคุ้ยความไม่ตรงไม่ชอบมาพากลตีแผ่

ทั้งนี้ ผลการวิจัยจะไม่ใช้บทความเกี่ยวกับการรายงานข่าวสารและความเคลื่อนไหวทางการเมืองมาเป็นมิติหนึ่งในการวิเคราะห์ เนื่องจากเป็นการรายงานข่าวซึ่งวิเคราะห์จากข่าว

ตารางเนื้อหาบทความ

เนื้อหาบทความ	หลังจากบริษัท ซินคอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) ขายหุ้นให้บริษัท เทมาเส็ก โฮลดิ้งส์ 1 เดือน	หลังการเลือกตั้งสส. เมื่อวันที่ 2 เมษายน 2549 1 เดือน	หลังการพิพากษาจำคุก กกต. ทั้ง 3 คน 1 เดือน	หลังเกิดการรัฐประหาร 1 เดือน	หลังจากมหาวิทยาลัยเที่ยงคืนออกแถลงการณ์ประกาศจุดยืนไม่รับรางวัลรัฐธรรมนุญ 1 เดือน
การรายงานข่าวสารและความเคลื่อนไหวทางการเมือง					
การวิเคราะห์วิจารณ์แนวโน้มของเหตุการณ์ทางการเมือง					
การเสนอแนะแนวทางแก้ไขต่อปัญหาบ้านเมือง					
การพิทักษ์ผลประโยชน์ทางการเมืองและเป็นที่พึ่งเป็นปากเสียงของประชาชน					
การกล้าพูดด้วยความไม่ตั้งงามไม่ชอบมาพากลตีแผ่					

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

- กระดานข่าว (Webboard)

การศึกษาเนื้อหากระดานข่าวเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาเนื้อหาเว็บไซต์ ที่ทำการศึกษา เนื่องจากเป็นพื้นที่สาธารณะที่ทางเว็บไซต์ได้เปิดโอกาสให้ผู้อ่านได้เข้ามา มีส่วนร่วม เป็นการศึกษากระทำที่ปรากฏในส่วนของกระดานข่าว โดยกำหนดระยะเวลาการสำรวจ ตั้งแต่เดือนมกราคม พ.ศ. 2549 – เดือนมิถุนายน พ.ศ. 2550 โดยจะศึกษาเจาะ 5 ช่วงเวลา ตาม 5 เหตุการณ์ ที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น ทั้งนี้จะเริ่มจากวันแรกของแต่ละเหตุการณ์ต่อเนื่องไปเป็นเวลา 1 เดือน

ในการนำเสนอเนื้อหาในส่วนของกระดานข่าว มีการศึกษาตามหัวข้อดังนี้

- การเข้าถึง และภาพรวมของกระดานข่าว
- ความเท่าเทียม และเสรีภาพในการแสดงออก
- การมีส่วนร่วม
- การใช้เหตุผล
- การหาข้อสรุป
- การระดมความช่วยเหลือ ความร่วมมือในการแก้ไขปัญหา
- ข้อสังเกตอื่นๆ

- หลักเกณฑ์ที่ใช้ศึกษาเนื้อหากระดานข่าว

หลักเกณฑ์ในการศึกษาเนื้อหากระดานข่าว คือ การศึกษาเฉพาะกระทู้ที่มีเนื้อหา เกี่ยวกับการเมือง และมีคนเข้ามาตอบหรือแสดงความคิดเห็นตั้งแต่ 30 ข้อความขึ้นไป เพื่อดูบทบาทในการเป็นพื้นที่สาธารณะของเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน การเข้ามามีส่วนร่วม ของประชาชน หลังเกิดวิกฤติการณ์ทางการเมืองทั้ง 5 เหตุการณ์โดยเก็บข้อมูลจากกระทู้ที่ปรากฏ ในกระดานข่าวหลังจากเกิดเหตุการณ์เป็นระยะเวลา 1 เดือน ซึ่งแยกตามประเด็นเนื้อหา 7 ลักษณะ ได้แก่ การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ถกเถียงแบบอภิปราย สร้างความเคลื่อนไหว ในโลกแห่งความเป็นจริง การประชาสัมพันธ์ การถาม-ตอบ และขอข้อมูล การแจ้งให้ทราบ และการหาข้อสรุป ดังตารางต่อไปนี้

ตารางเนื้อหากระดานข่าว

เนื้อหากระดานข่าว	หลังจากบริษัท ซินคอร์ปอเรชั่น จำกัด(มหาชน) ขายหุ้นให้บริษัท เทมาเส็ก โฮลดิ้งส์ 1 เดือน	หลังการเลือกตั้งสส. เมื่อวันที่ 2 เมษายน 2549 1 เดือน	หลังการพิพากษาจำคุกกกด. ทั้ง 3 คน 1 เดือน	หลังเกิดการรัฐประหาร 1 เดือน	หลังจากมหาวิทยาลัยเที่ยงคืนออกแถลงการณ์ประกาศจุดยืนไม่รับร่างรัฐธรรมนูญ 1 เดือน
การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น					
การถกเถียงแบบอภิปราย					
การสร้างความคิดเห็นในโลกแห่งความเป็นจริง					
การประชุมสัมพันธ์					
การถาม – ตอบ และขอข้อมูล					
การแจ้งให้ทราบ					
การหาข้อสรุป					

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2. การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview)

เพื่อตอบคำถามในส่วนของเนื้อหาต่างๆ ที่นำเสนอผ่านเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน ในช่วงวิกฤติการณ์ทางการเมืองปีพ.ศ. 2549 – พ.ศ. 2550 รวมถึงหลักเกณฑ์การคัดเลือกบทความที่นำเสนอผ่านทางเว็บไซต์ ผู้วิจัยจะทำการสัมภาษณ์ บรรณาธิการและเว็บมาสเตอร์ของเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน จำนวน 1 ท่าน และนักเคลื่อนไหวทางการเมือง จำนวน 5 ท่าน โดยมีแนวคำถามดังต่อไปนี้

แนวคำถามสำหรับสัมภาษณ์บรรณาธิการและเว็บมาสเตอร์ของเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน

1. ความเป็นมาและวัตถุประสงค์ของเว็บไซต์
2. ลักษณะขององค์กร การกำหนดนโยบายในการจัดทำเว็บไซต์
3. แนวทางในการกำหนด และคัดเลือกเนื้อหาในเว็บไซต์
4. กฎ ระเบียบ หรือข้อบังคับในเว็บไซต์
5. ลักษณะการมีส่วนร่วมของผู้ใช้เว็บไซต์
6. ลักษณะของสื่อใหม่อย่างอินเทอร์เน็ตที่เอื้อต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนต่างจากสื่อเดิมๆ เช่น หนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์
7. บทบาทในการรณรงค์หรือสร้างความเคลื่อนไหวทางการเมืองในปีพ.ศ. 2549 ของเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน
8. บัณฑิต ในตัวเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน ที่ส่งเสริม การมีบทบาททางการเมืองของประชาชน
9. บัณฑิต ในตัวเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน ที่ไม่ส่งเสริมการมีบทบาททางการเมืองของประชาชน
10. การพัฒนาสาระณะประโยชน์ของเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน
 - ความหลากหลายทางความคิด แหล่งข่าวสาร ข้อมูล
 - การให้บริการด้านข้อมูลข่าวสารต่อผู้ด้อยโอกาสทางสังคม
 - การให้โอกาสในการเข้าถึงสื่อแก่ผู้รับสาร

แนวคำถามในการสัมภาษณ์นักเคลื่อนไหวทางการเมือง

1. ความถี่ในการเปิดรับเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน
2. ความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาททางการเมืองของเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนหลังการขายหุ้นของบริษัท ซินคอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) ให้แก่บริษัท เทมาเล็กโฮลดิ้งส์ จำกัด
3. ความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาททางการเมืองของเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนหลังการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ 2 เมษายน 2549
4. ความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาททางการเมืองของเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนหลังการพิพากษาจำคุกคณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.)
5. ความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาททางการเมืองของเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนหลังเกิดการรัฐประหาร
6. ความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาททางการเมืองของเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนหลังออกแถลงการณ์ประกาศจุดยืนไม่รับร่างรัฐธรรมนูญปี 2550
7. ความคิดเห็นเกี่ยวกับบทความในฐานะสื่อภาคประชาชน
8. ความคิดเห็นเกี่ยวกับเว็บบอร์ดในฐานะเวทีสาธารณะ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

งานวิจัยนี้ใช้ข้อมูลหลักจากเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน โดยศึกษาการนำเสนอข้อมูลข่าวสารของเว็บไซต์ในส่วนของบริษัทความ และกระดานข่าว (Webboard) เพื่อสามารถวิเคราะห์ได้ถึงบทบาททางการเมืองของเว็บไซต์ และข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกบรรณาธิการ และเว็บมาสเตอร์เว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน จำนวน 1 ท่าน และนักเคลื่อนไหวทางการเมืองจำนวน 5 ท่าน ดังนี้

รายชื่อทีมงานของเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนที่จะทำการสัมภาษณ์ ได้แก่
สมเกียรติ ตั้งนโม บรรณาธิการ และเว็บมาสเตอร์

รายนามนักเคลื่อนไหวทางการเมืองที่จะทำการสัมภาษณ์ ได้แก่

1. สุริยะใส กตะศิลา
เลขาธิการคณะกรรมการรณรงค์เพื่อประชาธิปไตย (ครป.)
2. สุภิญญา กลางณรงค์
เลขาธิการคณะกรรมการรณรงค์เพื่อการปฏิรูปสื่อ (คปส.)

3. กชวรรณ ชัยบุตร

เลขาธิการสมาพันธ์นิสิตนักศึกษาแห่งประเทศไทย (สนนท.)

4. จีรนุช เปรมชัยพร

ผู้จัดการเว็บไซต์ประชาไทดอทคอม

5. โชติศักดิ์ อ่อนสูง

เครือข่าย 19 กันยา ด้านรัฐประหาร

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในกาวิจัยครั้งนี้แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่

1. การค้นคว้าวิจัยเอกสาร (document research) จากบทความและบทวิเคราะห์บนเว็บไซต์
2. การวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) โดยประมวลจากเนื้อหาทั้งหมด ว่าปรากฏลักษณะของบทบาททางการเมืองตามเกณฑ์ดังต่อไปนี้หรือไม่ และนำเสนอตัวอย่างโดยสังเขป
3. การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) โดยกำหนดแนวคำถามแบบปลายเปิด แนวคำถามแบ่งเป็น
 - คำถามเกี่ยวกับความเป็นมาและวัตถุประสงค์การจัดทำเว็บไซต์
 - คำถามเกี่ยวกับการคัดเลือกเนื้อหาที่จะนำเสนอ
 - คำถามเกี่ยวกับบทบาททางการเมือง
 - คำถามเกี่ยวกับการเป็นพื้นที่สาธารณะ
 - คำถามเกี่ยวกับการเป็นสื่อภาคประชาชน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ศึกษาโดยวิธีวิเคราะห์เนื้อหา และจากการสัมภาษณ์ ในส่วนต่อไปนี้

- เนื้อหา
- การนำเสนอ
- เทคโนโลยี
- ลักษณะองค์กร

การนำเสนอข้อมูล

ในการนำเสนอข้อมูลจากผลการวิจัยเรื่อง บทบาททางการเมืองของเว็บไซต์ มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนในช่วงวิกฤติการณ์ทางการเมืองปีพ.ศ. 2549 – พ.ศ. 2550 จะนำเสนอข้อมูล ในเชิงบรรยาย (Descriptive) ตามประเด็นที่ทำการศึกษา

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง บทบาททางการเมืองของเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนในช่วงวิกฤติการณ์ทางการเมืองปีพ.ศ. 2549 – พ.ศ. 2550 เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบทบาททางการเมือง บัณฑิตที่ส่งผลต่อบทบาททางการเมือง และบัณฑิตที่มีผลต่อเนื้อหาของเว็บไซต์ของเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนในช่วงวิกฤติการณ์ทางการเมืองปีพ.ศ. 2549 – พ.ศ. 2550

ผู้วิจัยได้นำเสนอประวัติความเป็นมาของเว็บไซต์ และลักษณะองค์กรของเว็บไซต์ โดยเก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก และศึกษาจากข้อมูลทุติยภูมิ ส่วนบทบาททางการเมืองของเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนผู้วิจัยได้ประมวลผลและนำเสนอการวิเคราะห์เนื้อหาของบทความและเว็บบอร์ด โดยใช้ตารางร้อยละ

เนื้อหาในบทที่ 4 นี้ สามารถแบ่งเป็น 3 ตอนด้วยกัน ดังนี้

ตอนที่ 1 ประวัติความเป็นมาของเว็บไซต์ และลักษณะองค์กรของเว็บไซต์ แบ่งออกเป็น

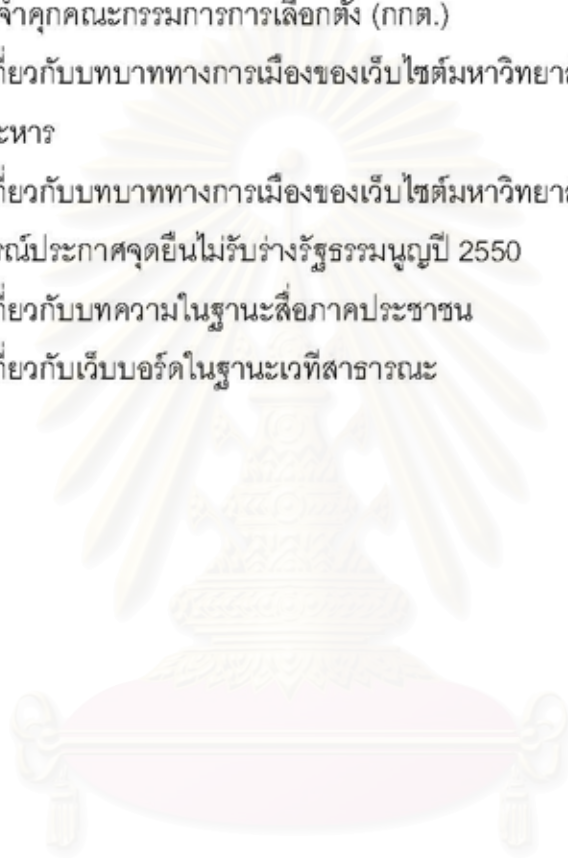
1. การก่อตั้งมหาวิทยาลัยเที่ยงคืน และเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน
2. แนวคิดและวัตถุประสงค์ในการก่อตั้งมหาวิทยาลัยเที่ยงคืน และเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน
3. แนวทางในการกำหนด และคัดเลือกเนื้อหาในเว็บไซต์
4. กฎ ระเบียบ หรือข้อบังคับในเว็บไซต์

ตอนที่ 2 บทบาททางการเมืองของเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน แบ่งออกเป็น

1. บทบาทในการรณรงค์หรือสร้างความเคลื่อนไหวทางการเมือง ในปีพ.ศ. 2549 – 2550 ของเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน
2. บทบาทในการ ส่งเสริม การเข้าไปมีบทบาททางการเมืองของประชาชนของเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน
3. บัณฑิตที่มีผลต่อเนื้อหาที่นำเสนอผ่านเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนในช่วงวิกฤติการณ์ทางการเมืองปีพ.ศ. 2549 – 2550

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นของนักเคลื่อนไหวทางการเมือง

1. ความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาททางการเมืองของเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน หลังการขายหุ้นของบริษัท ชิน คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) ให้แก่บริษัท เทมาเส็กโฮลดิ้งส์ จำกัด
2. ความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาททางการเมืองของเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน หลังการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ 2 เมษายน 2549
3. ความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาททางการเมืองของเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน หลังการพิพากษาจำคุกคณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.)
4. ความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาททางการเมืองของเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน หลังเกิดการรัฐประหาร
5. ความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาททางการเมืองของเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน หลังออกแถลงการณ์ประกาศจุดยืนไม่รับร่างรัฐธรรมนูญปี 2550
6. ความคิดเห็นเกี่ยวกับบทความในฐานะสื่อภาคประชาชน
7. ความคิดเห็นเกี่ยวกับเว็บบอร์ดในฐานะเวทีสาธารณะ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 1 ประวัติความเป็นมาของเว็บไซต์ และลักษณะองค์กรของเว็บไซต์

1. การก่อตั้งมหาวิทยาลัยเที่ยงคืน และเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน

1.1 การก่อตั้งมหาวิทยาลัยเที่ยงคืน

มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน เกิดขึ้นจาก การรวมตัวของกลุ่มนักวิชาการกลุ่มต่างๆ ในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่เมื่อปลายปี พ.ศ. 2540 โดยมีกิจกรรมที่สำคัญคือ การเปิดชั้นเรียนของมหาวิทยาลัยเที่ยงคืน และทำรายการโทรทัศน์ "ที่ทรงสนท้วงถิ่น" ของมหาวิทยาลัยเที่ยงคืน ร่วมกับสำนักประชาสัมพันธ์เขต 3 ลำปาง เพื่อเผยแพร่ประเด็นปัญหาสังคมไทยในมุมมองของท้องถิ่น เผยแพร่ไปทั่วประเทศทางสถานีโทรทัศน์ช่อง 11

ก่อนที่จะมาเป็นมหาวิทยาลัยเที่ยงคืนนี้ ได้มีกลุ่มกิจกรรมต่างๆ ซึ่งมี นิธิ เอียวศรีวงศ์ เข้ามาเกี่ยวข้องด้วยหลายกลุ่ม เช่น กลุ่มของสมเกียรติ ตั้งนโม อาจารย์ คณะวิจิตรศิลป์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ซึ่งมี "โครงการสนทนาปัญหาศิลปะ ปรัชญา และวิทยาศาสตร์" เป็นแกนในการทำกิจกรรม โดยได้เชิญ นิธิ เอียวศรีวงศ์ มาเป็นที่ปรึกษา

กลุ่มของวารุณี ภุริสินสิทธิ์ อาจารย์ ภาควิชาสังคมวิทยา คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ได้จัดให้มีกิจกรรม "เสวนานักวิชาการ" เป็นตัวเชื่อมอาจารย์จากหลายๆ คณะในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ให้มีโอกาสมาสนทนาแลกเปลี่ยนความรู้ความคิดข้ามสาขาวิชากัน คล้ายกับกลุ่มของสมเกียรติ ตั้งนโม (แต่ไม่เปิดให้นักศึกษาเข้าฟัง รับเฉพาะอาจารย์ด้วยกันเท่านั้น) โดยกิจกรรมจะจัดกันขึ้นตามบ้านของอาจารย์แต่ละคน เวียนกันไปสนทนาแลกเปลี่ยน ในช่วงวันหยุดต่างๆ กลุ่มนี้ได้เชิญ นิธิ เอียวศรีวงศ์ ไปร่วมแสดงความคิดเห็นตามบ้านด้วย

กลุ่มต่อมาคือ กลุ่มของชัชวาลย์ ปญฺญัน ซึ่ง บัณฑิตทำกิจกรรมอยู่ที่ภาควิชาฟิสิกส์ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยมีกิจกรรมสอดประสานไปกับกิจกรรมที่เป็นทางการของคณะวิทยาศาสตร์ โดยได้เชิญนิธิ เอียวศรีวงศ์ เข้าร่วมอย่างสม่ำเสมอ

ส่วนกลุ่มสุดท้าย เป็นกลุ่มของวัลลภ แม่นยำ และสุชาดา จักรพิสุทธิ์ เป็นกลุ่มนักวิชาการอิสระด้านสื่อ และอาจารย์พิเศษของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่กลุ่มนี้ มีความสัมพันธ์กับสุลักษณ์ ศิวรักษ์ มาก่อน โดยเชิญสุลักษณ์ ศิวรักษ์ และเพื่อนชาวต่างประเทศมาอภิปรายร่วมกับกลุ่มอื่นๆ ต่อมาภายหลังได้เข้ามาผนวกกับกลุ่มของสมเกียรติ ตั้งนโม ใกล้ชิดมากขึ้น หลังจากนั้นเมื่อความสัมพันธ์เริ่มรัดแน่นเข้าไปมากขึ้น ที่บ้านของวัลลภ แม่นยำ และสุชาดา จักรพิสุทธิ์ จึงกลายมาเป็นที่พบปะสังสรรค์กันในช่วงเย็น ย่ำค่ำ และเที่ยงคืน แต่มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน ยังไม่ได้เกิดขึ้น ณ ที่นั้น

จากกิจกรรมอันหลากหลายซึ่งเกิดขึ้นกับกลุ่มต่างๆ ภายในหลายๆ คณะของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่นี้ได้ค่อยๆ มาเชื่อมต่อกันโดยผ่านคณาจารย์ที่รู้จักกันข้ามกลุ่ม

ด้วยการชักชวนให้ไปทำกิจกรรมแลกเปลี่ยนกันอยู่ตลอดเวลา จึงทำให้คณาจารย์เหล่านี้รวมถึง นิธิ เอียวศรีวงศ์ รู้จักกันมากขึ้น จากนั้นได้มีการพบปะ สังสรรค์ และพูดคุยกันในประเด็นปัญหา การเมือง เศรษฐกิจ และสังคมกันมาโดยตลอด

การรวมตัวกันนี้ได้เริ่มกระชับตัวเข้ามามากขึ้น ทั้งนี้เนื่องมาจากเหตุการณ์เกี่ยวกับการรณรงค์ให้รัฐบาลในเวลานั้นรับร่างรัฐธรรมนูญใหม่(ฉบับประชาชน) โดยมีชยันต์ วรรธนะภูติ เป็นแกนนำ และมีนิธิ เอียวศรีวงศ์ เป็นที่ปรึกษา ส่วนคณะวิจิตรศิลป์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่เป็นที่ ประชุมนักวิชาการและนักเคลื่อนไหวภาคประชาชนเกี่ยวกับเรื่องนั้นนอกจากนี้คณาจารย์และ นักศึกษาหลายคนของคณะวิจิตรศิลป์ ได้เข้าร่วมกิจกรรมดังกล่าว โดยเข้ามามีส่วนในการผลิตสื่อ ทั้งธงเขียว ป้ายผ้า ประติมากรรม และการแสดงกลางท้องถนน

จากกิจกรรมความเคลื่อนไหวทางการเมืองดังกล่าว ทำให้กลุ่มต่างๆ เหล่านี้ได้มีโอกาส ร่วมงานกันอีกหลายครั้ง อันเป็นกิจกรรมนอกรั้วมหาวิทยาลัยที่ไปสัมพันธ์กับปัญหาระดับชาติ และระดับท้องถิ่น ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของ วิฤติเศรษฐกิจ (การลดค่าเงินบาท) และปัญหาสังคม เช่น มลพิษสิ่งแวดล้อมในเชียงใหม่ (มีการรวบรวมเงินจากนักวิชาการไปซื้อแผ่นกรองอากาศให้กับ ตำรวจจราจรเชียงใหม่) เป็นต้น

ความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดที่เริ่มประสานตัวกันอย่างกลมเกลียวเพิ่มขึ้นในช่วงเวลานี้ ประมาณ ปีพ.ศ. 25 38 – พ.ศ. 2540 ดังที่กล่าวแล้วข้างต้น ทั้งหมดมีนิธิ เอียวศรีวงศ์ เป็นแกนกลางความสัมพันธ์ดังกล่าวอย่างหลวมๆ จนกระทั่งเกิดเหตุการณ์ที่ถือได้ว่าเป็นจุดเปลี่ยน แห่งทศวรรษ ในวงวิชาการเล็กๆ ซึ่งผู้ก่อตั้งเรียกเหตุการณ์นั้นว่า "จุดเปลี่ยนที่ร้านหมูจุ่ม" เย็นวันนั้น (ประมาณเดือนกันยายนพ.ศ. 2540) หลังจากที่มีการประชุมกันเกี่ยวกับ "วิฤติเศรษฐกิจการลดค่าเงินบาท" ซึ่งทำให้ไทยเป็นหนี้เพิ่มขึ้นจำนวนเท่าตัวทันที ที่ห้องประชุม สำนักเลขาธิการคณะวิจิตรศิลป์ โดยบรรดานักวิชาการมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ หลังจากนั้นอาจารย์ จำนวนหนึ่ง ได้ไปทานข้าวเย็นกันที่ร้านหมูจุ่ม ริมคลองชลประทาน (ข้างตลาดพยอม) ใกล้กับ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ในระหว่างนั้น อูทิศ อติมานะ ซึ่งเป็นเจ้าของโครงการศิลปะสาธารณะ "เชียงใหม่จัดวาง สังคม" ได้เชิญนิธิ เอียวศรีวงศ์ คณาจารย์ และนักวิชาการ ไปเปิดวงสนทนาแลกเปลี่ยน ความคิดเห็นกันกับชาวบ้านที่จะจัดให้มีขึ้นในราวเดือนธันวาคม พ.ศ. 2540 ณ ช่วงประตูท่าแพ เชียงใหม่ ในรายการ "โลกราตีสเที่ยงคืน" อันเป็นส่วนหนึ่งของโครงการเชียงใหม่จัดวางสังคม ข้างต้น

นิธิ เอียวศรีวงศ์ เมื่อได้ฟังคำอธิบายและเรียนเชิญเข้าร่วมกิจกรรมในครั้งนี้ จึงโพล่งขึ้นมา ทันทีว่า "ไปเปิดมหาวิทยาลัยเที่ยงคืนกันเลยไม่ดีกว่าหรือ ไม่ต้องโลกราตีดีด โลกราตีสอะไรหรอก" นับจากบรรยากาศวินาทีนั้นเป็นต้นมาวงสนทนาที่ร้านหมูจุ่มก็เปลี่ยนไปเป็นเรื่องของมหาวิทยาลัย

เที่ยงคืน โดยดั่งมีเรื่องอื่นๆ ทั้งหมดก่อนหน้านั้นไปสิ้น (สมเกียรติ ตั้งนโม, สัมภาษณ์, 10 มกราคม 2550)

ปรัชญาของมหาวิทยาลัยเที่ยงคืนจากจุดเริ่มต้นที่ร้านหมูจุ่ม จึงเป็นที่มาของคำว่า "มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน" และความคิดเกี่ยวกับเรื่องนี้ก็ค่อยได้รับการถ่ายทอดจากนิธิ และสั่งสมขึ้นมาตามลำดับ พร้อมจินตนาการถึงกิจกรรมต่างๆ ที่จะเข้าไปมีส่วนสร้าง ความคิดนี้ให้เป็นจริงขึ้นมา

เริ่มด้วยการมองว่ามหาวิทยาลัยกลางวันทั้งหมด มุ่งตอบสนองความรู้ให้กับชนชั้นกลาง เป็นส่วนใหญ่ ซึ่งมีอยู่จำนวนน้อยของประเทศ แต่ไม่ได้ให้คำตอบแก่คนส่วนใหญ่ซึ่งเป็นคนจนที่ควรได้รับประโยชน์จากมหาวิทยาลัยอย่างเต็มที่ มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนจึงมีเจตจำนงที่จะทำในสิ่งที่มหาวิทยาลัยกลางวันได้ละเลยมาโดยตลอด

อีกทั้งมหาวิทยาลัยกลางวัน เป็นมหาวิทยาลัยที่เข้าถึงได้ยาก ทั้งนี้เป็นเพราะการวางเงื่อนไขของระบบการศึกษาของเรา ทำให้คนส่วนใหญ่ของประเทศ ซึ่งไม่ได้รับการศึกษาในระบบโรงเรียนไม่สามารถเข้าถึงมหาวิทยาลัยได้ มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนจึงเปิดโอกาสให้กับคนทุกระดับชั้น และทุกระดับการศึกษา เพื่อเข้ามาเรียนกับมหาวิทยาลัยเที่ยงคืนได้

มหาวิทยาลัยกลางวันมุ่งผลิตบัณฑิตออกไปรับใช้หน่วยงานขนาดใหญ่ของประเทศเป็นหลัก เป็นการผลิตแรงงานสมอง มุ่งไปรับใช้ราชการ รัฐวิสาหกิจ ธุรกิจเอกชน อุตสาหกรรม ฯลฯ กิจกรรมเหล่านี้ไม่ต่างอะไรไปจากโรงเรียนฝึกลูกจ้าง มากกว่าที่จะเป็นมหาวิทยาลัยที่ควรจะมีผลิตคนให้รู้จักกับความรู้ เพื่อไปพัฒนาชีวิต สังคม และบุคคลให้มีความสุข ดังนั้นมหาวิทยาลัยเที่ยงคืนจึงมุ่งกระทำในสิ่งที่แตกต่างไปจากมหาวิทยาลัยกลางวัน

จะเห็นได้ว่าทั้งหมดที่มหาวิทยาลัยกลางวันกำลังทำอยู่เป็นไปตามวาทกรรมของแนวคิดแบบวิทยาศาสตร์อุตสาหกรรม และการพัฒนา โดยมีฐานคิดมาจากสังคมนิยมตะวันตกที่เป็นกระแสหลักอยู่ในเวลานี้ ดังนั้น มหาวิทยาลัยกลางวันจึงนำพาสังคมไทยไปสู่แนวทางของทิศทางนั้นโดยไม่ได้ตั้งคำถามอะไรเลยมากกว่า 50 ปี แล้วผลลัพธ์ที่เราประสบอยู่เป็นเช่นไร มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนกำลังตั้งคำถามเกี่ยวกับเรื่องนี้ กำลังเดินออกนอกกระแส และค้นหาหนทางใหม่ขึ้นมา (สมเกียรติ ตั้งนโม, สัมภาษณ์, 10 มกราคม 2550)

มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนไม่สำรวจตรวจสอบทุกอย่างด้วยวิธีการทางตัวเลข ไม่คิดถึงคำตอบที่เป็นวัตถุ ไม่ต้องการความชัดเจนแบบสมองซีกซ้าย อันมีวิทยาศาสตร์แบบนิวตันเป็นผู้นำ เพราะสิ่งเหล่านี้ทำให้มนุษย์ลดค่าลงมาเหลือเพียงวัตถุ แต่มุ่งไปสู่มิติของความเป็นมนุษย์ที่มีจินตนาการคิดแยกออกไปจากการครอบงำ

การเรียนของมหาวิทยาลัยเที่ยงคืนพยายามมุ่งเน้นปัญหาเป็นตัวตั้ง (Problem Oriented) ไม่ใช่เอาศาสตร์เป็นตัวตั้ง ปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคม ไม่ว่าจะ เป็นปัญหาระดับโลก ปัญหา ระดับประเทศ และปัญหาท้องถิ่น ล้วนอยู่ในความสนใจของมหาวิทยาลัยเที่ยงคืน สิ่งเหล่านี้ทำให้ ได้คิดและแก้ปัญหาที่มากกระทบกับผู้คนจริง ในขณะที่มหาวิทยาลัยกลางวัน มุ่งเอาศาสตร์เป็น ตัวตั้ง ดังนั้นนักศึกษาจึงไม่เคยรับรู้อะไรเลยเกี่ยวกับปัญหาสังคมรอบตัวพวกเขา (นิธิ เอียวศรีวงศ์, 2549 : 91)

ในส่วนของกระบวนการวิชาต่างๆ ที่เปิดให้มีการเรียนรู้กันของมหาวิทยาลัยเที่ยงคืนนั้น จะมีรหัส 101 เท่านั้น ซึ่งหมายความว่า เป็นเรื่องพื้นฐานง่าย ๆ ที่ นำมาหัดมาตั้งคำถามกัน และ เปิดโอกาสให้ทุกๆ คนสามารถแสดงความคิดเห็นได้ โดยไม่จำเป็นต้องพยายามคิดจะสะท้อน สิ่งที่ตนคิดเห็นออกมาในแง่มุมที่ต้องฉลาด เก่ง และดีกว่าคนอื่น ๆ ทั้งนี้เพราะมหาวิทยาลัย เที่ยงคืนเชื่อว่า คำวิเศษเหล่านี้มันมีอำนาจของการข่มขู่ในตัวมันเองต่อผู้อื่น ประสบการณ์ชีวิตที่ เรียบง่าย ความรู้ที่ธรรมดาซึ่งมีการไตร่ตรองอย่างซื่อๆ และสั่งสมมาอย่างเข้าใจ คือสิ่งที่มีคุณค่า กว่า การรอด ความผยอง และความภาคภูมิใจ ดังนั้น กระบวนวิชา 101 จึงเป็นฐานของการให้คนอื่น แสดงความคิดเห็นได้อย่างไม่ขัดเขิน และเป็นตัวของตัวเองได้ทุกคน และเมื่อรู้ว่าคนอื่นคิดอะไร แล้ว ควรนำไปคิดต่อเอาเองให้ลึกซึ้ง โดยไม่มีการสรุปให้เป็นของใครคนใดคนหนึ่ง (ส.ศ.ช., และคณะ, 2544 : 93)

1.2 ทุนดำเนินงานของมหาวิทยาลัยเที่ยงคืน

จากการสัมภาษณ์ สมเกียรติ ตั้งนโม พบว่า นिति เอียวศรีวงศ์ เคยกล่าวไว้ว่า “ถ้าเรา คิดที่จะทำอะไรสักอย่างขึ้นมา สิ่งสำคัญที่สุดก็คือ อย่าไปนึกถึงเรื่องเงินเป็นที่ตั้ง หรือคิดว่าว่าจะ หาทุนมาทำได้อย่างไร ถ้าเราตั้งต้นที่เงินทุน เมื่อเราพบว่าเราไม่มีทุน แสดงว่าเราจะลงมือทำอะไร ไม่ได้กระนั้นหรือ ดังนั้น มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนจึงเกิดขึ้นจากต้นทุนในรูปตัวเงินที่เป็นศูนย์ และ ได้ดำเนินกิจกรรมมาจากความว่างเปล่านั้น หลายๆ ชุมชนที่มีความเชื่อในทางศาสนา ซึ่งมีศรัทธา ในอุดมการณ์เดียวกัน ต่างรวมตัวกันได้อย่างเหนียวแน่น ดังที่เราได้พบเห็นกันมาแล้ว ในประวัติศาสตร์ โดยไม่มีเรื่องเงินทุนเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้อง หรือต้องพึ่งพาทุนชนิดนี้เลย มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนเปรียบแล้วก็เหมือนกับกำลังถอยหลังเข้าคลองอย่างนั้นหรือ ที่ติดก่อดัง สถาบันของตนเองขึ้นมาอย่างทวนกระแสและทวนความรู้สึกในความเป็นไปได้ ถ้าหากว่านี่คือ การถอยหลังเข้าคลอง เราก็กำลังถอยหลังเข้าคลองที่เป็นคลองธรรมและธรรมที่หมายถึงนี่ก็คือ “ธรรมะ และธรรมชาติ” ของมนุษย์มากกว่า แต่อย่างไรก็ตาม ใช่ว่าเราจะปฏิเสธทุนไปเสียทั้งหมด แต่ทุนที่เราปฏิเสธก็คือทุนที่เป็นรูปตัวเงินต่างหาก ส่วนทุนในมิติอื่นๆ ที่เรามีอยู่อย่างเหลือเฟือและ มืออยู่กับเรามาในอดีต เรากลับมองไม่เห็นมัน นั่นคือทุนทางความรู้ ทุนทางสังคมที่เรามี รวมทั้ง ทรัพยากรอื่นๆ ที่ทุกคนมีต่างกัน เริ่มต้นจากอาจารย์หลายคนมีความสามารถทางศิลปะ บางคน

มีเครื่องถ่ายเอกสารอยู่ที่บ้าน คนนั้นบริจาคกระดาษ คนนี้ทำอาหารเก่ง คนโน้นมีความรู้เกี่ยวกับนักปราชญ์ และคนนั้นรู้จักแก้ไขสถานการณ์ได้อย่างรอบด้าน และคนโน้นเป็นคนที่เคยทำสื่อทั้งหมดได้รวมเอาต้นทุนที่ตัวเองมีมาผสมกัน จนทำให้มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนดำเนินงานขึ้นมาได้ เริ่มต้นจากการกำหนดหัวเรื่อง การผลิตโปสเตอร์และแผ่นพับ การนำไปเผยแพร่ การขอยืมใช้สถานที่ การเปิดชั้นเรียน การเตรียมอาหาร และการบันทึกเทป และเงินเดือนของตนเองซึ่งได้มาจากการทำงานในมหาวิทยาลัยกลางวัน ที่ช่วยอำนวยความสะดวกได้อีกเล็กน้อยทุกอย่างจึงเกิดขึ้นมา และเป็นไปได้

หากถามว่าแล้วทุนในรูปตัวเงิน ไม่มีความสำคัญบ้างเลยหรือ หรือมีบ้างไหม คำตอบก็คือสำคัญ แล้วก็มีด้วย แต่มันไม่ใช่ประเด็นสำคัญที่สุดไปเสียแล้วเหมือนกับที่ทุกๆ คนในสังคมทูนนิยมคิด (ว่ามันเป็นตัวตั้งต้นของกิจกรรมทุกอย่างที่มีขึ้นมาได้ในสังคมนี้) ถ้ามันจะมี มันก็มีได้ แต่ถ้ามันไม่มี กิจกรรมของมหาวิทยาลัยเที่ยงคืนก็ไม่ได้ล้มคว่ำไป เราจึงยืนหยัดอยู่ได้ ด้วยต้นทุนที่มีอยู่ในรูปอื่นที่มาประสานกันอย่างมีพลัง " (สมเกียรติ ตั้งนโม, สัมภาษณ์, 10 มกราคม 2550)

1.3 กิจกรรมทางสังคมของมหาวิทยาลัยเที่ยงคืน

ในส่วนของกิจกรรมที่เกิดขึ้นมามากมายของมหาวิทยาลัยเที่ยงคืน ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของหัวข้อที่จะเปิดชั้นเรียนของมหาวิทยาลัยเที่ยงคืน การทำรายการโทรทัศน์ "ที่พรรคชนท้องถื่น" ของมหาวิทยาลัยเที่ยงคืนร่วมกับสำนักประชาสัมพันธ์ เขต 3 ลำปาง เพื่อเผยแพร่ประเด็นปัญหาสังคมไทย ในมุมมองของท้องถื่น เผยแพร่ไปทั่วประเทศทางสถานีโทรทัศน์ช่อง 11 ก็เกิดขึ้นจากน้ำพักน้ำแรงของนิธิ เอียวศรีวงศ์ ทั้งสิ้น รวมไปถึงเว็บไซต์ของมหาวิทยาลัยเที่ยงคืน

(www.geocities.com/midnightuniv) ก็เป็นผู้ร่วมผลักดันให้เกิดมีขึ้นมา พร้อมทั้งวางแผนการจัดการและงานบริการในรูปของสื่อชนิดนี้ให้กว้างขวางออกไปยิ่งขึ้น

ต่อมาในเดือนกันยายนพ.ศ. 2540 ที่ได้เกิด "จุดเปลี่ยนที่ร้านหมูจุ่ม" อันทำให้เกิดคำว่า "มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน" ขึ้นมานั้น ยังไม่ได้มีกิจกรรมการเรียนในชั้นเรียนแต่อย่างใด ทั้งนี้เพราะคณาจารย์หลักส่วนใหญ่ ล้วนเป็นผู้สอนอยู่ในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่จากหลายๆ คณะ ดังนั้นจึงต้องติดภารกิจอยู่กับงานประจำของตนอยู่ในระหว่างภาคการศึกษา

แต่อย่างไรก็ตาม ในโอกาสพิเศษ ซึ่งมีปัญหาสังคมเร่งด่วนเกิดขึ้น ที่ต้องการความร่วมมือจากภาคประชาชนและสังคมหลายฝ่าย เพื่อรณรงค์หรือผลักดันเรื่องใดเรื่องหนึ่ง คณาจารย์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนก็สามารถมารวมตัวกันทำกิจกรรมอันนั้นได้ ตัวอย่างเช่น การรวมตัวกันไปเพื่อสนับสนุนการต่อสู้ของภินันท์ ไชติรสเศรษฐี และบุญส่ง จันทร์ส่องรัศมี ที่แนววางทอก้าชปต. ณ จังหวัดกาญจนบุรี เป็นต้น

การเคลื่อนไหวครั้งนี้ คณาจารย์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนได้เช่ารถตู้เดินทางจากเชียงใหม่ไปยังกาญจนบุรี มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนได้รวมตัวกันลงไปเปิดแถลงการณ์ ณ ที่นั่นร่วมกับ

คณาจารย์อื่นๆ อีกหลายมหาวิทยาลัย และเชิญสื่อมวลชนให้ไปทำข่าวด้วย จากผลของ เหตุการณ์นี้ ทำให้เกิดมีการทำประชาพิจารณ์กันขึ้นที่กรุงเทพฯ โดยมีอานันท์ ปันยารชุน เป็นประธานการทำประชาพิจารณ์

1.4 การก่อตั้งเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน

เว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนเปิดตัวอย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ 23 พฤษภาคม พ.ศ. 2543 ซึ่งเป็นวันเปิดทำการ “มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน” ณ ซอยวัดอุโมงค์ อ.เมือง จ.เชียงใหม่ และเป็น วันครบรอบ 60 ปีของนิริ เอียวศรีวงศ์

เว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนเป็นเว็บไซต์ที่รวบรวมบทความทางวิชาการหลายสาขา ทั้งวิทยาศาสตร์ สังคมศาสตร์ และมนุษยศาสตร์ รวมทั้งมีกระดานข่าวสาธารณะให้แลกเปลี่ยน ความคิดเห็น และส่วนสารานุกรมฟรีในเรื่องเกี่ยวกับลัทธิหลังสมัยใหม่ การนำเสนอคำศัพท์ใหม่ๆ พร้อมอธิบายเพื่อทำความเข้าใจโลกและความคิดร่วมสมัย ทั้งด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม

โดยในส่วนของเนื้อหา ข้อมูล และการบริการหลักในเว็บไซต์ของมหาวิทยาลัยเที่ยงคืนนั้น ได้จัดแบ่งพื้นที่ออกเป็นสัดส่วนดังต่อไปนี้

2. บทความ ซึ่งมีทั้งงานเขียนของคณาจารย์ และสมาชิก งานถอดเทปจากชั้นเรียนของ มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน และงานแปลจากนิตยสารต่างประเทศ
3. ส่วนของการบริการให้คำปรึกษาเรื่องกฎหมาย ฟิลิฐุ พาณิชย์กุล และคณาจารย์ นิติศาสตร์เป็นผู้รับผิดชอบ
4. ส่วนของกระดานข่าว (Webboard) ที่สมาชิกและผู้สนใจแสดงความคิดเห็นกันเข้ามา และตั้งคำถามนั้น เป็นหน้าที่ที่คณาจารย์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนทุกท่านเป็นผู้รับผิดชอบ

เท่าที่ผ่านมาเว็บไซต์ของมหาวิทยาลัยเที่ยงคืนนี้ได้รับความสนใจจากนักศึกษา ครู อาจารย์ นักพัฒนาเอกชน คนที่เกี่ยวข้องกับนักการเมืองบางพรรค บุคคลทั่วไปเป็นจำนวนมาก จากทั่วประเทศ รวมทั้งคนไทยในต่างประเทศด้วย และหลายคนได้สมัครเป็นสมาชิกของ มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนด้วยความเต็มใจ โดยไม่มีสิ่งตอบแทนดังที่แจ้งไว้ในหน้าสมาชิก (ดูประวัติ มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนได้ที่ <http://midnightuniv.org/middata/newpage3.htm>)

ในส่วนสารบัญเนื้อหา บทความเก่าเมื่อแรกบริการของเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน มีเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับสมัชชาคนจน เช่น นโยบายเพื่อคนจน เอกสารในการนำเสนอของ ประเวศ วะสี ในการสัมมนาคนจนกับทางออกของสังคมไทย ซึ่งจัดโดยมหาวิทยาลัยเที่ยงคืน ร่วมกับองค์กรพัฒนาเอกชน ระหว่างวันที่ 20-21 เมษายน พ.ศ. 2543 ที่หมู่บ้านแม่มูนยั้งยืน ณ เชื้อนปากมูล จ.อุบลราชธานี (กิจกรรมที่จัดขึ้นระหว่างการประชุมมียึดสันเชื้อนปากมูล), “ความขัดแย้งในปัญหาทรัพยากรและหนทางแก้ไข” โดย นิริ เอียวศรีวงศ์

มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน เชื้อนร้อน ที่ปากมูลเป็นการแถลงการณ์โดยคณาจารย์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และนิธิ เอียวศรีวงศ์ ร่วมกับเครือข่าย 32 องค์กรภาคเหนือ สมัชชา นักวิชาการเพื่อคนจน ตัวแทนนักศึกษาพรรคยูริบัตย์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และตัวแทน เกษตรกรภาคเหนือเกี่ยวกับกลุ่มสมัชชาคนจนที่หมู่บ้านแม่มน้อยยืน เพื่อเรียกร้องให้ทางรัฐบาล เปิดประตูน้ำ นอกจากการเผยแพร่บทความมหาวิทยาลัยเที่ยงคืน ยังร่วมกับสมัชชานักวิชาการ เพื่อคนจนร่วมกับจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเคลื่อนไหวของคนจน เช่น การสัมมนาคนจนกับ ทางออกของสังคมไทย ซึ่งจัดโดยมหาวิทยาลัยเที่ยงคืน ระหว่างวันที่ 20 – 21 เมษายน 2543 ที่สันเขื่อนปากมูลเป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อรองรับสถานการณ์การต่อสู้ของชาวบ้านในช่วงต่อมา ปัจจุบัน ในสารบบบทความของมหาวิทยาลัยเที่ยงคืนมีบทความที่เกี่ยวข้องกับสมัชชาคน จนอยู่ราว 20 ชิ้น (จาก 900 ชิ้น 4 หน้าสารบัญ) ซึ่งเป็นพื้นที่สำคัญในการถกเถียง และการสร้าง องค์ความรู้เกี่ยวกับการเคลื่อนไหวของคนจน รวมทั้งเป็นพื้นที่ในการรองรับแถลงการณ์ ข้อเรียกร้องต่างๆ เพื่อให้ผู้ผ่านสามารถติดตามข่าวสารการเคลื่อนไหว ประเด็นการแก้ปัญหา ข้อเรียกร้องด้วย

ในส่วนของเว็บบอร์ดของมหาวิทยาลัยเที่ยงคืนนั้น เปิดโอกาสให้ส่วนต่างๆ เข้าไปโพสต์ ได้อย่างอิสระ ซึ่งกล่าวได้ว่า เป็นเว็บบอร์ดที่ได้รับความนิยม หรือประสบความสำเร็จสูงสุดในแง่ของสื่อทางเลือก เนื่องจากมีผู้เข้ามาตั้งกระทู้เป็นจำนวนมาก โดยมีหลากหลายเนื้อหา ประเด็น รวมทั้งการนำเอาบทความที่ตีพิมพ์ในที่ต่างๆ มาโพสต์เพื่อเปิดแลกเปลี่ยน ปัจจุบัน (10 กันยายน 2550) มีกระทู้ทั้งหมด 9,875 กระทู้ ซึ่งจำนวนผู้เข้าดู หรือตอบจะขึ้นอยู่กับเนื้อหา ประเด็น ของกระทู้นั้นๆ (บางกระทู้ไม่มีผู้ตอบเลย) สมัชชาคนจนเข้าไปใช้เว็บบอร์ดนี้ด้วยการโพสต์ แถลงการณ์ กิจกรรมการเคลื่อนไหว ข่าวเกี่ยวกับสมัชชาคนจน

สถิติการใช้เว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน สิงหาคม 2548 เฉลี่ยการคลิกต่อวัน 48,370 ครั้ง สูงสุด 74,000 ครั้ง และมีผู้สมัครเป็นสมาชิกประจำราว 5,000 – 6,000 คน ผู้ที่เข้ามาอ่าน และโหลดข้อมูลส่วนใหญ่เป็น นักวิชาการ อาจารย์สอนหนังสือ นักศึกษาซึ่งมีตั้งแต่ปริญญาตรี 60%ปริญญาโท 30 % และปริญญาเอก 10 % ตามลำดับ (สมเกียรติ ตั้งนโม, สัมภาษณ์, 10 มกราคม 2550)

2. แนวคิดและวัตถุประสงค์ในการก่อตั้งมหาวิทยาลัยเที่ยงคืน และเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน

แนวคิดและวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัยเที่ยงคืน และเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน มีวัตถุประสงค์เดียวกัน คือการทำให้ทุกคนเป็น “คนการเมือง” ทุกคนต้องทำความเข้าใจว่าตนเอง มีสิทธิโดยธรรมชาติที่จะข้องเกี่ยวกับการเมือง พยายามที่จะให้ข้อมูลพื้นฐานว่าประชาชนมีสิทธิ

และอำนาจอยู่ในตัวเอง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระบอบประชาธิปไตย ประชาชนเป็นเจ้าของอธิปไตย การรณรงค์เหล่านี้ทำอยู่ตลอดเวลา

แนวคิดของมหาวิทยาลัยเที่ยงคืน และเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนคือ การพยายามเสริมพลัง (Empower) ประชาชน ซึ่งเดิมประชาชนเป็นผู้ที่ไม่สนใจการเมือง เนื่องจากคิดว่าตนเองไม่มีพลัง คนที่จัดการเรื่องบ้านเมืองต้องเป็นนักการเมือง หรือชนชั้นปกครองประชาชนถูกทำให้เป็นคนที่ไม่สนใจการเมือง ทั้งจากสื่อมวลชนที่พยายามบ่อนเรื่องอะไรก็ตามที่ไม่เกี่ยวกับการเมืองอยู่ตลอดเวลา ทำให้ประชาชนโดยทั่วไปเป็นคนที่ไม่สนใจเรื่องการเมือง

เว็บไซต์ มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนจัดทำขึ้นเพื่อให้ทุกคนสามารถเข้าถึง งามอุดมศึกษาได้โดยไม่จำกัดคุณวุฒิ ไม่สงวนสิทธิ์ในการใช้ประโยชน์ทางวิชาการ หรือที่เรียกว่า "ลิขิตชัย" โดยระบุไว้หน้าแรกของเว็บไซต์ว่า "ผู้ที่นำข้อมูลสารานุกรมฟรีไปใช้ประโยชน์ทางวิชาการ เผยแพร่ หรืออ้างอิง โดยต้องไม่เกี่ยวข้องกับธุรกิจ ได้รับความยินยอมจากผู้เรียบเรียง สำหรับการนำไปใช้ประโยชน์ตามที่ ระบุไว้ กรุณาอ้างอิงแหล่งที่มาตามสมควร โดยระบุถึงเว็บไซต์ และ URL มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน www.midnightuniv.org"

การทำให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมนั้นล่าสุดมหาวิทยาลัยเที่ยงคืนมี 2 นโยบาย คือ ธนาคารนโยบายประชาชน รัฐธรรมนูญฉบับลงขัน ซึ่งเป็นแนวทางพิเศษที่ประชาชนธรรมดา มีโอกาสที่จะเขียนสิ่งที่เขาต้องการให้เป็นนโยบายระดับชาติ ผู้ใช้สามารถเขียนอะไรก็ได้ที่เป็นปัญหาของเขา ถึงแม้ว่าจะเขียนนโยบายไม่เป็นก็ให้ส่งเข้ามาเนื่องจากมหาวิทยาลัยเที่ยงคืนมีนักกฎหมายคัดกรองให้ก่อนนำไปเผยแพร่

ธนาคารนโยบายประชาชน

ผู้นำเสนอแนวคิดในการจัดตั้งธนาคารนโยบายประชาชน เห็นว่า กิจกรรมในลักษณะดังกล่าวอาจเป็นพัฒนาการที่นำไปสู่กระบวนการประชาธิปไตยทางตรง โดยประชาชนสามารถมีส่วนร่วมในการสร้างนโยบาย การสร้างความเสมอภาค พร้อมการเรียนรู้ไปด้วยกันตามแนวระนาบ วิธีการนำฝากประเด็นปัญหา และนโยบายประชาชน ประชาชนสามารถมีส่วนร่วมได้ด้วยวิธีการง่าย ๆ โดยการคลิกที่กระดานข่าว "ธนาคารนโยบายประชาชน " แล้วเขียนถึงปัญหาที่ต้องการทำให้เป็นประเด็นสาธารณะ หรือฝากนโยบายดังกล่าวเอาไว้กับธนาคาร หลังจากนั้นในทุกๆ เดือนก่อนการเลือกตั้ง มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน จะทำการวิเคราะห์ปัญหาและจัดหมวดหมู่ นโยบาย พร้อมประกาศถึงต้นทุนเชิงนโยบายต่อสังคมผ่านสื่อของมหาวิทยาลัย

รัฐธรรมนูญฉบับประชาชน

มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน เปิดกระดานร่างรัฐธรรมนูญ (ฉบับประชาชน) ตามที่เป็นข่าวการยกร่างรัฐธรรมนูญฉบับชั่วคราว โดยนักกฎหมายมหาชนพร้อมคณบดีทางด้านนิติศาสตร์จากหลายสถาบันขึ้นมาใช้เป็นเวลา 1 ปี ในช่วงระหว่างการยกร่างรัฐธรรมนูญฉบับถาวร

โดยคณะกรรมการยก่างชุดต่างๆ ประกอบด้วยกรรมการสถานิติบัญญัติ 200 คน และตั้งสภา
ร่างรัฐธรรมนูญฉบับถาวรประมาณ 100 คน และกรรมการยก่าง 35 คนนั้น เพื่อปกป้องไม่ให้
รัฐธรรมนูญฉบับถาวรเป็นเรื่องจากบนลงล่าง โดยตัวแทนที่ประชาชนไม่ได้มีส่วนคิดสรรในเวลานี้
ภายใต้การปกครองของคณะปฏิรูปการปกครองฯ หรือภายใต้รัฐบาลชั่วคราว 1 ปี ในอนาคต
มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนจึงเปิดกระดานร่างรัฐธรรมนูญขึ้น เพื่อให้ประชาชนจากทุกภาคส่วน
เป็นผู้ร่างรัฐธรรมนูญด้วยตัวเอง อันเป็นการใช้สิทธิ เสรีภาพ และความเสมอภาคทางตรง
ในระบอบประชาธิปไตย ประชาธิปไตยเป็นเรื่องของเราทุกคนที่ร่วมกันสร้างได้ เป็นสิทธิและ
อำนาจหน้าที่โดยธรรมชาติที่เราจะออกแบบโครงสร้างกรอบกติกาสังคม การเมือง-เศรษฐกิจ
วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม เพื่อดูแลกำกับและสร้างสภาพแวดล้อมที่เราปรารถนาจะอยู่ใน
สังคม

3. แนวทางการกำหนด และคัดเลือกเนื้อหาในเว็บไซต์

สมเกียรติ ตั้งนโม สารธารณียกรมหาวิทยาลัยเที่ยงคืน ได้อธิบายในหลักพิจารณาบทความ
ต่างๆ ว่า "ต้องเป็นเรื่องที่มีประเด็นใหม่ที่น่าสนใจ และไม่ใช่คำตอบแบบกระแสหลัก นอกจากนี้
ต้องเป็นเรื่องที่หายาก หรือหาไม่ได้ง่ายในภาคภาษาไทย แม้จะเป็นเรื่องกระแสหลัก
อย่างไรก็ตาม บางครั้งก็จำเป็นต้องลงเรื่องซ้ำกับคนอื่นๆ เพื่อต้องการเน้นว่าประเด็น
ดังกล่าว มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนเห็นด้วย หรือสนับสนุน และพร้อมทำหน้าที่ยื่นแขนส่งข้อมูลออกไป
ให้ยาวหรือกว้างไกลมากขึ้น เนื่องจากเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนมีผู้สนใจจำนวนมาก
(เดือนหนึ่งมีการคลิกไม่น้อยกว่า 1.5 ล้านครั้ง) จึงเป็นช่องทางให้มากกว่าคนอื่นฯ ซึ่งประโยชน์
ในส่วนนี้จะช่วยกลุ่มกิจกรรมสังคมภาคประชาชนมหาวิทยาลัยเที่ยงคืนนำเสนอเป็นปกติอยู่ขยาย
ข้อมูลดังกล่าวได้แล้ว โดยพิจารณาว่าเป็นเรื่องต่อสู่ทางการเมืองที่เร่งด่วนจะมีการนำเสนอโดย
ฉับพลัน แต่ถ้าเป็นประเด็นที่ยังไม่สำคัญเราจะไปที่กระดานข่าวมหาวิทยาลัยเที่ยงคืน
ประเด็นของเศรษฐกิจ กล่าวคือ แต่ละเว็บเพจมีการลงทุนแต่ละหน้า ในเว็บมหาวิทยาลัย
เที่ยงคืนถ้าบทความยาวน้อยกว่า 5 หน้าจะไม่ลงให้ มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนมักจะชอบบทความที่
ยาวประมาณ 7 - 15 หน้า หรือจะส่งมาทั้งเล่ม 100 - 200 หน้า เลยกก็ได้ จะค่อยๆ คัดทีละบท
ลงไป แต่ถ้าเขียนมาเป็นแบบบทความลงหนังสือพิมพ์ความยาว 2 หน้าครึ่ง หรือ 500 คำ หรือ
250 คำ สำหรับลงในหนังสือพิมพ์ภาษาต่างประเทศมหาวิทยาลัยเที่ยงคืนจะไม่เอา อย่างนี้จะลง
ให้ที่เว็บบอร์ดแทน เช่น งานของนิริ เอียวศรีวงศ์ ความยาวประมาณ 2 หน้า ก็จะทำมาลงรวมกัน
เช่น บทความของนิริ เอียวศรีวงศ์ กับ เกษียร เตชะพีระ ที่เขียนประเด็นเดียวกันก็เอามาลงรวมกัน"
(สมเกียรติ ตั้งนโม, สัมภาษณ์, 10 มกราคม 2550)

4. กฎ ระเบียบ หรือข้อบังคับในเว็บไซต์

สมเกียรติ ตั้งนโม อธิบายว่า “เมื่อเปิดให้บริการแรกๆ เว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนไม่มีกฎระเบียบหรือข้อบังคับใดๆ ทั้งสิ้น ความคิดเห็นที่น่าสนใจ แม้ว่าจะนำเสนออย่างไม่เป็นระบบเท่าไร ก็นำมาลง ทั้งนี้ต้องเป็นบทความที่มีการอ้างอิง มีฟุตโน้ต มีเชิงอรรถ ที่ถูกต้อง หากผลงานทางวิชาการคุณดีมาก ๆ แต่ว่าอ้างอิงผิดๆ ถูกๆ นิดหน่อย ไม่มีปัญหา เพราะมันมีประเด็นให้คุณคิด ก่อให้เกิดการตั้งคำถามใหม่ เราสนใจอันนี้ ประเด็นอยู่ที่เนื้อหา ไม่ได้อยู่ที่อ้างอิง

ส่วนเว็บบอร์ดเกือบไม่มีเงื่อนไขอะไรเลย เว้นแต่การละเมิดลิขสิทธิ์ เรามีหลักการในการเซ็นเซอร์ที่เรียกว่า “CRASH” เพราะเว็บไซต์จะพัง เมื่อไรก็ตามที่ไปละเมิดลิขสิทธิ์ของผู้อื่น หรือสิ่งที่เรียกว่า ทฤษฎี “CRASH” กล่าวคือ

C= Class ชั้นห้ามมีการดูถูกชนชั้น

R= Race เชื้อชาติ ห้ามมีการกีดกันเชื้อชาติ

A= Age อายุ วัย ห้ามนำคนแก่มาเล่นเป็นตัวตลก

S= Sex / Gender เพศ ห้ามยั่วยุทางกามารมณ์ เปรียบผู้หญิงให้กลายเป็นวัตถุทางเพศ

H= Handicap ความบกพร่องของร่างกาย ห้ามนำมาเป็นเรื่องล้อเล่น รวมถึงคนชายขอบ เช่น กะเหรี่ยง แม้ว ชนกลุ่มน้อย มลาญ มุสลิม

เว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนไม่ต้องการให้เกิดการละเมิด หรือกระทบกระเทือนกลุ่มเหล่านี้ นี่คือกติกาของเว็บบอร์ด” (สมเกียรติ ตั้งนโม, สัมภาษณ์, 10 มกราคม 2550)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์เนื้อหาบทความ และเว็บไซต์ของเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน

1. การวิเคราะห์เนื้อหาบทความ

การวิเคราะห์ เนื้อหา บทความที่เกี่ยวกับการเมืองในเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนเป็นการศึกษาเกี่ยวกับบทบาททางการเมืองของเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนในช่วงวิกฤติการณ์ทางการเมืองปีพ.ศ. 2549 – 2550 บทความในเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนแสดงให้เห็นถึงมิติด้านสื่อภาคประชาชน เนื่องจากประชาชนสามารถทำหน้าที่เป็นสื่อผ่านทาง เว็บไซต์ ผู้ใช้ได้เข้ามา มีส่วนร่วมในกระบวนการผลิตเนื้อหา การวิเคราะห์เนื้อหาบทความนี้ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาโดยวิเคราะห์เนื้อหาบทความที่ปรากฏในเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน โดยกำหนด ระยะเวลาการสำรวจ ตั้งแต่เดือนมกราคม พ.ศ. 2549 – เดือน มิถุนายน พ.ศ. 2550 และศึกษาเจาะ 5 ช่วงเวลา ตาม 5 เหตุการณ์ ดังนี้

1. เหตุการณ์ที่บริษัท ซินคอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) ขายหุ้นให้กับบริษัท เทมาเล็ก โฮลดิ้งส์ เมื่อวันที่ 23 มกราคม พ.ศ. 2549 ซึ่งถูกวิพากษ์วิจารณ์เป็นอย่างมากจากพรรคการเมือง ฝ่ายค้าน องค์กรเอกชน นักวิชาการ รวมทั้งสาธารณชน ทำให้การขับไล่ พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตรให้ลาออกจากตำแหน่งนายกรัฐมนตรีขยายตัวออกไปในวงกว้าง
2. การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเมื่อวันที่ 2 เมษายน พ.ศ. 2549 ซึ่งอดีต พรรคการเมืองฝ่ายค้านทั้ง 3 พรรค ได้แก่ พรรคประชาธิปัตย์ พรรคมหาชน และพรรคชาติไทย ได้ร่วมกันคว่ำบาตรโดยไม่ลงสมัครรับเลือกตั้งในครั้งนี้
3. เหตุการณ์ที่คณะกรรมการการเลือกตั้ง(กกต.) ทั้ง 3 คนถูกพิพากษาจำคุก เมื่อวันที่ 25 กรกฎาคม พ.ศ. 2549 เนื่องจากกกต. ทั้ง 3 คน ได้ร่วมกันจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตรอบใหม่โดยไม่มีอำนาจ
4. เหตุการณ์รัฐประหาร เมื่อวันที่ 19 กันยายน พ.ศ. 2549 ซึ่งนำโดยพลเอกสนธิ บุญรัตกสิน ได้ทำการยึดอำนาจการปกครองจากรัฐบาลพ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร โดยใช้ชื่อว่า คณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข (คปค.)
5. การออกแถลงการณ์ประกาศจุดยืนไม่รับร่างรัฐธรรมนูญปี 2550 ของมหาวิทยาลัยเที่ยงคืน เมื่อวันที่ 23 พฤษภาคม พ.ศ. 2550 โดยผ่านการลงประชามติ และขอเรียกร้องให้คณะมนตรีความมั่นคงแห่งชาติ (คมช.) และรัฐบาลเอารัฐธรรมนูญปีพ.ศ. 2540 กลับมาใช้ใหม่ และเสนอให้มีการแก้ไขเพิ่มเติมออกเป็นบทเฉพาะกาลเพียง 2 ประเด็นคือ

1. ต้องจัดให้มีการเลือกตั้งหลังประกาศใช้รัฐธรรมนูญภายใน 60 วัน และ 2. รัฐสภาที่มาจากการเลือกตั้งต้องจัดให้มีการแก้ไขรัฐธรรมนูญโดยอาศัยกระบวนการที่นักการเมืองไม่มีอำนาจเข้ามากำกับแก้ไข แต่ให้มีการเลือกตั้ง สภาร่างรัฐธรรมนูญ (สสร.) ชุดใหม่มาทำหน้าที่แก้ไขรัฐธรรมนูญปี พ.ศ. 2540 ที่เห็นว่าเป็นจุดอ่อน

ทั้งนี้ การวิเคราะห์เนื้อหาบทความในเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนจะทำให้ทราบถึงมิติด้านสื่อภาคประชาชน การศึกษาเนื้อหาบทความในแต่ละช่วงจะเริ่มจากวันแรกของแต่ละเหตุการณ์ต่อเนื่องไปเป็นเวลา 1 เดือน โดยศึกษาตามหัวข้อดังนี้

- การรายงานข่าวสารและความเคลื่อนไหวทางการเมือง
- การวิเคราะห์วิจารณ์แนวโน้มของเหตุการณ์ทางการเมือง
- การเสนอแนะแนวทางแก้ไขต่อปัญหาบ้านเมือง
- การพิทักษ์ผลประโยชน์ทางการเมือง และเป็นพื้นที่ที่เป็นปากเสียง

ของประชาชน

- การกล้าขุดคุ้ยความไม่ดีงาม ไม่ชอบมาพากลตีแผ่

จากเหตุการณ์ที่บริษัท ชิน คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) ขายหุ้นให้กับบริษัท เทมาเล็ก โฮลดิ้งส์ จำกัด เมื่อวันที่ 23 มกราคม พ.ศ. 2549 ซึ่งถูกวิพากษ์วิจารณ์เป็นอย่างมากจากพรรคการเมือง ฝ่ายค้าน องค์กรเอกชน นักวิชาการ รวมทั้งสาธารณชน ทำให้การขับไล่ พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตรให้ลาออกจากตำแหน่งนายกรัฐมนตรีขยายตัวออกไปในวงกว้าง ทำให้เว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนนำเสนอบทความที่เกี่ยวข้องกับการเมืองในช่วงเวลานั้น รวมทั้งให้ความรู้แก่ประชาชนเกี่ยวกับการขายหุ้น ในช่วงเวลานี้เว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนได้นำเสนอบทความที่เกี่ยวข้องกับการเมืองจำนวน 25 เรื่อง ได้แก่

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 1 แสดงเนื้อหาโดยสังเขปของบทความในเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนหลังจากตระกูลชินวัตรขายหุ้นกลุ่มบริษัท ชินคอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) ให้แก่บริษัท เทมาเส็ก โฮลดิ้งส์ (ทีทีไอ) จำกัด โดยเก็บข้อมูลระหว่างวันที่ 23 มกราคม พ.ศ. 2549 ถึงวันที่ 23 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2549

ชื่อบทความ	ผู้เขียน	เนื้อหาโดยสังเขป
1. ที่เรียกว่าชาลง รัฐบาลทักษิณ	เกษียร เตชะพีระ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	รัฐบาลทักษิณเป็นรัฐบาลที่ทะเยอทะยานมากที่สุดในรอบทศวรรษที่ผ่านมา พยายามที่จะเปลี่ยนแปลงประเทศไทย ได้แก่ Thaksinomics & Thaksinocracy โดยแบ่งออกเป็น 3 ข้อ กล่าวคือ 1. แปรการเลือกตั้งให้เป็นแบบทักษิณ ณ ไทยรักไทย 2. แปรไทยให้เป็นทุน 3. แปรรัฐให้เป็นแบบซีอีโอ
2. ที่เรียกว่า สองนคราธิปไตย	เกษียร เตชะพีระ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	ทฤษฎีสองนคราธิปไตยของอ.เอนก เหล่าธรรมทัศน์ สามารถสรุปสาระสำคัญของทฤษฎีได้ความว่า "คนต่างจังหวัดจัดตั้งรัฐบาลคนกรุงเทพฯ ล้มรัฐบาล" ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงความเหลื่อมล้ำของโอกาสในการเข้าถึงการศึกษา อย่างไรก็ตามก็ตีศ.เกษียร เตชะพีระ ได้แย้งว่ายังไม่รัดกุมพอ เนื่องจากรัฐบาลพ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร ได้พยายามลดช่องว่างระหว่างชนบทกับเมือง ขณะที่รัฐบาลสมัยแรกนั้น ไม่ได้เป็นไปตามแนวทางที่อ.เอนก เหล่าธรรมทัศน์เสนอแต่เป็นไปตามทักษิณนิคมส์ และทักษิณมาธิปไตย
3. ที่เรียกว่า สัญญา ประชาคมใหม่	เกษียร เตชะพีระ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	วิพากษ์รัฐบาลพ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร ซึ่งใช้นโยบายประชานิยม จะเห็นได้จากการใช้นโยบาย "แปลงสินทรัพย์เป็นทุน" เมื่อดำเนินนโยบายนี้ ทำให้พรรคไทยรักไทยได้รับชัยชนะในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเมื่อปีพ.ศ.2548 แต่ในปีเดียวกันนี้เงื่อนไขซึ่งอำนวยความสะดวกนโยบายดังกล่าวเริ่มเปลี่ยนแปลงไปจนยากที่จะผลักดันต่อไปได้
4. วิพากษ์กระบวนการ ยุติธรรมร่วมสมัย พิพากษาจีนตนา พิพากษารัฐธรรมนูญ 1	ทีมงาน มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน	วิเคราะห์ถึงอคติทางการเมืองของผู้ดำรงตำแหน่งศาลภายใต้วิกฤตการณ์ทางการเมืองปัจจุบัน การทบทวนข้อกฎหมายโดยเฉพาะอย่างยิ่งในศาลสูงสุด
5. วิพากษ์กระบวนการ ยุติธรรมร่วมสมัย พิพากษาจีนตนา พิพากษารัฐธรรมนูญ 2	ทีมงาน มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน	กฎหมายของไทยสมบูรณ์ทุกอย่าง แต่ปัญหาคือการตีความของนักกฎหมาย ผู้ดำรงตำแหน่งศาล ซึ่งใช้อคติ ผู้เขียนแสดงความคิดเห็นว่าปัญหาดังกล่าวต้องแก้ไขโดยเริ่มต้นที่ระบบ

ชื่อบทความ	ผู้เขียน	เนื้อหาโดยสังเขป
12. วาทกรรมถวายพระราชอำนาจคืน	นิธิ เอียวศรีวงศ์ นักวิชาการอาวุโส มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน	การเมืองใหม่ซึ่งรัฐบาลมาจากกลุ่มทุน ทำให้ผู้นำมีความเย่อหยิ่งจองหอง และไม่สนใจชนบรณะไพร่ใต้อื่นๆ รวมทั้ง มีพฤติกรรมในลักษณะละเมิดพระราชอำนาจมากที่สุด กลุ่มทุนผูกขาดที่เข้าครองอำนาจรัฐได้ใช้อำนาจรัฐนั้นปกป้อง และขยายฐานทางธุรกิจของตนเองด้วยการฉ้อราษฎร์บังหลวง และบิดเบือนการใช้อำนาจหลากหลายรูปแบบ รวมทั้งฉ้อฉลนำทรัพย์สินสมบัติของแผ่นดินมาแบ่งปันกันในหมู่พวกพ้อง โดยอาศัยนวัตกรรมของลัทธิเสรีนิยมใหม่จนก่อให้เกิดสภาพผูกขาดทางธุรกิจ ซึ่งนำไปสู่การผูกขาดทางการเมือง
13. เสรีภาพที่ล้าหลังและไม่ชอบธรรม ภาพการ์ตูนล้อเลียนศาสตราจารย์เมือง เรื่องการสร้างภาพตัวแทน	สุชาติ เศรษฐมาลินี ภาควิชาสังคมวิทยา และ มานุษยวิทยา มหาวิทยาลัย พายัพ จ. เชียงใหม่ ปัจจุบัน กำลังศึกษาปริญญาเอก สาขาสังคมวิทยา มหาวิทยาลัยฮาวายธิ - มานัวอา สหรัฐอเมริกา	การมีเสรีภาพในการแสดงออกทางการเมืองนั้นเป็นคุณค่า และอุดมการณ์ที่สำคัญยิ่ง แต่ต้องไม่เป็นการจับจ้วงผู้อื่น หรือการไม่ต้องห่วงใยใส่ใจกับความรู้สึกของผู้อื่น
14. การชุมนุมเป็นวิธีการในรัฐธรรมนูญตามระบอบประชาธิปไตย	เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง	การชุมนุมเป็นสิทธิของประชาชนซึ่งบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ แต่ในรัฐบาลพ.ต.ท.ทักษิณประชาชนไม่มีหนทางในการสื่อสารผ่านตัวแทนและสื่อมวลชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งถูกทำให้สิทธิในการชุมนุมลดลงไป
15. ความอิจฉาเป็นบ่อเกิดความเสมอภาค	เกษียร เตชะพีระ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	วิเคราะห์กรณีการขายหุ้นชินคอร์ปโดยไม่เสียภาษีเปรียบเทียบกับ การเสียภาษีของประชาชนทั่วไป แสดงให้เห็นว่านายกรัฐมนตรีไม่ได้เป็นตัวอย่งที่ดีให้กับประชาชน ทำให้เกิดความไม่เสมอภาค ซึ่งนำไปสู่กระบวนการขับไล่ทักษิณซึ่งถือได้ว่าเป็นการใช้พลังอิจฉารวมหมู่ไปในทางสร้างสรรค์ เพื่อให้เกิดระบอบที่เป็นธรรม
16. กระชิบจากแม่ (จดหมายจากแม่ถึงลูก)	เดช พุ่มคชา	การเป็นผู้นำประเทศต้องตระหนักเสมอว่าเป็นบุคคลสาธารณะ และจะถูกคาดหวังจากประชาชนสูง ต้องควบคุมตัวเองทั้งด้านกายกรรมวจีกรรม มโนกรรม ให้อยู่ในศีลธรรม จริยธรรมอัน ดีงาม เป็นแบบอย่างของประชาชนทั้งต่อหน้าและลับหลัง จึงจะได้รับความเชื่อถือจากสาธารณชน
17. หลังฉาก นักการเมืองในยุคสื่อโทรทัศน์ สปีนด็อกเตอร์ริง	สมเกียรติ ตั้งนโม มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน	นักการเมืองไทยนำการประชาสัมพันธ์ทางการเมืองแบบสหรัฐอเมริกา มาใช้ ทำให้สามารถควบคุมประเด็นที่จะนำเสนอ การเข้าถึงของนักข่าวคำพูดที่แหลมคม และภาพลักษณ์ต่างๆ ได้อย่างสมบูรณ์

ชื่อบทความ	ผู้เขียน	เนื้อหาโดยสังเขป
19. ทฤษฎีฟิสิกส์และสังคมศาสตร์กับการยกหักซิดน	ประสาธ มีแต้ม ภาควิชาคณิตศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัย สงขลานครินทร์ หนึ่งในผู้ก่อตั้งวิทยาลัย วันศุกร์	นำการทดลองทางฟิสิกส์มาเปรียบเทียบกับคนที่สนใจปัญหาของบ้านเมืองซึ่งจะสนใจต่อไปใครจะมาหยุดยั้งก็ไม่ยอม ส่วน "การยกหักซิดน" (ยก เป็นภาษาใต้ แปลว่า ไล่) เป็นปรากฏการณ์ที่ภาษาท้องถิ่นคำหนึ่งเป็นที่รู้จักของคนทั่วประเทศในเวลาอันรวดเร็ว ซึ่งนักสังคมศาสตร์เรียกว่า "กฎของคนหยิบมือเดียว" หมายถึง สิ่งเล็กๆสามารถก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ยิ่งใหญ่ได้เสมอ ผู้เขียนนำมาเปรียบเทียบกับคลื่นมหาชนที่กำลังเกิดขึ้นในการยกหักซิดนที่เพิ่มจำนวนขึ้นอย่างที่ไม่เคยคิดไม่ถึง
20. วัฒนธรรมคนอย่างหักซิดน	นิธิ เอียวศรีวงศ์ นักวิชาการอาวุโส มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน	วิเคราะห์ว่าสิ่งที่เราต้องขับไล่ออกจากการเมืองของไทย ขับไล่ออกจากตำแหน่งผู้นำทางการเมือง วิถีคิด และโลกทัศน์ของสังคมไทยคือ วัฒนธรรมคนอย่างหักซิดน กล่าวคือ อำนาจนิยม และเสรีนิยมใหม่
21. เซลย	นิธิ เอียวศรีวงศ์ นักวิชาการอาวุโส มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน	กรณีการขายหุ้นชินคอร์ปโดยไม่เสียภาษีทำให้พ.ต.ท.หักซิดน ชินวัตรตกเป็นเซลยอย่างดินไม่หลุด นอกจากนี้ยังถูกประชาชนตั้งข้อสงสัยเรื่องความซื่อสัตย์
22. ภาษี กฎหมายและความชอบธรรม	นิธิ เอียวศรีวงศ์ นักวิชาการอาวุโส มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน	การขายหุ้นของครอบครัวชินวัตรให้แก่บรรษัทลงทุนของรัฐบาลสิงคโปร์ไม่มีผิดกฎหมาย เพราะได้หาช่องทางไว้สำหรับหลบเลี่ยงอย่างรัดกุมแล้ว แต่เรื่องที่สำคัญกว่ากฎหมายคือ ความชอบธรรม กล่าวคือ นักการเมืองต้องได้รับความไว้วางใจจากสาธารณชน แม้การกระทำที่ถูกต้องตามกฎหมายก็ต้องมีความชอบธรรมควบคู่ไปด้วย
23. ปัญหาหัวใจในการเมืองไทยปัจจุบัน	ชำนาญ จันทร์เรือง นักวิชาการทางกฎหมาย มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน	วิเคราะห์ประเด็นปัญหาเกี่ยวกับการเมืองได้แก่ กรณีที่ฝ่ายค้านไม่ส่งผู้สมัครลงรับเลือกตั้ง กรณีขอรัฐบาลพระราชทานโดยอาศัยรัฐธรรมนูญมาตรา 7 และกรณีนายกรัฐมนตรีประกาศยุบสภาแล้วรักษาการณ์ในตำแหน่งอยู่ จะประกาศลาออกจากตำแหน่งได้อีกหรือไม่ ถ้าได้แล้ว คณะรัฐมนตรีต้องพ้นจากตำแหน่งทั้งคณะหรือไม่ แล้วใครจะมาทำหน้าที่นายกรัฐมนตรีแทน ผู้เขียนเห็นว่าการตีความประเด็นเหล่านี้ต้องตีความตามกฎหมายอีกทั้งต้องตีความให้ปฏิบัติได้
24. อัลตราออลลิสต์	ชำนาญ จันทร์เรือง นักวิชาการทางกฎหมาย มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน	วิเคราะห์ปัญหาที่มีบุคคลกลุ่มหนึ่งพยายามถวายนครราชธานีแก่พระราชอำนาจ กล่าวคือ พยายามนำพระราชอำนาจทางกฎหมาย พระราชอำนาจทางประเพณี วัฒนธรรม สังคม หรือเศรษฐกิจ และพระมหากษัตริย์ในฐานะส่วนบุคคลมาปะปนกัน ผู้เขียนจึงกล่าวเตือนให้ทุกฝ่ายได้ระตรองให้รอบคอบเสียก่อน

ชื่อบทความ	ผู้เขียน	เนื้อหาโดยสังเขป
25. คำถามถึงศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยระบบกล่าวหาที่ระบบไต่สวน	ชำนานฎ จันทร์เรือง นักวิชาการทางกฎหมาย มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน	วิเคราะห์กรณีศาลรัฐธรรมนูญมีมติไม่รับคำร้องของนายแก้วสรร อติโพธิ์และพวกไว้วินิจฉัย โดยให้เหตุผลว่าคำร้องไม่ได้แสดงให้เห็นว่าการกระทำของนายกรัฐมนตรีเป็นการเข้าไปบริหารจัดการเกี่ยวกับหุ้น แต่ไม่ได้ไต่สวนหาข้อเท็จจริงจนถึงที่สุดก่อน ทำให้นักกฎหมายมหาชนตั้งข้อสงสัยเกี่ยวกับการพิจารณาคดี และเสนอว่าศาลรัฐธรรมนูญควรมีคำอธิบายให้ชัดเจน ไม่ใช่ยกข้อกำหนดของศาลรัฐธรรมนูญมาเป็นเหตุผลที่ไม่รับคำร้องไว้วินิจฉัยเท่านั้น

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 2 แสดงร้อยละของมิติด้านสื่อภาคประชาชน ของบทความในเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน หลังจากตระกูลชินวัตรขายหุ้นกลุ่มบริษัท ชินคอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) ให้แก่บริษัท เทมาเส็ก โฮลดิ้งส์ จำกัด โดยเก็บข้อมูลระหว่างวันที่ 23 มกราคม พ.ศ. 2549 ถึงวันที่ 23 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2549

มิติด้านสื่อภาคประชาชน	จำนวน (บทความ)	ร้อยละ
การวิเคราะห์วิจารณ์แนวโน้มของเหตุการณ์ทางการเมือง	14	70.00
การเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาการเมือง	2	10.00
การพิทักษ์ผลประโยชน์ทางการเมืองและเป็นที่ยังเป็นปากเป็นเสียงของประชาชน	0	0.00
การกล้าขุดคุ้ยความไม่ดั่งามมาตีแผ่	4	20.00
รวม	20	100

จากตารางที่ 2 แสดงให้เห็นว่าบทความเกี่ยวกับการเมืองในเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนระหว่างวันที่ 23 มกราคม พ.ศ. 2549 ถึงวันที่ 23 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2549 จากประชากรที่ศึกษาทั้งสิ้น 20บทความ มีบทความที่วิเคราะห์วิจารณ์แนวโน้มของเหตุการณ์ทางการเมืองมากที่สุดจำนวน 14 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 70.00 รองลงมาคือ การกล้าขุดคุ้ยความไม่ดั่งามมาตีแผ่ จำนวน 4 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 20.00 บทความที่เป็นข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาการเมือง จำนวน 2 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 10.00 และไม่พบบทความที่เกี่ยวกับการพิทักษ์ผลประโยชน์ทางการเมืองและเป็นที่พึ่งเป็นปากเป็นเสียงของประชาชน

การไม่พบบทความที่เกี่ยวกับการพิทักษ์ผลประโยชน์ทางการเมืองและเป็นที่พึ่งเป็นปากเป็นเสียงของประชาชน แสดงให้เห็นว่า สมัยรัฐบาลพ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร ซึ่งเกิดการครอบงำสื่อทั้งทางตรงและทางอ้อม ทำให้เกิดบรรยากาศแห่งความกลัว ส่งผลให้ประชาชนเกิดการเซ็นเซอร์ตัวเองในการแสดงความคิดเห็น ทำให้ไม่กล้านำเสนอบทความที่เกี่ยวกับการพิทักษ์ผลประโยชน์ทางการเมืองและเป็นที่พึ่งเป็นปากเป็นเสียงของประชาชน

นอกจากนี้เว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนยังมีบทบาทในการให้ความรู้ที่ถูกต้องเกี่ยวกับการขายหุ้นชินคอร์ป โดยการเปิดหน้าเว็บเพจสำหรับรวบรวมความรู้ เรียกว่า “ถึงความรู้เกี่ยวกับการขายหุ้นชินคอร์ป”

http://www.midnightuniv.org/midnight2545/document95161.html

www.midnightuniv.org

ถึงความรู้เกี่ยวกับการขายหุ้นชินคอร์ป

new contents 800-1000
midnight' special article

นักศึกษฯ สมาชิก และผู้สนใจทุกท่าน หากประสงค์จะดาวน์โหลดความรู้เกี่ยวกับเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องเงิน ท่านสามารถคลิกไปดูได้จากตรงนี้ [ไปดูหน้าซ้ายมือ](#)

midnight's writers
midnight's dictionary
midnight's encyclopedia
mid's content 001-200
mid's content 200-400
mid's content 400-600
mid's content 600-800

The Midnightuniv website 2005

ภาพประกอบศิลปะแสดงพื้นผิวของวัสดุประกอบของหัวเรือของเครื่องบินโดยสารในสภาวะเปลี่ยนในการนำใบขึ้นบินโดยชน

The Midnight University 823

The author of this work hereby waives all claim of copyright (economic and moral) in this work and immediately places it in the public domain... [copyright]
กรุณานำบทความใบนี้ไปใช้โดยอ้างอิงแหล่งที่มาตามสมควร

related topic
040249
release date

เป็นข้อดีและข้อเสียของ...
เพื่อสาธารณประโยชน์
หากนักศึกษฯหรือสมาชิก ประสงค์จะดูภาพ
และภาพเคลื่อนไหวอื่น ๆ กรุณาคลิก [left size](#)
ของ icon
ขนาด medium บนที่หน้าจอได้

A new
midnight's
article in Jan.06

มีผู้จัดทำเรื่องขึ้นเพื่อให้อ่านตามความ
เข้าใจของสมาชิกได้โดยสะดวกยิ่งขึ้น
สำหรับในข้อสังเกตความเข้าใจเกี่ยวกับ
แบบฟอร์มที่ส่งมา กรุณาส่งมาตาม
ที่ midnightuniv@yahoo.com

มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนออนไลน์เพื่อคนไทย

มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนร่วมกับมูลนิธิชินคอร์ป เปิดตัวเว็บไซต์เพื่อศึกษาและเรียนรู้เกี่ยวกับวิวัฒนาการของสื่อมวลชน
มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนร่วมกับมูลนิธิชินคอร์ป เปิดตัวเว็บไซต์เพื่อศึกษาและเรียนรู้เกี่ยวกับวิวัฒนาการของสื่อมวลชน

บทความเกี่ยวกับสื่อมวลชนในไทยของมหาวิทยาลัยเที่ยงคืน จะได้รับการสนับสนุนจากมูลนิธิชินคอร์ป
มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนไม่มีการติดต่อและเผยแพร่ เพื่อประโยชน์ของสื่อมวลชน
ความมีอิสระทางความคิดและการนำเสนอข่าว เป็นสิ่งสำคัญยิ่ง
บรรณาธิการ ซึ่งเป็นเรื่องที่เกิดขึ้นได้ตลอดเวลา

midnight's encyclopedia
midnight's writers
midnight's dictionary

ทักษิณกับเส้นแบ่งจริยธรรมกรณีขายหุ้นชินคอร์ป

เว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน มีการสนับสนุนจากมูลนิธิชินคอร์ป เพื่อส่งเสริมการศึกษาระดับปริญญาตรี และผู้สนใจที่สมัครเข้ามหาวิทยาลัยได้แก่

The Midnight University

นายทักษิณกับเส้นแบ่งจริยธรรม
ถึงความรู้เกี่ยวกับการขายหุ้นชินคอร์ป
กองบรรณาธิการมหาวิทยาลัยเที่ยงคืน : เข็มแข็ง
รวบรวมจากสื่อสิ่งพิมพ์และสื่อออนไลน์

ตลอดเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๔๕ มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนได้เปิดหน้าสำหรับรวบรวมความรู้
เกี่ยวกับกรณีขายหุ้นชินคอร์ป ๓๑,๐๐๐ หน้าภายใต้ชื่อ [midnight's encyclopedia](#)
ซึ่งมีทั้งบทความ ข่าวสาร วิเคราะห์ สังคม และผู้สนใจทุกท่าน
สามารถดูความรู้เพื่อสื่อสารเรื่องดังกล่าวต่อสังคมไทย ได้โดยไม่ต้องลงทะเบียน
ผู้สนใจสามารถส่งอีเมล บทความ รายละเอียด หลักฐาน ข้อกฎหมาย และข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเรื่องเงินไปยัง
midnightuniv@yahoo.com

(บทความเพื่อประโยชน์ทางการศึกษา)
มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน ๕๕๕
และพันธมิตรเว็บไซต์สนับสนุนเนื้อหาที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๕
(บทความทั้งหมดยาวประมาณ 35 หน้ากระดาษ A4)

นายทศพร พุ่มพวง ผู้อำนวยการฝ่ายประชาสัมพันธ์ บริษัทชินคอร์ป จำกัด (มหาชน) ได้เปิดเผยว่า
ผู้สื่อข่าวได้ติดต่อขอสัมภาษณ์นายทศพร พุ่มพวง ผู้อำนวยการฝ่ายประชาสัมพันธ์ บริษัทชินคอร์ป จำกัด (มหาชน) เมื่อวันที่ 2
กุมภาพันธ์ 2549 นักทำเนียบรัฐบาล เมื่อมีสื่อมวลชนถึงตัวนายทศพร จะสามารถ
ออกหมายเรียกนายทศพร ได้หรือไม่ นายทศพร ได้กล่าวว่า นายทศพร พุ่มพวง
ผู้อำนวยการฝ่ายประชาสัมพันธ์ บริษัทชินคอร์ป จำกัด (มหาชน) ได้เปิดเผยว่า
ผู้สื่อข่าวได้ติดต่อขอสัมภาษณ์นายทศพร พุ่มพวง ผู้อำนวยการฝ่ายประชาสัมพันธ์
บริษัทชินคอร์ป จำกัด (มหาชน) เมื่อวันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2549

ถึงความรู้เกี่ยวกับการขายหุ้นชินคอร์ป
รวบรวมโดยกองบรรณาธิการมหาวิทยาลัยเที่ยงคืน

ภาพที่ 1 ถึงความรู้เกี่ยวกับการขายหุ้นชินคอร์ป

ถึงความรู้เกี่ยวกับการขายหุ้นชินคอร์ป

ตลอดเดือนกุมภาพันธ์ 2549 มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนได้เปิดหน้าสำหรับรวบรวมความรู้
เกี่ยวกับการขายหุ้นชินคอร์ปกว่า 73,000 ล้านบาท โดยไม่เสียภาษี ได้เชิญนักวิชาการ นักธุรกิจ
สื่อมวลชน และผู้สนใจทุกท่าน เสนอความรู้เพื่อสื่อสารเรื่องดังกล่าวกับสังคมไทย โดยไม่ต้องลง

ชื่อจริง ผู้สนใจสามารถส่งข้อมูล บทความ รายละเอียด หลักฐาน ข้อกฎหมาย และข้อเท็จจริง
เกี่ยวเนื่องมายังอีเมลของเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน

บทความในดังความรู้เกี่ยวกับการขายหุ้นชินคอร์ป ที่นำเสนอบนหน้าเว็บไซต์
มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนรวมทั้งสิ้น 6 บทความ ดังนี้

ดังความรู้เกี่ยวกับการขายหุ้นชินคอร์ป 1 นายกทักษิณกับเส้นแบ่งจริยธรรม
บทความเรื่อง นายกทักษิณกับเส้นแบ่งจริยธรรมนี้เป็นบทความที่ได้รับการตีพิมพ์
ในหนังสือพิมพ์ฉบับต่างๆ ซึ่งกองบรรณาธิการมหาวิทยาลัยเที่ยงคืนเป็นผู้รวบรวม และเรียบเรียง
ไว้เป็นฐานข้อมูลในดังความรู้เกี่ยวกับการขายหุ้นชินคอร์ป บทความเรื่องนายกทักษิณกับเส้นแบ่ง
จริยธรรมได้รวบรวมบทความไว้จำนวน 9 เรื่อง ดังนี้

1. คิดถึง "ประเสริฐ นาสกุล" ตุลาการที่รัฐฯ ทุ้ทุ้งก่อนใคร ซึ่งเป็นบทความ
ที่ตีพิมพ์ในหนังสือพิมพ์ประชาชาติธุรกิจ เมื่อวันที่ 3 สิงหาคม พ.ศ. 2544
2. จะปล่อยความบกพร่องโดยสุจริตไปตลอดชีวิตได้อย่างไร ซึ่งเป็นบทสัมภาษณ์
รังสรรค์ ธาระพรพันธ์ ตีพิมพ์ในหนังสือพิมพ์ผู้จัดการ วันที่ 2 กุมภาพันธ์
พ.ศ. 2549
3. "เนติบริกร" สุวรรณ วลัยเสถียร ตบหน้าประชาชนอย่างรุนแรง ซึ่งเป็น
บทสัมภาษณ์ในคอลัมน์กาแฟดำ หนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจ
วันที่ 2 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2549
4. ปราบฏการณ์ชุกหุนภาค 2 ในสายตาเหยี่ยวข่าว ซึ่งเป็นบทความที่ตีพิมพ์ใน
หนังสือพิมพ์ประชาชาติธุรกิจ วันที่ 29 มกราคม พ.ศ. 2549
5. คณบดีรัฐศาสตร์นำทีมตั้งโต๊ะล่ารายชื่ออาจารย์ขับไล่ทักษิณ หนังสือพิมพ์
ผู้จัดการออนไลน์ วันที่ 2 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2549
6. ผนึกกำลังล่าชื่อไล่ทักษิณ หนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายวัน วันที่ 2 กุมภาพันธ์
พ.ศ. 2549
7. "ช้อยันต์" นำทีมล่าชื่อจี้ "ทักษิณ" ออก-นัดแถลง 11.00 น.วันนี้ หนังสือพิมพ์
ผู้จัดการรายวัน วันที่ 2 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2549
8. วิกฤตวิธูปาล - แก้วสร้งดมาตรา 216 ถอดถอนนายกฯ ทักษิณ หนังสือพิมพ์
โพสต์ทูเดย์
9. ลาออก! ซาดิหน้าตอนสายๆ 'ทักษิณ' โทน 19 ล้านเสียง/แหล่งชื่อไล่/สหรัฐฯ
เตือนอเมริกันห้ามมือบ หนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ วันที่ 3 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2549

ถึงความรู้เกี่ยวกับการขายหุ้นชินคอร์ป 2 นายกทักษิณกับคำชี้แจงทางวิทยุ
รายการทักษิณคุยกับประชาชน สถานีวิทยุแห่งประเทศไทย 92.5 MHz วันที่ 4 กุมภาพันธ์
พ.ศ. 2549 เวลา 8.00 – 8.50 น.

บทความชิ้นนี้เป็นบทความที่ได้มาจากการถอดเทป บันทึก และถอดเทปโดย
ทีมงานมหาวิทยาลัยเที่ยงคืน คัดเอาเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับประเด็นคำชี้แจงการขายหุ้น
ชินคอร์ป และการชุมนุมของสนธิ ลิ้มทองกุล มานำเสนอเท่านั้น

ถึงความรู้เกี่ยวกับการขายหุ้นชินคอร์ป 3 ฐานความรู้เพื่อการเคลื่อนไหว
ทางการเมืองภาคประชาชน บทวิเคราะห์ 20 ประเด็นหลัก ในดีลเทคโอเวอร์กลุ่มชินคอร์ป
เมื่อความถูกต้องทางกฎหมายอยู่เหนือความถูกต้องทางศีลธรรม

บทความขนาดยาวชิ้นนี้มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนได้รับมาจากผู้เขียน โดยผ่านมา
ทางรศ.ดร. อรรถจักร สัตยานุรักษ์ เพื่อใช้เป็นฐานข้อมูลในถึงความรู้เกี่ยวกับการขายหุ้นชินคอร์ป
สำหรับการขายหุ้นชินคอร์ปโดยไม่ต้องเสียภาษี เป็นไปได้ว่าจะมีการสมคบคิดและได้รับ
การสนับสนุนจากบุคคลและสถาบันต่างๆ ช่วยเหลือในการกระทำดังกล่าว ทำให้รัฐต้องสูญเสีย
รายได้ไปในการพัฒนาประเทศนับหมื่นล้านบาท

ถึง ความรู้เกี่ยวกับการขายหุ้นชินคอร์ป 4 นายกทักษิณกับคำชี้แจงทางวิทยุ
แก้วสรร อติโพธิ : สมาชิกวุฒิสภา ผลประโยชน์ทับซ้อน คำสารภาพกลางเมืองของนายกทักษิณ
นำมาจากโทรทัศน์รายการ คม-ชัด-ลึก คืนวันจันทร์ที่ 6 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2549

บทความถอดเทปชิ้นนี้ได้รับมาจากอาจารย์ท่านหนึ่ง ส่งมาให้กองบรรณาธิการ
มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน ทางกองบรรณาธิการพิจารณาแล้วว่า มีเนื้อหาที่น่าสนใจในประเด็นทาง
กฎหมาย โดยเฉพาะเกี่ยวกับรัฐธรรมนูญ มาตรา 209 และ 295

ถึงความรู้เกี่ยวกับการขายหุ้นชินคอร์ป 5 นิติเศรษฐศาสตร์และนิติรัฐศาสตร์
มายาภาพของพ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร กรณีการขายหุ้นชินคอร์ป โดย จรัล มานตรี นักศึกษา
ปริญญาเอกคณะวารสารศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

บทความชิ้นนี้ได้รับมาจากผู้รายงานผ่านทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ และได้รับ
การบรรจุไว้ในส่วนของถึงความรู้เกี่ยวกับการขายหุ้นชินคอร์ป ซึ่งรวบรวมโดยกองบรรณาธิการ
มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน บทความชิ้นนี้ได้มีเจ้าของรายงานตั้งชื่อว่า Adam Smith กับมายาภาพของ
พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร กรณีการขายหุ้นชินคอร์ป

ทั้งนี้ ทางกองบรรณาธิการมหาวิทยาลัยเที่ยงคืนได้รวบรวมบทวิเคราะห์
สภากรรมการเมืองไทยโดยแผนกวิจัยหลักทรัพย์เอเชียแปซิฟิกของเจพี มอร์แกน บริษัท
หลักทรัพย์ระดับโลกประจำประเทศไทยที่เผยแพร่ในญี่ปุ่น สิงคโปร์ และมาเลเซีย มาลำดับไว้
ในส่วนของภาคผนวก

ถึงความรู้เกี่ยวกับการขายหุ้นชินคอร์ป 6

ฐานความรู้เพื่อการเคลื่อนไหวทางการเมืองของภาคประชาชน วิพากษ์กรณี

ศาลรัฐธรรมนูญหรือศาลเจ้ารัฐบาล

ข้อมูลในหน้านี้รวบรวมมาจากเว็บไซต์ประชาไทออนไลน์ และหนังสือพิมพ์มติชน ฉบับประจำวันที่ 17 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2549 เพื่อเป็นหลักฐานทางประวัติศาสตร์อันน่าอดสู่อีกหน้าหนึ่งของชีวประวัติการเมืองไทย

สรุปได้ว่า เว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนจัดทำ ถึงความรู้เกี่ยวกับการขายหุ้นชินคอร์ปขึ้น โดยจุดมุ่งหมายเพื่อพยายามอธิบายโครงสร้างดีลการขายหุ้นบ ริษัท ชิน คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) ของกลุ่มผู้ถือหุ้นใหญ่ในครอบครัวชินวัตร และตามมาพงศ์ ให้กับ บริษัท เทมาเล็ก โฮลดิ้งส์ พีทีอี จำกัด ของรัฐบาลสิงคโปร์ สำหรับผู้ที่ไม่คุ้นเคยกับข้อกฎหมาย และกระบวนการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเทคโอเวอร์บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ พร้อมทั้งตั้งข้อสังเกตเกี่ยวกับ "ความถูกต้องทางกฎหมาย" และระดับ "ความถูกต้องทางศีลธรรม" ของพฤติกรรมผู้ถือหุ้นรายใหญ่ที่ขายหุ้นในครั้งนี้ ในประเด็นหลักต่างๆ ที่อยู่ในความสนใจของสังคม

ถึงความรู้เกี่ยวกับการขายหุ้นชินคอร์ป เกิดขึ้นจากความเคลงใจ และไม่พอใจอย่างมากต่อวิธีการที่กลุ่มชินวัตรและตามมาพงศ์เลือกใช้ในการขายหุ้นครั้งนี้ ซึ่งมี ความไม่ชอบมาพากลหลายประการที่ผู้อยู่นอกแวดวงการเงินอาจยังไม่ทราบ หรือกำลังสับสนกับการชี้แจงของหลายฝ่ายว่าอะไรจริง อะไรเท็จกันแน่

มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนได้ระบุว่า บทความ ในถึงความรู้เกี่ยวกับการขายหุ้นชินคอร์ป เหล่านี้ไม่ได้มีเจตนาเสนอหรือพิสูจน์ว่าการขายหุ้นครั้งนี้ "ไม่ควรทำ" เพราะเป็นการ "ขายสมบัติชาติ" หรือด้วยเหตุผลใกล้เคียงอื่นใด ที่คนไทยจำนวนหนึ่งยึดเป็น จุดยืนในการต่อต้านรัฐบาลไปแล้ว ทั้งนี้ เพราะมหาวิทยาลัยเที่ยงคืนเชื่อมั่นในประโยชน์ของการเปิดเสรีโทรคมนาคม และเชื่อว่าการขายหุ้นในครั้งนี้เป็นก้าวอย่างที่สำคัญของการเปิดเสรี ซึ่งน่าจะนำมาซึ่งประสิทธิภาพที่ดีขึ้นของบริการโทรคมนาคม หากการเปิดเสรีนำไปสู่การแข่งขันที่เสรีและเป็นธรรมอย่างแท้จริง

ต่อมาเมื่อเกิดเหตุการณ์การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไทยในวันที่ 2 เมษายน พ.ศ. 2549 ซึ่งอดีตพรรคการเมืองฝ่ายค้านทั้ง 3 พรรค ได้แก่ พรรคประชาธิปัตย์ พรรคมหาชน และพรรคชาติไทย ได้ร่วมกันคว่ำบาตรโดยไม่ลงสมัครรับเลือกตั้งในครั้งนี้ ในช่วงเวลานี้มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนได้นำเสนอบทความเกี่ยวกับการเมืองทั้งหมด 8 เรื่อง ได้แก่

ตารางที่ 3 แสดงเนื้อหาโดยสังเขปของบทความในเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนหลังการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไทยในวันที่ 2 เมษายน พ.ศ. 2549 โดยเก็บข้อมูลระหว่างวันที่ 2 เมษายน พ.ศ. 2549 ถึงวันที่ 2 พฤษภาคม พ.ศ. 2549

ชื่อบทความ	ผู้เขียน	เนื้อหาโดยสังเขป
1. Constitutionalism : Road Map สู่อุตมรัฐที่ไร้ประชาชน	สมชาย ปรีชาศิลป์กุล คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	วิพากษ์งานเขียนของอมร จันทรมบูรณณ์ ว่าใช้แนวคิดคอนสติติวชันแนลลิสม์นั้นให้ความสำคัญกับชนชั้นนำ และลดทอนบทบาทของชนชั้นตาม หรือประชาชนให้เข้าไปมีส่วนร่วมในระดับที่ต่ำลง ข้อเสนอของอมรเป็นการปฏิเสธการมีส่วนร่วมอย่างกว้างขวางของประชาชน แต่เน้นย้ำบทบาทของสถาบันดั้งเดิมและชนชั้นนำในสังคม กรอบความคิดเช่นนี้ อาจเป็นสิ่งที่ปะทะกับความคิดเรื่องการเมืองแบบมีส่วนร่วมที่กำลังได้รับความสนใจและตระหนักถึงกันอย่างมากในปัจจุบัน
2. เก็บตกบรรยากาศการเมืองหลังไล่ทักษิณ การเมืองชนชั้นนำ VS ชนชั้นตาม ไกลสุดที่การเมืองของชนชั้นนำจะพาไปได้	นิธิ เอียวศรีวงศ์ นักวิชาการอาวุโส มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน	วิเคราะห์ว่า การเคลื่อนไหวของกลุ่มคนชั้นกลางในการขับไล่พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร ให้ลาออกจากตำแหน่งนายกรัฐมนตรี จะเป็นบทเรียนแก่คนชั้นกลางในอนาคตว่า ต้องร่วมมือกันขับไล่ ด้วยความเคารพคนส่วนใหญ่ของประเทศ และต้องใช้ความเข้าใจคนในสังคมโดยรวม จึงจะไม่ก่อให้เกิดปัญหาตามมา
3. บ้านนอกคอกนาและประชานิยม	นิธิ เอียวศรีวงศ์ นักวิชาการอาวุโส มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน	วิเคราะห์นโยบายประชานิยมของพ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร เช่น โครงการเอสเอ็มแอลว่าคนที่ได้ประโยชน์มากที่สุดคือกลุ่มคนที่มีสมรรถนะทางเศรษฐกิจ และมีธุรกิจที่จะใช้ประโยชน์ไม่ใช่ชาวบ้านทั่วไปซึ่งไม่รู้จะเอาเงินไปลงทุนทำอะไร
4. เสียดลทักษิณเพื่อรักษาระบอบทักษิณไว้	เกษียร เตชะพีระ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	วิเคราะห์เหตุการณ์ทางการเมืองหลังการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเมื่อวันที่ 2 เมษายน พ.ศ. 2549 ว่า ชนชั้นปกครองกำลังทำให้เกิดการเสียดลทักษิณเพื่อรักษาระบอบทักษิณไว้ เนื่องจากชนชั้นปกครองและชนชั้นกลางบางกลุ่มมีผลประโยชน์ทับซ้อนในลักษณะเดียวกัน จึงต้องการให้จบปัญหาที่ทักษิณ
5. หมิ่นพระบรมเดชานุภาพในสังคมไทย คดีหมิ่นพระบรมเดชานุภาพ : พิทักษ์สถาบันหรือเครื่องมือคุกคามประชาชน ตอนที่ 1	ทิมงาน มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน	การเคลื่อนไหวเรียกร้องให้พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร ลาออกจากตำแหน่งนายกรัฐมนตรีมีการใช้ข้อกล่าวหาในความผิดฐานหมิ่นพระบรมเดชานุภาพกับบุคคลและสื่อมวลชน ข้อกล่าวอ้างดังกล่าวเป็นเครื่องมือคุกคามต่อบุคคลต่างๆ ในสังคมตั้งแต่อดีตมาจนถึงปัจจุบัน

ชื่อบทความ	ผู้เขียน	เนื้อหาโดยสังเขป
6. หมิ่นพระบรม เดชานุภาพในสังคมไทย คดีหมิ่นพระบรม เดชานุภาพ : พิทักษ์ สถาบันหรือเครื่องมือ คุกคามประชาชน ตอนที่ 2	ทีมงาน มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน	การใช้ข้อหาหมิ่นพระบรมเดชานุภาพตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันล้วนแต่เป็นการดำเนินการโดยคู่ขัดแย้งทางการเมือง ซึ่งหลายกรณีตัดสินให้ผู้ถูกกล่าวหาพ้นผิด จึงเห็นได้ชัดเจนว่าการดำเนินการที่เกิดขึ้นเป็นการใช้ข้อหานี้เพื่อผลประโยชน์ทางการเมืองมากกว่าปกป้องสถาบันพระมหากษัตริย์ดังที่เข้าใจกัน
7. ทรราชในทางปรัชญา การเมือง	ไชยันต์ ไชยพร คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	การปกครองแบบทรราชนั้นไม่ได้หมายถึงการปกครองโดยทหารหรือการปกครองที่ใช้กำลังทหารเข้ายึดอำนาจเท่านั้น แต่การปกครองแบบทรราชนั้นบ่งบอกถึงความอ้อออล ความชั่วร้าย ที่เกิดขึ้นในรูปแบบการปกครองใดก็ได้ กรณีพ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตรที่ใช้อำนาจของตนในการแก้ไขปัญหามันเมือง และความขยันใจในการใช้อำนาจที่มากขึ้นเรื่อยๆ จนนำมาสู่วิกฤติการณ์ทางการเมืองอย่างรุนแรง ทำให้เห็นได้ว่า พ.ต.ท.ทักษิณ มีความเป็นทรราชสมัยใหม่อย่างเด่นชัด
8. กระบวนการยุติธรรม ตองนี่	คณิต ณ นคร คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจ บัณฑิตย์	องค์กรต่างๆ ในกระบวนการยุติธรรมต้องดำเนินคดีไปตามเหตุผล ต้องระวังไม่ให้ฝ่ายการเมืองและกระแสสังคมเข้ามาครอบงำการปฏิบัติหน้าที่และต้องกล้าเผชิญกับความถูกต้อง บ้านเมืองจึงจะสงบสุข

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4 แสดงร้อยละของมิติด้านสื่อภาคประชาชนของบทความในเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนหลังการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไทยในวันที่ 2 เมษายน พ.ศ. 2549 โดยเก็บข้อมูลระหว่างวันที่ 2 เมษายน พ.ศ. 2549 ถึงวันที่ 2 พฤษภาคม พ.ศ. 2549

มิติด้านสื่อภาคประชาชน	จำนวน (บทความ)	ร้อยละ
การวิเคราะห์วิจารณ์แนวโน้มของเหตุการณ์ทางการเมือง	3	37.50
การเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาการเมือง	4	50.00
การพิทักษ์ผลประโยชน์ทางการเมืองและเป็นสิ่งที่พึงเป็นปากเป็นเสียงของประชาชน	0	0
การกล้าขุดคุ้ยความไม่ดั่งามมาตีแผ่	1	12.50
รวม	8	100

จากตารางที่ 4 แสดงให้เห็นว่าบทความเกี่ยวกับการเมืองในเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนระหว่างวันที่ 2 เมษายน พ.ศ. 2549 ถึงวันที่ 2 พฤษภาคม พ.ศ. 2549 จากประชากรที่ศึกษาทั้งสิ้น 8 เรื่อง มีบทความเกี่ยวกับการเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาการเมืองมากที่สุด จำนวน 4 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 50.00 รองลงมาคือ บทความเกี่ยวกับการวิเคราะห์วิจารณ์แนวโน้มของเหตุการณ์ทางการเมือง จำนวน 3 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 37.50 และการกล้าขุดคุ้ยความไม่ดั่งามมาตีแผ่ จำนวน 1 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 12.50 และไม่พบบทความเกี่ยวกับการพิทักษ์ผลประโยชน์ทางการเมืองและเป็นสิ่งที่พึงเป็นปากเป็นเสียงของประชาชน

การไม่พบบทความที่เกี่ยวกับการพิทักษ์ผลประโยชน์ทางการเมืองและเป็นสิ่งที่พึงเป็นปากเป็นเสียงของประชาชน แสดงให้เห็นว่า บริบททางการเมืองหลังการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไทยในวันที่ 2 เมษายน พ.ศ. 2549 ซึ่งทุกฝ่ายเห็นว่าไม่โปร่งใส มีการคอร์รัปชันทางนโยบายทำให้เกิดการไม่กล้านำเสนอบทความที่เกี่ยวกับการพิทักษ์ผลประโยชน์ทางการเมืองและเป็นสิ่งที่พึงเป็นปากเป็นเสียงของประชาชน

มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนได้ใช้โอกาสช่วงการเลือกตั้งโดยมีข้อเสนอด้านนโยบายต่างๆ สู่อสังคมนิยมและพรรคการเมือง และนิยาม คำว่า "ประชาธิปไตยมิใช่เพียงแค่การเลือกตั้ง " แต่ประชาธิปไตยนั้นหมายความถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนทุกระดับหลายประเด็นหลากหลาย มีกระบวนการตรวจสอบถ่วงดุล มีอำนาจถอดถอนผู้บริหารผู้ปกครองได้ และประชาธิปไตยต้องคำนึงถึงทั้งเศรษฐกิจที่เป็นธรรม ทรัพยากรธรรมชาติที่ยั่งยืน วัฒนธรรมที่หลากหลายด้วย ประการ

แรก มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนได้เสนอใน "ข้อที่ 4 ไม่เลือก" (4 ไม่เลือก 10 เลือก : คู่มือการเลือกตั้ง และคู่มือพลเมืองไทย) คนไทยหัวใจอเมริกัน ไม่สนับสนุนนักการเมืองที่เดินตามอเมริกัน ทั้งภายใต้ การครอบงำและการขอลดเพื่อผลประโยชน์ตน ซึ่งไม่เป็นประโยชน์ต่อสังคมส่วนรวม

ประการที่สอง มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนเสนอให้ เลือกคนที่มีเจตนาและสามารถยุติวงจร คอร์รัปชัน แก้ไขปัญหาคอร์รัปชันด้วยการสร้างกระบวนการตรวจสอบจากการมีส่วนร่วมอย่าง กว้างขวาง ทำให้ข้อมูลข่าวสารในระบบราชการมีความโปร่งใส และเอาจริงเอาจังกับการลงโทษ นักการเมืองและข้าราชการระดับสูงที่คอร์รัปชัน ทำนองเดียวกัน มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนยังได้เสนอ เลือกผู้ที่รังเกียจและมุ่งมั่นป้องกัน ผลประโยชน์ทับซ้อน การแสวงหาผลประโยชน์ของนักการเมือง โดยอาศัยตำแหน่งหน้าที่คือการทุจริตที่บ่อนทำลายสังคมที่ต้องได้รับการแก้ไข

ประการที่สาม มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน เสนอให้เลือกผู้ที่แสดงเจตจำนงและผลักดัน กฎหมายลูก ต้องมีการตรากฎหมายลูกเพื่อส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชนตามที่ บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ และแก้ไขกฎหมายระเบียบข้อบังคับต่างๆ ที่ขัดต่อรัฐธรรมนูญ

มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนได้เสนอเลือกผู้มุ่งมั่นกระจายที่ดินให้ถึงมือประชาชน ผลักดัน นโยบายปฏิรูปที่ดินให้เกิดการกระจายการถือครองที่ดินแก่ประชาชนอย่างทั่วถึง รวมทั้งสร้าง ความมั่นคงในการถือครองที่ดินให้เกิดขึ้น รวมทั้งเลือกผู้ผลักดันประชาธิปไตยทางตรง ระบบ ราชการแบบรวมศูนย์และการครอบงำของทุนนิยมเสรี ทำให้เกิดการลดรอนสิทธิเสรีภาพของ ประชาชนอย่างรุนแรง นอกจากการกระจายอำนาจแก่องค์กรปกครองท้องถิ่นแล้ว จำเป็นต้องมีการ สร้างประชาธิปไตยทางตรงให้ขยายตัวมากขึ้น

ประการสุดท้าย มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนเสนอให้เลือกผู้พัฒนาทุนนิยมไทยให้พ้นจาก ความล้มเหลวโดยไม่ล้มสังคมน พัฒนาระบบทุนนิยมที่คำนึงถึงผลประโยชน์ของสังคมไม่ใช่เฉพาะ เพียงธุรกิจเอกชน และตระหนักถึงการสร้างหลักประกันความมั่นคงและความเป็นธรรม ในการกำหนดนโยบายสาธารณะ มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน ยังได้เสนอให้ไม่เลือก นายหน้านายทุน ไม่เลือกผู้ที่กระทำตนเป็นเพียงนายหน้าในการแสวงหาผลประโยชน์ของกลุ่มทุน ทั้งที่เป็นกลุ่มทุน ชาติและทุนข้ามชาติ และให้เลือกผู้ที่เข้าใจ คุณค่าศาสนธรรมในทางการเมือง นำศาสนธรรมมา เป็นหลักในการกำหนดนโยบายสาธารณะ โดยไม่สนใจแต่เพียงตัวเลขการเจริญเติบโตทาง เศรษฐกิจอย่างเดียว หากต้องสร้างคุณภาพของผู้คนที่สูงขึ้นทั้งในทางวัตถุและจิตใจจากที่กล่าวมา ทั้งหมด ท่ามกลางสถานการณ์การเลือกตั้ง ประชาชนจะเลือกพรรคไหนดีที่สอดคล้องกับข้อเสนอ ของมหาวิทยาลัยเที่ยงคืนซึ่งสำคัญมากต่ออนาคตของสังคมไทย หรืออาจจะไม่มีพรรคไหน เข้าคุณสมบัติอย่างที่ว่ามาก็ได้

ส่วนเหตุการณ์การพิพากษาจำคุกคณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) ทั้ง 3 คน เมื่อวันที่ 25 กรกฎาคม พ.ศ. 2549 เนื่องจากเนื่องจากกกต.ทั้ง 3 คน ได้ร่วมกันจัดการเลือกตั้ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตรอบใหม่โดยไม่มีอำนาจ ในช่วงเวลานี้เว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนได้นำเสนอบทความที่เกี่ยวกับการเมืองจำนวน 6 เรื่อง ได้แก่

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 5 แสดงเนื้อหาโดยสังเขปของบทความในเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนหลังการพิพากษา
 จำคุกคณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) ทั้ง 3 คน โดยเก็บข้อมูลระหว่างวันที่ 25 กรกฎาคม
 พ.ศ. 2549 ถึงวันที่ 25 สิงหาคม พ.ศ. 2549

ชื่อบทความ	ผู้เขียน	เนื้อหาโดยสังเขป
1. ปลายการเรียนรู้จาก รัฐบาลทักษิณ บทสรุป นักวิชาการว่าด้วยรัฐบาล เต่าลุย การกิจทาง การเมืองของประชาชน	นิธิ เอียวศรีวงศ์ นักวิชาการอาวุโส มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน	วิเคราะห์สถานการณ์ทางการเมืองในปีพ.ศ. 2549 ซึ่งมีเงื่อนไข หลายอย่างที่ทำให้สังคมตื่นตัวคอยตรวจสอบควบคุมรัฐบาล เป็น สัญญาณให้เห็นว่าศักยภาพในการตรวจสอบควบคุมรัฐบาลของ สังคมไทยจะดีขึ้นภายใต้รัฐบาลทักษิณ สิ่งที่การเมืองภาคประชาชน จะต้องผลักดันในเวลานี้ คือการเปิดพื้นที่สาธารณะที่เป็นประชาธิปไตย ให้กว้างขวาง ต้องร่วมกันต่อสู้กับแกนนำกลุ่มพันธมิตร และช่วยกัน ช่วงชิงสื่อที่ถูกครอบงำให้กลับมาเป็นของประชาชน
2. การเมืองนิ่งเสียจน ไม่น่าลงทุน	นิธิ เอียวศรีวงศ์ นักวิชาการอาวุโส มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน	สาเหตุที่ชาวต่างชาติไม่ลงทุนในประเทศไทยเกิดจากการเมืองของไทย ยังมองไม่เห็นทางออกในการแก้ไขปัญหา ไม่ว่าจะบริหารโดยรัฐบาลไหน ก็แตกต่างกันที่ลักษณะภายนอกเท่านั้น กล่าวคือคำนึงถึงผลประโยชน์ ของตนเองและบริวารเป็นหลัก ทำให้นักลงทุนต่างชาติไม่กล้าลงทุน ระยะยาวในประเทศไทย
3. หันหน้าเข้าหากัน	นิธิ เอียวศรีวงศ์ นักวิชาการอาวุโส มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน	ความสมานฉันท์ซึ่งถูกมองว่าเป็นเพียงการหยุดค้ำกันระหว่าง นักการเมืองเท่านั้น แต่แท้จริงแล้วความสมานฉันท์ไม่ได้เป็นเรื่องของ นักการเมืองเท่านั้น เป็นเรื่องของประชาชนทั่วไปด้วยเช่นเดียวกัน
4. ภาษี กฎหมาย และ ความชอบธรรม	นิธิ เอียวศรีวงศ์ นักวิชาการอาวุโส มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน	ความชอบธรรมมีอำนาจมากกว่ากฎหมายโดยเฉพาะผู้ที่ เป็น นายกรัฐมนตรี ต้องได้รับความไว้วางใจจากสาธารณชน กรณีการขายหุ้น ชินคอร์ปให้แก่เทมาเส็กนั้น แม้การกระทำถูกต้องตามตัวอักษรของ กฎหมายก็ต้องมีความชอบธรรมควบคู่ไปด้วย
5. การเปลี่ยนรูป โครงสร้างของพื้นที่ สาธารณะ ฮาเบอร์มาส : พื้นที่สาธารณะที่ถูกรัฐ และทุนนิยมปล้นเอาไป	สมเกียรติ ตั้งนโม มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน	วิเคราะห์โครงสร้างของพื้นที่สาธารณะของฮาเบอร์มาส ว่าสถานการณ์ ทางการเมืองไทยปัจจุบันมีรัฐบาลมาจากกลุ่มทุนทำให้ความคิดเห็น สาธารณะได้เปลี่ยนจากฉันทามติซึ่งมีเหตุผลที่เกิดขึ้นจากการถกเถียง พูดคุยและสะท้อนความคิดเห็นทางการเมืองซึ่งเกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ ร่วมกัน ไปสู่ความเห็นที่ถูกผลิตหรือถูกสร้างขึ้นจากการสำรวจ (โพลล์) แสดงความคิดเห็นต่างๆ หรือโดยผู้เชี่ยวชาญด้านสื่อ จึงสามารถปลอม แปลงฉันทามติเพื่อเอื้อประโยชน์ส่วนตนมากกว่าส่วนรวมได้

ตารางที่ 6 แสดงร้อยละของมิติด้านสื่อภาคประชาชน ของบทความในเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน หลังการพิพากษาจำคุกคณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) ทั้ง 3 คน โดยเก็บข้อมูลระหว่างวันที่ 25 กรกฎาคม พ.ศ. 2549 ถึงวันที่ 25 สิงหาคม พ.ศ. 2549

มิติด้านสื่อภาคประชาชน	จำนวน (บทความ)	ร้อยละ
การวิเคราะห์วิจารณ์แนวโน้มของเหตุการณ์ทางการเมือง	2	40.00
การเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาการเมือง	1	20.00
การพิทักษ์ผลประโยชน์ทางการเมือง และเป็นที่พึ่งเป็นปากเป็นเสียงของประชาชน	1	20.00
การกล้าขุดคุ้ยความไม่ดั่งามมาตีแผ่	1	20.00
รวม	5	100

จากตารางที่ 6 แสดงให้เห็นว่าบทความเกี่ยวกับการเมืองในเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนระหว่าง วันที่ 25 กรกฎาคม พ.ศ. 2549 ถึงวันที่ 25 สิงหาคม พ.ศ. 2549 จากประชากรที่ศึกษาทั้งสิ้น 5 บทความ มีจำนวนทั้งสิ้น 5 เรื่อง มีบทความเกี่ยวกับการวิเคราะห์วิจารณ์แนวโน้มของเหตุการณ์ทางการเมืองมากที่สุด จำนวน 2 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 40.00 รองลงมาคือ การเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาการเมืองจำนวน 1 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 20.00 การพิทักษ์ผลประโยชน์ทางการเมืองและเป็นที่พึ่งเป็นปากเป็นเสียงของประชาชน จำนวน 1 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 20.00 และการกล้าขุดคุ้ยความไม่ดั่งามมาตีแผ่ จำนวน 1 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 20.00

ต่อมาเกิดเหตุการณ์ที่ 4 คือการรัฐประหารเมื่อวันที่ 19 กันยายน พ.ศ. 2549 ซึ่งนำโดยพลเอกสนธิ บุญรัตกสิน ได้ทำการยึดอำนาจการปกครองจากรัฐบาลพ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร โดยใช้ชื่อว่าคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข (คปค.) ในช่วงเหตุการณ์นี้ เว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน ได้นำเสนอบทความเกี่ยวกับการเมืองจำนวน 6 เรื่อง ได้แก่

ตารางที่ 7 แสดงเนื้อหาโดยสังเขปของบทความในเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนหลัง
การรัฐประหาร โดยเก็บข้อมูลระหว่างวันที่ 19 กันยายน พ.ศ. 2549 ถึงวันที่ 19 ตุลาคม พ.ศ.
2549

ชื่อบทความ	ผู้เขียน	เนื้อหาโดยสังเขป
1. ความหมายและความ เป็นมาเกี่ยวกับระบอบ ประชาธิปไตยอันมี พระมหากษัตริย์ทรงเป็น ประมุข	สมศักดิ์ เจียมธีรสกุล มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	วิเคราะห์ความหมายคำว่า “ระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ ทรงเป็นประมุข” ว่าเป็นคำที่มีความหมายพิเศษที่เกิดขึ้นในช่วงเวลาทาง ประวัติศาสตร์การเมืองไทย และสะท้อนให้เห็นถึงวิวัฒนาการของ ประวัติศาสตร์การเมืองไทย โดยจะเห็นได้จากรัฐธรรมนูญฉบับ 6 ตุลาคม 2519 ซึ่งประกาศยืนยันเรื่องระบอบการปกครองด้วยถ้อยคำที่หนักแน่น ที่สุด โดยที่ประชาชนได้แสดงความเชื่อมั่นว่าการปกครองระบอบ ประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขเป็นระบอบ การปกครองที่ดี และเหมาะสมสำหรับประเทศไทย
2. แดงการณ์ฉบับที่ 1 : นำประชาธิปไตยกลับคืน สู่สังคมไทยอย่างสันติ	สมเกียรติ ตั้งนโม มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน	ต่อต้านการยึดอำนาจและการทำรัฐประหารของคณะปฏิรูปการปกครอง ในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข (คปค.) โดย ประกาศฉีกรัฐธรรมนูญชั่วคราวที่คปค.กำลังจะนำเสนอ และระบุว่า เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นภาคประชาชนไม่มีส่วนเกี่ยวข้อง แต่ได้รับ ความเสียหาย กล่าวคือ ถูกริบประชาธิปไตย เสรีภาพ สิทธิ และสิ่งอื่นๆ ที่เคยเป็นสิทธิโดยธรรมชาติ
3. มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน เปิดกระดานร่าง รัฐธรรมนูญ (ฉบับ ประชาชน - ฉบับลงขัน)	สมเกียรติ ตั้งนโม มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน	มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนเปิดกระดานร่างรัฐธรรมนูญขึ้นผ่านทางเว็บไซต์ เพื่อให้ประชาชนจากทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมทางการเมือง เป็นผู้ร่าง รัฐธรรมนูญด้วยตนเอง ซึ่งเป็นการใช้สิทธิ เสรีภาพ และความเสมอภาค ทางตรงในระบอบประชาธิปไตย
4. แดงการณ์ฉบับที่ 2 : ประชาชนต้องกำหนด รัฐธรรมนูญ	สมเกียรติ ตั้งนโม มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน	วิเคราะห์สถานการณ์ทางการเมืองว่า การปฏิรูปการเมืองและรัฐธรรมนูญ ที่ร่างขึ้นใหม่ภายใต้ระบบที่ประชาชนสามารถมีส่วนร่วมตัดสินใจ จะเป็น หลักประกันในการเข้าถึงและการใช้อำนาจอย่างเท่าเทียมกัน สามารถ ตอบสนองต่อปัญหาและความต้องการของประชาชนทุกกลุ่ม ซึ่งจะเป็น การสร้างความเข้มแข็งของสังคมในการเผชิญหน้ากับความยุ่งยากต่างๆ มากกว่าการพึ่งพิงอำนาจนอกระบบ
5. มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน แต่งคำฉีกรัฐธรรมนูญ ชั่วคราว คปค. ลั่น ประชาชนต้องกำหนด รัฐธรรมนูญเอง	กองบรรณาธิการ มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน	คณาจารย์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนร่วมกันแต่งชุดคำแสดงการไม่ยอมรับ รัฐธรรมนูญชั่วคราวที่ร่างโดยคปค. โดยให้เหตุผลว่า ไม่โปร่งใส ประชาชน ไม่มีส่วนร่วม ไม่มีการรับรองโดยผ่านประชามติ และเรียกร้องให้ สังคมไทยร่วมกันกดดันให้รัฐบาลชั่วคราวที่จะเกิดขึ้นทำหน้าที่เพียง จัดการเลือกตั้งและนำไปสู่การปฏิรูปการเมืองที่เป็นอิสระจากการควบคุม ของคปค.

ข้อบทรความ	ผู้เขียน	เนื้อหาโดยสังเขป
6. สัมภาษณ์ ศ.ดร. นิธิ เอียวศรีวงศ์ : ไม่ว่าใครมีอำนาจเราต้องคุมมันให้ได้	สมเกียรติ ตั้งนโม มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน	ศ.ดร. นิธิ เอียวศรีวงศ์ ได้เสนอแนวทางการตรวจสอบชนชั้นนำทางการเมืองว่า ไม่ว่าใครมีอำนาจเราต้องคุมมันให้ได้ กล่าวคือ ไม่ว่าผู้นำทางการเมืองจะมาจากกลุ่มทุน หรือ ทหาร สังคมควรจะตรวจสอบได้ และมีควบคุมให้ใช้อำนาจในทางที่เหมาะสม

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 8 แสดงร้อยละของมิติด้านสื่อภาคประชาชนของบทความในเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนหลังการรัฐประหาร โดยเก็บข้อมูลระหว่างวันที่ 19 กันยายน พ.ศ. 2549 ถึงวันที่ 19 ตุลาคม พ.ศ. 2549

มิติด้านสื่อภาคประชาชน	จำนวน (บทความ)	ร้อยละ
การวิเคราะห์วิจารณ์แนวโน้มของเหตุการณ์ทางการเมือง	1	16.67
การเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาการเมือง	2	33.33
การพิทักษ์ผลประโยชน์ทางการเมืองและเป็นสิ่งที่พึงเป็นปากเป็นเสียงของประชาชน	3	50.00
การกล้าขุดคุ้ยความไม่ดั่งามมาตีแผ่	0	0
รวม	6	100

จากตารางที่ 8 แสดงให้เห็นว่าบทความเกี่ยวกับการเมืองในเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนระหว่างวันที่ 19 กันยายน พ.ศ. 2549 ถึงวันที่ 19 ตุลาคม พ.ศ. 2549 จากประชากรที่ศึกษาทั้งสิ้น 6 บทความ มีจำนวนทั้งสิ้น 6 เรื่อง มีบทความเกี่ยวกับการพิทักษ์ผลประโยชน์ทางการเมืองและเป็นที่พึงเป็นปากเป็นเสียงของประชาชนมากที่สุดจำนวน 3 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 50.00 รองลงมาคือ บทความเกี่ยวกับการเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาการเมือง จำนวน 2 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 33.33 บทความเกี่ยวกับการวิเคราะห์วิจารณ์แนวโน้มของเหตุการณ์ทางการเมือง จำนวน 1 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 16.67 และไม่พบบทความที่เกี่ยวกับการกล้าขุดคุ้ยความไม่ดั่งามมาตีแผ่ การไม่พบบทความที่เกี่ยวกับการการกล้าขุดคุ้ยความไม่ดั่งามมาตีแผ่ แสดงให้เห็นว่าการรัฐประหารนั้น ทำให้ประชาชนไม่กล้าขุดคุ้ยความไม่ดั่งามมาตีแผ่ เหตุการณ์สุดท้ายคือ มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนออกแถลงการณ์ประกาศจุดยืนไม่รับร่างรัฐธรรมนูญ 2550 เมื่อวันที่ 23 พฤษภาคม 2550 ช่วงเหตุการณ์นี้มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนได้เสนอบทความที่เกี่ยวกับการเมืองจำนวน 22 เรื่อง ได้แก่

ตารางที่ 9 แสดงเนื้อหาโดยสังเขปของบทความในเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนหลังมหาวิทยาลัย
เที่ยงคืนออกแถลงการณ์ประกาศจุดยืนไม่รับร่างรัฐธรรมนูญปี 2550 โดยเก็บข้อมูลระหว่างวันที่
23 พฤษภาคม พ.ศ. 2550 ถึงวันที่ 23 มิถุนายน พ.ศ. 2550

ชื่อบทความ	ผู้เขียน	เนื้อหาโดยสังเขป
1. นิธิ – จอน ให้กำลังใจ สมัชชาคนจน ชู รัฐธรรมนูญ 2540 กลับมา	กองบรรณาธิการ มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน	ศ.ดร. นิธิ เอียวศรีวงศ์ และอ.จอน อึ้งภากร ได้ไปเยี่ยมสมัชชาคนจนที่มา รวมตัวกันเรียกร้องให้รัฐบาลเปิดการเจรจาปัญหาอันเนื่องมาจาก นโยบายรัฐร่วมกัน เพื่อให้กำลังใจและแสดงการคัดค้านรัฐธรรมนูญ 2550 และเสนอให้ลงประชามติไม่รับร่างรัฐธรรมนูญนี้ รวมทั้งนำ รัฐธรรมนูญ 2540 กลับมาใช้ เพราะเป็นฉบับที่ประชาชนมีส่วนร่วม และ แก้ไข 2 มาตรา คือ ให้มีการเลือกตั้งภายใน 60 วัน หลังจากมีรัฐสภาจาก การเลือกตั้งต้องตั้งสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญที่มาจากประชาชนเพื่อ แก้ไขรัฐธรรมนูญ 2540 ทั้งนี้ สัญลักษณ์ในการคว่ำรัฐธรรมนูญ 2550 คือ สี่เหลี่ยมดองอ่อน
2. บทวิเคราะห์การเมือง ภาคประชาชนในรอบ 15 ปี เหตุการณ์พฤษภาปี 35 และ 19 กันยา 49 : ประชาชนผิตตรงไหน 4 ข้อสังเกตเชิงทฤษฎีต่อ ขบวนการประชาชนใน วาระ 15 ปี พฤษภา ประชาธรรม	เก่งกิจ กิติเรียงลาภ นิสิตปริญญาเอก คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	วิเคราะห์เหตุการณ์พฤษภาทมิฬเมื่อปีพ.ศ. 2535 ซึ่งเป็นการลุกขึ้นสู้ของ ประชาชนเพื่อล้มเผด็จการทหาร และจบลงด้วยการปราบปรามที่รุนแรง ของรัฐที่กระทำต่อประชาชน กล่าวได้ว่าเหตุการณ์นี้นำมาซึ่งรัฐธรรมนูญ ฉบับประชาชน ประชาชนมีส่วนร่วมมากที่สุดและมีมาตราที่กำหนดโดย ประชาชนมากที่สุดนับตั้งแต่เคยมีมา แต่ต่อมารัฐธรรมนูญฉบับนี้เชื้อให้ รัฐบาลของพรรคไทยรักไทยขึ้นมาใช้อำนาจได้ จนกระทั่งต้องล้มไป เพราะ เกิดการรัฐประหารของคปค.
3. ปัญญาชนบน เขาควาง	วิโรจน์ ณ ระนอง ผู้เชี่ยวชาญอาวุโส สถาบันวิจัยเพื่อ การพัฒนาประเทศไทย (TDRI)	วิเคราะห์สถานการณ์ทางการเมือง ซึ่งประชาชนรู้สึกว่ตกอยู่ภายใต้ สถานการณ์ที่ต้องเลือกระหว่างเข้าร่วมขบวนการของชนธิกับสนับสนุน ทักษิณ โดยที่ทั้งสองทางเลือกเป็นสีเทาทั้งคู่ ผู้เขียนเรียกสถานการณ์นี้ว่า "ทางสองแพร่งลวง" ซึ่งปัจจุบันสังคมไทยยังมองไม่เห็นหนทางที่จะ หลุดพ้นไปจากกับดักนี้ ผู้เขียนจึงเตือนให้ทุกๆ ฝ่ายกลับมาทำหน้าที่ของ ตนเองให้ดีที่สุด
4. บทวิพากษ์ร่าง รัฐธรรมนูญปี 50 และ มรดกไทยรักไทย อวสาน ของปฏิรูปการเมือง	นิธิ เอียวศรีวงศ์ นักวิชาการอาวุโส มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน	วิเคราะห์รัฐธรรมนูญ 2550 ว่าพยายามนำประสบการณ์จริงทางการเมือง ของไทยมาใช้ จึงมุ่งเน้นไปที่การต้านระบอบทักษิณมากที่สุด ส่วนสิทธิ และเสรีภาพของประชาชนที่รัฐธรรมนูญ 2540 ให้ความสำคัญมากที่สุด กลับไม่ได้ให้ความสำคัญ โดยจะเห็นได้จากสิทธิและเสรีภาพที่ รัฐธรรมนูญ 2550 กำหนดไว้ส่วนใหญ่ไม่สามารถนำมาใช้จริงได้ ทำให้ อุดมคติของการปฏิรูปการเมืองได้สิ้นสุดลง

ชื่อบทความ	ผู้เขียน	เนื้อหาโดยสังเขป
5. ผืนย่านยุค	กองบรรณาธิการ มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน	วิเคราะห์รัฐธรรมนูญ 2540 ว่าได้เปิดพื้นที่การเมืองอีกหลายส่วนที่เคยถูก นิยามว่า "ไม่การเมือง" กล่าวคือ ส่วนที่ถูกกีดกันไม่ให้ถูกตรวจสอบ ควบคุมจากประชาชน เช่น คลื่นความถี่ ธุรกิจ กระบวนการตรวจสอบ ทางการเมือง (กกต. คตง. เป็นต้น) ให้เป็นพื้นที่ "การเมือง" ที่สามารถ ตรวจสอบได้ และเรียนรู้ว่าส่วนที่ไม่การเมืองนั้น คือส่วนที่สร้างขึ้นเพื่อ กีดกันประชาชนออกไปจากอำนาจในการตรวจสอบควบคุม แต่รัฐธรรมนูญ 2550 ได้ขยายพื้นที่ "ไม่การเมือง" เข้ามาปิดกั้นพื้นที่ ทางการเมืองอีกครั้ง
6. กำนันผู้ใหญ่บ้าน	กองบรรณาธิการ มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน	วิเคราะห์การแก้ไขกฎหมายเกี่ยวกับกำนันและผู้ใหญ่บ้าน ซึ่งจากเดิมใช้ การเลือกตั้ง ถูกแก้ไขให้ราชการเป็นผู้แต่งตั้งและให้กำนันผู้ใหญ่บ้านเป็น ราชการเต็มตัวโดยให้ดำรงตำแหน่งถึงอายุ 60 ปี การแก้ไขกฎหมาย ดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่ารัฐบาลปัจจุบันซึ่งดำรงตำแหน่งด้วยอำนาจ รัฐประหารละเลยอำนาจของประชาชนและความเป็นประชาธิปไตย อย่างเห็นได้ชัด
7. ประสบการณ์ที่ สูญเปล่า	กองบรรณาธิการ มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน	วิเคราะห์การร่างรัฐธรรมนูญ 2550 ว่าไม่ได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ของสังคมไทยที่ผ่านมาภายใต้รัฐธรรมนูญ 2540 ไม่ได้ย้อนกลับไปดูว่าสิ่ง ที่บัญญัติไว้เดิมนั้นทำงานได้ผลหรือไม่ และจะทำให้เกิดผลที่เป็นจริงได้ อย่างไร จึงถือได้ว่าประสบการณ์ทางการเมืองที่ผ่านมาของสังคมไทยนั้น สูญเปล่า
8. มรดกของไทยรักไทย	กองบรรณาธิการ มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน	พรรคไทยรักไทยได้สร้างมิติใหม่ทางการเมืองขึ้นคือ การแสวงหา ความชอบธรรมทางการเมืองจากการเลือกตั้ง การเข้าไปอุปถัมภ์ชนบทซึ่ง เป็นคนส่วนใหญ่ของประเทศโดยตรงด้วยนโยบายประชานิยมต่างๆ โดย ไม่ผ่านห้วคະແນน ทำให้ได้คะแนนเสียงในการเลือกตั้งอย่างท่วมท้นซึ่ง ปรากฏการณ์ใหม่ๆ นี้ อาจทิ้งมรดกบางอย่างแก่การเมืองไทยในอนาคต
9. เกี่ยวเนื่องกับหลัก เสรีภาพ ศิลธรรม รัฐธรรมนูญ และ คำชี้แจง รอบเดือนของ เกษียร : จากเสรีภาพกับ เสรีภาพของศีลธรรมถึง ระบอบทักษิณ เสรีภาพ กับศีลธรรม	เกษียร เตชะพีระ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	วิเคราะห์การบรรจุให้พุทธศาสนาเป็นศาสนาประจำชาติในรัฐธรรมนูญ 2550 ว่าความเป็นศาสนิกชนสังกัดศาสนาหนึ่ง ท่ามกลางสังคมที่ หลากหลายศาสนาอย่างสังคมไทย ควรคำนึงถึงความเป็นพลเมือง ในรัฐเดียวกันมากกว่าที่จะมาคำนึงว่านับถือศาสนาใด

ข้อบทความ	ผู้เขียน	เนื้อหาโดยสังเขป
10. ฤาเปิดศาลศาลาล่าแม่ผัด	เกษียร เตชะพีระ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	วิเคราะห์การขอพระราชทานนายกรัฐมนตรี้ตามรัฐธรรมนูญมาตรา 7 (ในรัฐธรรมนูญ 2540) ที่ในหลวงทรงมีพระราชวินิจฉัยว่า กรณีนี้ผิดรัฐธรรมนูญ ไม่ใช่การปกครองแบบประชาธิปไตย เป็นการปกครองแบบมั่ว ไม่มีเหตุผล เป็นการให้พระมหากษัตริย์ทำเกินหน้าที่ ทำตามใจชอบกรณีล่อแหลมทางการเมืองเช่นนี้สังคมไทยควรยึดมั่นหลักนิติธรรมและบทบัญญัติของกฎหมายเป็นที่ตั้งเหนือสิ่งอื่นใด
11. ระบอบทักษิณ บันทึกรื่องราวของคำสร้างคำหนึ่ง	เกษียร เตชะพีระ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	วิเคราะห์คำว่า "ระบอบทักษิณ" ว่าเป็นปัญหาความเสียดุลของวัฒนธรรมการเมืองในระบบประชาธิปไตย ระหว่างการรวมศูนย์ผูกขาดอำนาจกับการจำกัดและกระจายอำนาจ ระหว่างเสียงข้างมากกับเสียงข้างน้อย อาจกล่าวได้ว่าในประวัติศาสตร์การต่อสู้เพื่อเสรีประชาธิปไตยในสังคมไทยที่ผ่านมา ไม่เคยมีครั้งใดที่ต้องใช้สติปัญญา ความอดทนอดกลั้น และความเข้าใจสูงเท่านี้
12. ทฤษฎีสมคบคิด การทำลายชื่อแปของบ้านเมือง นิติรัฐสันคลอน : กรณียุบพรรคตัดสิทธิเลือกตั้ง ข้อความคิดเมืองต้น	ชรินทร์ ดิชาวัน นักศึกษาศรีวิภา คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง	วิเคราะห์กรณีคณะตุลาการรัฐธรรมนูญตัดสินคดียุบพรรคไทยรักไทย และตัดสิทธิการเลือกตั้ง ว่าคำวินิจฉัยส่วนที่ให้ประกาศคณะรัฐประหารฉบับที่ 27 ซึ่งเป็นกฎหมายที่ออกมาภายหลังจากที่ได้มีการกระทำและถูกกล่าวหาว่ากระทำผิด มีผลย้อนหลังได้นั้น ผู้เขียนมีความคิดเห็นแตกต่างจากคำวินิจฉัย
13. ข้อพิจารณาเกี่ยวกับการเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง	ชรินทร์ ดิชาวัน นักศึกษาศรีวิภา คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง	วิเคราะห์กรณีการเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง ว่าแท้จริงแล้วสิทธิในการเลือกตั้งเป็นสิทธิของพลเมืองตามระบอบประชาธิปไตยที่รัฐควรสนับสนุนให้ประชาชนเข้าไปใช้สิทธิเหล่านี้ได้ แต่การเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งตามประกาศคณะรัฐประหาร ฉบับที่ 27 นั้นจะเห็นได้ว่าเป็นการที่รัฐใช้อำนาจในการจำกัดสิทธิของประชาชน
14. แนวคิดในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพ	ชรินทร์ ดิชาวัน นักศึกษาศรีวิภา คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง	วิเคราะห์สิทธิการเลือกตั้ง ว่าถือเป็นสิทธิเสรีภาพในการกระทำอย่างหนึ่งที่บุคคลจะเข้าไปมีส่วนร่วมในการสร้างเจตจำนงทางการเมือง กล่าวคือเป็นสิทธิที่รัฐมอบให้แก่ประชาชน ดังนั้นรัฐจึงเป็นผู้ที่จะจำกัดสิทธินี้ได้ รวมทั้งสามารถเลือกได้ว่า จะมอบสิทธิเลือกตั้งนี้ให้กับประชาชนภายใต้เงื่อนไขเช่นไร
15. ลักษณะทั่วไปของกฎหมายที่ให้อำนาจในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพ	ชรินทร์ ดิชาวัน นักศึกษาศรีวิภา คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง	วิเคราะห์การให้กฎหมายมีผลใช้บังคับย้อนหลัง ว่าใช้บังคับไม่ได้ ดร. วรพจน์ วิศรุตพิชญ์ ได้ตั้งข้อสังเกตไว้ว่า คำว่า "โทษทางอาญา" ในรัฐธรรมนูญ นั้นหมายรวมถึง การลดถอนสิทธิเสรีภาพอื่นๆ ของประชาชน เช่น การตัดสิทธิเลือกตั้งและสิทธิรับสมัครรับเลือกตั้งด้วย เพราะฉะนั้นการตรากฎหมายย้อนหลังไปเป็นผลร้ายแก่บุคคลไม่ว่าด้วยเหตุผลใดถือว่ามีผิด

ชื่อบทความ	ผู้เขียน	เนื้อหาโดยสังเขป
16. ประกาศคณะ รัฐประหาร ฉบับที่ 27 ใช้ บังคับย้อนหลังได้จริงหรือ	ชรินทร์ ติชาวัน นักศึกษาศรีวิภา คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง	วิเคราะห์ประกาศคณะรัฐประหาร ฉบับที่ 27 ที่กำหนดให้เพิกถอนสิทธิ ผู้ที่เคยดำรงตำแหน่งกรรมการบริหารพรรคการเมืองที่เคยถูกยุบ โดยย้อนหลังไปบังคับใช้กับข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นและจบลงแล้ว ผู้เขียนมี ความเห็นที่ใช้บังคับไม่ได้ เพราะหากกฎหมายยอมรับว่าหลักการนี้ก็ เท่ากับว่าในอนาคตรัฐจะตรากฎหมายออกมาเพื่อจำกัดสิทธิในเรื่องใดๆ ให้มีผลย้อนหลังถึงการกระทำของบุคคลที่ได้สิ้นสุดลงแล้วได้
17. บทวิเคราะห์และ ข้อสังเกตการถกเถียง สาเหตุการรัฐประหาร รัฐประหาร 19 กันยายน 2549 เปรียบเทียบเรื่อง อะไร (ฉบับร่าง)	ไชยันต์ รัชกุล ภาควิชาประวัติศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	วิเคราะห์การรัฐประหารเมื่อวันที่ 19 กันยายน 2549 ว่าลักษณะพิเศษ ของการรัฐประหารครั้งนี้ไม่ได้อยู่ที่เกิดขึ้นอย่างเรียบร้อย ไม่มีความรุนแรง แต่อยู่ที่การเกิดความเห็นที่ขัดแย้งกันอย่างรุนแรงระหว่างฝ่าย "อยู่ข้าง ทักษิณ" กับ "ตรงข้ามทักษิณ"
18. ความข้อฉลใน การเชิญชวนลงประชามติ รัฐธรรมนูญ 50 แถลงการณ์มหาวิทยาลัย เที่ยงคืน : เรื่องความข้อ ฉลในการลงประชามติ	กองบรรณาธิการ มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน	มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนเชิญชวนประชาชนไทยช่วยกันเผยแพร่แถลงการณ์ นี้ เพื่อสกัดกั้นการใช้วิธีที่ข้อฉลในการเชิญชวนให้มีการลงประชามติรับ ร่างรัฐธรรมนูญปี 2550 ด้วยกรกล่าวข้อความเท็จว่าการรับรองร่าง รัฐธรรมนูญเป็นการแสดงความจงรักภักดีต่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว วิธีการดังกล่าวคือการนำเอาพระมหากษัตริย์เข้ามาพัวพัน ทางการเมืองอย่างเปิดเผย หากประชาชนเกิดความเข้าใจผิดว่าเป็น พระราชประสงค์จริง ย่อมทำให้เกิดความเสื่อมเสียแก่พระมหากษัตริย์ และวิถีทางของประชาธิปไตยอย่างมาก

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 10 แสดงร้อยละของมิติด้านสื่อภาคประชาชน ของบทความในเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนหลังมหาวิทยาลัยเที่ยงคืนออกแถลงการณ์ประกาศจุดยืนไม่รับรางวัลรัฐธรรมนูญปี 2550 โดยเก็บข้อมูลระหว่างวันที่ 23 พฤษภาคม พ.ศ. 2550 ถึงวันที่ 23 มิถุนายน พ.ศ. 2550

มิติด้านสื่อภาคประชาชน	จำนวน (บทความ)	ร้อยละ
การวิเคราะห์วิจารณ์แนวโน้มของเหตุการณ์ทางการเมือง	10	58.82
การเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาการเมือง	2	11.76
การพิทักษ์ผลประโยชน์ทางการเมืองและเป็น ที่พึ่งเป็นปากเป็นเสียงของประชาชน	4	23.53
การกล้าขุดคุ้ยความไม่ดั่งามมาตีแผ่	1	5.89
รวม	17	100

จากตารางที่ 10 แสดงให้เห็นว่าบทความเกี่ยวกับการเมืองในเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนระหว่างวันที่ 23 พฤษภาคม พ.ศ. 2550 ถึงวันที่ 23 มิถุนายน พ.ศ. 2550 จากประชากรที่ศึกษาทั้งสิ้น 18 บทความ มีบทความเกี่ยวกับการวิเคราะห์วิจารณ์แนวโน้มของเหตุการณ์ทางการเมืองมากที่สุดจำนวน 10 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 58.52 รองลงมาคือ การพิทักษ์ผลประโยชน์ทางการเมืองและเป็นที่พึ่งเป็นปากเป็นเสียงของประชาชน จำนวน 4 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 23.53 การเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาการเมือง จำนวน 2 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 11.76 และการกล้าขุดคุ้ยความไม่ดั่งามมาตีแผ่ จำนวน 1 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 5.89

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทบาทด้านสื่อภาคประชาชนที่ปรากฏ

จากการศึกษาวิเคราะห์เนื้อหาบทความทั้งหมด 5 ช่วงที่ทำการศึกษา ปรากฏบทบาทด้านสื่อภาคประชาชนตามเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

- การรายงานข่าวสารและความเคลื่อนไหวทางการเมือง
 - การวิเคราะห์วิจารณ์แนวโน้มของเหตุการณ์ทางการเมือง
 - การเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาการเมือง
- การพิทักษ์ผลประโยชน์ทางการเมืองและเป็นที่พึ่งเป็นปากเป็นเสียงของประชาชน
 - การกล้าขุดคุ้ยความไม่ดั่งงามมาตีแผ่

ตัวอย่างของเนื้อหาที่แสดงลักษณะดังกล่าวสามารถประมวลให้เห็นได้โดยสังเขปดังต่อไปนี้

- การรายงานข่าวสารและความเคลื่อนไหวทางการเมือง เช่น

บทความเรื่อง “มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนตั้งตำชีกรัฐธรรมนูญชั่วคราว คปค. ล้มประชาชนต้องกำหนดรัฐธรรมนูญเอง ” โดย กองบรรณาธิการมหาวิทยาลัยเที่ยงคืน วันที่ 28 กันยายน พ.ศ. 2549 มีเนื้อความดังนี้

“วันนี้ 28 ก.ย. 49 ที่มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน นักวิชาการมหาวิทยาลัยเที่ยงคืนในชุดดำ นำโดย สมเกียรติ ตั้งนโม อธิการบดีมหาวิทยาลัยเที่ยงคืน , นิธิ เอียวศรีวงศ์ และคณาจารย์ได้รวมกันเพื่อแถลงข่าวหัวข้อ “ประชาชนต้องกำหนดรัฐธรรมนูญ” ที่มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน จ.เชียงใหม่ โดยมี สมเกียรติ ตั้งนโม คณะบดี ม.เชียงใหม่ และอธิการบดี ม.เที่ยงคืน เป็นผู้อ่านแถลงการณ์

โดย สมเกียรติ กล่าวว่า “ก่อนหน้านี้นี้เมื่อมีการรัฐประหาร ม.เที่ยงคืนได้ออกแถลงการณ์แสดงปฏิกิริยาไม่เห็นด้วยกับรัฐประหาร และวันนี้จะเป็นการออกแถลงการณ์ฉบับที่ 2 หัวข้อ “ประชาชนต้องกำหนดรัฐธรรมนูญ” ซึ่งสาระสำคัญจากแถลงการณ์ดังกล่าวเห็นว่า การยึดอำนาจและการฉีกรัฐธรรมนูญปี 2540 ของ คปค. เป็นการทำลายหลักการสำคัญของการปกครอง และพัฒนาการระบอบประชาธิปไตย นอกจากนี้ในการร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ แม้จะเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วม แต่คปค. ก็ยังคงมีอำนาจตัดสินใจในขั้นสุดท้าย และด้วยกฎหมายที่จำกัดสิทธิเสรีภาพของประชาชน ทั้งกฎอัยการศึกและคำสั่งจำนวนมาก จึงทำให้เห็นได้ว่ารัฐธรรมนูญจากกระบวนการของ คปค. จะไม่สามารถสร้างความเข้มแข็งให้กับระบอบประชาธิปไตย ซึ่งการทำรัฐธรรมนูญมิใช่เพียงแค่ให้ประชาชนมาประชุมกัน แต่ต้องเป็นสังคมที่มีเงื่อนไขเอื้อให้ประชาชนสามารถผลักดันนโยบายหรือความเห็นของตนโดยอิสระ อันจะเกิดขึ้นก็แต่ในสังคมที่มีการเคารพสิทธิเสรีภาพเท่านั้น”

สมเกียรติ กล่าวอีกว่า เพื่อการนำสังคมไทยกลับคืนสู่ครรลองของระบอบประชาธิปไตย มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนเห็นว่าต้องดำเนินการดังต่อไปนี้คือ หนึ่ง รัฐบาลชั่วคราวต้องทำหน้าที่เพียงแค่จัดการเลือกตั้งให้เกิดขึ้น เนื่องจากไม่ได้เป็นรัฐบาลที่มาตามวิถีทางประชาธิปไตยจึงไม่ควรดำเนินบทบาทอื่นใดที่ไม่มีความจำเป็น สอง ภายหลังจากการเลือกตั้ง คปค. ต้องสลายตัวไปจากการเมืองโดยทันทีและต้องไม่แฝงตัวอยู่ในระบอบการเมือง เช่น คณะมนตรีความมั่นคงแห่งชาติ เป็นต้น สามหน้าที่สำคัญของรัฐบาลชุดใหม่ที่มาจากการเลือกตั้งก็คือ การทำให้เกิดการปฏิรูปการเมืองที่ต้องดำเนินไปอย่างอิสระและไม่ถูกควบคุมไว้โดยคปค. หากประชาชนเป็นผู้กำหนดรัฐธรรมนูญด้วยตนเอง

โดยตอนท้ายของแถลงการณ์ระบุว่า มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนเชื่อว่า การปฏิรูปการเมืองและรัฐธรรมนูญที่ร่างขึ้นใหม่ภายใต้ "ระบบ" ที่ประชาชนสามารถมีส่วนร่วมและตัดสินใจจะเป็นหลักประกันในการเข้าถึง และการใช้อำนาจอย่างเท่าเทียม สามารถตอบสนองต่อปัญหาและความต้องการของประชาชนทุกกลุ่ม อันจะเป็นการสร้างความเข้มแข็งของสังคมในการเผชิญหน้ากับความยุ่งยากต่างๆ มากกว่าการพึ่งพิงอำนาจนอกระบบ โดยมหาวิทยาลัยเที่ยงคืนเรียกร้องให้สังคมไทย ร่วมกันกดดันเพื่อให้รัฐบาลชั่วคราวที่จะเกิดขึ้นทำหน้าที่เพียงจัดการเลือกตั้งและนำไปสู่การปฏิรูปการเมืองที่จะเป็นอิสระจากการควบคุมของ คปค. ต่อไป

หลังจากนั้นคณาจารย์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน ได้ฉีกธรรมนูญชั่วคราวที่กำลังจะนำเสนอของ คปค. โดยระบุว่าไม่เห็นด้วยกับรัฐธรรมนูญฉบับนี้ ด้วยเราไม่อาจย้อนกลับเวลาไปได้ แต่เราสามารถสร้างอนาคตของเราได้ เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเป็นอุบัติเหตุทางการเมืองที่ภาคประชาชนไม่มีส่วนเกี่ยวข้อง มีแต่ได้รับความเสียหายถูกริบประชาธิปไตย เสรีภาพ สิทธิ และสิ่งอื่นๆ ทั้งหมดที่เคยเป็นสิทธิโดยธรรมชาติ ด้วยการรัฐประหารของคณะรัฐประหารชุดหนึ่ง แม้เราจะแก้ไขไม่ได้ เราขอเป็นก้าวเล็กๆ ที่จะบอกว่าเราไม่ยินยอมที่จะถูกปล้นสิทธิตามธรรมชาติของเรา 1. ไม่ไปรงไล่ 2. ไม่มีส่วนร่วม 3. ไม่มีการรับรอง หรือความชอบธรรมโดยผ่านประชามติ

ที่รัฐธรรมนูญต้องผ่านประชามตินั้น เป็นเพราะประชาธิปไตยเติบโตขึ้นมากกว่า 16 ปีที่แล้ว ดังนั้นรัฐธรรมนูญฉบับใดก็ตามรวมทั้งธรรมนูญฉบับนี้ด้วย จึงเป็นแนวคิดของนักรัฐประหารในโลกล้าหลัง ที่เราไม่อาจยอมรับได้ ความไม่โปร่งใส ความไม่มีส่วนร่วม และการไม่ถูกรับรองโดยประชาชน เราไม่สามารถยินยอมให้คน 4-5 คนปิดห้องประชุมแล้วเขียนธรรมนูญมาปกครองคน 60 ล้านคนในหนึ่งปี เราไม่ยินยอมให้คน 4-5 คนทำอะไรโดยที่เราไม่มีส่วนร่วม โดยที่เราไม่รับรอง โดยที่เราไม่มีฉันทานุมติ เราจึงขอทำลายธรรมนูญชั่วคราวฉบับนี้" รศ.สมเกียรติกล่าว ก่อนที่คณาจารย์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนจะพากันฉีกธรรมนูญชั่วคราวฉบับ คปค.

หลังจากนั้นผู้สื่อข่าวได้ถามนิธิ เอียวศรีวงศ์ ชาวบ้านไม่มีความรู้ความเข้าใจในการร่างรัฐธรรมนูญ ทำอย่างไรที่จะทำให้ชาวบ้านเข้าใจกระบวนการ นิธิ กล่าวว่า "จริงๆ แล้วแม้แต่พวกเราที่ได้รับการศึกษาก็ไม่อาจร่างรัฐธรรมนูญได้ คือการร่างรัฐธรรมนูญมันเป็นเทคนิคเหมือนการตัดผม เราก็ตัดผมไม่เป็น ก็ต้องอาศัยคนมีความรู้ความสามารถทางด้านเทคนิค แต่เขาไม่ได้คิดว่ามันควรมีเงื่อนไขอะไร ถามว่าประชาชนรากหญ้ารู้ไหมว่าควรมีเงื่อนไขอะไรในรัฐธรรมนูญถึงจะทำให้เขาเสนหน้าอ้าปากได้ คิดว่าเขารู้ แต่ให้เขาลงไปนั่งเขียนกฎหมายเขาทำไม่ได้หรือแต่เขาบอกได้ว่าต้องการอะไร

ดังนั้นจะทำอย่างไรให้เขาเปิดเงื่อนไชของเขาได้ ผมคิดว่าเราต้องเปิดให้มีกระบวนการทางสังคม เช่น ถ้าสมาชิกคนจนอยากคัดค้านเรื่องเขื่อน การปิดป่า ต้องให้เขาเคลื่อนไหว เพราะจากความต้องการเหล่านี้ จะสะท้อนว่าเราจะกำหนดเงื่อนไชทางกฎหมายอย่างไร ถึงจะอยู่ร่วมกันโดยสันติและทุกคนได้แบ่งส่วนของทรัพยากรที่เป็นธรรมรัฐ พอพูดถึงกระบวนการผมคิดว่าไม่ใช่แค่เอาประชาชนมาประชุม แต่กระบวนการที่ว่าเป็นกระบวนการทางสังคมและการเมืองที่ปล่อยให้กลุ่มต่างๆ เรียกร้องสิ่งที่เขาต้องการ และพวกเข่างัดผมจะได้สามารถเขียนกฎหมายมาตอบสนองเงื่อนไชนี้ได้”

นอกจากนี้ สมเกียรติ ตั้งนโม ได้กล่าวว่ขณะนั้นมหาวิทยาลัยเที่ยงคืนได้เปิดกระดานร่างรัฐธรรมนูญฉบับลงขันที่เว็บไซต์ <http://www.midnightuniv.org> ของมหาวิทยาลัยเที่ยงคืน และประชาชนสามารถเสนอปัญหาเชิงนโยบาย หรือปัญหาด้านทรัพยากรเขาสามารถส่งมาทางช่องทาง ตู้ ป.ณ. 196 มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ 50202

นี่คือสิ่งที่เป็นแนวทางเชิงปฏิบัติ ที่มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนเตรียมไว้ให้กับประชาชน ในการร่วมกันลงขันสร้างรัฐธรรมนูญฉบับประชาชน”

มีผู้สื่อข่าวถามคณาจารย์ ม.เที่ยงคืนว่า ตามที่มีการชุมนุมเกิน 5 คนในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ธรรมชาติ และจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ของปัญญาชน ชั้นชั้นกลางในเมืองนั้น ทางคณาจารย์มีคำแนะนำการอารยะขัดขืนสำหรับพี่น้องในชนบทอย่างไรบ้าง ัง นิธิ เอียวศรีวงศ์ กล่าวตอบว่า ผมสถานการณ์แบบนี้เปิดโอกาสให้คนข้างล่างเคลื่อนไหวได้ยาก เพราะคนในเมืองถูกมองว่าเป็นพันธมิตร แต่กับคนชนบท คปค. แยกไม่ออกกว่าใครเป็นใคร แต่ต้องยืนยันทนในสิทธิ การฉีกสิ่งที่เป็นคำสั่งที่เรามีโอกาสรับได้นั้นจำเป็นต้องทำ อารยะขัดขืนคือการที่คุณไม่ยอมรับคำสั่งที่คุณเห็นว่าไม่ชอบธรรมและเป็นสิทธิ ซึ่งจนถึงนาทีนี้ พวก คปค. ก็ยังไม่ได้ลงโทษใครอย่างรุนแรง อย่างที่มีชาวบ้านยกมาจากเพชรบูรณ์ ทหารก็เกลี้ยกล่อมให้กลับแต่เขาก็ไม่ได้ยิง เพราะฉะนั้นผมคิดว่าคนชนบท เช่นกลุ่มที่จัดตั้งไว้แล้วอย่าหยุดเคลื่อนไหว ให้ทำต่อไป อย่างกรณีสมาชิกคนจน ช่วงก่อนรัฐประหารเขาก็มีการเตรียมเรื่องการปฏิรูปการเมือง มีการประชุมเพื่อกำหนดข้อเรียกร้องต่อสาธารณะ ผมคิดว่าอย่าหยุด ต้องทำต่อไป

(ตัดตอนจากบทความเรื่อง “มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนแต่งดำเนินกิจกรรมรัฐธรรมนูญชั่วคราว คปค. ลั่นประชาชนต้องกำหนดรัฐธรรมนูญเอง” โดย กองบรรณาธิการมหาวิทยาลัยเที่ยงคืน)

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

- การวิเคราะห์วิจารณ์แนวโน้มของเหตุการณ์ทางการเมือง

บทความเรื่อง "ปลายการเรียนรู้จากรัฐบาลทักษิณ บทสรุปนักวิชาการว่าด้วยรัฐบาล
เต่าอุย ภารกิจทางการเมืองของประชาชน " โดย นิธิ เอียวศรีวงศ์ วันที่ 10 สิงหาคม พ.ศ. 2549
มีเนื้อความดังนี้

"การเลือกตั้งทั่วไปต้องมีในเมืองไทยแน่ แต่จะมีเมื่อไรไม่ทราบได้ แม้แต่มีรัฐประหารและฉีก
รัฐธรรมนูญ ก็ยังต้องจัดให้มีการเลือกตั้งและคืนอำนาจ (ครั้งใบ, ค่อนใบ หรือเต็มใบ) ให้แก่ประชาชนจนได้
เพราะสายเกินไปเสียแล้วสำหรับประเทศไทย ที่จะถอยกลับจากการใช้สภาพเป็นฐานความชอบธรรมส่วนหนึ่งของ
ฝ่ายบริหาร พ.ร.ฎ.ให้มีการเลือกตั้งในวันที่ 15 ตุลาคม ทำให้เชื่อได้ว่าคงไม่มีรัฐประหาร และจะมีการเลือกตั้งแน่

กต.ชุดนี้อาจพิสูจน์ความจริงของภาชิตชายหนุ่มรูปไม่หล่อว่า "ดีเท่ามันที่ครองโลก" ได้สำเร็จ ซึ่ง
เป็นเรื่องน่าประหลาดมาก เพราะไม่มีสถาบันที่ต้องทำงานสาธารณะที่ไหนในโลก จะสามารถทำงานได้
หากปราศจากความไว้วางใจจากผู้คนอย่างกว้างขวางเช่นนี้ แม้ผู้ที่ไม่ไว้วางใจ กต.อาจไม่ได้มีจำนวน
เกินกึ่งหนึ่งของสังคม แต่ความไว้วางใจสาธารณะไม่ใช่การนับหัว ปริมาณของผู้ไม่ไว้วางใจที่มากมายขนาดนี้ก็
เพียงพอแล้วที่จะทำให้ผลการเลือกตั้งซึ่งจัดโดย กต.ชุดนี้ขาดความชอบธรรม

ถ้าการเลือกตั้งไม่ให้ความชอบธรรม การเลือกตั้งก็ไร้ความหมาย โฉมนี้ กต.ชุดนี้จึงไม่มีประโยชน์แก่
ใครเลยสักฝ่ายเดียว แม้แต่ฝ่ายที่ต้องการผลการเลือกตั้งมาค้ำจุนอำนาจของตนเองก็ไม่สู้จะได้ประโยชน์จาก
กต.ชุดนี้นัก ดังนั้นจึงน่าจะพ้นธงไปเลยได้ว่า トラบเท่าที่ กต.ชุดนี้ยังอยู่ การเลือกตั้งจะไม่ช่วยทำให้รัฐบาล
ใหม่ได้รับความไว้วางใจจากสังคมมากนัก ทั้งๆ ที่ความไว้วางใจเป็นสิ่งที่รัฐบาลใหม่ขาดแคลนอย่างยิ่ง

ความไม่ชอบธรรมของ กต.ชุดนี้อาจไม่ได้อยู่ที่บัญญัติของกฎหมายเท่ากับความไว้วางใจ ดังที่กล่าว
แล้วว่าองค์กรทางการเมืองที่ขาดความไว้วางใจเท่านี้ ไม่น่าจะทำงานได้

กล่าวโดยสรุปมีเงื่อนไขหลายอย่างที่ทำให้สังคมตื่นตัว คอยตรวจสอบควบคุมรัฐบาล (แม้อย่างไม่ชอบ
ขึ้นหน้ามากกว่าเป็นมิตรก็ตาม) และทำให้รัฐบาลต้องทำอะไรอย่างระมัดระวังมากขึ้น การใช้เสียงโหวตของ
ลูกสมุนในสภาอย่างเดียวน่าจะไม่พอที่จะปกป้องนักการเมืองที่ตะกละมูมมามได้อีกแล้ว อย่างที่อาจารย์ธงชัย วินิจจะ
กูล ว่าไว้แหละครับ ประชาธิปไตยระบบปาเลียเมนต์ทำงานได้ดี ก็ต่อเมื่อสิทธิเสรีภาพของประชาชนในสังคม
ได้รับการปกป้องอย่างแข็งขัน แต่เท่านี้ยังไม่พอ ต้องมีสังคมที่พร้อมจะหวงแหนปกป้องสิทธิเสรีภาพของตน
และใช้สิทธิเสรีภาพนั้นอย่างจริงจังด้วย

ฉะนั้น ผมจึงเห็นว่าดีแล้วที่การเมืองไทยจะพ้นจากสภาพผูกขาดของคุณทักษิณเสียที อย่าลืมด้วยนะ
ครับว่า สภาพผูกขาดทางการเมืองเช่นนี้ ไม่ได้เกิดจากคะแนนเสียงอันท่วมท้นที่คุณทักษิณได้รับมาอย่างเดียว
(อันที่จริงมันเป็นปลายเหตุด้วยซ้ำ) แต่เกิดจากสังคมที่เฉื่อยและมักง่ายมองการณ์สั้น โดยเฉพาะของกลุ่มคนชั้น
กลางซึ่งบัดนี้กลายเป็นศัตรูของคุณทักษิณ การละเมิดสิทธิเสรีภาพและนิติธรรมของรัฐบาลทักษิณกระทำขึ้น
ท่ามกลางความเยียบสงบของสื่อ และความเห็นชอบอย่างท่วมท้นของผู้ซื้อสื่อ

มีสัญญาณแสดงให้เห็นว่า ศักยภาพในการตรวจสอบควบคุมรัฐบาลของสังคมไทยจะดีขึ้นภายใต้รัฐบาลทักษิณ แต่ทั้งนี้ทั้งนั้น มิได้หมายความว่าควรพอใจแต่เพียงเท่านั้น เพราะกำลังสมรรถภาพของสังคมไม่ได้มีมากนัก ในการเผชิญกับการยึดกุมสื่อ, การใช้กฎหมายอย่างฉ้อฉล, การมีตำรวจเป็นเครื่องมือ, และเงินทุนสำหรับใช้ทางการเมืองอีกมหาศาล หลังเข้มแข็งที่มีอยู่ขณะนี้ก็อาจอ่อนลงในระยะยาว กลัปกลายเป็นสิ่งคมเฉื่อยและมักง่ายและมองการณ์สั้นอีก

ฉะนั้น สิ่งที่การเมืองภาคประชาชนจะต้องผลักดันอย่างหนักในเวลานี้ คือการเปิดพื้นที่สาธารณะที่เป็นประชาธิปไตยให้กว้างขวาง ต้องร่วมกันต่อสู้ (อย่างน้อยในเชิงสัญลักษณ์) กับแกนนำกลุ่มพันธมิตร เมื่อพวกเขาโดนตั้งข้อหาซึ่งควรเป็นสิทธิพลเมืองที่ต้องได้รับความคุ้มครอง หากพวกเขาชนะคดีในศาล ควรช่วยกันกดดันให้ สตช.ลงโทษเจ้าพนักงานที่ตั้งข้อหาอันขัดกับรัฐธรรมนูญ เช่นเดียวกับควรช่วยกันกดดันให้ สตช.ลงโทษตำรวจที่ทำร้ายร่างกายผู้ประท้วงที่อาศัยที่หาใหญ่ และทำคดีซึ่งละเมิดรัฐธรรมนูญและในที่สุดศาลได้ยกฟ้อง อย่าปล่อยให้ตำรวจตกเป็นเครื่องมือทางการเมืองของรัฐบาล และข้อนี้ประชาชนต้องทำเอง อย่าไปหวังกับ ผบ.ตำรวจ ในขณะที่เดียวกัน ควรช่วยกันช่วงชิงสื่อที่ถูกครอบงำให้กลับมาเป็นของประชาชน ดังเช่นกลุ่มที่พยายามเคลื่อนไหวช่วงชิงไอทีที่ถูกลบคืนมาเป็นทีวีเสรีของประชาชนตามเดิม ในขณะที่เดียวกันควรเคลื่อนไหวรวมกลุ่มบอยคอตสถานีที่วิพากษ์ที่ได้รับความรับผิดชอบด้านข่าวสาร ดังที่เป็นอยู่ขณะนี้เป็นอย่างจริงจัง

เราควรรวมตัวกันเพื่อช่วยกันคิดว่า จะปฏิรูปการเมืองไปในทิศทางใดและอย่างไร เพื่อให้การเมืองไทยตอบสนองความต้องการและจินตนาการของประชาชน ไม่ใช่ของกลุ่มชนชั้นนำเพียงไม่กี่คน หากเราไม่มีข้อเสนอที่ชัดเจน การปฏิรูปการเมืองจะถูกนักการเมืองซึ่งจะไปสร้างกติกาขึ้นเอง

ผมคิดว่าไม่มีประโยชน์ที่จะกีดกันทักษิณออกไปจากตำแหน่งนายกฯ โดยอาศัยวิธีที่ขัดกับหลักการประชาธิปไตย หรือนิติธรรม แต่เราควรเตรียมตัวและเร่งสร้างพลังของสังคมไทยให้เข้มแข็งพอที่จะตรวจสอบและควบคุมรัฐบาลอย่างได้ผลดีกว่า ไม่ว่าจะรัฐบาลนั้นจะมีทักษิณเป็นนายกฯ หรือไม่ก็ตาม"

(ตัดตอนจากบทความเรื่อง "ปลายการเรียนรู้จากรัฐบาลทักษิณ บทสรุปนักวิชาการว่าด้วยรัฐบาลเต่าถุย ภารกิจทางการเมืองของประชาชน" โดย นิธิ เอียวศรีวงศ์)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

- การเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาการเมือง

เมื่อวันที่ 23 พฤษภาคม 2550 มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนได้ออกแถลงการณ์แสดงจุดยืนในการไม่รับร่างรัฐธรรมนูญปี 2550 โดยมีเนื้อความดังนี้

แถลงการณ์ ร่วมกันไม่รับร่างรัฐธรรมนูญ ฉบับทำหลายการปฏิรูปการเมือง (วันที่ 23 พฤษภาคม 2550)

ปฏิรูปการเมืองเป็นคำตอบที่สังคมไทยร่วมกันค้นพบว่า 10 ปีมาแล้ว เพื่อตอบปัญหาที่รุมเร้าประเทศไทยในหลายด้าน ส่วนหนึ่งของคำตอบเชิงสถาบันคือรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2540 อันเป็นรัฐธรรมนูญที่สังคมไทยมีส่วนร่วมในการสร้างขึ้นมากกว่ารัฐธรรมนูญฉบับที่ผ่านมา โดยอาศัยกระบวนการร่างที่มุ่งจะฟังเสียงประชาชนมาแต่แรก จึงจัดให้มีการเลือกตั้ง ส.ส.ร.ขึ้น อีกทั้งมีการเคลื่อนไหวในภาคประชาชนอย่างจริงจัง เพื่อผลักดันข้อเสนอของตนเข้าไปในรัฐธรรมนูญ "รัฐธรรมนูญฉบับประชาชน" จึงมีความพยายามจะเสนอการปฏิรูปการเมืองในเชิงสถาบัน ไว้หลายประการ และได้มีโอกาสใช้งานจริงเกือบ 10 ปี ทำให้สังคมเห็นทั้งจุดอ่อนและจุดแข็งของรัฐธรรมนูญ ก่อนหน้าการรัฐประหารในวันที่ 19 กันยายน 2549 สังคมไทยเห็นพ้องต้องกันว่า จำเป็นต้องแก้ไขข้ออ่อนของรัฐธรรมนูญ โดยอาศัยกระบวนการที่ถูกต้องตามกฎหมาย และเป็นไปตามหลักการของระบอบประชาธิปไตยที่อำนาจเป็นของประชาชน

แต่การรัฐประหาร 19 กันยายน 2549 ได้ทำลายพัฒนาการทางการเมืองโดยหลักนิติธรรม ลงไป และบัดนี้ร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ซึ่งเกิดขึ้นภายใต้อำนาจแต่งตั้งของรัฐประหาร ก็กำลังได้รับการเสนอเพื่อการลงประชามติ ร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้จะทำให้สังคมไทยหันกลับไปสู่การเมืองยุคเก่า ซึ่งได้พิสูจน์ให้เห็นแล้วว่า ทำให้สังคมไทยอ่อนแอจนไม่สามารถปรับตัวรับความเปลี่ยนแปลงนานาชนิดที่ถาโถมเข้าสู่ประเทศของเขาได้ และแน่นอนว่าทำให้การปฏิรูปการเมืองโดยผ่านกระบวนการร่วมกันของสังคมไทยต้องยุติลงอย่างสิ้นเชิง บุคคลและองค์กรที่ลงนามข้างล่างนี้จึงขอเสนอแก่สังคมไทยว่า เราควรร่วมมือกันไม่รับร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้ โดยผ่านการลงประชามติ หากมีการจัดขึ้นในภายหน้า

ประสบการณ์ที่ผ่านมาสอนว่า พลังที่ผลักดันให้การปฏิรูปการเมืองส่งฤทธิ์ผลได้นั้นมีอยู่ 2 ประการ คือพลังทางสังคมและพลังที่เกิดจากการจัดระบบการเมืองที่ทรยศไม่ได้, ต้องรับผิดชอบ, และอยู่ในความควบคุมและตรวจสอบของอำนาจที่หลากหลายและเป็นอิสระต่อกันพอสมควร แต่ร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่นี้กลับสวนกระแสของพลังปฏิรูปการเมืองดังกล่าวนี้ แม้ดูเหมือนมีการขยายสิทธิเสรีภาพของประชาชนให้มากกว่ารัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2540 ซึ่งเท่ากับเพิ่มพลังของสังคมในการตรวจสอบและควบคุมตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ หากทว่าประสบการณ์ที่ได้ใช้รัฐธรรมนูญปี 2540 มาเกือบ 10 ปี พบว่าสิทธิเสรีภาพเหล่านี้มีแต่บนกระดาษ ไม่สามารถนำไปเป็นหลักประกันในด้านปฏิบัติได้เลย ไม่ว่าจะเป็นสิทธิชุมนุมโดยสงบปราศจากอาวุธ, การมีสิทธิเป็นของประชาชน, การรวมกลุ่มเพื่อการต่อรอง, หลักประกันสวัสดิการพื้นฐาน, ฯลฯ ร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ก็ไม่ได้ ทำให้สิทธิเสรีภาพของประชาชนในเรื่องเหล่านี้เกิดขึ้นได้จริง

ปฏิรูปการเมืองต้องหมายถึงสิทธิเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้เป็นจริงในทางปฏิบัติ มิฉะนั้นสังคมจะมีพลังกำกับควบคุมให้ระบบการเมืองดำเนินไปอย่างถูกต้องตามครรลองธรรมได้อย่างไร

ในด้านระบบการเมือง ร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้ไม่ไว้วางใจประชาชนเจ้าของประเทศ จึงรับสิทธิเลือกตั้งองค์กรทางการเมืองไปจากประชาชน พร้อมกับกับทำให้ระบบการแต่งตั้งองค์กรอิสระทั้งหลายไม่ยึดโยงกับพลังทางสังคม แต่ไปผูกติดกับระบบราชการ ระบบเลือกตั้งมุ่งแต่จะไม่ให้เกิดพรรคใหญ่โดยไม่สนใจว่าจะทำลายความเป็นตัวแทนประชาชนของนักการเมืองลงไปมากสักเพียงใด การใช้อำนาจอธิปไตยก็เต็มไปด้วยความสับสน เพราะมีการก้าวข้ามอำนาจกันระหว่างฝ่ายต่างๆ ที่ใช้อำนาจอธิปไตย โดยเฉพาะจากฝ่ายตุลาการและฝ่ายบริหาร ในทางปฏิบัตินักการเมืองที่มาจากการเลือกตั้งของประชาชนจะอ่อนแอจนไม่สามารถวินิจฉัยนโยบายใหม่ใดๆ ได้ จนกว่าจะได้รับความเห็นชอบของระบบราชการเสียก่อน จึงสมกับที่ถูกเรียกว่าเป็นรัฐธรรมนูญฉบับขุนนางที่มุ่งจะฉ้อฉลในระบบอำมาตยาธิปไตยกลับขึ้นมาใหม่

พวกเขาดังมีรายนามข้างล่างนี้จึงมีความเห็นว่า ร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้จะนำประเทศไทยถอยหลังกลับไปหลายสิบปี อำนาจและสิทธิของประชาชนที่ได้ออกมาด้วยการต่อสู้สูงสุดเสียชีวิตและเลือดเนื้อไปนับไม่ถ้วน จะต้องถูกบีบไปจนไร้ความหมาย จึงไม่ควรนำมาใช้กำหนดความสัมพันธ์ในรัฐของเรา ควรร่วมมือกันไม่รับร่างรัฐธรรมนูญโดยการลงประชามติ และเรียกร้องให้นำรัฐธรรมนูญปี 2540 กลับมาใช้ใหม่ โดยมีการแก้ไขเพิ่มเติมเพียงสองประเด็นคือ

- 1) ต้องจัดให้มีการเลือกตั้งหลังประกาศใช้รัฐธรรมนูญภายใน 60 วัน
- 2) รัฐสภาที่มาจากการเลือกตั้งต้องจัดให้มีการแก้ไขรัฐธรรมนูญ โดยอาศัยกระบวนการที่นักการเมืองไม่มีอำนาจเข้ามากำกับควบคุมการแก้ไข แต่ให้มีการเลือกตั้ง ส.ส.ร.เพื่อการนี้โดยเฉพาะ

แท้จริงแล้ว ไม่มีรัฐธรรมนูญฉบับใดในโลกที่เป็นเอกสารสมบูรณ์พร้อมและสถิตสถาพรโดยไม่เปลี่ยนแปลง แต่การเปลี่ยนแปลงทางการเมืองจะเกิดขึ้นได้ก็แต่โดยกระบวนการทางสังคม นั่นคือเกิดสำนักใหม่ในสิทธิเสรีภาพบางประการหรือบางมิติ จนทำให้ต้องมีการจัดความสัมพันธ์ในองค์กรทางการเมืองใหม่ สังคมที่เสรีคือเครื่องมือสำคัญที่ขาดไม่ได้ของกระบวนการแก้ไขรัฐธรรมนูญและปฏิรูปการเมือง ไม่มีอำนาจบริหารหรือทหารหรือการรัฐประหารใดๆ จะทำหน้าที่นี้แทนสังคมเสรีได้ การนำเอารัฐธรรมนูญปี 2540 กลับมาใช้ใหม่จะเป็นเงื่อนไขสำคัญที่ทำให้การปฏิรูปการเมืองเดินหน้าต่อไปได้ โดยวิธีนี้เท่านั้นที่จะนำสังคมไทยกลับไปสู่ความสงบเรียบร้อย และกู้คืนเกียรติภูมิที่สูญหายไปจากการรัฐประหารกลับมาได้อย่างถาวร โดยไม่ต้องสูญเสียเลือดเนื้อสังเวยการผิดที่ผ่านมามาก

พวกเขามีชื่อข้างล่างนี้จึงใคร่ขอให้พี่น้องร่วมมือกันรณรงค์ไม่รับร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้ในการลงประชามติ เพื่อผลักดันให้นำรัฐธรรมนูญฉบับประชาชนกลับมาแก้ไขปรับปรุง ด้วยกระบวนการประชาธิปไตยในภายหน้า โดยการใช้อิทธิพลของชนเป็นสัญลักษณ์ร่วมกัน ทำนุฯ สติแค้นยิบมันสิทธิชีวิตของชนที่พาหะของท่าน สติแค้นยิบมันชีวิตของชนกับเครื่องแต่งกาย ใช้แถบชื่อมันสิทธิชีวิตของชน สติแค้นยิบมันสิทธิชีวิตของชน หรือวิธีอื่นใดที่ท่านอาศัยคิดขึ้นเองเพื่อแสดงถึงสัญลักษณ์ร่วมกันดังกล่าว ทั้งนี้นับตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป จนกว่าเราจะได้รับรัฐธรรมนูญปี 2540 กลับคืนมา พร้อมทั้งกระบวนการแก้ไขรัฐธรรมนูญตามระบอบประชาธิปไตย

ภาพที่ 2 บรรยาการการแดงการณั้แสดงจุดยืนไม่รับร่างรัฐธรรมนูญ

บทความเรื่อง "กระบวนการยุติธรรมต้องนิ่ง" โดย คณิต ณ นคร วันที่ 29 เมษายน พ.ศ. 2549
มีเนื้อความดังนี้

"การใช้หรือพยายามใช้กระบวนการยุติธรรมเป็น "เครื่องมือ" ในทางการเมืองไม่ใช่เป็นเรื่องที่เกิดขึ้นครั้งแรกในบ้านเรา หรือเพิ่งเกิดขึ้นในเทศกาลการเลือกตั้งวันที่ 2 เมษายน 2549

ผู้เขียนเป็นชาวพุทธ บวชเรียนแล้วด้วย แต่ผู้เขียนก็ไม่มีความรู้เกี่ยวกับพุทธศาสนาซึ่งมากนักเพราะไม่ได้ศึกษาอย่างจริงจัง จังๆ หนังสือเกี่ยวกับพุทธศาสนาเล่มหนึ่งที่ผู้เขียนเคยอ่าน คือ หนังสือ "แก่นพุทธศาสนา" ของท่านพุทธทาส ได้อ่านหนังสือเล่มนี้เมื่อหลังเหตุการณ์ที่ผู้เขียนต้องต่อสู้กับฝ่ายการเมืองในคดี ส.ป.ก. ซึ่งในขณะนั้นผู้เขียนดำรงตำแหน่งอัยการสูงสุด

เมื่อปัจจุบันนี้คนในบ้านเมืองของเราแบ่งฝักแบ่งฝ่ายกันอย่างมากมายอย่างไม่เคยมีมาก่อนเช่นนี้ ผู้เขียนจึงได้ถือโอกาสอ่านหนังสือ "แก่นพุทธศาสนา" ของท่านพุทธทาสอีกครั้ง ท่านพุทธทาสกล่าวไว้ในหนังสือดังกล่าวสรุปความตามที่คุณเขียนเข้าใจได้ว่า โรคของมนุษย์มี 3 โรค คือ โรคทางกาย (physical disease) โรคทางจิต (mental disease) และโรคทางวิญญาณ (spiritual disease). โรคทางวิญญาณนั้นเป็นกันทุกคนไม่ยกเว้นใคร ส่วนโรคทางกาย โรคทางจิตนั้นเป็นกับคนบางคน การป้องกันรักษาโรคทางวิญญาณก็คือ สด สะ และเลิก "ตัวกู" ของกู"

เห็นจะต้องยอมรับกันว่าอาการโรคทางวิญญาณของคนในสังคมเราขณะนี้หนักมากอาการ และท่าทีว่าจะระบาดเข้าไปสู่บุคคลในกระบวนการยุติธรรมของประเทศ กรณีนี้จึงทำให้ผู้เขียนชักเป็นห่วง

กระบวนการยุติธรรมของประเทศที่อาจจะไม่ “นิ่ง” พอที่จะประສາทความยุติธรรมให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้อย่างถูกต้องเหมาะสมตามหลักกฎหมาย

กระบวนการยุติธรรมของไทยเรานั้น ผู้เขียนอยากจะกล่าวว่า ไม่สู้จะ “นิ่ง” เท่าใดนัก บ่อยครั้งที่หวั่นไหวไปกับอิทธิพลของฝ่ายการเมืองและกระแสสังคม. ศาลรัฐธรรมนูญเองก็เคยแสดงให้เห็นถึงความไม่ “นิ่ง” และได้กระทำผิดหลักกฎหมายมาแล้วในคดีชุกหุนของ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร เพราะในคดีนั้น เห็นกันทั่วไปว่า พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร ชนะคดีด้วยคะแนนเสียง 8 ต่อ 7 ทั้งๆ ที่ในความเป็นจริงแล้ว พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร แพ้คดีด้วยคะแนนเสียง 7 ต่อ 6 เพราะอีกสองเสียงนั้นได้วินิจฉัยว่าเรื่องที่ ป.ป.ช. ยื่นต่อศาลรัฐธรรมนูญนั้นไม่อยู่ในอำนาจศาลรัฐธรรมนูญ ทั้งๆ ที่ศาลรัฐธรรมนูญเองได้วินิจฉัยให้รับเรื่องไว้พิจารณาโดยเสียงข้างมากมาแล้ว

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญสองคน ใช้กฎหมายโดยผิดหลักการแห่งกฎหมายโดยแท้ เพราะปัญหาอำนาจศาลซึ่งเป็น “เงื่อนไขที่ต้องพิจารณาก่อน” (prerequisite) ได้ตกไปก่อนหน้านั้นแล้ว แต่ตุลาการสองคนนั้นยังไม่ยอมลงไปวินิจฉัยในเนื้อหาของคำร้องของ ป.ป.ช. กรณีน่าจะเป็นการวินิจฉัยคดีอย่างกล้าๆ กลัวๆ ตามกระแสสังคม เพราะอาจจะเกรงว่า “อัครวิญควายดำ” จะเป็นอันตรายไปเสียก่อนเวลาอันควร และแล้วอัครวิญควายดำในขณะนี้เป็นอย่างไบบ้าง

คงจะต้องพูดความจริงกันได้กระมังว่า องค์กรในกระบวนการยุติธรรมทางอาญาของรัฐที่มีความหวั่นไหวต่อฝ่ายการเมืองและกระแสสังคมมากที่สุด คือ “ตำรวจ” รองลงมาก็คือ “อัยการ” ส่วน “ศาลยุติธรรม” นั้นดูจะ “นิ่ง” ที่สุด ดังนั้นศาลยุติธรรมจึงยังได้รับความเชื่อถือศรัทธาจากประชาชนอยู่อย่างมาก และยังเป็นหลักชัยของสังคมอยู่อย่างมั่นคง

ในช่วงก่อนและหลังการเลือกตั้ง 2 เมษายน 2549 มีและจะมีคดีอาญาเกิดขึ้นในแผ่นดินไทยของเรา มากมายหลายคดี คดีอาญาทั้งหลายนั้นเป็นทั้งคดีอาญาในความผิดอันยอมความได้ และคดีอาญาในความผิดอาญาแผ่นดิน และคงปฏิเสธไม่ได้ว่าคดีอาญาทั้งหลายที่ได้เกิดขึ้นแล้วหรือจะเกิดขึ้นต่อไป เป็นคดีอาญาที่เกี่ยวข้องโยงใยกับการเมือง

ผู้เขียนเห็นว่าในสถานการณ์เช่นนี้ องค์กรในกระบวนการยุติธรรมของรัฐทุกองค์กร ต้องมีหลักการในการทำงานและยึดมั่นในหลักการนั้นให้มั่นคง มิฉะนั้นแล้วจะสร้างความเสียหายอย่างใหญ่หลวงต่อสังคมส่วนรวม จนอาจถึงมีการหลังเลียดกันอีกครั้งก็ได้หากกระบวนการยุติธรรมไม่อาจเป็นที่พึ่งของสังคมได้

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เหตุอันเนื่องจากความร้ายแรงของความผิดอาญาของไทยเรายังมีปัญหาอยู่ เมื่อเปรียบเทียบกับกฎหมายของต่างประเทศ (ดู คณิต ณ นคร กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา พิมพ์ครั้งที่ 7 สำนักพิมพ์วิญญูชน 2549 หน้า 287-289)

แม้ผู้พิพากษาหรือศาลจะเข้าใจในภารกิจของตนดีอยู่แล้ว แต่ผู้เขียนใคร่ขออย่าว่าศาลเป็นองค์กรสำคัญในการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของบุคคล เมื่อกฎหมายของไทยเราในปัจจุบันยังบกพร่องอยู่ ความรับผิดชอบ

ในส่วนนี้ของศาลซึ่งเป็นองค์กรคุ้มครองสิทธิที่สำคัญจึงมีอยู่สูงมาก การที่รัฐธรรมนูญและกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาให้ศาลออกหมายจับนั้น ก็เพื่อให้ศาลตรวจสอบอำนาจของเจ้าพนักงาน

ดังกล่าวมาแล้วว่าศาลเป็นองค์กรคุ้มครองสิทธิ ผู้ปฏิบัติหน้าที่คุ้มครองสิทธิจึงต้องมีความเป็นเสรีนิยม การอนุญาตให้เจ้าพนักงานใช้มาตรการบังคับ ต้องไม่เป็นไปในลักษณะเป็นการให้ความสะดวกแก่เจ้าพนักงานในการใช้อำนาจ มิฉะนั้นแล้วสภาพการณ์ของคดียังดูเย็นของชาวบ้านที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่ทำให้นักการเมืองไทยรับฉายาจะเกิดขึ้นซ้ำอีกได้

ทีนี้เมื่อคดีมาถึงพนักงานอัยการแล้วพนักงานอัยการชอบจะปฏิบัติหน้าที่อย่างไร? พนักงานอัยการก็ต้องปฏิบัติหน้าที่อย่างมีความเป็นภาวะวิสัยที่สุด และต้องยืนอยู่บนความเป็นอิสระของพนักงานอัยการอย่างแท้จริง จะปล่อยให้ฝ่ายการเมืองหรือกระแสสังคมเข้ามาชี้นำในการปฏิบัติหน้าที่ไม่ได้

เกี่ยวกับการตรวจสอบข้อเท็จจริงในคดีทั้งหลายที่ได้เกิดขึ้นแล้ว หรือที่จะเกิดขึ้นต่อไปนั้น กรณีน่าจะไม่ใช่เรื่องยาก แต่ข้อกฎหมายและการใช้กฎหมายนี้ผู้เขียนรู้สึกเป็นห่วงอย่างมาก

ผู้เขียนใคร่ขอให้บุคคลในกระบวนการยุติธรรมของประเทศได้ช่วยกันกลับไปพิจารณาคำสัมภาษณ์ของ ฯพณฯ พลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์ องคมนตรี ตามที่ปรากฏเป็นข่าวในหนังสือพิมพ์มติชนรายวัน ฉบับวันที่ 3 เมษายน 2549 และพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวของเราที่ได้พระราชทานแก่พลสกนิกรเนื่องในวันเฉลิมพระชนมพรรษา 5 ธันวาคม 2548 ให้ละเอียดรอบคอบอย่างเข้าใจ

ที่กล่าวมาทั้งหมดโดยสรุปก็คือ องค์กรต่างๆ ในกระบวนการยุติธรรมต้อง“นิ่ง”, ต้องดำเนินคดีไปตามเหตุตามผล, อย่าได้ใช้อัตวิสัย (Subjective) ของตนในการดำเนินคดีและในการใช้กฎหมาย, ต้องระมัดระวังไม่ให้ฝ่ายการเมืองและกระแสสังคมเข้ามาครอบงำในการปฏิบัติหน้าที่, ต้องกล้าเผชิญกับความถูกต้อง

ต้องใช้กฎหมายในทางแก้ปัญหาไม่ใช่สร้างปัญหา เพราะมีฉะนั้นแล้วบ้านเมืองจะชาติที่พัง ถ้าทำได้ดังนี้แล้ว ความสงบสุขในบ้านเมืองก็ย่อมจะเกิดขึ้นอย่างแน่นอน แล้วเราทุกคนก็จะทุเลาหรือหายจาก “โรคทางวิญญาณ” ด้วยกัน”

(ตัดตอนจากบทความเรื่อง “กระบวนการยุติธรรมต้องนิ่ง” โดย คณิต ญ นคร)

สภามหาวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

- การพิทักษ์ผลประโยชน์ทางการเมืองและเป็นที่ยังเป็นปากเป็นเสียงของประชาชน

บทความเรื่อง "ปฏิกริยาต่อการรัฐประหาร ถึงการการฉีกธรรมนูญชั่วคราว" โดย
สมเกียรติ ตั้งนโม วันที่ 28 กันยายน พ.ศ. 2549 มีเนื้อความดังนี้

แถลงการณ์ฉบับที่ ๑ : นำประชาธิปไตยกลับคืนสู่สังคมไทยอย่างสันติ

ไม่ว่าประชาชนจะเลือกทางออกในการเมืองไทยอย่างไร แต่บัดนี้กลุ่มทหารได้ยึดอำนาจทางการเมือง
จากรัฐบาลของ พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร หลักการของการปกครองในระบอบประชาธิปไตยถูกละเมิด และ
รัฐธรรมนูญฉบับประชาชนที่ได้บังคับใช้นับตั้งแต่ พ.ศ. 2540 ต้องสูญหายไป อันมีผลกระทบต่อสิทธิ
เสรีภาพขั้นพื้นฐานของประชาชน

สังคมไทยได้เคยเผชิญการยึดอำนาจด้วยกำลังทหารมาหลายครั้ง ในระยะเริ่มต้นก็จะมีมักฝาก
ความหวังไว้กับคณะบุคคลเหล่านั้นว่าจะเข้ามาแก้ไขความยุ่งยากที่มีอยู่ แต่ทั้งหมดก็ไม่เป็นไปตามความ
คาดหวัง ข้อเท็จจริงนี้เป็นที่ประจักษ์กันมาอย่างชัดแจ้งในประวัติศาสตร์การเมืองไทย สังคมไทยจึงต้องไม่หลงดี
ใจไปกับความเปลี่ยนแปลงเชิงตัวบุคคลเท่านั้น

ในห้วงระยะเวลาปัจจุบัน การปกครองด้วยอำนาจเบ็ดเสร็จของกลุ่มคนที่ไม่ได้มาจากการมีส่วนร่วม
ของประชาชนเป็นสิ่งที่พินสมัยและไม่อาจดำเนินอยู่ได้อย่างมั่นคง ระบอบประชาธิปไตยและรัฐธรรมนูญที่
รับรองสิทธิเสรีภาพของประชาชนเป็นหลักการสำคัญที่ต้องได้รับการประกันไว้อย่างมั่นคง โดยภายใต้
สถานการณ์ที่เป็นอยู่ สิ่งที่สำคัญและมีความหมายสำคัญสำหรับสังคมไทย คือ การนำระบอบการปกครองแบบ
ประชาธิปไตยกลับคืนมาสู่สังคมไทยโดยเร็วและด้วยวิธีการสันติ

เพื่อให้สถานการณ์ทางการเมืองกลับคืนสู่ครรลองของระบอบประชาธิปไตยซึ่งวางอยู่บนหลักการ
เคารพสิทธิเสรีภาพขั้นพื้นฐานของประชาชน จำเป็นต้องมีการจัดทำรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ขึ้นบังคับใช้ โดยทั้งนี้
ในรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ต้องประกอบด้วยหลักการซึ่งได้รับการรับรองไว้ในรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2540 อาทิ

- การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำรัฐธรรมนูญ
- องค์การตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐที่อยู่นอกรัฐสภา
- สิทธิชุมชน
- หลักประกันสิทธิและเสรีภาพของประชาชน
- เสรีภาพของสื่อในการเสนอข้อมูลข่าวสาร

แม้เราไม่อาจย้อนเวลากลับไปสู่ช่วงเวลาก่อนการรัฐประหารได้แล้ว แต่เรายังควรรักษาอำนาจในการ
กำหนดอนาคตไว้ในมือของเราเอง ดังนั้น มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนจึงใคร่เรียกร้องให้ประชาชนร่วมมือกันในการ
กำกับและควบคุมให้คณะรัฐประหาร นำเอาประชาธิปไตยที่ประกันสิทธิเสรีภาพของประชาชนทุกหมู่เหล่าโดย
เสมอภาคกัน กลับคืนมาสู่บ้านเมืองของเราโดยเร็ว ด้วยความหวังว่าปัญหาการเมืองทุกชนิดซึ่งต้องเกิดใน

สังคมไทยเป็นธรรมตา จะต้องแก้ไขให้ลุส่งได้โดยสันติและด้วยกระบวนการที่ให้ความเคารพต่อศักดิ์ศรีความเป็น
มนุษย์ของเราทุกคน

มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน

๒๑ กันยายน ๒๕๔๙”

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

- การกล้าขูดค้ำความไม่ดั่งงามมาตีแผ่

ในช่วงปีพ.ศ. 2550 มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนได้แสดงบทบาทในการออกแถลงการณ์เรื่องความข้อฉลในการลงประชามติ โดยมีเนื้อความดังนี้

“ในขณะที่การลงประชามติเพื่อรับรองร่างรัฐธรรมนูญยังไม่เริ่มขึ้น กลับมีพฤติกรรมของกลุ่มผู้ยึดอำนาจที่จะทำให้ประชามติเพื่อรับรองร่างรัฐธรรมนูญ ไม่สามารถสะท้อนความเห็นของประชาชนได้อย่างสุจริตเสียแล้ว เพราะกลุ่มผู้ยึดอำนาจได้ใช้สื่อของรัฐ โดยเฉพาะสถานีวิทยุในสังกัดกองทัพ และโทรทัศน์บางช่อง โฆษณาชวนเชื่อด้วยความอันเป็นเท็จ เพื่อหลอกลวงประชาชนในการลงประชามติให้รับร่างรัฐธรรมนูญ พ.ศ.2550

ความอันเป็นเท็จสองประการที่มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนใคร่ขอชี้แจงความจริงแก่พี่น้องประชาชนก็คือ

1. สถานีวิทยุในสังกัดกองทัพได้ออกอากาศเพลงเชิญชวนให้ประชาชนออกเสียงรับรองร่างรัฐธรรมนูญ ว่าเป็นการแสดงความจริงรักภักดีต่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในวโรกาสฉลองพระชนมายุ 80 พรรษา แท้จริงแล้ว พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงระมัดระวังมิได้แสดงพระราชสมติในเรื่องการรับรองรัฐธรรมนูญแต่อย่างใด ฉะนั้นไม่ว่าพี่น้องประชาชนจะออกเสียงในการลงประชามติ ไปในทางหนึ่งทางใด ก็ไม่ได้กระทบต่อพระมหากษัตริย์ทั้งสิ้น การกล่าวความอันเป็นเท็จเช่นนี้ คือการนำเอาสถาบันพระมหากษัตริย์เข้ามาพัวพันทางการเมืองอย่างเปิดเผย หากประชาชนเกิดความเข้าใจผิดว่าเป็นพระราชประสงค์จริง ย่อมนำความเสื่อมเสียมาแก่สถาบันพระมหากษัตริย์และวิถีทางของประชาธิปไตยอย่างมาก

2. โฆษกโทรทัศน์บางช่อง และผู้มีบทบาทในสภาร่างรัฐธรรมนูญ ก็ตาม สภานิติบัญญัติแห่งชาติก็ตาม มักกล่าวเสมอว่า หากร่างรัฐธรรมนูญไม่ได้รับการรับรองในการลงประชามติ จะทำให้ไม่มีการเลือกตั้ง แท้จริงแล้วรัฐธรรมนูญฉบับชั่วคราวพ.ศ. 2549 ได้กำหนดชัดเจนว่า หากประชาชนไม่รับร่างรัฐธรรมนูญ คมช. มีหน้าที่เลือกรัฐธรรมนูญฉบับใดฉบับหนึ่งมาแก้ไขปรับปรุงแล้วประกาศใช้ภายใน 30 วันหลังวันลงประชามติ รัฐธรรมนูญที่เคยใช้มาทั้งหมด (ไม่นับรัฐธรรมนูญและธรรมนูญของคณะรัฐประหารชุดต่างๆ) ล้วนย่อมมีฝ่ายนิติบัญญัติที่มาจากเลือกตั้ง

ทั้งสิ้น ฉะนั้นถึงอย่างไรจะใช้รัฐธรรมนูญนั้นๆ ก็ต้องจัดให้มีการเลือกตั้ง
อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

คณะมนตรีความมั่นคงแห่งชาติ (คมช.) อาจเลือกรัฐธรรมนูญฉบับที่
ล้าหลังกว่าร่างรัฐธรรมนูญ พ.ศ.2550 หรืออาจแก้รัฐธรรมนูญบางฉบับ
ให้ตรงตามความต้องการอันไม่ชอบธรรมของตน และอาจมีบทเฉพาะกาลที่
ขัดผ่อนการเลือกตั้งออกไป แต่ไม่ควรลืมด้วยว่าคมช. ไม่อาจเลือกและแก้ไข
รัฐธรรมนูญ ได้โดยไม่มีที่มาที่ไป แต่ต้องกระทำท่ามกลางกระแสสังคมที่
ตื่นตัวขึ้นมาตัดสินใจเกี่ยวกับรัฐธรรมนูญของตนแล้ว จึงเป็นหน้าที่ของ
ประชาชนที่จะกดดันโดยสงบให้ได้มาซึ่งรัฐธรรมนูญฉบับซึ่งตนพอใจที่สุด
พูดอีกอย่างหนึ่งก็คือ โดยการลงประชามติไม่รับร่างรัฐธรรมนูญ จะทำให้
สังคมไทยมีอำนาจต่อรองในการกำหนดเนื้อหาของรัฐธรรมนูญมากกว่า
คมช. เพราะพลังในการคว่ำร่างรัฐธรรมนูญโดยผ่านการลงประชามติ
ย่อมทำให้คมช.ต้องฟังเสียงประชาชนมากขึ้น และแน่นอนว่า สังคม
ย่อมมีพลังต่อรองมากกว่าการยอมรับรัฐธรรมนูญที่ร่างขึ้นโดยคนซึ่ง
คณะรัฐประหารไว้วางใจแต่งตั้งขึ้นเอง หากจะมีการลงประชามติเพื่อรับหรือ
ปฏิเสธ ร่างรัฐธรรมนูญ ประชาชนควรมั่นใจว่ากระบวนการลงประชามติ
ต้องเป็นไปอย่างยุติธรรม โดยไม่ถูกขูดฉาดด้วยการโฆษณาชวนเชื่อที่
ฝ่ายอำนาจบั่นแต่งตั้งขึ้น”

ทั้งนี้ มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนได้ระบุว่า ถ้าผู้ใด เห็นพ้องด้วยกับแถลงการณ์ฉบับนี้
มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนใคร่ขอความร่วมมือทุกท่าน ช่วยกันเผยแพร่แถลงการณ์นี้ต่อๆ กันไปให้
กว้างขวาง โดยวิธีอีเมลล์ลูกไซหรือแฟกซ์ลูกไซ

บทความเรื่อง “ภาษี, กฎหมาย และความชอบธรรม” โดย นิธิ เอียวศรีวงศ์ วันที่
27 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2549 มีเนื้อความดังนี้

“หลักการของภาษีและการบริจาคเพื่อสาธารณกุศลแตกต่างกันข้าม มาจากการมองโลก
คนละมุม ไม่เกี่ยวกับ และอันตรายมากที่จะเอามาแทนกันและกัน โดยพื้นฐาน ภาษีคือ “ค่าเช่า” ที่บุคคล
ต้องจ่ายให้แก่สังคม เนื่องจากประโยชน์ที่เขาได้รับจากสังคมและรัฐ เช่น ได้รับความปลอดภัย , ได้รับ
หลักประกันแห่งความยุติธรรม, ได้รับความสะดวกในการดำเนินชีวิตและการงาน ฯลฯ ประโยชน์นี้ทุกคนได้รับ
เท่าเทียมกัน แต่ความสามารถในการจ่าย “ค่าเช่า” มีไม่เท่ากัน ฉะนั้นจึงใช้รายได้เป็นเกณฑ์วัดว่าใครได้
ใช้ประโยชน์ไปมากกว่ากัน

ภาษีเป็นเรื่องของกฎหมาย ถ้ามีคนทำกำไรมหาศาลได้จากตลาดหุ้นโดยไม่ต้องชดใช้อะไรแก่สังคมเลย ทั้งๆ ที่ตลาดหุ้นก็ตาม, ธุรกิจที่เอาไปซื้อขายในตลาดก็ตาม, หลักประกันความมั่นคงของธุรกิจนั้นๆ และ หลักประกันความมั่นคงของสัญญาการซื้อขาย ฯลฯ ล้วนเกิดขึ้นได้เพราะสังคมทั้งนั้น แสดงว่ากฎหมายมีปัญหา เสียแล้ว การพิจารณาด้านภาษีคือการพิจารณาความถูกต้องของกฎหมายไปพร้อมกัน

หากพิจารณาจากทุกแง่มุมของกฎหมายแล้ว กรณีเช่นนี้ไม่ต้องเสียภาษีจริง (พิจารณาจริงๆ ไม่ใช่ พิจารณาจากแง่มุมของนักกฎหมายที่เป็นลูกจ้างทางตรงหรือทางอ้อมของธุรกิจที่ทำกำไร) แสดงว่ากฎหมายที่เกี่ยวข้องทั้งหมดมีช่องโหว่มากมายเสียจนคนชั่วสามารถเล็ดลอดไปได้สบายๆ ฉะนั้นต้องหาทางอุดช่องโหว่ ในทางกฎหมาย ยิ่งกว่านี้หากพบว่ากฎหมายที่เกี่ยวข้องทั้งหมดออกมาเพื่อช่วยให้คนรวยไม่ต้องรับผิดชอบต่อสังคม ก็ควรต้องทบทวนและรื้อกฎหมายส่วนนี้ทั้งระบบ

มูลค่าและคุณค่าจากการได้ทบทวน, รื้อ และสร้างใหม่ซึ่งระบบกฎหมายภาษี ให้มีความเป็นธรรม ย่อมมีแก่สังคมมากกว่าเงินบริจาคอย่างเทียบกันไม่ได้ ไม่ว่าเงินบริจาค่นั้นจะมีมูลค่าที่หมิ่นล้างบาทก็ตาม

เรามีนักกฎหมายก็เพื่อประโยชน์แก่สังคมตรงนี้ แม้ไม่ได้ปฏิเสธว่านักบุญก็มีคุณค่าแก่สังคมเหมือนกัน แต่สังคมจะประกอบด้วยนักบุญอย่างเดียวไม่ได้

การขายหุ้นของครอบครัวชินวัตรแก่บรรษัทลงทุนของรัฐบาลสิงคโปร์ จะถูกหรือผิดกฎหมายและ กฎของ ก.ล.ต.ประการใด น่าจะศึกษากันอย่างถ่องแท้ จะฟังความข้างเดียวจากนักกฎหมายที่รับใช้ครอบครัว ชินวัตรอยู่ฝ่ายเดียวไม่ได้ เพราะดูเฉพาะจากที่สื่อรายงานไว้ ก็มีความเห็นของนักกฎหมายอื่นที่คิดไม่เหมือนกัน เช่นซื้อหุ้นนอกตลาดในราคาแพงแล้วมาขายในตลาด ไม่น่าจะได้สิทธิการไม่เสียภาษีเป็นต้น นักกฎหมาย มีหน้าที่ทำให้กฎหมายชัดเจน หรือชี้ให้เห็นจุดอ่อนของกฎหมาย เพื่อจะได้แก้ไขปรับปรุงได้

หากการซื้อขายหุ้นในลักษณะนี้ไม่ผิดกฎหมายและกฎของ ก.ล.ต.เลย เพราะได้หาช่องไว้สำหรับหลบ เสียอย่างรัดกุมแล้ว ก็แปลว่าครอบครัวชินวัตรไม่ได้ทำอะไรผิดกฎหมาย ถ้าไรที่พวกเขาได้มาจะเอาไปใช้ทำอะไรเป็นอีกเรื่องหนึ่ง ไม่มีใครมีสิทธิไปเรียกร้องให้เขาใช้กำไรนั้นไปในทางใด

อย่างไรก็ตาม ในโลกนี้ยังมีอีกเรื่องที่สำคัญกว่ากฎหมายอยู่ด้วย นั่นคือความชอบธรรม (decency) แต่ความชอบธรรมเป็นเรื่องของความละเอียดอ่อน ต้องการความเข้าใจกระบวนการที่ยอกย้อนซ่อนเงื่อนเพื่อหา ประโยชน์ใส่ตัวอย่างหน้าด้านๆ ให้ดี

จนถึงนาทีที่เขียนบทความนี้ สื่ออิสระที่เหลื่ออยู่คือหนังสือพิมพ์ยังทำการบ้านเรื่องนี้ไม่ดีพอ เพราะ มัวไปเล่นแต่เรื่องภาษีและกฎหมาย สองเรื่องนี้ก็มีความสำคัญ แต่ข้อมูลที่สื่อควรไปขุดคุ้ยให้มากกว่าการให้ สัมภาษณ์ของนักการเมืองและแอ็คติวิสต์คือนักกฎหมาย และผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับกฎและจริยธรรมการค้า ในตลาดหลักทรัพย์

ยิ่งเรื่องของความชอบธรรมด้วยแล้ว สื่อมีหน้าที่ต้องกลับไปตรวจสอบกระบวนการอันยอกย้อนของการขายหุ้นครั้งนี้อย่างละเอียด ทั้งในแหล่งผู้ซื้อและผู้ขาย โดยไม่ได้ตั้งใจ ผู้เขียนได้พบบุคคลจำนวนไม่น้อย

ที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับกระบวนการอันยกย่อนี้ ว่าทั้งสองฝ่ายมีเจตนาที่จะหลบเลี่ยงกฎหมาย (หรือปฏิบัติตามกฎหมายเฉพาะที่เป็นลายลักษณ์อักษรเท่านั้น) กันอย่างไร แต่น่าเสียดายที่ผู้เขียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการซื้อ-ขายหลักทรัพย์ไม่พอจะเข้าใจอย่างแจ่มแจ้งได้ จับความได้แน่นอนเพียงว่า ความยกย่อนซ่อนเงื่อนเหล่านี้ไม่มีความจำเป็นแต่อย่างใดทั้งสิ้น หากทั้งสองฝ่ายมีความสุจริตใจที่จะซื้อขายแลกเปลี่ยนสินค้ากันตามปกติธรรมดา

รวมทั้งข้อสงสัยว่า ก.ล.ต.อาจ "เลือกปฏิบัติ" กับการซื้อขายของผู้มีอำนาจทางการเมืองด้วย (แม้ทำโดยไม่มีผิด "กฎ" อีกตามเคย)

บุคคลที่มีความรู้ความเข้าใจอย่างดี และพร้อมจะให้ข้อมูลแก่สื่อยังมีอีกมาก หลายคนคงไม่ยอมให้อ้างชื่อในสื่อ อย่างน้อยก็เพื่อความมั่นคงปลอดภัยในหน้าที่การงานของตน แต่สื่อสามารถเก็บรวบรวมข้อมูลเหล่านี้ แล้วตรวจสอบจากแหล่งข้อมูลอื่น ทั้งที่เป็นบุคคลและเอกสาร จนแน่ใจว่าได้เรื่องจริงมาแล้ว ก็สามารถนำมาเขียนอย่างที่ชาวบ้านฟังเข้าใจได้ เพื่อเสนอให้ประชาชนได้เห็นว่าการซื้อขายหุ้นครั้งมโหฬารนี้ มีความชอบธรรมมากน้อยเพียงใด

อันที่จริงความชอบธรรมมีอำนาจยิ่งกว่ากฎหมายเสียอีก โดยเฉพาะแก่บุคคลซึ่งเป็นนักการเมืองและต้องได้รับความไว้วางใจจากสาธารณชน เครื่องมือการตรวจสอบผู้บริหารทางการเมืองของประชาชนไม่ได้มีแต่กฎหมาย แม้การกระทำที่ถูกต้องตามตัวอักษรของกฎหมาย ก็ต้องมีความชอบธรรมควบคู่ไปด้วย ไม่อย่างนั้นเราจะไม่สามารถแยกนักการเมืองสุจริตออกจากใจเรื่อนอกได้

ประชาชนจะมีเครื่องมือนี้ได้อย่างไร ถ้าสื่อไม่สนใจประเด็นความชอบธรรม ซึ่งไม่อาจประกาศออกมาเฉยๆ โดยไม่สอบสวนและรวบรวมข้อมูลอย่างละเอียด เพื่อชี้แจงให้สาธารณชนได้เข้าใจ"

(ตัดตอนจากบทความเรื่อง "ภาษี, กฎหมาย และความชอบธรรม" โดย นิธิ เอียวศรีวงศ์)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2.2 การวิเคราะห์เนื้อหาบนเว็บบอร์ด

การวิเคราะห์เนื้อหาของเว็บบอร์ดที่เกี่ยวกับการเมืองในเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน เป็นการศึกษาเกี่ยวกับบทบาททางการเมืองของเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนในช่วงวิกฤติการณ์ทางการเมืองปีพ.ศ. 2549 – 2550 เว็บบอร์ดของเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนแสดงให้เห็นถึงมิติ ด้านพื้นที่สาธารณะ เนื่องจาก เป็นพื้นที่ให้ประชาชนทั่วไปสามารถเข้ามาแสดงความคิดเห็นใน เรื่องต่างๆ ได้ การวิเคราะห์เนื้อหาของเว็บบอร์ดนี้ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาโดยวิเคราะห์เนื้อหา เว็บบอร์ดที่ปรากฏในเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน โดยกำหนด ระยะเวลาการสำรวจ ตั้งแต่เดือน มกราคม พ.ศ. 2549 – เดือนมิถุนายน พ.ศ. 2550 และศึกษาเจาะ 5 ช่วงเวลา ตาม 5 เหตุการณ์ ดังนี้

1. เหตุการณ์ที่บริษัท ชินคอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) ขายหุ้นให้กับบริษัท เทมาเล็ก โฮลดิ้งส์ เมื่อวันที่ 23 มกราคม พ.ศ. 2549 ซึ่งถูกวิพากษ์วิจารณ์เป็นอย่างมาก จากพรรคการเมือง ฝ่ายค้าน องค์กรเอกชน นักวิชาการ รวมทั้งสาธารณะชน ทำให้การขับไล่พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตรให้ ลาออกจากตำแหน่งนายกรัฐมนตรีขยายตัวออกไปในวงกว้าง
2. การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเมื่อวันที่ 2 เมษายน พ.ศ. 2549 ซึ่งอดีตพรรค การเมืองฝ่ายค้านทั้ง 3 พรรค ได้แก่ พรรคประชาธิปัตย์ พรรคมหาชน และพรรคชาติไทย ได้ร่วมกัน คำว่าบาตรโดยไม่ลงสมัครรับเลือกตั้งในครั้งนี้
3. เหตุการณ์ที่คณะกรรมการการเลือกตั้ง(กกต.) ทั้ง 3 คนถูกพิพากษาจำคุก เมื่อวันที่ 25 กรกฎาคม พ.ศ. 2549 เนื่องจากกกต. ทั้ง 3 คน ได้ร่วมกันจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทน ราษฎรแบบแบ่งเขตรอบใหม่โดยไม่มีอำนาจ
4. เหตุการณ์รัฐประหาร เมื่อวันที่ 19 กันยายน พ.ศ. 2549 ซึ่งนำโดยพลเอกสนธิ บุญรัตกนิน ได้ทำการยึดอำนาจการปกครองจากรัฐบาลพ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร โดยใช้ชื่อว่าคณะ ปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข (คปค.)
5. การออกแถลงการณ์ประกาศจุดยืนไม่รับร่างรัฐธรรมนูญปี 2550 ของมหาวิทยาลัย เที่ยงคืน เมื่อวันที่ 23 พฤษภาคม พ.ศ. 2550 โดยผ่านการลงประชามติ และขอเรียกร้องให้ คณะมนตรีความมั่นคงแห่งชาติ (คมช.) และรัฐบาลเอารัฐธรรมนูญปีพ.ศ. 2540 กลับมาใช้ใหม่ และเสนอให้มีการแก้ไขเพิ่มเติมออกเป็นบทเฉพาะกาลเพียง 2 ประเด็นคือ 1. ต้องจัดให้มีการเลือกตั้งหลังประกาศใช้รัฐธรรมนูญภายใน 60 วัน และ 2. รัฐสภาที่มาจากการเลือกตั้งต้องจัด ให้มีการแก้ไขรัฐธรรมนูญโดยอาศัยกระบวนการที่นักการเมืองไม่มีอำนาจเข้ามากำกับแก้ไข แต่ให้ มีการเลือกตั้ง สภาร่างรัฐธรรมนูญ (สสร.) ชุดใหม่มาทำหน้าที่แก้ไขรัฐธรรมนูญปี พ.ศ. 2540 ที่ เห็นว่าเป็นจุดอ่อน

ทั้งนี้ การวิเคราะห์เนื้อหาเว็บบอร์ดในเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนจะทำให้ทราบถึงมิติด้านพื้นที่สาธารณะ การศึกษาเนื้อหาเว็บบอร์ดในแต่ละช่วงจะเริ่มจากวันแรกของแต่ละเหตุการณ์ต่อเนื่องไปเป็นเวลา 1 เดือน โดยศึกษาตามหัวข้อดังนี้

- การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น
- การถกเถียงแบบอภิปราย
- การสร้างความเคลื่อนไหวในโลกแห่งความเป็นจริง
- การประชาสัมพันธ์
- การถาม – ตอบ
- การขอข้อมูล
- การแจ้งให้ทราบ
- การหาข้อสรุป

จากเหตุการณ์ที่บริษัท ซินคอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) ขายหุ้นให้กับบริษัท เทมาเล็ก โฮลดิ้งส์ เมื่อวันที่ 23 มกราคม พ.ศ. 2549 ซึ่งถูกวิพากษ์วิจารณ์เป็นอย่างมาก จากพรรคการเมือง ฝ่ายค้าน องค์การเอกชน นักวิชาการ รวมทั้งสาธารณะชน ทำให้การขับไล่พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตรให้ลาออกจากตำแหน่งนายกรัฐมนตรีขยายตัวออกไปในวงกว้าง ทำให้เว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน นำเสนอบทความที่เกี่ยวข้องกับการเมืองในช่วงเวลานั้น รวมทั้งให้ความรู้แก่ประชาชนเกี่ยวกับการขายหุ้น ในเวลานี้เว็บบอร์ดของเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนมีกระทู้เกี่ยวกับการเมืองรวมทั้งสิ้น 244 กระทู้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 11 แสดงร้อยละของบทบาทด้านต่างๆ ของเว็บบอร์ดในเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน หลังจากตระกูลชินวัตรขายหุ้นกลุ่มบริษัท ชิน คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) ให้แก่บริษัท เทมาเล็ก โฮลดิ้งส์ (พีทีอี) จำกัด โดยเก็บข้อมูลระหว่างวันที่ 23 มกราคม พ.ศ. 2549 ถึงวันที่ 23 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2549

มิติด้านพื้นที่สาธารณะ	จำนวน (กระทู้)	ร้อยละ
การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น	107	43.85
การถกเถียงแบบอภิปราย	18	7.38
การสร้างความคิดเห็นใหม่ในโลกแห่งความเป็นจริง	24	9.84
การประชาสัมพันธ์	15	6.15
การถาม – ตอบ และขอข้อมูล	16	6.56
การแจ้งให้ทราบ	54	22.13
การหาข้อสรุป	10	4.09
รวม	244	100

จากตารางที่ 11 แสดงให้เห็นว่าเว็บบอร์ดในเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนระหว่างวันที่ 23 มกราคม พ.ศ. 2549 ถึงวันที่ 23 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2549 ประชากรเว็บบอร์ดที่ศึกษารวมทั้งสิ้น 244 กระทู้ มีกระทู้เกี่ยวกับการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นมากที่สุด จำนวน 107 กระทู้ คิดเป็นร้อยละ 43.85 รองลงมาคือ การแจ้งให้ทราบ จำนวน 54 กระทู้ คิดเป็นร้อยละ 22.13 การสร้างความคิดเห็นใหม่ในโลกแห่งความเป็นจริง จำนวน 24 กระทู้ คิดเป็นร้อยละ 9.84 การถกเถียงแบบอภิปราย จำนวน 18 กระทู้ คิดเป็นร้อยละ 7.38 การถาม – ตอบและขอข้อมูล จำนวน 16 กระทู้ คิดเป็นร้อยละ 6.56 การประชาสัมพันธ์ จำนวน 15 กระทู้ คิดเป็นร้อยละ 6.15 และการหาข้อสรุป จำนวน 10 กระทู้ คิดเป็นร้อยละ 4.09

ต่อมาเมื่อเกิดเหตุการณ์การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไทยในวันที่ 2 เมษายน พ.ศ. 2549 ซึ่งอดีตพรรคการเมืองฝ่ายค้านทั้ง 3 พรรค ได้แก่ พรรคประชาธิปัตย์ พรรคมหาชน และ พรรคชาติไทย ได้ร่วมกันคว่ำบาตรโดยไม่ลงสมัครรับเลือกตั้งในครั้งนี้อย่างไรก็ตาม ในช่วงเวลานี้เว็บบอร์ดของเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนมีกระทู้เกี่ยวกับการเมืองรวมทั้งสิ้น 198 กระทู้

ตารางที่ 12 แสดงร้อยละของบทบาทด้านต่างๆ ของเว็บบอร์ดในเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน หลังการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไทย เมื่อวันที่ 2 เมษายน พ.ศ. 2549 โดยเก็บข้อมูล ระหว่างวันที่ 2 เมษายน พ.ศ. 2549 ถึงวันที่ 2 พฤษภาคม พ.ศ. 2549

มิติด้านพื้นที่สาธารณะ	จำนวน (กระทู้)	ร้อยละ
การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น	83	41.92
การถกเถียงแบบอภิปราย	9	4.54
การสร้างความคิดเห็นใหม่ในโลกแห่งความเป็นจริง	18	9.09
การประชาสัมพันธ์	12	6.06
การถาม – ตอบ และขอข้อมูล	9	4.54
การแจ้งให้ทราบ	60	30.30
การหาข้อสรุป	7	3.54
รวม	198	100

จากตารางที่ 12 แสดงให้เห็นว่าเว็บบอร์ดในเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนระหว่างวันที่ 2 เมษายน พ.ศ. 2549 ถึงวันที่ 2 พฤษภาคม พ.ศ. 2549 ประชากรเว็บบอร์ดที่ศึกษารวมทั้งสิ้น 198 กระทู้ มีกระทู้เกี่ยวกับการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นมากที่สุด จำนวน 83 กระทู้ คิดเป็นร้อยละ 41.92 รองลงมาคือ การแจ้งให้ทราบ จำนวน 60 กระทู้ คิดเป็นร้อยละ 30.30 การสร้างความคิดเห็นใหม่ในโลกแห่งความเป็นจริง จำนวน 18 กระทู้ คิดเป็นร้อยละ 9.09 การประชาสัมพันธ์ จำนวน 12 กระทู้ คิดเป็นร้อยละ 6.06 การถกเถียงแบบอภิปราย จำนวน 9 กระทู้ คิดเป็นร้อยละ 4.54 การถาม – ตอบและขอข้อมูล จำนวน 9 กระทู้ คิดเป็นร้อยละ 4.54 และการหาข้อสรุป จำนวน 7 กระทู้ คิดเป็นร้อยละ 3.54

ส่วนเหตุการณ์การพิพากษาจำคุกคณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) ทั้ง 3 คน เมื่อวันที่ 25 กรกฎาคม พ.ศ. 2549 เนื่องจากเนื่องจากกกต.ทั้ง 3 คน ได้ร่วมกันจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตรอบใหม่โดยไม่มีอำนาจ ในช่วงเวลานี้เว็บบอร์ดของเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนมีกระทู้เกี่ยวกับการเมืองรวมทั้งสิ้น 176 กระทู้

ตารางที่ 13 แสดงร้อยละของบทบาทด้านต่างๆ ของเว็บบอร์ดในเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน หลังการพิพากษาจำคุกคณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) ทั้ง 3 คน โดยเก็บข้อมูลระหว่างวันที่ 25 กรกฎาคม พ.ศ. 2549 ถึงวันที่ 25 สิงหาคม พ.ศ. 2549

มิติด้านพื้นที่สาธารณะ	จำนวน (กระทู้)	ร้อยละ
การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น	95	53.98
การถกเถียงแบบอภิปราย	11	6.25
การสร้างความคิดเห็นใหม่ในโลกแห่งความเป็นจริง	6	3.40
การประชาสัมพันธ์	18	10.23
การถาม – ตอบ และขอข้อมูล	13	7.39
การแจ้งให้ทราบ	27	15.34
การหาข้อสรุป	6	3.40
รวม	176	100

จากตารางที่ 13 แสดงให้เห็นว่าเว็บบอร์ดในเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนระหว่างวันที่ 25 กรกฎาคม พ.ศ. 2549 ถึงวันที่ 25 สิงหาคม พ.ศ. 2549 ประชากรเว็บบอร์ดที่ศึกษารวมทั้งสิ้น 176 กระทู้ มีกระทู้เกี่ยวกับการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นมากที่สุด จำนวน 95 กระทู้ คิดเป็นร้อยละ 53.98 รองลงมาคือ การแจ้งให้ทราบ จำนวน 27 กระทู้ คิดเป็นร้อยละ 15.34 การประชาสัมพันธ์ จำนวน 18 กระทู้ คิดเป็นร้อยละ 10.23 การถาม – ตอบ และขอข้อมูล จำนวน 13 กระทู้ คิดเป็นร้อยละ 7.39 การถกเถียงแบบอภิปราย จำนวน 11 กระทู้ คิดเป็นร้อยละ 6.25 การหาข้อสรุป จำนวน 6 กระทู้ คิดเป็นร้อยละ 3.40 และการสร้างความคิดเห็นใหม่ในโลกแห่งความเป็นจริง จำนวน 6 กระทู้ คิดเป็นร้อยละ 3.40

ต่อมาเกิดเหตุการณ์ที่ 4 คือการรัฐประหารเมื่อวันที่ 19 กันยายน พ.ศ. 2549 ซึ่งนำโดย พลเอกสนธิ บุญรัตถกสิน ได้ทำการยึดอำนาจการปกครองจากรัฐบาลพ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร โดยใช้ชื่อว่าคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข (คปค.) ในช่วงเวลานี้เว็บบอร์ดของเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนมีกระทู้เกี่ยวกับการเมืองรวมทั้งสิ้น 780 กระทู้

ตารางที่ 14 แสดงร้อยละของบทบาทด้านต่างๆ ของเว็บบอร์ดในเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน หลังรัฐประหาร โดยเก็บข้อมูลระหว่างวันที่ 19 กันยายน พ.ศ. 2549 ถึงวันที่ 19 ตุลาคม พ.ศ. 2549

มิติด้านพื้นที่สาธารณะ	จำนวน (กระทู้)	ร้อยละ
การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น	319	40.90
การถกเถียงแบบอภิปราย	30	3.85
การสร้างความคิดเห็นในโลกลงความเป็นจริง	32	4.10
การประชาสัมพันธ์	65	8.34
การถาม – ตอบ และขอข้อมูล	49	6.28
การแจ้งให้ทราบ	271	34.74
การหาข้อสรุป	14	1.79
รวม	780	100

จากตารางที่ 14 แสดงให้เห็นว่าเว็บบอร์ดในเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนระหว่างวันที่ 19 กันยายน พ.ศ. 2549 ถึงวันที่ 19 ตุลาคม พ.ศ. 2549 ประชากรเว็บบอร์ดที่ศึกษารวมทั้งสิ้น 780 กระทู้ มีกระทู้เกี่ยวกับการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นมากที่สุด จำนวน 319 กระทู้ คิดเป็นร้อยละ 40.90 รองลงมาคือ การแจ้งให้ทราบ จำนวน 271 กระทู้ คิดเป็นร้อยละ 34.74 การประชาสัมพันธ์จำนวน 65 กระทู้ คิดเป็นร้อยละ 8.34 การถาม – ตอบและขอข้อมูล จำนวน 49 กระทู้ คิดเป็นร้อยละ 6.28 การสร้างความคิดเห็นในโลกลงความเป็นจริง จำนวน 32 กระทู้ คิดเป็นร้อยละ 4.10 การถกเถียงแบบอภิปราย จำนวน 30 กระทู้ คิดเป็นร้อยละ 3.85 และการหาข้อสรุป จำนวน 14 กระทู้ คิดเป็นร้อยละ 1.79

ส่วนเหตุการณ์สุดท้ายคือ มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนออกแถลงการณ์ประกาศจุดยืนไม่รับร่างรัฐธรรมนูญ 2550 เมื่อวันที่ 23 พฤษภาคม 2550 ในช่วงเวลานี้เว็บบอร์ดของเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนมีกระทู้เกี่ยวกับการเมืองรวมทั้งสิ้น 143 กระทู้

ตารางที่ 15 แสดงร้อยละของบทบาทด้านต่างๆ ของเว็บบอร์ดในเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน หลังมหาวิทยาลัยเที่ยงคืนออกแถลงการณ์ประกาศจุดยืนไม่รับรางวัลรัฐธรรมนูญปี 2550 โดย เก็บข้อมูลระหว่างวันที่ 23 พฤษภาคม พ.ศ. 2550 ถึงวันที่ 23 มิถุนายน พ.ศ. 2550

มิติด้านพื้นที่สาธารณะ	จำนวน (กระทู้)	ร้อยละ
การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น	28	19.58
การถกเถียงแบบอภิปราย	2	1.40
การสร้างความคิดเห็นใหม่ในโลกแห่งความเป็นจริง	15	10.49
การประชาสัมพันธ์	29	20.28
การถาม – ตอบ และขอข้อมูล	7	4.90
การแจ้งให้ทราบ	54	37.76
การหาข้อสรุป	8	5.59
รวม	143	100

จากตารางที่ 1 5 แสดงให้เห็นว่าเว็บบอร์ดในเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนระหว่างวันที่ 23 พฤษภาคม พ.ศ. 2550 ถึงวันที่ 23 มิถุนายน พ.ศ. 2550 ประชากรเว็บบอร์ดที่ศึกษารวมทั้งสิ้น 143 กระทู้ มีกระทู้เกี่ยวกับการแจ้งให้ทราบมากที่สุด จำนวน 54 กระทู้ คิดเป็นร้อยละ 37.76 รองลงมาคือ การประชาสัมพันธ์จำนวน 29 กระทู้ คิดเป็นร้อยละ 20.28 การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น จำนวน 28 กระทู้ คิดเป็นร้อยละ 19.58 การสร้างความคิดเห็นใหม่ในโลกแห่งความเป็นจริงจำนวน 15 กระทู้ คิดเป็นร้อยละ 10.49 การหาข้อสรุป จำนวน 8 กระทู้ คิดเป็นร้อยละ 5.59 การถาม – ตอบและขอข้อมูล จำนวน 7 กระทู้ คิดเป็นร้อยละ 4.90 และการถกเถียงแบบอภิปราย จำนวน 2 กระทู้ คิดเป็นร้อยละ 1.40

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทบาทด้านพื้นที่สาธารณะที่ปรากฏ

จากการศึกษาวิเคราะห์เนื้อหาเว็บบอร์ดทั้งหมด 5 ช่วงที่ทำการศึกษา
พื้นที่สาธารณะตามเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

ปรากฏบทบาทด้าน

- การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น
- การถกเถียงแบบอภิปราย
- การสร้างความเคลื่อนไหวในโลกแห่งความเป็นจริง
- การประชาสัมพันธ์
- การถาม – ตอบ
- การขอข้อมูล
- การแจ้งให้ทราบ
- การหาข้อสรุป

ตัวอย่างของเนื้อหาเว็บบอร์ดที่แสดงลักษณะดังกล่าวสามารถประมวลให้เห็นได้โดยสังเขป
ดังต่อไปนี้

- การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เช่น

หัวข้อ : ธรรมชาติของทักษิณ (อ่าน 132 ครั้ง)

เมื่อ : มกราคม 26, 2006, 09 : 33 : 15 AM

ผู้เขียน คำแนะนำทางการแพทย์ : บุคคลทั่วไป

“สำหรับผมมัน ทักษิณเปรียบเสมือน radiotherapy คือธรรมชาติของมันเป็น
พิษร้ายแรงอยู่แล้ว แต่มีความจำเป็นที่จะต้องใช้มันเพื่อทำลายเนื้อร้ายที่แพร่ไป
ทั่วร่างกาย ของประเทศไทย และทำให้ผู้ป่วยอ่อนแอมากถึงขนาดผิวหนังบางส่วนเปลี่ยนสีเป็น
สีเหลือง ไม่เข้าใจว่าทำไมเหล่าปัญญาชนไทยจึงไม่เห็นประโยชน์ของทักษิณตรงนี้”

หัวข้อ: แนวทางที่เป็นรูปธรรมต่อสภาวะการณ์ของสังคมไทย (อ่าน 160 ครั้ง)

เมื่อ : กันยายน 21, 2006, 12:33:22 AM

ผู้เขียน Racha : บุคคลทั่วไป

“อาจจะเห็นมือใหม่เกี่ยวกับการเมือง แต่เป็นชาวบ้านที่อยากถามคำถามธรรมดาๆ ว่าแนวทางอหิงสานั้นเป็นแนวทางที่ดีที่สุด ประเสริฐสุด – แต่จนถึงเมื่อไหร่ที่เราจะต้องอดทนและต่อต้าน จนกว่าคนที่คอร์รัปชั่น ใช้อำนาจจนเกินความเป็นจริงไปมากๆ จะ-อย่างไร -อายุไปเองหรือถูกรุมประนามจากต่างชาติ (ซึ่งมีจริงหรือ หรืออาจมีจริงก็ต่อเมื่อไปขัดผลประโยชน์ อะไรบางอย่างของผู้ปกครอง/กลุ่มมีอำนาจของชาตินั้น) หรือจะถูกรุม บอยคอต (จากใคร?) หรือ ต้องเกิดการนองเลือด สลายชุมชน จนเกิดการยอมรับไม่ได้ จากบางกลุ่ม แล้วก็บีบให้คนคนนั้นต้องออกจากอำนาจ แต่นี่หมายถึงต้องมีการสูญเสียชีวิต (ซึ่งจะตีอยู่ และยอมรับได้ถ้าไม่ใช่ญาติเรา) พอเข้าใจว่าการรัฐประหารนั้นเป็นสิ่งที่ไม่ควรทำ ไม่ถูกต้อง และเป็นการใช้อำนาจของกระบอกปืนอย่างไรก็ตาม มีอะไรบางอย่างที่สมบูรณ์ ดิงาม 100 % จึงอยากเรียนถามความเห็นหลายๆ ท่าน ถึงแนวทางที่เป็นรูปธรรมต่อสภาวะการณ์ของสังคมไทยในปัจจุบันว่ามีแนวทางอื่นอีกหรือไม่ หรือถ้าเกิดรัฐประหารไปแล้ว เราจะช่วยกันอย่างไรที่จะทำให้มันคลี่คลายได้มากที่สุด หรือคำถามที่ตรงกว่านี้ (โดยเฉพาะ บก.ฟ้าเดียวกัน) - คุณยังจะ ok กับการคงอยู่ของรัฐบาลชุดที่แล้วอยู่หรือ กับคนที่เพิกเฉยกับการเคลื่อนไหวแบบประชาธิปไตย กับคนที่พยายามครอบงำประเทศ และตัดทวงผลประโยชน์ และที่สุดแล้วเราควรมีการแก้ปัญหาระยะยาว อย่างไม่การวิพากษ์วิจารณ์จะเปลือยออกมาให้เป็นรูปธรรม เช่น จะทำอย่างไรที่จะแก้ปัญหาความยากจน ลดช่องว่างของชนชั้น ปลุกฝังความเห็นอกเห็นใจคนรอบข้างและคนจนให้มากขึ้นกับเด็กๆ และเยาวชน อยากให้เพิ่มเติมข้อเสนอของคุณว่า การเปิดเสรีต่อชาวสาร์นั้นเป็นสิ่งที่ดี แต่ชาวสาร์นั้น ก็น่าจะสร้างสรรค์และเสนอแนวทางแก้ปัญหา มิใช่เป็นเพียงการวิพากษ์แต่เพียงอย่างเดียว

สังคมอุดมคติมีอยู่จริงหรือ เราเองต่างรู้ว่าชุมชนที่เข้มแข็งนั้นเป็นชุมชนที่สมาชิกต้องมีส่วนร่วมพร้อมๆ กับต้องมีผู้นำหรือผู้ริเริ่มที่สร้างสรรค์ และเข้มแข็ง ประชาธิปไตยจริงๆ มีจริงหรือ แน่แน่นอนจะมีอยู่ในสังคมที่มีสมาชิกที่มีคุณภาพ ในระหว่างที่เรากำลังพยายามสร้างคนอยู่นั้น วิธีการไหน แบบใดที่เหมาะสมกับสังคมเราในขณะนี้ แค่ว่าในขณะนี้เรากำลังสร้างคนอยู่ กว่าจะได้กลุ่มคนประมาณหนึ่ง ป้านั้นอาจไม่มีความหมาย เพราะไม่เหลือประเทศ สมบัติของประเทศให้พัฒนาแล้วอันเนื่องมาจากรัฐบาลจากเสียงข้างมาก”

- การถกเถียง แบบอภิปราย เช่น

หัวข้อ: ถึงอาจารย์จอน : จดหมายตอบเกี่ยวกับบทความของอาจารย์ใน
ประชาไท (อ่าน 292 ครั้ง)

เมื่อ : กันยายน 22, 2006, 04:10:53 PM

ผู้เขียน สหายศึกษา : บุคคลทั่วไป

"ถึงอาจารย์จอนที่นับถือ

ขอขอบคุณและชื่นชมที่อาจารย์พยายามจะประสานรอยร้าวของภาคประชาชน
เกี่ยวกับปฏิกริยาที่มีต่อการรัฐประหาร 2549 ในบทความ ความเห็นของจอนใน
สถานการณ์ปัจจุบัน (1) : ในสถานการณ์นี้เราต้องรักษาแนวร่วมภาคประชาชนโดย
แสวงจุดร่วมแต่ไม่ปิดบังจุดต่าง

http://www.prachatai.com/05web/th/home/page2.php?mod=mod_ptcms&ContentID=5076&SystemModuleKey=HighlightNews&System_Session_Language=Thai

ถ้ามองในแบบจำลองของอาจารย์ ผมคงถูกจัดอยู่ในกลุ่ม ก. ที่อาจารย์ให้
คำจำกัดความ ว่า "เก่งแต่หลักการ", "ไม่เคยออกมาเคลื่อนไหว" ฯลฯ แต่ผมขอชี้แจง
อย่างหนึ่งว่าอาจารย์เข้าใจผิดบางอย่างไป

1. ผมติดตามการเคลื่อนไหวภาคประชาชน "ทุกกลุ่ม" ในช่วงที่มีการต่อต้าน
รัฐบาลของ พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร ตั้งแต่ยุคแรกๆ ที่คุณสนธิจัดชุมนุมที่คณะนิติศาสตร์
ธรรมศาสตร์ ผมร่วมชุมนุมที่ทางพันมิตรฯ จัดขึ้นไม่ต่ำกว่าสี่ครั้ง และยังเข้าร่วมชุมนุม
และสังเกตการณ์การชุมนุมของชาวรากหญ้าที่สวนจตุจักร

2. เท่าที่ผมสรุปจากข้อมูลที่ได้ ผมเห็นว่าแม้รัฐบาล พ.ต.ท ทักษิณ ชินวัตร จะมี
ข้อบกพร่องอยู่บ้าง แต่ก็เปิดกว้างต่อเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นของกลุ่มต่างๆ
ซึ่งเป็นส่วนสำคัญต่อพัฒนาการของประชาธิปไตยที่จะเกิดขึ้นต่อไปในอนาคต

ผมไม่ปฏิเสธรัฐบาล พ.ต.ท ทักษิณ ชินวัตร เพราะนโยบายของไทยรักไทย
เอื้ออำนวยประโยชน์ให้กับชนชั้นล่าง และชักนำให้พรรคการเมืองต่างๆ จำเป็นต้อง
นำเสนอนโยบายแข่งขัน พรรคการเมืองที่ได้รับความนิยมที่สุด จะได้รับเลือกเป็นรัฐบาล
ทั้งหมดนี้เป็นไปตามครรลองของระบอบประชาธิปไตย

ในขณะที่เดียวกันผมก็อยากเห็นระบบการตรวจสอบพรรคการเมืองและ
นักการเมืองเข้มแข็งยิ่งกว่านี้ สิ่งที่ผมทำได้คือวางเฉย เพราะก็เห็นว่า เป็นสิทธิของกลุ่ม
ผู้ไม่เห็นด้วยที่จะคัดค้านนโยบายและวิธีทำงานบางประการของรัฐบาล

3. การรณรงค์ต่อต้าน รัฐบาล พ.ต.ท ทักษิณ ชินวัตร ในระยะหลัง ใช้
การบิดเบือน ข้อมูลเท็จ กล่าวร้ายป้ายสี สิ่งเหล่านี้ทำให้ผมรับไม่ได้ ไม่ว่าจะเป็นข้อมูล
เรื่อง ปฏิญญาฟินแลนด์, ข้อมูลเรื่อง เว็บไซต์มนุษย์, ข้อมูลเรื่องหนังสือ The king never
smile ข้อมูลเหล่านี้ต่อมามีผู้นำหลักฐานมาเปิดเผยว่าเป็นเรื่องบิดเบือน ใส่ร้ายป้ายสี

ผมเคยเขียนข้อเขียนประท้วง อาจารย์ ปราโมทย์ นาครทรรพ เกี่ยวกับการ
ใส่ความ เรื่อง เว็บไซต์มนุษย์ ไม่ต่ำกว่าสองครั้งในที่สาธารณะ ในระยะหลัง
การต่อต้านเบี่ยงเบนไปเป็น ยุทธศาสตร์แบบ "อะไรก็ได้ เพื่อให้ทักษิณออกไป" ไม่ว่าจะเป็น
เป็นการเรียกร้องมาตรา 7 การเรียกร้องทหารให้ออกมาปฏิวัติ ซึ่งเป็นแนวทางนอกระบบ
ประชาธิปไตย - ยิ่งเป็นเรื่องที่ผมยอมรับไม่ได้

4. การสนับสนุน หรือให้การยอมรับการปฏิวัติ อาจารย์แน่ใจได้อย่างไรว่า

4.1 คณะปฏิวัติฯ จะไม่ดำรงอำนาจอยู่ตลอดไป ตามประวัติศาสตร์ที่
ผ่านมาของประเทศไทย ไม่เคยมีเหตุการณ์ที่คณะปฏิวัติฯ ถอยไปตามปกติ และปล่อยให้
ให้รัฐบาลพลเรือนบริหารประเทศ ทุกครั้งล้วนจบลงด้วยความรุนแรง

4.2 การยอมรับการปฏิวัติ หมายถึงการสร้างบรรทัดฐานในการปฏิวัติขึ้น
ในอนาคตหรือไม่ หากในอนาคตมีกลุ่มทหารที่มีความทะเยอทะยานทางการเมือง
ต้องการยึดอำนาจ และ ดำเนินการปฏิวัติ เรื่องนี้สังคมไทยจะทำอย่างไร
- ออกมาบอกดอกไม้ให้อีกครั้ง

5. ผมยังเห็นว่าความรับผิดชอบ และความเข้าใจต่อสถานการณ์ต่างๆ ที่ถูกต้อง
เป็นเรื่องจำเป็นต่อการดำเนินการภาคประชาชน กลุ่ม ช. (ถ้ามองจากโมเดลของอาจารย์)
จะต้องตอบให้ได้ว่า ถ้าไม่สนับสนุนการปฏิวัติแล้วจะเอาอะไร ธรรมชาติคืออะไร

ผมขอแนะนำให้อ่านบทความ นักวิชาการ แอ็กติวิสต์ "2 ไม่เอา" มีส่วนรับผิดชอบ
รัฐประหารแค่ไหน? โดยอาจารย์ สมศักดิ์ เจียมธีรสกุล

<http://www.midnightuniv.org/forum/index.php?PHPSESSID=783b82b9706b7fff70743fae65fd02f8&topic=806.0>

แล้วตอบให้ได้ว่า คุณกำลังต่อต้านอะไร และต้องการอะไร ส วนผม มองว่ามันเป็น
พัฒนาการระบอบประชาธิปไตย และการปฏิวัติรัฐประหาร ยอมรับไม่ได้ ด้วยประการ
ทั้งปวง คณะปฏิวัติฯ จะต้องคืนอำนาจให้ประชาชนโดยเร็วที่สุด เท่าที่จะเป็นไปได้

6. ผมไม่สนใจว่า กลุ่ม ข. จะต้องมีมาสมานฉันท์ หรือไม่อย่างไร ธรรมชาติของคน ที่เห็นภัยอันตรายก่อนก็ต้องออกมาป้องกันและแก้ไขล่วงหน้าก่อนที่มันจะสายเกินไป ศัพท์ฝ่ายซ้ายจะเรียกว่า พวกล้าหน้ามวลชน ก็ช่างมัน ผมไม่สนใจ ผมก็ทำเท่าที่กำลังผม มีแต่ผมจะไม่อยู่เฉยๆ และรอให้คนมาฆ่าเราระบอบประชาธิปไตย ที่คนรุ่นพุทธภาทิมิหลัง ทั้งแรงและชีวิตไปแล้วแน่นอน

ปล. สำหรับ อาจารย์นักวิชาการที่บอกมาให้อยู่ในความสงบ และยอมรับคณะ ปฏิวัติฯ ผมขอแนะนำให้อ่านบทความ : [ปริศนาคายแล้ว](http://www.bloggang.com/viewblog.php?id=hanzo&date=22-09-2006&group=1&blog=1)

<http://www.bloggang.com/viewblog.php?id=hanzo&date=22-09-2006&group=1&blog=1>

หัวข้อ: ถึง นายสมศักดิ์ เจียมธีรสกุล (อ่าน 300 ครั้ง)

เมื่อ: กันยายน 22, 2006, 08:03:00 PM

ผู้เขียน ธนพงศ์ : บุคคลทั่วไป

"ผมไม่คิดว่า อ.จอน จะอหังการตรงไหนเลยนะครับ ถ้าคุณเป็นคนที่รู้จัก อ.จอน จริง แต่นี่ถ้าผมเข้าใจไม่ผิด อย่างมากคุณก็คงมาสุสาทวาจาอยู่ตาม เวปบอร์ด แล้วคิดว่าความคิดเห็นตัวเองน่าจะดูดี แล้วคนอื่นเห็นด้วย คุณคงไม่เคย สัมผัสตัวตนของ อ.จอน จริงๆ

ที่ผ่านมา ผลงานของอ.จอน การันตีได้ว่าท่านเป็นภาคประชาชนจริงๆ ในเรื่องการต่อสู้หลายเรื่องที่เกี่ยวข้องกับประชาชนผู้ยากไร้ ถึงแม้จะไม่ครบทั้ง60ล้านคนอย่างที่ คุณกล่าวอ้าง ผมก็เข้าใจ เพราะคนบางคน ก็ยังกระโหลกหา หลับหูหลับตาดีแต่ที่จะ วิจาร์ณคนอื่น ทั้งๆที่ตนเองไม่เคยทำประโยชน์ให้กับสังคม เพียงแค่เข้ามาวิพากย์วิจารย์ ทางการเมืองก็จะคิดว่าตนเองมีคุณค่ามีคนรู้จัก ผมการันตีได้ว่า อ.จอน เป็นภาค ประชาชนที่มีผมเป็นหนึ่งในนั้น และคนที่มีแนวความคิดเดียวกับผมอีกไม่น้อยก็รู้สึก อย่างนั้น

ทำที่ อ.จอนที่ผ่านมาจากจนถึงปัจจุบันผมยังไม่เห็นว่าจะเปลี่ยนแปลง ตรงไหน เพียงแต่ผมคิดว่า อ.จอนมีสติมากพอที่จะหยุดคิด ก่อนที่จะทำ คำว่าอหังการ คงน่าจะใช้กับคุณมากกว่าครับ อย่าไปใช้กับคนที่มีคุณค่าอย่างนั้นเลย ผมคิดว่าท่านได้ เข้ามาอ่าน แต่คงไม่คิดจะมาโต้ตอบอะไรกับคุณหรอกนะครับ เพราะอย่างคุณน่าจะ เหมาะกับผมมากกว่า"

- การสร้างความเคลื่อนไหวในโลกแห่งความเป็นจริง เช่น

หัวข้อ: แดงการณื เครือข่าย 19 กันยา ด้านรัฐประหาร (อ่าน 230 ครั้ง)

เมื่อ : กันยายน 21, 2006, 02:16:22 PM

ผู้เขียน www.19sep.org : บุคคลทั่วไป

"เครือข่าย19กย.doc เป็นคำแถลงที่ช่วยกันทำเมื่อคืนคะส่วนใหญ่เป็น
คนหนุ่มสาว หมายถึงเป็นนักศึกษาที่ทำกิจกรรมอยู่ในม.ต่างๆ และอดีต
นักกิจกรรม ล่าสุดมีการแจ้งว่าที่ธรรมศาสตร์รังสิตน้องนักศึกษากลุ่มหนึ่งขึ้นคัดค้าน
รัฐประหารแล้ว ฝากทุกคนส่งข่าวด้วย

<http://www.prachathai.com> <<http://www.prachathai.com>>www.19sep.com

แดงการณืเครือข่าย 19 กันยา ด้านรัฐประหาร

ตามที่คณะบุคคลในนาม "คณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย
อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข" ได้ดำเนินการทำรัฐประหารยึดอำนาจการปกครอง
จากรัฐบาลที่มาจากกาเลือกตั้งภายใต้รัฐธรรมนูญที่มาจากประชาชน การฉีก
รัฐธรรมนูญทิ้ง ควบคุมบีบบังคับสื่อ ยกเลิกองค์กรอิสระ ถือเป็นการล้มล้างการปกครอง
ในระบอบประชาธิปไตยแบบรัฐสภา ซึ่งเป็นการกระทำที่เห็นได้ชัดว่าจะนำไปสู่ผลลัพธ์ที่
เลวร้ายเฉกเช่นคณะรัฐประหารอื่นๆ ที่เคยเกิดขึ้นในสังคมการเมืองไทยอย่างซ้ำซาก

ในนามขององค์กร "เครือข่าย 19 กันยา ด้านรัฐประหาร" ประกอบด้วย
นักกิจกรรมทางสังคม นักศึกษา ประชาชนทั่วไป ซึ่งไม่เห็นด้วยกับการสร้างประชาธิปไตย
โดยกระบอกปืน การสร้างประชาธิปไตยที่เริ่มต้นจากการทำลายล้างประชาธิปไตยนั้นไม่มี
จริงในโลก เราขอประกาศว่า

หนึ่ง...เราไม่ยอมรับบทบาททางการเมืองของทหารในการเข้าแทรกแซง
การปกครองในระบอบประชาธิปไตย ด้วยข้ออ้างเพื่อเข้ามาคลี่คลายความขัดแย้ง
ในสังคม เนื่องจากเราเห็นว่าความขัดแย้งทางความคิด และการแสดงออกทางการเมือง
ภายใต้กรอบรัฐธรรมนูญเป็นเรื่องปกติที่เกิดขึ้นได้ในระบอบประชาธิปไตย ทหารไม่มี
หน้าที่แก้ไขปัญหาทางการเมืองด้วยการรัฐประหาร การกระทำเช่นนี้แสดงให้เห็นถึง
การขาดวุฒิภาวะ และเป็นการทำลายพัฒนาการประชาธิปไตย การแก้ปัญหาทาง
การเมืองใดๆ ที่เกิดขึ้น ควรดำเนินการไปตามกรอบของกฎหมายและรัฐธรรมนูญ ตามวิถี
และหลักสากลของประชาธิปไตย

สอง...ขอให้ทหารที่ก่อการกลับสู่ต้นสังกัดและยุติบทบาททางการเมือง และหยุด
แทรกแซงสิทธิเสรีภาพขั้นพื้นฐานของประชาชน ทั้งในการพูด การแสดงออก และกลับสู่
กระบวนการการเมืองตามปกติก่อนการยึดอำนาจ 19 ก.ย. 2549

สาม....เราขอเชิญชวนพี่น้องประชาชนที่ไม่เห็นด้วยกับคณะรัฐประหาร ได้ร่วมกัน
แสดงออกดังต่อไปนี้

- แสดงออกด้วยสัญลักษณ์สีดำ(สวมเสื้อดำ หรือ เนคไทดำ หรือ ปลอกแขน ฯลฯ)
- เปิดไฟหน้ารถตอนกลางวัน
- จัดกิจกรรมหยุดคุยเรื่องประชาธิปไตยภายในครอบครัว บริษัท องค์กร และหมู่มิตร ในสถาบันการศึกษา
- ร่วมพบปะและชุมนุมโดยสงบและเปิดเผย ในวันศุกร์ที่ 22 กันยายน ณ ลานน้ำพุ สยามพารากอน (โปรดสวมเสื้อดำ) ในเวลา 18.00 น.เป็นต้นไป"

เครือข่าย 19 กันยาด้านรัฐประหาร

www.19sep.org

Statement from "19 September Network against Coup d'etat"

According to a group of persons under the name "Administrative Reform Council (ARC) under the Democratic System", had staged the coup d'etat and remove the power from a government elected under the constitution that was drafted by the people. Abolishing the constitution, harassing the media, and putting an end to the independent agencies are regarded as acts of abolishing the parliamentary democracy system. This act will lead to the outcome like the previous coups that had happened in Thai society in the past.

We, "19 September Network against Coup d'etat", are consisted of social activists, students, and regular citizens are opposed to the way of building democracy through the point of the guns. There is no such thing as building democracy through destroying democracy at the same time in the world.

We wanted to state that

We do not accept the political power of the military in intervening with the democratic system, by saying that they have intervene to solve the social conflict, since we see that the political conflicts and freedom of _expression under the constitution are normal in democracy. The role of the military is not to solve the political problem by coup d'etat. Such an act reflects the lack of political awareness and is regressive for the developments of democracy. Any political solving processes should happen within the scope of laws and constitution, under the international democracy standards.

We ask the military to return back to theirs divisions and bases; and stop their involvement in the coup d'etat process. And stop intervening the basic rights of the people; such as freedom to expressions and bring the political procedures back regular period before the coup d'etat (19 September 2006)

We would like to invite people that are against the coup d'etat to express their thoughts through:

Express through using black color as the symbol (wear black shirts, tie, or arm)

Turn on the front lights of your car during the day

Organize talks and discussions on democracy within the family, company, organizations, friends, and at schools/universities.

Meet and gather peacefully and openly on Friday 22 September 2006 at the water fountains, Siam Paragon (Please wear black) from 6.00 pm onward.

19 September Network against Coup d'etat

(Issued: 20 September 2006)

www.19sep.org

ความผิดแตกต่างกับกฎหมายที่ใช้ในภายหลังการกระทำผิด ให้ใช้กฎหมายในส่วนที่เป็นคุณแก่ผู้กระทำความผิดไม่ว่าในทางใด.....”

3. คำวินิจฉัยนี้เกิดขึ้นภายใต้การแทรกแซงจากคณะรัฐประหาร ดังปรากฏชัดจากการเข้าพบประธานศาลปกครองสูงสุดของประธานคมช. ก่อนหน้าการประชุมทำคำวินิจฉัยไม่กี่วัน และคำข่มขู่ของรองเลขาธิการคมช. ที่กล่าวว่า “หากไม่มีการยุบพรรค (ทรท.) การรัฐประหารเที่ยวนี้ก็สูญเปล่า”

4. คำวินิจฉัยนี้เกิดขึ้นภายใต้การคุกคามข่มขู่สิทธิเสรีภาพของประชาชนในการแสดงความคิดเห็นและการเดินทางได้อย่างเสรีในราชอาณาจักร และการสร้างเรื่องราวใหญ่โตว่าจะมีการชุมนุมของประชาชนโดยใช้เงินจากกลุ่มอำนาจเก่าจำนวนมหาศาล

5. คำวินิจฉัยนี้ทำลายหลักการสิทธิทางการเมืองและเสรีภาพในการรวมตัวเป็นพรรคการเมืองของประชาชนตามบทบัญญัติแห่งปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน ดังนั้นจึงถือได้ว่าคำวินิจฉัย 30 พฤษภาคม 2550 เป็นคำวินิจฉัยภายใต้อิทธิพล คณะรัฐประหาร เป็นการทำลายหลักนิติธรรม ระบบนิติรัฐ และระบอบประชาธิปไตยอย่างชัดเจนอีกครั้งหนึ่งของประวัติศาสตร์การเมืองไทย

แนวร่วมประชาชนด้านรัฐประหาร(นปตร.) ขอเรียกร้องให้ประชาชนร่วมกับแนวร่วมประชาชนด้านรัฐประหาร(นปตร.) ในการคว่ำรัฐธรรมนูญ 2550 เรียกร้องให้นำรัฐธรรมนูญ 2540 เดิมคืนมาล้มคมช. และผลิตผลของคมช. เช่น ตุลาการรัฐธรรมนูญ คตส., สสร., สนช. เป็นต้น โค่นระบอบอำมาตยาธิปไตย เพื่อนำเอาระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขคืนมา”

31 พฤษภาคม 2550

ประสานงานได้ที่ คุณภูมิวัฒน์ นุกิจ 083-606-8249

เลขานุการแนวร่วมประชาชนด้านรัฐประหาร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

- การประชาสัมพันธ์ เช่น

หัวข้อ : จอน อึ้งภากรณ์ ขอความร่วมมือจากองค์กรภาคประชาชน (อ่าน 145 ครั้ง)

เมื่อ : กันยายน 19, 2006, 10:02:09 PM

ผู้เขียน เวทีสมัชชาสังคมไทย : บุคคลทั่วไป

“สืบเนื่องจากความร่วมมือขององค์กรภาคประชาชน ในการจัด “ เวทีสมัชชาสังคมไทย ” (Thai Social Forum) ในวันที่ 21-23 ตุลาคม 2549 ณ อาคารบรรยายเรียนรวม 3 คณะสังคมศาสตร์ (อาคาร SC) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต โดยมีประเด็นสำคัญคือ การปฏิรูปสังคม การเมือง ภายใต้คำขวัญ “ โลกใหม่ที่เท่าเทียม ประชาชนสร้างได้ ” การจัดเวทีครั้งนี้มีความมุ่งหวังให้เป็นเวทีในการแก้ปัญหาวิกฤตสังคม การเมืองไทย อย่างเป็นรูปธรรม เน้นการแลกเปลี่ยน เรียนรู้ บนความแตกต่างทางความคิด ในประเด็นทางสังคมที่หลากหลาย และ เป็นการสร้างความสมานฉันท์ รวมพลังประชาชน ที่จะนำเสนอ “ข้อเสนอจากภาคประชาชนต่อการปฏิรูป สังคม การเมือง” ซึ่งคาดว่าจะมีผู้เข้าร่วมประมาณ 3,000 คน

ดังรายละเอียดกำหนดการที่แนบมาหรือ ในเว็บไซต์ www.prachatai.com/wsf

ทางคณะทำงานฯ จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่าน / องค์กร / เครือข่าย เข้าร่วมจัดเวทีการเรียนรู้ ในวันที่ 21-22-23 ตุลาคม 2549 รวมทั้งเชิญสมาชิกในองค์กร / เครือข่ายของท่านเข้าร่วมงาน และจับจองห้องประชุมในหัวข้อที่ท่านต้องการ (จัดเองโดยอิสระ) ครั้งนี้ เพื่อเสนอให้สาธารณชนตระหนักในประเด็นปัญหา และความต้องการที่จะให้ทุกภาคส่วน มาร่วมกันแก้ไข สร้างสรรค์ สังคมใหม่ที่เป็นธรรมและเสมอภาค

อนึ่ง งบประมาณ ในการจัดการนี้ จะเป็นการระดมทุนจากแหล่งทุนสนับสนุน การบริจาค และการสมทบขององค์กร / เครือข่าย ต่างๆ คณะทำงานฯ หวังเป็นอย่างยิ่งว่า องค์กร / เครือข่ายของท่าน ยินดีตอบรับเป็นเจ้าภาพร่วมจัดเวทีสมัชชาสังคมไทย โดย การแถลงข่าวเป็นทางการของคณะทำงานสมัชชาสังคมไทย (Thai Social Forum) จะจัดขึ้นในวันอังคารที่ 26 กันยายน ศกนี้ระหว่างเวลา 10.00-12.00 น. ณ ห้องประชุม วรณไวทยากร ตึกโดม มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ท่าพระจันทร์ ขอเชิญชวนสื่อมวลชน และผู้สนใจเข้ารับฟังการแถลงข่าว และขอขอบคุณในความร่วมมืออันดีมา ณ โอกาสนี้”

ขอแสดงความนับถือ

จอน อึ้งภากรณ์

ในนามคณะทำงานจัดงานเวทีสมัชชาสังคมไทย

สำนักงานกองเลขาเวทีสมัชชาสังคมไทย
สำนักงานมูลนิธิอาสาสมัครเพื่อสังคม
409 ซอยโรหิตสุข ถนนประชาราษฎร์บำเพ็ญ เขตห้วยขวาง กทม. 10320
โทร. 082-6911216 / 082-6910437 ถึง 9 www.prachatai.com/wsf
ผู้ประสานงาน วิมล 083-0196347
ติดต่อทั่วไป email [thai socialforum@yahoo.com](mailto:thai_socialforum@yahoo.com)
ติดต่องานวิชาการ thaiwsf@yahoo.com

หัวข้อ: ย้อนรอยละครมือบ โดย คณะละครพระจันทร์เสี้ยว (อ่าน 108 ครั้ง)
เมื่อ : กันยายน 19, 2006, 10:06:47 PM
ผู้เขียน 1 ตุลาคมนี้ : บุคคลทั่วไป

"เครือข่ายเดือนตุลา และองค์กรพันธมิตรภาคประชาชน ขอเชิญร่วมงาน
"อะไรนะ 30 ปี 16 ตุลา" วันอาทิตย์ที่ 1 ตุลาคมนี้ 5 โมงเย็นยันเที่ยงคืน
ณ หอประชุมศรีบูรพา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ท่าพระจันทร์
ชม....

ย้อนรอยละครมือบ โดย คณะละครพระจันทร์เสี้ยว
ลิเกมะขามป้อม เรื่อง เมืองห่อหมก
จินตลีลา และลำน่าบทวีเพื่อชีวิต อีป-ฮอป
พร้อมนิทรรศการเซ กวารา และโปสเตอร์การเมือง โดยธีรภาพ โลหิตกุล
พบ.....

วัฒน์ วรรณยางกุล และ ศิลปินคนตุลาอีกคับคั่ง

คำขวัญประจำวัน:

"ถ้าไม่มีเสรีภาพ เสมอภาค ภราดรภาพ ก็ไม่ต้องชำระประวัติศาสตร์"

สอบถามเพิ่มเติม ทองขาว ทวีปรั้งชินกุล 081-626-1378 octnet72@yahoo.com

ประชาสัมพันธ์ งาน 30 ปี 6 ตุลา โทร. 02 621 8298

ติดตามข่าวการจัดงาน 30 ปี 6 ตุลาจาก <http://6tula.firelamtung.com>"

- การถาม – ตอบ เช่น

หัวข้อ: Re: กรณีไปตั้งพรรคการเมืองภาคประชาชนเสียเลยของคุณ Wang
(อ่าน 153 ครั้ง)

เมื่อ: กันยายน 25, 2006, 09:44:02 PM

ผู้เขียน Peace Sells : บุคคลทั่วไป

“ออกตัวก่อนว่าไม่ได้ตอบแทนภาคประชาชน และไม่ได้นิยามตัวเองเป็น
ภาคประชาชน ถามว่าอยู่ฝ่ายไหน ก็ตอบว่าอยู่ฝ่ายตัวเอง โดยตัวเอง และเพื่อตัวเอง
จึงไม่อ้างว่ามาจากฝ่ายใด และตนเองไม่ชอบทักษิณแต่เอาทักษิณ และไม่เอา
รัฐประหาร

ประเด็นที่อยากแลกเปลี่ยนมีดังนี้

1. การตั้งพรรคการเมืองคือการต้องการอำนาจทางการเมืองที่รวมไปถึงในระดับ
รัฐสภา ขณะที่อะไรก็ตามที่ไม่ใช่พรรคการเมือง ก็ถือว่า ยังเกี่ยวกับการเมืองได้
ถ้านิยามการเมืองว่า การต่อสู้เพื่ออำนาจ หรือช่วงชิง การนิยามต่างๆ (ขอนิยามแบบสั้นๆ
และมักง่ายก่อน) ดังนั้น การที่ไม่ได้ตั้งพรรคการเมืองก็ถือว่าเป็นการข้องเกี่ยวทาง
การเมืองชนิดหนึ่งได้ ถ้าสิ่งที่กำลังทำอยู่เป็นการต่อสู้เพื่ออำนาจ หรือ พยายามสร้าง
นิยามขึ้นมา หรือจะกระแฉะ เรียกว่า "วาทกรรม" ผ่านกระบวนการต่างๆ ก็ได้ ดังนั้นแล้ว
สมาคมคนปากดีผ่าน webboard ก็ถือว่าเป็นการยุ่งเกี่ยวกับการเมืองเช่นกัน
ยกตัวอย่างเช่นตอนนี้ มหาลัยเที่ยงคืนได้ตั้ง ธนาคารนโยบายภาคประชาชนขึ้นมาแล้ว
สามารถส่งข้อความไปร่วมสนุกได้

<http://www.midnightuniv.org/forum/index.php?board=2.0> ในกรณีที่อยากให้เป็น
ความลับก็ส่งทาง mail ไปได้ สำหรับผมนี่ถือว่าการยุ่งเกี่ยวกับการเมืองโดยตรง

2. การที่จะรู้ว่าประชาชนสนับสนุนเพียงใดนั้น ในกรณีของงานวิชาการแล้ว
ไม่เกี่ยวกับการสนับสนุน คือว่า ถ้านักวิชาการนำเสนอสิ่งที่คิดว่า "ถูก" คนหลายๆ คน
อาจจะไม่เห็นด้วยก็ได้ ดังนั้นแล้ว พุดง่าย ๆ ก็คือ งานวิชาการไม่เหมาะสมที่จะทำเพื่อ
เอาใจประชาชน แต่มีไว้เพื่ออธิบาย "ความถูกต้อง"

หัวข้อ: เรียนถาม อ.สมศักดิ์ เรื่องโพลล์ (อ่าน 257 ครั้ง)

เมื่อ: กันยายน 24, 2006, 09:56:43 AM

ผู้เขียน ปัญญา : บุคคลทั่วไป

“ผมเห็นด้วยและคิดว่าเข้าใจกับหลายประเด็นที่อ.เสนอ แต่ขออนุญาตถามว่า ภายหลังจากการรัฐประหารที่ไม่ชอบธรรมนี้ โพลล์(ถ้าไม่โกหก) บอกว่าประชาชนส่วนใหญ่ยอมรับได้ นี่นับว่าสะท้อนความเห็นของประชาชนได้หรือไม่
แน่นอนถ้าเลือกตั้งโดยไมรัฐประหาร ประชาชนเสียงข้างมากจะเลือกทักษิณ แต่เกิดการรัฐประหาร ประชาชนเสียงข้างมาก(ถ้าไม่โกหกโดยโพลล์)ก็จำยอมเลือกสิ่งที่เกิดขึ้นแม้มันเป็นการบังคับเลือก(ซึ่งไม่ดีเอาหลายๆ) แต่ประชาชนก็ตอบว่าโอเค
อาจารย์กรุณาให้ความเห็นหน่อยครับ
ผมไม่ใช่ปัญญาชน แต่สนใจติดตามความเห็นครับ”

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

- การขอข้อมูล เช่น

หัวข้อ : ถามสมศักดิ์ เรื่องที่วิจารณ์ไชยยันต์ ที่จุฬา เมื่อ 28 กรกฎาคม 49 (อ่าน 191 ครั้ง)

เมื่อ : สิงหาคม 01, 2006, 10 : 43 : 24 AM

ผู้เขียน Multitude : บุคคลทั่วไป

“อาจารย์ช่วยวิจารณ์อีกครั้งได้ไหม เพราะผมไม่ได้ไปฟัง และเข้าใจว่าคนอื่นอีก
จำนวนมากก็ไม่ได้ไปฟัง ตอนแรกว่าจะหาเทปมาฟัง ปรากฏว่าหาคนฟังยากเสียเต็มที ทั้ง
ประเทศไทย ฟังเดียวกัน ก็ไม่ได้ไป ก็เลยไม่รู้จะไปหาจากที่ไหน ”

หัวข้อ : ถึงอาจารย์สมศักดิ์ เกี่ยวกับ link ที่อาจารย์เคยมาโพสต์ไว้ในบอร์ดเก่า

(อ่าน 1 64 ครั้ง)

เมื่อ : สิงหาคม 04, 2006, 14 : 12 : 46 PM

ผู้เขียน www : บุคคลทั่วไป

“รบกวนอาจารย์ช่วยมาโพสต์ link อีกรุ่นใหม่ เช่น ที่เกี่ยวกับปรัชญาการเมือง
ทฤษฎีการเมือง อะไรต่างๆ ฯลฯ เนื่องจากไม่ได้เซฟเก็บไว้ ”

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

- การแจ้งให้ทราบ เช่น

หัวข้อ: งดประกาศนโยบายทหาร - และเรื่องอื่นๆ (อ่าน 150 ครั้ง)

เมื่อ : กันยายน 29, 2006, 11:44:47 AM

ผู้เขียน ตัดข่าวมาฝาก : บุคคลทั่วไป

“ผู้สื่อข่าวรายงานจากคณะกรรมการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข (คปค.) ถึงความคืบหน้าบัญชีรายชื่อโยกย้ายนายทหารประจำปี 2549 วานนี้ (28 ก.ย.) ว่า พล.อ.สนธิ บุญยรัตกลิน หัวหน้า คปค. ได้นำบัญชีขึ้นทูลเกล้าฯไปแล้ว เมื่อวันที่ 27 ก.ย.ที่ผ่านมา คาดว่าจะมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ อย่างช้าภายในวันนี้ (29 ก.ย.) เนื่องจากเป็นวันสิ้นสุดการรับราชการของบรรดานายทหารระดับสูงและสิ้นสุดปีงบประมาณ 2549 ด้วย ทั้งนี้ คปค. เห็นว่าขณะนี้อยู่ในช่วงการยึดอำนาจจากรัฐบาล และอยู่ในช่วงการปฏิรูปการปกครอง จึงมีคำสั่งงดประกาศรายชื่อแต่งตั้งนายทหารประจำปี 2549 ทางสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 5 เนื่องจาก คปค. เห็นว่าหากประกาศออกไปจะทำให้ฝ่ายตรงข้ามรับทราบความเคลื่อนไหวด้านความมั่นคงของประเทศไทย จึงถือว่าเป็นครั้งแรกที่จะไม่มีการประกาศรายชื่อแต่งตั้งโยกย้ายนายทหารทางสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 5

ถวายราชสมัญญานามในหลวง

เมื่อเวลา 15.30 น. ที่หอประชุมกองทัพบก พล.ท.พลาญกูร กล้าหาญ โฆษกคณะกรรมการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข (คปค.) ได้แถลงถึงผลการประชุม คปค.ครั้งที่ 7/49 ว่า ที่ประชุมคปค.ได้เห็นชอบตามที่กระทรวงวัฒนธรรมเสนอถวายราชสมัญญานาม “องค์เอกอัครราชูปถัมภ์มรดกไทย” ตามที่มติคณะรัฐมนตรีเดิม ถวายแด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พร้อมทั้งให้กระทรวงวัฒนธรรมจัดทำหนังสือกราบบังคมทูลและการจัดทำหนังสือ “พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว กับการอนุรักษ์มรดกไทย” เพื่อทูลเกล้าฯถวายในวันที่ 5 ธ.ค. โดยให้ประสานการใช้งบประมาณกับสำนักงบประมาณในการดำเนินการต่อไป ทั้งนี้ การถวายราชสมัญญานามดังกล่าวเป็นการถวายเนื่องในโอกาสที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงครองสิริราชสมบัติครบ 60 ปี พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระปรีชาญาณล้ำเลิศ ทะนุบำรุงและมีพระราชดำริที่เกี่ยวกับการอนุรักษ์ สืบทอดฟื้นฟูวัฒนธรรมไทยในด้านต่างๆ ขยายเวลาจัดซื้อจัดจ้าง

พล.ท.พลางกูรกล่าวต่อว่า ที่ประชุม คปค.เห็นชอบให้ทุกส่วนราชการขยายเวลาในการดำเนินการ การจัดซื้อด้วยระบบ E-Auction ออกไป 60 วัน เพื่อเป็นการแก้ปัญหาในการดำเนินการไม่ให้เกิดความเสียหายต่อการบริหารราชการ นอกจากนี้ ที่ประชุมยังเห็นชอบตามที่กรมประชาสัมพันธ์เสนอ โครงการย้ายเครื่องส่งสถานีวิทยุในระบบ AM จากศาลายา จ.นครปฐม ไปยังพื้นที่บริเวณคลอง 6 จ.ปทุมธานี โดยใช้งบประมาณ 240 ล้านบาท ทั้งนี้ เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีที่อนุมัติไว้แล้ว เนื่องจากเครื่องส่งเก่าใช้งานมานาน และมีหน่วยงานต้องการใช้พื้นที่ศาลายาไปดำเนินการกิจการอื่นต่อไป

ไพเชียว กกต.รับรอง ส.ก.-ส.ช.

พล.ท.พลางกูร กล่าวด้วยว่า ที่ประชุม คปค.เห็นชอบอนุมัติจัดสรรงบประมาณปี 49 จากบขกกลางจำนวน 55 ล้านบาท เพื่อแก้ปัญหาการปนเปื้อนสารแคดเมียมในพื้นที่ จ.ตาก ที่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อประชาชน สำหรับวงเงินที่เหลือจำนวน 140 ล้านบาท ให้นำไปดำเนินการโครงการของกระทรวงมหาดไทยดำเนินการตามความเห็นชอบของสำนักงบประมาณต่อไป นอกจากนี้ ที่ประชุมคปค.ได้รับทราบการที่คณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) ขยายเวลาการเลือกตั้งซ่อมท้องถิ่นออกไป 30-45 วัน เพื่อมิให้ขัดต่อประกาศกฎอัยการศึกที่มีผลบังคับใช้ รวมทั้งรับทราบการที่ กกต.จะประกาศรับรองผลการเลือกตั้งสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร (ส.ก.) และสมาชิกสภาเขตกรุงเทพมหานคร (ส.ช.) โดยจะรับรองผู้ที่มีคะแนนสูงสุดไปก่อน เพื่อปฏิบัติหน้าที่ในการบริหารงบประมาณในเขตของตนเอง"

หัวข้อ: เวลา 23.40 น. วันที่ 30 พฤษภาคม 2550 - ยุบพรรคไทยรักไทย
(อ่าน 57 ครั้ง)

เมื่อ: พฤษภาคม 30, 2007, 11 : 50 : 29 PM

ผู้เขียน ข่าวด่วน : บุคคลทั่วไป

"และแล้วตุลาการรัฐธรรมนูญก็ประกาศยุบพรรคไทยรักไทย รวมถึงคณะกรรมการพรรค 111 คน ถูกถอนสิทธิ์การเลือกตั้งเป็นเวลา 5 ปี เป็นอันสิ้นสุดของพรรคไทยรักไทย ซึ่งเริ่มก่อตั้งขึ้นมา 14 กรกฎาคม 2541

จาตุรนต์ ฉายแสง แกลงต่อหนังสือมวลชนว่า "รู้สึกผิดคาด จะไม่ประท้วงจะไม่คัดค้าน " และจะแกลงต่อสื่อมวลชนอย่างเป็นทางการอีกครั้ง วันที่ 31 พฤษภาคม 2550 เวลา 11.00 น. "

- การหาข้อสรุป เช่น

หัวข้อ: โลกของไซเบอร์สเปซ กับการเซ็นเซอร์ของ ICT (อ่าน 176 ครั้ง)

เมื่อ: กันยายน 23, 2006, 06:38:44 AM

ผู้เขียน ไซเบอร์สเปซ : บุคคลทั่วไป

“สำหรับบทบาทของกระทรวง ICT ควรจะทำหน้าที่ในการมุ่งพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อความก้าวหน้าทางด้านนี้ ทำให้เรื่องของการสื่อสารดังกล่าวราคาถูกลง และทำให้ผู้คนเข้าถึงสื่อสองทางและในแนวระนาบได้ง่ายและมากขึ้น แต่ในหลายปีที่ผ่านมานับจากกระทรวง ICT ได้ก่อตั้งขึ้นในสังคมไทย ได้ทำให้ประเทศเรากลับกลายเป็นดูเหมือนกับรัฐตำรวจมากยิ่งขึ้น

เดิมที กระทรวง ICT เริ่มต้นด้วยวัตถุประสงค์ที่ดี แต่ปัจจุบันกลับกระทำในสิ่งที่เลวร้ายเกี่ยวกับพื้นที่การสื่อสารของผู้คน กระทรวงดังกล่าวได้ทำลายพื้นที่สาธารณะบนไซเบอร์สเปซ ซึ่งนับเป็นพื้นที่ซึ่งมีความสำคัญมากในระบอบประชาธิปไตย พื้นที่สาธารณะดังกล่าวสามารถที่จะช่วยเพิ่มพลังอำนาจของประชาชน และคอยกำกับการกระทำอันไม่โปร่งใสและไม่รับผิดชอบของรัฐและนักการเมืองได้ในระดับหนึ่ง

การปิดกั้นหรือการเซ็นเซอร์พื้นที่สาธารณะบนไซเบอร์สเปซด้วยศีลธรรมจรรยาปลอมๆ และตื่นเงิน หรือการกล่าวหาว่าเป็นภัยต่อความมั่นคงของรัฐ หรือการหมิ่นสถาบันเบื้องสูง ทั้งหลายเหล่านี้ ล้วนถูกนำมาใช้อ้างเป็นเหตุผลในการปิดสื่อและจำกัดพื้นที่สาธารณะของประชาชนมาโดยตลอด... คำถามคือ การกระทำเช่นนี้ตัดสินได้ตามอำเภอใจหรือ?

หากกระทรวง ICT เป็นบริษัทเอกชน และท้องฟ้าไทย/ไซเบอร์สเปซเป็นของส่วนตัว ก็คงทำได้ตามกฎหมายระเบียบของบริษัท แต่นั่นมันไม่ใช่ เพราะสิ่งเหล่านี้เป็นของสังคม ดังนั้นกระทรวงนี้จึงไม่สามารถละเมิดสิทธิโดยธรรมชาติ และกติกาของสังคมไปได้

... โดยเหตุนี้ กระทรวง ICT จึงกำลังเปลี่ยนแปลงไปสู่การเป็นกระทรวงตำรวจ ๆ ไซเบอร์ ที่ไม่มีความเข้าใจและความเคารพต่อสิทธิโดยธรรมชาติของมนุษย์ และที่ร้ายกาจยิ่งไปกว่านั้นก็คือ ตำรวจเหล่านี้ของกระทรวงมีมากขึ้นเรื่อยๆ ตามงบประมาณ คนเหล่านี้ล่ะที่เป็นทีมเซ็นเซอร์ [แทนที่จะนำเงินงบประมาณไปพัฒนาเทคโนโลยี]

น่าสงสัยว่า ทีมงานเหล่านี้(แม้จะมีผู้กำกับ/ผู้อำนวยการ)มีความเข้าใจในคุณค่าของพื้นที่ทางสังคมบนไซเบอร์สเปซมากน้อยเพียงใด คนเหล่านี้รู้หรือไม่ว่า การปรึกษาหารือ การถกเถียงกันด้วยเหตุผลตามระบอบประชาธิปไตย จะช่วยนำพาไปสู่ฉันทามติที่แท้จริง ไม่ใช่ฉันทามติหรือประชามติปลอมๆ ที่ได้มาจากโพลล์สำรวจของสื่อกระแสหลัก(โดยเฉพาะทางโทรทัศน์) และการประชาสัมพันธ์ของรัฐบาล

แน่นอน เราต่างเติบโตและคุ้นเคยกับประเทศประชาธิปไตย แต่แทบไม่เคยมีพื้นที่
สาธารณะมาก่อนเลย ดังนั้นเราจึงไม่รู้จักความใจกว้าง ความอดทน และการรับฟังเสียงที่
แตกต่างกันที่จะแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันในแนวระนาบ. ถ้าหากว่าเราตระหนักในคุณค่า
เหล่านี้ และทำให้มันเกิดขึ้นได้จริงในสังคม ก็จะเป็นหนทางหนึ่งที่ทำให้สังคม
ประชาธิปไตยเกิดขึ้นมาและยั่งยืนได้ แทนที่จะเน้นความมั่นคงของคนมีอำนาจเพียงไม่กี่
คนด้วยการเซ็นเซอร์

และข้อเท็จจริงก็คือว่า เหตุการณ์เหล่านี้เกิดขึ้นมานับตั้งแต่รัฐบาลทักษิณแล้ว
ปัจจุบันยิ่งเลวร้ายลงไปอีก ดังนั้นในการปฏิรูปการเมืองที่จะกระทำกันต่อไป ขอให้ยับ
ยั้งการทวงหนี้เสีย เพราะประชากรไซเบอร์ไม่ต้องการเพิ่มกระทรวงตำรวจที่เกินความจำเป็น
และที่สำคัญมากคือยังไม่มีแนวทางที่ชัดเจนและเด่นชัดของกระทรวงที่ทำให้ผู้คนรู้สึก
คุ้มค่ากับภาษีกับการมีกระทรวงดังกล่าว”

(ปรับปรุงจาก กระดานข่าว"ธนาคารนโยบายประชาชน")

หัวข้อ: ในที่สุดการยึดและใช้อำนาจตุลาการ ประสิทธิผลที่สุด (อ่าน 48 ครั้ง)

เมื่อ: พฤษภาคม 30, 2007, 11:23:10 PM

ผู้เขียน zorgor : บุคคลทั่วไป

“ในบรรดาการยึดอำนาจอริปไตยไว้ การยึดและแต่งตั้งอำนาจตุลาการให้ผล
ในการทำลายระบอบทักษิณได้ดีที่สุด สามารถจัดการอภิปรายไม่ไว้วางใจในศาล และ
ยกมือไม่ไว้วางใจ ได้เสร็จสรรพ (เอาผิดตามรูปแบบอภิปรายไม่ไว้วางใจในสภา ไม่ใช่
รูปแบบศาลยุติธรรม) ซึ่งเมื่อเทียบกับอำนาจนิติบัญญัติแล้ว มีความไม่แน่นอนมากขึ้น
จากการรณรงค์ของกลุ่มอาจารย์ที่จะไม่ยอมรับรัฐธรรมนูญ 2550 และอำนาจบริหาร
ผ่านคตส. ในการเอาผิดตามกระบวนการยุติธรรมปกติซึ่งจนบัดนี้ ยังไม่มีข้อพิสูจน์
ความผิดของทักษิณทางศาล”

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กรณีการปิดกระดานข่าวของมหาวิทยาลัยเที่ยงคืน

กระดานข่าวของมหาวิทยาลัยเที่ยงคืนเกิดขึ้นครั้งแรกในปีพ.ศ. 2543 ถูกปิดลงโดยผู้ให้บริการ เมื่อวันที่ 25 กรกฎาคม 2549 ซึ่งเป็นวันเดียวกันกับการพิพากษาจำคุกคณะกรรมการการเลือกตั้งทั้ง 3 คน โดยการปิดกระดานข่าวครั้งนี้มีสาเหตุมาจากมีข้อความหมิ่นสถาบันพระมหากษัตริย์ การปิดกระดานข่าวครั้งนี้เป็นครั้งที่ 3 นับตั้งแต่เปิดให้บริการ

ในช่วงปีพ.ศ. 2549 มีการชว่ชิงอำนาจนำทางการเมืองอย่างชัดเจน โดยปรากฏออกมาเป็นรูปธรรม เช่น ม็อบสนธิ คาราวานคนจน การปรากฏตัวขึ้นมาของทหารหลายฝ่าย รวมถึงตุลาการทั้ง 3 ศาล การชว่ชิงพื้นที่ทางการเมืองและอำนาจนำได้กระจายทั่วไปทั้งในส่วนของพื้นที่จริงและพื้นที่เสมือนจริงบนไซเบอร์สเปซ รวมทั้งกระดานข่าวสาธารณะตามเว็บไซต์ต่างๆ ด้วย กิจกรรมเหล่านี้เข้มข้นขึ้นตามลำดับทั้งในส่วนของผู้นำและผู้ตามของทุกฝ่าย กระดานข่าวของมหาวิทยาลัยเที่ยงคืนก็ถูกเลือกเป็นสนามรบหนึ่งด้วยเช่นกัน

ก่อนกระดานข่าวจะถูกปิดกระดานข่าวของมหาวิทยาลัยเที่ยงคืนได้กลายเป็นสนามรบหนึ่งของกลุ่ม Royalist และกลุ่ม Anti - Royalist เว็บมาสเตอร์ได้รับ e-mail ของคนๆ เดียวกัน และคนอื่นๆ แจ้งว่ามีข้อความ และการใช้วาจาหมิ่นสถาบันพระมหากษัตริย์ส่งเข้ามายังมหาวิทยาลัยเที่ยงคืนอยู่เสมอ แต่ตำแหน่งของการโพสต์ข้อความเหล่านั้นส่วนใหญ่ซ่อนอยู่ภายในกระทู้ จำนวนมาก กระจายไปทั่ว บางเรื่องอยู่ที่กระทู้ในหน้า 4 กล่าวคือ ผู้ดูแลระบบต้องย้อนกลับไปกว่า 200 กระทู้ ซึ่งผู้ดูแลระบบได้ตามเข้าไปพิจารณาและได้ลบข้อมูลเหล่านั้นบางส่วน ต่อมาทางผู้ให้บริการกระดานข่าวฟรีกล่าวคือ thaimisc.com ซึ่งเป็นเจ้าของพื้นที่ได้มีข้อความเตือนบนกระดานข่าวมาถึงผู้ดูแลระบบกระดานข่าวของเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนว่าให้ตรวจสอบข้อความที่เข้าข่ายหมิ่นพระบรมเดชานุภาพและสถาบันฯ

การให้บริการกระดานข่าวของเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนมีวัตถุประสงค์เพื่อให้พื้นที่ดังกล่าวเป็นพื้นที่สาธารณะที่การแสดงออกอย่างมีเหตุผลทุกชนิดสามารถนำเสนอได้อย่างอิสระ เพราะแน่ใจว่าด้วยบรรทัดฐานนี้จะช่วยกลั่นกรองข้อความขยะลงไปได้

การเปิดกว้างข้างต้นเห็นได้จากการที่กระดานข่าวของเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนได้ทำลายข้อจำกัดและกลไกการตรวจสอบอิเล็กทรอนิกส์ทั้งไปจนเกือบหมดสิ้น นับตั้งแต่ไม่มีการลงทะเบียนสมาชิก ไม่ปิดกั้นคำหยาบ ไม่ต้องระบุ e-mail ไปจนกระทั่งถึงไม่มีการแสดง IP ของผู้โพสต์ข้อความในบางช่วง

ด้วยเงื่อนไขเหล่านี้จึงเป็นช่องทางให้ผู้คงจวยโอกาสนำไปใช้ผิดวัตถุประสงค์ ถือเป็น
การทำลายชุมชนทางวิชาการขนาดใหญ่ที่สั่งสมมาตลอดเวลาหลายปี ด้วยข้อมูลมากกว่า
17,000 กระตุ้ และมีการตอบโต้กันภายในกว่าหนึ่งแสนข้อความ

ทั้งนี้ ผู้ดูแลระบบเตือนผู้ใช้บริการอยู่เสมอว่ากระดานข่าวที่ให้บริการอยู่มีความไม่มั่นคง
สูงจึงควรคัดลอกข้อมูลที่เป็นประโยชน์เก็บสำรองไว้เป็นระยะๆ ซึ่งจากการตระหนักในเรื่อง
เดียวกันนี้ ผู้ดูแลระบบได้มีการถ่ายโอนข้อมูลและความรู้จากกระดานข่าวไปยังโฮมเพจของ
มหาวิทยาลัย เทียงคินเป็นประจำ ดังนั้นการปิดกระดานข่าวจากผู้ให้บริการโดยไม่คาดฝัน จึงไม่
มีผลกระทบต่อสาระสำคัญจากกระดานข่าวที่ชุมชนทางวิชาการแห่งนี้ ได้ร่วมกันสร้างขึ้นมาเป็น
เวลาหลายปี

ผู้ดูแลระบบหันมาทบทวนเรื่องการให้บริการที่ผ่านมา และเรื่องของความไม่มั่นคงที่
ประสบอยู่เสมอ ด้วยเหตุนี้จึงมีการเปลี่ยนย้ายกระดานข่าวไปยัง thaiis.com ซึ่งเป็นผู้ให้เนื้อที่ฟรี
แก่โฮมเพจของมหาวิทยาลัยเทียงคินอยู่ในปัจจุบัน

จากเหตุการณ์ที่ผ่านมา ทำให้การเปิดกระดานข่าวใหม่ของมหาวิทยาลัยเทียงคิน
จำเป็นต้องมีมาตรการบางอย่างเพื่อเพิ่มความมั่นคงแก่ชุมชนทางวิชาการโดยรวม โดยผู้ใช้อาจ
ไม่ได้รับความสะดวกเท่าที่ผ่านมา กล่าวคือ ไม่ให้มีการโต้ตอบกันภายในกระตุ้ ซึ่งเท่าที่ผ่านมา
มีการโต้ตอบกันภายในกระจายอยู่ทั่ว ทำให้ยากแก่การตรวจสอบเมื่อจำนวนกระตุ้เพิ่มขึ้น

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กรณีกระทรวงเทคโนโลยีและสารสนเทศ (ICT) ทำการบล็อกเว็บไซต์มหาวิทยาลัย เที่ยงคืน

เมื่อ วันที่ 29 กันยายน พ.ศ. 2549 เวลาประมาณ 19.00 น. เจ้าหน้าที่ของกระทรวงเทคโนโลยีและสารสนเทศ (ICT) ชื่อ นายสุรัชย์ ไม่ทราบนามสกุล ได้โทรศัพท์ไปยังบริษัท thais.com ซึ่งเป็นบริษัทที่ให้บริการเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ต โดยเฉพาะในส่วนของบริการให้เช่าพื้นที่ และการจัดทำเว็บไซต์ให้กับภาครัฐกิจ บริษัทดังกล่าวได้ให้เนื้อที่ฟรีแก่ทางมหาวิทยาลัยเที่ยงคืน เพื่อเผยแพร่ผลงานทางวิชาการในทุกสาขา อันเป็นส่วนหนึ่งของการบริการสังคมแบบให้เปล่า ซึ่งทางบริษัท thais.com และมหาวิทยาลัยเที่ยงคืน ได้ร่วมมือกันมาโดยตลอดหลายปีที่ผ่านมา นายสุรัชย์จากกระทรวงเทคโนโลยีและสารสนเทศได้โทรศัพท์ไปถึงพนักงานคอมพิวเตอร์ของบริษัท thais.com เพื่อแจ้งว่าให้ระงับการให้บริการเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน แต่เนื่องจากเวลาดังกล่าวเป็นยามวิกาลหลังเลิกงานแล้วจึงไม่อาจดำเนินการใดๆ ได้ตามคำสั่ง นายสุรัชย์จึงได้ให้เบอร์โทรศัพท์ไว้เพื่อให้ผู้บริหารบริษัท thais.com ติดต่อกลับไป แต่ปรากฏว่า เว็บไซต์ประมาณ 30 เว็บไซต์ซึ่งใช้พื้นที่ทั้งหมดที่อยู่ใน IP เดียวกันของบริษัทได้ถูกปิดกันทั้งหมดในคืนนั้น

ต่อมาเมื่อเวลาประมาณ 20.00 น. ของวันเดียวกัน เว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนถูกบล็อกโดยกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โดยไม่มีการแจ้งเตือนล่วงหน้าหรือชี้ถึงความผิดแต่อย่างใด เมื่อผู้ดูแลระบบ (Webmaster) ได้คลิกเข้าไปตรวจตราความเรียบร้อยเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนปรากฏว่า URL ดังกล่าวได้เปลี่ยนแปลงเป็น <http://mict.go.th/ci/block.htm> และหน้าจอแรกซึ่งปกติจะปรากฏเป็นภาพ โคมเพจของมหาวิทยาลัยเที่ยงคืน กลับปรากฏเป็นตัวหนังสือว่า "The page cannot be displayed - The page you are looking for is currently unavailable..." อันเป็นภาพหน้าจอที่มักปรากฏเสมอเมื่อเข้าสู่ระบบ อินเทอร์เน็ต แล้วต้องการเรียกดูข้อมูลตาม URL ต่างๆ แล้ว ไม่พบข้อมูลโดยทั่วไป

ในวันเสาร์ที่ 30 กันยายน พ.ศ. 2549 นายวรรณชัย วงษ์ตะลา ซึ่งเป็นเจ้าของบริษัท thais.com ได้รับการติดต่อทางโทรศัพท์จากลูกค้าประมาณ 30 ราย ที่เขาใช้บริการเว็บไซต์ของบริษัทถึงสาเหตุที่เข้าไปดูเว็บไซต์ข้อมูลทางธุรกิจของตนไม่ได้และให้รีบแก้ไขโดยด่วน เนื่องจากทำให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงต่อธุรกิจของบริษัทที่เขาใช้ พื้นที่เหล่านี้ นายวรรณชัย จึงโทรศัพท์ถึงนายสุรัชย์ ที่กระทรวงไอซีที เพื่อถามถึงสาเหตุที่เว็บไซต์ประมาณ 30 เว็บไซต์ซึ่งใช้พื้นที่ทั้งหมดที่อยู่ใน IP เดียวกันของบริษัท thais.com ถูกปิดกัน นายวรรณชัย ได้รับ คำตอบจากเจ้าหน้าที่ของกระทรวงไอซีทีว่าการกระทำดังกล่าว เป็นวิธีการบล็อกที่ได้ผลและง่ายที่สุด และได้กล่าวต่อว่า หากไม่กันเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนออกไปจากบริการก็จะไม่เปิดบล็อกให้ ดังนั้นเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนจึงจำต้องย้ายไปอยู่ ณ ที่อยู่ใหม่

จากเหตุการณ์นี้ จะเห็นได้อย่างชัดเจนว่า เว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนได้ถูกรบล็อค โดยกระทรวงเทคโนโลยีและสารสนเทศ ซึ่งถือเป็นการละเมิดสิทธิเสรีภาพขั้นพื้นฐานในการแสดงความคิดเห็น การพูด การเขียน การพิมพ์ การโฆษณา และการสื่อความหมายโดยวิธีอื่นๆ อันเป็นการขัดต่อบทบัญญัติแห่งสิทธิเสรีภาพขั้นพื้นฐานของประชาชน และขัดกับหลักปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนดังที่ประเทศไทยได้ลงนามรับรอง

ดังนั้น รศ.สมเกียรติ ตั้งันโม คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ซึ่งเป็นเว็บมาสเตอร์ผู้ดูแลเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน จึงร้องต่อประธานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เพื่อทำการไต่สวนเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิเสรีภาพขั้นพื้นฐานของประชาชนครั้งนี้ของกระทรวงเทคโนโลยีและสารสนเทศ และขอให้ดำเนินการยุติการบล็อคเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนโดยทันที

เมื่อการปิดกั้นเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนเป็นข่าวขึ้นมาแล้ว ทาง คปค. เห็นว่าการปิดกั้นเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน ซึ่งเป็นเว็บไซต์ทางวิชาการ ที่มีผู้ใช้บริการเดือนละ 2 ล้านคลิก อาจก่อให้เกิดความกระทบกระเทือนต่อ คปค. และผู้ใช้บริการ จึงสั่งให้มีการคลายบล็อค ในวันที่ 30 กันยายน 2549 เวลา 15.00 น.

แต่อย่างไรก็ตาม ยังมีผู้ใช้บริการยังไม่สามารถเข้าใช้เว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนได้ตามปกติ เนื่องจากยังมีผู้ให้บริการบางราย (ISP) เช่น TT&T ยังไม่คลายบล็อค จนกระทั่งวันที่ 20 ตุลาคม 2549 ตุลาการเจ้าของสำนวนมีคำสั่งให้เจ้าหน้าที่กระทรวงเทคโนโลยีและสารสนเทศได้ทำหนังสือไปแจ้งผู้ให้บริการ (ISP) ทุกรายในประเทศไทย ให้คลายบล็อค ทั้งหมด โดยให้ดำเนินการให้เสร็จสิ้นทันที และให้กระทรวงเทคโนโลยีและสารสนเทศรายงาน ผล แจ้งมายังศาลปกครองกลาง ให้ทราบในวันที่ 26 ตุลาคม 2549 ส่วนผู้ใช้เว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนในต่างประเทศ สามารถใช้งานได้ตามปกติ ทั้งในเวลาที่มีการบล็อคเว็บไซต์ในประเทศไทย และหลังจากคลายบล็อคแล้ว

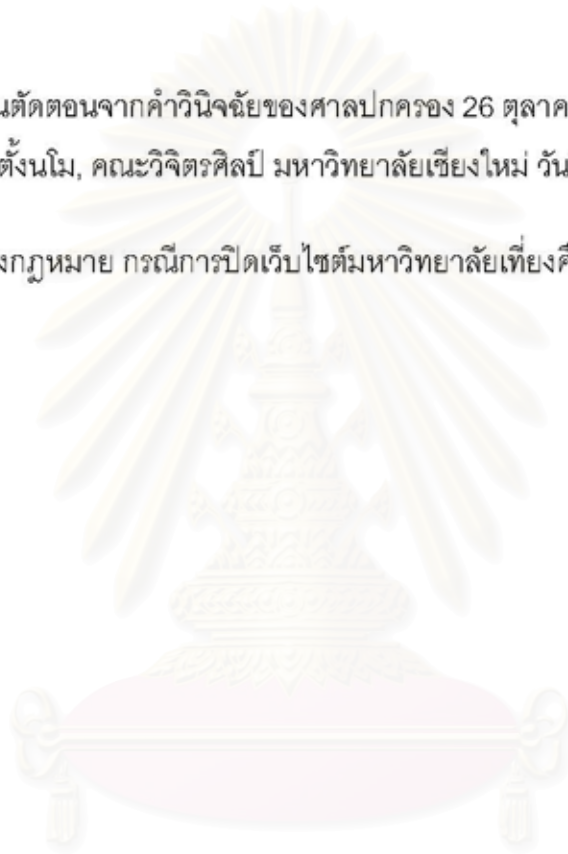
ต่อมา ศาลปกครองได้ยกคำขอความคุ้มครองชั่วคราว อันเนื่องจากตัวแทนกระทรวง ICT สารภาพว่า บล็อคเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนจริง เป็นเวลา 20 ชั่วโมง หลังจากนั้น คณะมนตรีความมั่นคงแห่งชาติ (คมช.) สั่งให้คลายบล็อค ก แต่เหตุที่ยังเข้าเว็บไซต์ไม่ได้ เพราะยังมี ISP บางส่วนไม่ทราบเรื่องการคลายบล็อค ก จึงยังคงบล็อค ก เว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนต่อไป จึงมีคำขอต่อตุลาการศาลปกครองให้มีการบังคับคดี โดยให้กระทรวง ICT ทำหนังสือแจ้งเป็นลายลักษณ์อักษรไปยัง ISP ทั้ง 14 แห่งทั่วประเทศให้คลายบล็อกรายการ

ด้วยเหตุนี้ ศาลปกครองจึงไม่มีเหตุต้องคุ้มครองเว็บไซต์ มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน เนื่องจากไม่มีการบล็อกแล้ว เพียงบังคับให้ปลัดกระทรวงทำหนังสืออย่างเป็นทางการแจ้งให้ ISP ต่างๆ คลายบล็อกภายใน 3 วัน หลังจากวันที่มีการไต่สวน และให้แนบสำเนาส่งไปยังศาลปกครองพร้อมสำเนาถึง มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน

ปัจจุบัน เว็บไซต์ มหาวิทยาลัย เที่ยงคืนได้ย้ายกลับไปอยู่ที่ thaiis.com เช่นเดิม ตามเจตนารมณ์ ที่มหาวิทยาลัย เที่ยงคืนประกาศต่อสังคม ที่จะยืนหยัดพูดเรื่องเสรีภาพ ประชาธิปไตย

(ข้อความบางส่วนตัดตอนจากคำวินิจฉัยของศาลปกครอง 26 ตุลาคม 2549 - ส่งถึง รศ.ดร. สมเกียรติ ตั้งันโม, คณะวิจิตรศิลป์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ วันที่ 9 พฤศจิกายน 2549)

การดำเนินการทางกฎหมาย กรณีการปิดเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนดูรายละเอียดในภาคผนวก

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ความคิดเห็นของนักเคลื่อนไหวทางการเมือง

ผู้วิจัยได้ใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก (In - depth interview) นักเคลื่อนไหวทางการเมือง เพื่อให้ได้ข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับบทบาททางการเมืองของเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนในช่วงวิกฤตการณ์ทางการเมืองปีพ.ศ. 2549 - พ.ศ. 2550 โดยสัมภาษณ์นักเคลื่อนไหวทางการเมืองจำนวน 5 ท่าน ที่เปิดรับสารจากเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน ทั้งผู้ใช้เว็บไซต์เป็นประจำและผู้ใช้เว็บไซต์ที่เป็นผู้สังเกตการณ์เพียงอย่างเดียว ผลการวิจัยมีดังนี้

- **ความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาททางการเมืองของเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน**
หลังการขายหุ้นของบริษัท ชิน คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) ให้แก่บริษัท เหมาสีโก้ โฮลดิ้งส์ จำกัด

นักเคลื่อนไหวทางการเมืองมีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาททางการเมืองของเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนหลังการขายหุ้นของบริษัท ชิน คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) ให้แก่บริษัท เหมาสีโก้ โฮลดิ้งส์ จำกัด ไปในทางเดียวกันว่า ในเวลานั้นบทบาททางการเมืองของเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนคือ ให้ข้อมูลทางวิชาการเกี่ยวกับการทำธุรกรรมซื้อขายหุ้น โดยจะเห็นได้จากเดือนกุมภาพันธ์ 2549 มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนได้เปิดหน้า เว็บเพจ สำหรับรวบรวมความรู้เกี่ยวกับการขายหุ้นชินคอร์ปโดยไม่เสียภาษี เรียกว่า "ถึงความรู้เกี่ยวกับการขายหุ้นชินคอร์ป" ถึงความรู้เกี่ยวกับการขายหุ้นชินคอร์ปมีเนื้อหา เน้นไปที่ประเด็นการ ซื้อขายหุ้นโดยไม่เสียภาษี และประเด็นการยินยอมให้ทุนของรัฐบาลสิงคโปร์เข้ามาครอบครองสัมปทานที่ได้รับจากหน่วยงานของรัฐได้เป็นจำนวนสูงสุดเท่าที่กฎหมายฉบับแก้ไขเพิ่มเติมใหม่จะอนุญาต ซึ่งทั้งสองประเด็นนี้เป็นประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองประโยชน์สาธารณะและประเด็นเกี่ยวกับความมั่นคงของรัฐ การบริหารกิจการโทรคมนาคมซึ่งเป็นสัมปทานที่สำคัญและได้รับการรับรองตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 มาตรา 40 วรรคท้ายว่า "การดำเนินการนั้นจะต้องคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของประชาชนในระดับชาติและระดับท้องถิ่น ทั้งในด้านการศึกษา วัฒนธรรม ความมั่นคงของรัฐ และประโยชน์สาธารณะอื่น ๆ" เป็นที่ตั้ง

สุภิญญา กลางณรงค์ เลขาธิการคณะกรรมการรณรงค์เพื่อการปฏิรูปสื่อ (คปส.) มองว่าบทบาทของเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน คือ เป็นพื้นที่ให้ประชาชนเข้าไปแสดงความคิดเห็น และให้ข้อมูลเกี่ยวกับการขายหุ้น โดยกล่าวถึงประเด็นนี้ว่า

“เว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนพยายามทำบทบาททางวิชาการ ในช่วงที่กระแสการวิจารณ์รัฐบาลทักษิณเกิดขึ้นแรงมาก เป็นหนึ่งในหลายๆ องค์กรในสังคม ที่ออกมาแสดงความเห็นต่อสังคมว่ารัฐบาลทักษิณมีข้อผิดพลาดอย่างไร เป็นพื้นที่ที่ให้คนเข้าไปแสดงความเห็น นำเสนอว่าการขายหุ้นให้กับเทมาเส็กมีข้อผิดพลาดอย่างไร ความเด่นของเว็บไซต์คือ เป็นพื้นที่ของคนที่มีแง่มุมวิพากษ์วิจารณ์อีกที่มาจากแสดงความเห็น เพราะช่วงนั้นเป็นช่วงรอยต่อของการเมืองที่มีจุดพลิกผัน มีข้อเรียกร้องของกลุ่มประชาชนเพื่อประชาธิปไตยเรื่องมาตรา 7 มันคู่ขนานกันไป คือตอนนั้นสังคมรับไม่ได้กับการขายหุ้นให้เทมาเส็ก รับไม่ได้กับการคอร์รัปชั่นเชิงนโยบายของรัฐบาลทักษิณ”

(สุภิญญา กลางณรงค์

, สัมภาษณ์, 21 กุมภาพันธ์ 2550)

ในขณะที่ สุริยะใส กตะศิลา เลขาธิการคณะกรรมการรณรงค์เพื่อประชาธิปไตย (ครป.) มองว่าบทบาทของเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน คือ ให้ข้อมูลเชิงวิเคราะห์ โดยเน้นที่การวิเคราะห์เหตุการณ์ที่กำลังเกิดขึ้น ซึ่งในประเด็นนี้ได้กล่าวถึงดังนี้

“เว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนเป็นเว็บไซต์ที่ให้ข้อมูลเชิงวิเคราะห์ เป้าหมายทางการเมืองให้ข้อมูลด้านวิชาการ ทำให้คนเข้าไปอ่านมากกว่าเว็บไซต์ของสื่อประเภทวิทยุและโทรทัศน์

หากมองในส่วนของผู้ใช้เว็บไซต์จะเห็นได้ว่าเว็บไซต์นี้มีผู้ใช้แบ่งออกเป็น 2 กลุ่มด้วยกัน คือ กลุ่มที่สนับสนุนทักษิณ และกลุ่มที่ต่อต้านทักษิณ ในภาวะที่เกิดการเลือกข้างของทั้งสองฝ่าย และประชาชน

ลักษณะการนำเสนอเนื้อหา คือ เน้นการวิเคราะห์เหตุการณ์เพื่อความชัดเจนทางการเมือง ให้มุมมองแก่ผู้ที่เข้าไปอ่านบทความและเว็บบอร์ด”

(สุริยะใส กตะศิลา,

, สัมภาษณ์, 19 กุมภาพันธ์ 2550)

ส่วน โชติศักดิ์ อ่อนสูง เครือข่าย 19 กันยา ด้านรัฐประหาร มองว่า หลังการขายหุ้นชินคอร์ป เว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนมีบทบาทในการสร้างถึงความรู้เกี่ยวกับการขายหุ้นชินคอร์ปขึ้น ทำให้มีผู้อ่านเข้าเว็บเพื่อเปิดรับข่าวสาร และส่งข่าวสาร แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันในเว็บไซต์โดยกล่าวไว้ว่า

“ช่วงหลังการขายหุ้นชินคอร์ป จะเห็นได้ว่า มีการสร้างถึงความรู้เกี่ยวกับการขายหุ้นชินคอร์ปขึ้น มีคนกลุ่มหนึ่งเข้าไปติดตามข่าว แจ้งข่าวสาร ประชาสัมพันธ์การเคลื่อนไหวการออกแถลงการณ์ต่างๆ

ในส่วนเว็บบอร์ดยังเป็นเว็บบอร์ดรูปแบบเก่าอยู่ ทำให้สามารถโต้ตอบประเด็นต่างๆ
ภายในกระทู้ได้ บรรยายภาคศึกษาค้นคว้าบอร์ดที่ใช้อยู่ตอนนี้”

(โชติศักดิ์ อ่อนสูง, สัมภาษณ์, 3 กันยายน 2550)

- ความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาททางการเมืองของเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน
หลังการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ 2 เมษายน 2549

สุภิญญา กลางณรงค์ เลขาธิการคณะกรรมการรณรงค์เพื่อการปฏิรูปสื่อ (คปส.) มองว่า
ตัวเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนไม่ได้ทำหน้าที่ของมันเหมือนเดิม มีบทบาทที่เปลี่ยนไป กล่าวคือ
ไม่ได้เป็นเวทีแสดงความคิดเห็นที่อิสระ เนื่องจาก เว็บไซต์ถูกจัดระเบียบ ถูกปิดในส่วนของเว็บบอร์ด
ทำให้ความเป็นพื้นที่สาธารณะลดลงเรื่อยๆ ส่วนผู้ใช้เว็บไซต์นั้นได้ย้ายเทไปที่ประเทศไทย โดย
แสดงความคิดเห็นในเรื่องนี้ว่า

“มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนไม่ได้เป็นเพียงเว็บไซต์แต่คณาจารย์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนเคย
สร้างปรากฏการณ์ทางการเมืองมาแล้ว เรื่องในหมวด ไม่ใช่แค่ครั้งนี้ ตั้งแต่การเลือกตั้งปี 2544
(หากจำไม่ผิด) การเลือกตั้งปี 2544 พรรคไทยรักไทยชนะการเลือกตั้งเป็นครั้งแรก กระแสเชียร์ไทย
รักไทยก็สูงมาก กระแสเมื่อประชาธิปไตยก็สูงมาก มหาวิทยาลัยเป็นผู้เสนอความคิดเรื่องในหมวด
ถ้าไม่ชอบใคร ไม่ชอบประชาธิปไตยแต่ก็ไม่ชอบไทยรักไทยก็ให้ในหมวด ตอนนั้นพลังความคิดเรื่อง
ในหมวดไม่ได้โด่งดังอะไรมาก คล้ายๆ เป็นเสียงน้อยๆ แล้วก็ถูกวิพากษ์วิจารณ์ด้วยซ้ำไปว่ามันไม่มี
ประโยชน์ ในหมวดไปก็ไม่มีผลเหมือนบึงปลาประชดแหม

ช่วงการเลือกตั้งครั้งหลังคิดว่ากระแสในหมวดมันแรงของมันเอง พูดได้ว่ากระแส
การต่อต้านรัฐบาลทักษิณมันก็สูงมาก พอมีการเลือกตั้งแล้วประชาธิปไตยบอยคอร์ดคนก็ในหมวด
กันใหญ่ ต้องแยกกันว่าคนที่บงการมหาวิทยาลัยเที่ยงคืนก็มีบทบาททางการเมืองอยู่แล้ว อ.นิธิ
หรือคนอื่น ๆ ก็ออกมาแสดงความคิดเห็น แต่ในตัวเว็บไซต์ไม่ได้ทำหน้าที่ของมันเหมือนเดิม
ไม่ได้เป็นเวทีแสดงความคิดเห็นที่อิสระ ตอนนั้นมันถูกจัดระเบียบแล้ว กล่าวคือถูกปิดในส่วนของเว็บ
บอร์ด ทำให้ผู้ใช้ย้ายเทไปที่ประเทศไทย

เว็บไซต์ประเทศไทยเด่นขึ้นมาช่วงหลังการเลือกตั้ง มีการบอยคอร์ด และมีกระแส
การเรียกร้องมาตรา 7 สูงมาก มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนเป็นพื้นที่ก่อนหน้านั้น แต่พอมันปรับตัวเอง
คนก็จะเริ่มแข็งๆ ประชาไทยจึงเริ่มขึ้นมา ประชาไทยเองก็มีธงในการเป็นสื่ออิสระที่จะ
วิพากษ์วิจารณ์ทุกมุมอยู่แล้ว จึงกลายเป็นพื้นที่ใหม่ ช่วงแรกๆ คนส่วนหนึ่งก็จะย้ายฐานมาอยู่ที่
ประเทศไทย มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนเองก็จะถูกลดบทบาทไป แล้วค่อยๆ กลายเป็นเว็บที่คนไปโพสต์
บทความเชิงวิชาการ

จุดเด่นของมหาวิทยาลัยเที่ยงคืนคือ เป็นเว็บข้อมูลเชิงวิชาการ และเป็นเว็บไซต์ที่คนเข้าไปดูก็ถกเถียงกันอย่างเสรี แต่เมื่อข้อถกเถียงเสรีมันหายหรือตายไปก็เหลือเพียงเว็บเย็นๆ ที่คนจะเข้าไปอ่านข้อมูลเชิงวิชาการ

ตอนนี้ถ้าเราเห็นความเปลี่ยนแปลงของประชาไทยก็คล้ายกับมหาวิทยาลัยเที่ยงคืน ก็คือว่า พอถูกจัดระเบียบหากจะโพสต์ต้องมีไอพี แล้วก็กลายเป็นเว็บการเมืองที่ต้องมาเป็นพันธมิตร คือที่อยากจะวิพากษ์วิจารณ์ตัวเองโดยบริสุทธิ์ใจก็เริ่มเบื่อนายกันไป ก็จะมีสองฝ่าย ถล่มกัน น่าเสียดายที่เว็บไซต์ที่ควรจะเป็นเวทีที่อิสระสาธารณะก็ต้องเซ็นเซอร์ตัวเองประการหนึ่ง ประการที่สองคือใช้เป็นพื้นที่ต่อสู้ทางการเมืองมาก ทำให้สิทธิพลเมืองอิสระที่ต้องการถกเถียงกัน ถูกลดทอนไป

จะเห็นได้ว่าเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนกำลังจะดำเนินไปได้ด้วยดี แต่ถูกจำกัดตัวเองเซ็นเซอร์ตัวเองเพราะถูกโครงสร้างอำนาจทางสังคมกดดัน ทำให้เว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนที่ควรเป็นเวทีในการสร้างการเมืองภาคประชาชน เป็นเวทีสาธารณะที่จะถกเถียงทางความคิดขยายผลทางปัญญาต่อไป ขยายวัฒนธรรมการวิพากษ์วิจารณ์สังคมตั้งแต่นั้นมา ความเป็นพื้นที่สาธารณะลดลงเรื่อยๆ "

(สุปัญญา กลางณรงค์ , สัมภาษณ์, 21 กุมภาพันธ์ 2550)

ส่วนสุริยะใส กตะศิลา เลขาธิการคณะกรรมการรณรงค์เพื่อประชาธิปไตย (ครป.) มองว่า เว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนมีจุดยืนชัดเจนว่าไม่สนับสนุนทั้งทักษิณ และสนธิ ที่เรียกว่าหลักการ "สองไม่เอา" แต่ไม่มีข้อเสนอใหม่ๆ ดังที่กล่าวไว้ว่า

"ช่วงการเลือกตั้งวันที่ 2 เมษายน 2549 เว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนมีลักษณะ "สองไม่เอา" คือไม่เอาทั้ง 2 อย่าง ทั้งทักษิณ และสนธิมีคนกลุ่มหนึ่งที่ออกมาเคลื่อนไหวโดยใช้หลักการ "สองไม่เอา" นี้ การอธิบายบางครั้งเหมือนเป็นการตั้งป้อมกับคนอีกกลุ่มหนึ่ง มีจุดยืนที่ชัดเจน แต่ไม่มีข้อเสนอใหม่ๆ เพียงแค่คัดค้านไม่เอา แต่ไม่เสนอว่าจะเอาอย่างไร"

- ความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาททางการเมืองของเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน หลังการพิพากษาจำคุกคณะกรรมการเลือกตั้ง (กกต.)

สุปัญญา กลางณรงค์ เลขาธิการคณะกรรมการรณรงค์เพื่อการปฏิรูปสื่อ (คปส.) มองว่าการที่เว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนถูกปิดเป็นการทำลายพื้นที่สาธารณะ และการปิดเว็บไซต์ครั้งนี้ใช้การหมิ่นสถาบันพระมหากษัตริย์ซึ่งเป็นเรื่องที่จะเอี้ยดอ่อนมาเป็นข้ออ้างในการจำกัดสิทธิเสรีภาพของมหาวิทยาลัยเที่ยงคืน ดังที่กล่าวไว้ว่า

“การที่มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนเองจะต้องถูกปิดหรือจะต้องถูกจัดการ โดยเสรีภาพทางความคิดก็ควร จะปล่อยให้เป็นอย่างนั้น ถ้าถูกจัดการเราก็จะเสียใจด้วยซ้ำไป เพราะว่าความมีชีวิตชีวมันก็จะหายไป เรื่องที่เราหาอ่านไม่ได้ เราอยากไปโพสต์ที่อื่นไม่ได้ พอโพสต์ในมหาวิทยาลัยเที่ยงคืน มันมีชุมชนที่จะตอบสนองความคิดเรา ตอบสนองความต้องการของเรา การที่เรายอมปล่อยให้เว็บหนึ่งถูกละเมิดเสรีภาพมัน ทำให้เราถูกละเมิดด้วย มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนในตอนนั้นกลายเป็นเวทีที่ถูกทำลายกันเองซึ่งก็เป็นข้อดี แต่ไม่ดีที่เป็นเงื่อนไขดังกล่าวทำให้มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนถูกปิด โดยเฉพาะเรื่องละเอียดอ่อน เช่นการเกี่ยวข้องกับสถาบันพระมหากษัตริย์ การวิพากษ์วิจารณ์เกี่ยวกับมาตรา 7 หรือเรื่องอื่นๆ ทำให้สถาบันอำนาจในสังคม เช่น ตำรวจก็ดี หรือรัฐบาลก็ดีอ่อนไหว และใช้เป็นข้ออ้างในการจำกัดสิทธิเสรีภาพของมหาวิทยาลัยเที่ยงคืน เราคิดว่ามหาวิทยาลัยเที่ยงคืนเป็นพื้นที่สาธารณะที่ดี และทำลายนักคิด

ช่วงนั้นเป็นช่วงก่อนการเกิดรัฐประหาร เกิดกระแสเรียกร้องมาตรา 7 เรียกร้องทหาร เรียกร้องศาล กระแสชาตินิยม กระแสอำนาจนิยมมาแรงมาก คิดว่ายังมีคนกลุ่มหนึ่งที่อึดอัดอยากจะใช้พื้นที่มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนอยู่ แต่ด้วยบอร์ดใหม่ไม่เอื้อที่จะให้ interactive คนที่อยากจะไปใช้พื้นที่ก็มือไปเพราะไม่มีคนตอบสนอง ความมีชีวิตชีวา ก็หายไป คนเข้าไปดูก็น้อยลง คนที่อยากจะทำไปวิจารณ์ไปถกเถียงก็เลยเบื่อกันไป ลดบทบาทลง เนื่องจากถูกคุมกำเนิดทางการเมืองไป”

(สุปัญญา กลางณรงค์ , สัมภาษณ์, 21 กุมภาพันธ์ 2550)

- ความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาททางการเมืองของเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน หลังเกิดการรัฐประหาร

สุปัญญา กลางณรงค์ เลขาธิการคณะกรรมการรณรงค์เพื่อการปฏิรูปสื่อ (คปส.) มองว่า หลังเหตุการณ์รัฐประหารมีผู้เข้าไปใช้เว็บบอร์ดของมหาวิทยาลัยเที่ยงคืนจำนวนมาก แต่ด้วยข้อจำกัดที่ต้องตั้งกระทู้ใหม่ ไม่สามารถโต้ตอบภายในกระทู้เดียวกันได้ ทำให้เว็บบอร์ดไม่คึกคักดังเช่นที่ผ่านมา โดยกล่าวไว้ว่า

“จากที่เว็บเสียศูนย์จากการถูกเซ็นเซอร์ ถูกปิด ถูกกดดัน ถูกวิพากษ์วิจารณ์จากพวกเดียวกันเองบ้างว่าเป็นกระฎุมพี ประกอบกับหลังรัฐประหารยังมีการเหม่อล้นอยู่ ตัวเว็บของเขา มันอยู่ตัว พอมีเหตุการณ์ที่คนก็ยังเข้าไปโพสต์ เพียงแต่ว่ามันไม่สามารถคึกคักเหมือนเดิมได้ แต่ด้วยลักษณะมันไม่เอื้อแล้ว บอร์ดมันไม่เอื้อ หน้าตามันไม่เอื้อ บุคลิกไม่เอื้อ ต่อให้หลัง 19 กันยา คนเข้าไปเยอะขึ้นแต่มันไม่สามารถต่อผลได้

ถ้าจะเชื่อมโยงบทบาทของมหาวิทยาลัยเที่ยงคืนเอง กลายเป็นว่าตนเองเคยเป็นเวทีที่เปิดให้มีการวิพากษ์วิจารณ์กัน พอตัวเองเสียศูนย์ มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนก็เลยกลายเป็นเป้าให้กับคนที่วิพากษ์วิจารณ์รัฐประหารถล่มเหมือนกันว่ามีจุดยืนไม่ชัดเจน ตัวเว็บไม่ได้เชียร์รัฐประหาร แล้วก็ได้ด้านรัฐประหาร จึงกลายเป็นเว็บที่ไม่ใช่พื้นที่ของคนที่ทั้งเชียร์ทั้งด้าน อยากจะเข้าไปโพสต์ในนั้น จึงกลายเป็นช่วง Peek ของประเทศไทย ผู้ใช้ย้ายไปโพสต์ในประเทศไทย เป็นการอพยพในไซเบอร์ที่น่าสนใจมาก สุดท้ายก็กลับไปที่การควบคุมของรัฐ สุดท้ายประเทศไทยเองก็มีข้อจำกัดเดียวกันกับมหาวิทยาลัยเที่ยงคืน"

(สุกัญญา กลางณรงค์ , สัมภาษณ์, 21 กุมภาพันธ์ 2550)

- ความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาททางการเมืองของเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน
หลังออกแถลงการณ์ประกาศจุดยืนไม่รับร่างรัฐธรรมนูญปี 2550

จิรนุช เปรมชัยพร ผู้จัดการเว็บไซต์ประชาไทดอทคอม มองว่า เว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนแสดงจุดยืนชัดเจนว่าไม่เห็นด้วยกับรัฐประหาร ดังที่กล่าวว่า

"การที่เว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนออกแถลงการณ์ประกาศจุดยืนไม่รับร่างรัฐธรรมนูญปี 2550 นั้น นับว่าเป็นจุดยืนที่ชัดเจนที่เว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนแสดงตั้งแต่เกิดรัฐประหารแล้ว ถือว่าเป็นสิทธิที่เว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนจะประกาศได้"

(จิรนุช เปรมชัยพร, สัมภาษณ์, 5 กันยายน 2550)

ส่วน โชติศักดิ์ อ่อนสูง เครือข่าย 19 กันยา ด้านรัฐประหาร มองว่า การที่มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนออกแถลงการณ์ประกาศจุดยืนไม่รับร่างรัฐธรรมนูญปี 2550 นั้น ไม่ส่งผลกระทบต่อสังคมโดยตรง แต่ต้องอาศัยสื่อกลางในการทำให้เกิดผลกระทบต่อสังคมอีกทอดหนึ่ง ดังที่กล่าวว่า

"แถลงการณ์ประกาศจุดยืนไม่รับร่างรัฐธรรมนูญปี 2550 ที่ออกโดยเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนนั้น มีผลต่อปัญญาชน ไม่มีผลด้วยตัวแถลงการณ์เอง แต่ต้องอาศัยแกนนำ หรือนักกิจกรรม ทำให้เกิดผลกระทบต่อสังคมอีกทอดหนึ่ง"

(โชติศักดิ์ อ่อนสูง, สัมภาษณ์, 3 กันยายน 2550)

- ความคิดเห็นเกี่ยวกับบทความในฐานะสื่อภาคประชาชน

จิรนุช เปรมชัยพร ผู้จัดการเว็บไซต์ประชาไทดอทคอม มองว่า เว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนทำหน้าที่ในฐานะสื่อภาคประชาชนได้อย่างชัดเจน เพราะได้เปิดพื้นที่ เปิดโอกาสให้ประชาชนได้ร่วมผลิตสื่อ ดังที่กล่าวว่า

“คิดว่าเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนทำหน้าที่ในฐานะสื่อภาคประชาชนได้อย่างชัดเจน เนื่องจากเปิดโอกาสให้ภาคประชาชนได้ร่วมผลิตสื่อ”

(จิรนุช เปรมชัยพร, สัมภาษณ์, 5 กันยายน 2550)

สุภิญญา กลางณรงค์ เลขาธิการคณะกรรมการรณรงค์เพื่อการปฏิรูปสื่อ (คปส.) มองว่า เว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนเป็นแหล่งรวบรวมความรู้ที่ดี เป็นพื้นที่ๆ เปิดให้ประชาชนได้เข้าไปใช้ประโยชน์ได้อย่างเต็มที่ ดังที่กล่าวว่า

“มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนเป็นเว็บที่เป็นตัวอย่างในการรวบรวมบทความที่เป็นความรู้ ใครคิดอยากหาบทความเชิงวิพากษ์ก็จะมาเปิดดูที่เว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน เรื่องการเมือง รัฐศาสตร์ โพลิตีโมเดิร์น เราอยากให้มีตรงนั้น ในประเทศไทยน้อยมากที่จะสร้างพื้นที่ที่ไม่ต้องเสียเงิน เข้าไปอ่านบทความดีๆ ได้ มหาวิทยาลัยอื่นๆ ควรจะทำแบบนี้ไม่ใช่จะเสนอแค่ข่าวประชาสัมพันธ์ มหาวิทยาลัย บทความของอาจารย์ที่ไม่เสียสตางค์มันเป็นคุณค่าที่เด็กใช้อ่านได้มหาวิทยาลัยอื่นๆ ควรจะทำตรงนั้น ให้มันมีคุณค่าทางวิชาการ”

(สุภิญญา กลางณรงค์ , สัมภาษณ์, 21 กุมภาพันธ์ 2550)

- ความคิดเห็นเกี่ยวกับเว็บบอร์ดในฐานะเวทีสาธารณะ

สุภิญญา กลางณรงค์ เลขาธิการคณะกรรมการรณรงค์เพื่อการปฏิรูปสื่อ (คปส.) มองว่า เว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนเป็นสื่อใหม่ที่เป็นพื้นที่สาธารณะ รวมทั้งเป็นพื้นที่ปลดปล่อยทางการเมือง เห็นด้วยกับการมีข้อจำกัดบางอย่าง แต่ต้องเน้นการมีส่วนร่วมของสังคม และไม่ใช่ว่ารัฐเข้ามาดำเนินการ ดังที่กล่าวว่า

“ทำให้สื่ออินเทอร์เน็ตมีคุณค่าเพิ่มขึ้นในตัวของมันเอง เป็นพื้นที่ปลดปล่อยทางการเมือง หากถูกเซ็นเซอร์กรอบคิดของรัฐมันจะตาย แล้วจะไม่ตอบโจทย์ อินเทอร์เน็ตจะกลายเป็นพื้นที่ๆ คนจะแสวงหาความเพลิดเพลินในเชิงปัจเจก ทำให้ทางการเมืองลดน้อยลงเพราะคนไม่อยากจะยุ่ง เสรีภาพทางการเมืองที่จะช่วยกันคิดเรื่องสังคมมันมือ เราคงต้องทำให้ด้านนี้มันเบ่งบานขึ้น เพื่อไปคานกับปัจเจกที่มันไร้พรหมแดน ไม่เห็นด้วยกับการเซ็นเซอร์อินเทอร์เน็ต ไม่เห็นด้วยว่าจะใช้วิธีการ

เดียวกับวิทยุโทรทัศน์มาจัดการกับอินเทอร์เน็ต แต่เนื่องจากเป็นสื่อใหม่ จึงเห็นด้วยกับการมี
ข้อจำกัดบางอย่างแต่ต้องเน้นการมีส่วนร่วมของสังคม และไม่ใช้รัฐเข้ามาดำเนินการ”

(สุภิญญา กลางณรงค์

, สัมภาษณ์, 21 กุมภาพันธ์ 2550)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษา เรื่อง “บทบาททางการเมืองของเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนในช่วงวิกฤติการณ์ทางการเมืองปีพ.ศ. 2549 – พ.ศ. 2550” เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา และการสัมภาษณ์เชิงลึกเว็บมาสเตอร์เว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน และนักเคลื่อนไหวทางการเมือง นำผลการวิจัยจากการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งหมดมาประกอบกัน เพื่อตอบคำถามวิจัยดังต่อไปนี้

1. เว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนมีบทบาททางการเมืองในช่วงวิกฤติการณ์ทางการเมืองปีพ.ศ. 2549 – พ.ศ. 2550 อย่างไร
2. ปัจจัยใดบ้างที่ส่งผลต่อบทบาททางการเมืองของเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนในช่วงวิกฤติการณ์ทางการเมืองปีพ.ศ. 2549 – พ.ศ. 2550
3. ปัจจัยใดบ้างที่มีผลต่อเนื้อหาที่นำเสนอผ่านเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนในช่วงวิกฤติการณ์ทางการเมืองปีพ.ศ. 2549 – พ.ศ. 2550

สรุปผลการวิจัย

1. บทบาททางการเมืองของเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนในช่วงวิกฤติการณ์ทางการเมืองปีพ.ศ. 2549 – พ.ศ. 2550

จากการวิจัย บทบาททางการเมืองของเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน แสดงออกใน 2 มิติหลักคือ มิติด้านสื่อภาคประชาชน และมิติด้านพื้นที่สาธารณะ ซึ่งจากการวิเคราะห์เนื้อหาที่นำเสนอใน 5 ช่วงเวลาที่คัดเลือกในวิกฤติการณ์ทางการเมืองปีพ.ศ. 2549 – พ.ศ. 2550 สามารถสรุปได้ ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 16 สรุปการนำเสนอเนื้อหาบทความ ทั้ง 5 ช่วงที่ทำการศึกษา

มิติด้านสื่อภาคประชาชน	รวม	ร้อยละ
การวิเคราะห์วิจารณ์แนวโน้มของเหตุการณ์ทางการเมือง	30	53.57
การเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาการเมือง	11	19.64
การพิทักษ์ผลประโยชน์ทางการเมืองและเป็นที่ยัง เป็นปากเป็นเสียงของประชาชน	8	14.29
การกล้าขุดคุ้ยความไม่ดั่งามมาตีแผ่	7	12.50
รวม	56	100

โดยภาพรวมเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนได้แสดงออกถึงมิติด้านสื่อภาคประชาชน
ในด้านของการวิเคราะห์วิจารณ์แนวโน้มของเหตุการณ์ทางการเมือง ได้อย่างเด่นชัดที่สุด
(53.57%) และในด้านการกล้าขุดคุ้ยความไม่ดั่งามมาตีแผ่น้อยที่สุด (12.50%)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 17 สรุปการนำเสนอเนื้อหาเว็บบอร์ด ทั้ง 5 ช่วงที่ทำการศึกษา

มิติด้านพื้นที่สาธารณะ	รวม	ร้อยละ
การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น	632	41.01
การแจ้งให้ทราบ	466	30.24
การประชาสัมพันธ์	139	9.02
การสร้างความคิดเห็นใหม่ในโลกแห่งความเป็นจริง	95	6.17
การถาม – ตอบ และขอข้อมูล	94	6.10
การถกเถียงแบบอภิปราย	70	4.54
การหาข้อสรุป	45	2.92
รวม	1,541	100

ส่วนในบทบาท ของการเป็น พื้นที่สาธารณะ จากการวิเคราะห์เนื้อหาที่นำเสนอ บนเว็บบอร์ดใน 5 ช่วงที่ทำการศึกษา ผู้วิจัยพบว่า มิติด้านพื้นที่สาธารณะที่สะท้อนออกมาสูงสุด คือ การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น (41.01 %) ตามด้วยการแจ้งให้ทราบ (30.24 %) ขณะที่ มิติด้านเกี่ยวกับการหาข้อสรุป (2.92%) และการถกเถียงแบบอภิปราย (4.54%) ยังอยู่ในระดับที่ ต่ำมาก

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2. ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อบทบาททางการเมืองของเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนในช่วงวิกฤติการณ์ทางการเมืองปีพ.ศ. 2549 – พ.ศ. 2550

จากการวิจัยเอกสารและสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง สามารถประมวลผลปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อบทบาททางการเมืองของเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนในช่วงวิกฤติการณ์ทางการเมืองปีพ.ศ. 2549 – พ.ศ. 2550 ได้ดังนี้

2.1 อุดมการณ์ทวนกระแสของผู้จัดทำเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน

จุดเริ่มต้นของเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนเกิดจากความมุ่งหวังของนักวิชาการสายสังคมนิยมที่เห็นว่าสังคมไทยถูกครอบงำด้วยอุดมการณ์ทุนนิยมทั้งในสื่อกระแสหลักและการศึกษากระแสหลัก จึงสร้างมหาวิทยาลัยเที่ยงคืนขึ้นมาเป็นพื้นที่ใหม่และเป็นตัวแทนของอุดมการณ์ทวนกระแส

อุดมการณ์ทวนกระแสของผู้จัดทำเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนปรากฏใน 2 ลักษณะ ได้แก่ 1. ต่อต้านสื่อกระแสหลัก และ 2. ต่อต้านการศึกษาระบบหลัก

การต่อต้านสื่อกระแสหลักนั้นจะเห็นได้จากลักษณะของสื่อกระแสหลัก ซึ่งเป็นสื่อที่มีการกระจุกตัวทั้งในแนวราบและในแนวดิ่ง เป็นการสื่อสารทางเดียว และถูกกำกับโดยกลไกรัฐหรือกลุ่มทุน รวมทั้งสื่อโลกาภิวัตน์ของบริษัทข้ามชาติที่มีโครงสร้างและเนื้อหาครอบงำสังคม และทำให้ประชาชนเป็นเพียงผู้รับสารและผู้ถูกกระทำ (ชัยวัฒน์ สุวิชัย, 2544 : 79)

สื่อกระแสหลักมีลักษณะที่เห็นได้ชัดคือ มักจะมีขนาดใหญ่ มีลักษณะอันเป็นพาณิชย์นิยม ทำกำไรได้ และอยู่ในรูปของบริษัท ทิศทางหรือความเอนเอียงขององค์กรสื่อเหมือนกับแนวคิดของชาวอำนาจใหญ่ๆ ทั้งหลายในสังคม ไม่ว่าจะเป็นรัฐบาล นักวิชาการ และบริษัทเอกชน (พิรงรอง รามสูต ธรรมะนันท์, 2547 : 14)

เว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนเป็นทางเลือกที่ต่างจากสื่อกระแสหลัก ดังจะเห็นได้จากการสื่อสารแบบสองทาง เปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการสื่อสาร เปิดโอกาสให้ผู้รับสารได้เข้ามาเป็นผู้ส่งสารได้มากกว่าจะเป็นผู้รับสารเพียงอย่างเดียว การที่มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนไม่ถูกกำกับโดยกลไกรัฐ หรือกลุ่มทุน เพราะไม่ได้เป็นของทั้งภาครัฐและเอกชน

ส่วนการต่อต้านการศึกษาระบบหลักจะเห็นได้จากการที่ มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนมุ่งกระทำในสิ่งที่แตกต่างไปจากมหาวิทยาลัยกลางวัน โดยลักษณะของมหาวิทยาลัยกลางวันนั้น มีการจำกัดการเข้าถึง ทั้งนี้เป็น เพราะการวางเงื่อนไขของระบบการศึกษา ทำให้คนส่วนใหญ่ของประเทศ ซึ่งไม่ได้รับการศึกษาในระบบโรงเรียนไม่สามารถเข้าถึงมหาวิทยาลัยได้

มหาวิทยาลัยกลางวันเน้นผลิตบัณฑิตเพื่อสนองตลาดแรงงาน กล่าวคือ มุ่งผลิตบัณฑิต ออกไปรับใช้หน่วยงานขนาดใหญ่ของประเทศเป็นหลัก เป็นการผลิตแรงงานสมอง มุ่งไปรับใช้ ราชการ รัฐวิสาหกิจ ธุรกิจเอกชน อุตสาหกรรม ฯลฯ จะเห็นได้ว่า มหาวิทยาลัยกลางวัน มุ่ง ตอบสนองความรู้ให้กับชนชั้นกลางเป็นส่วนใหญ่ แต่ไม่ได้ให้คำตอบแก่คนส่วนใหญ่ ซึ่งเป็นคนจน ที่ควรได้รับประโยชน์จากมหาวิทยาลัยอย่างเต็มที่

จะเห็นได้ว่าทั้งหมดที่มหาวิทยาลัยกลางวันกำลังทำอยู่เป็น การสนับสนุนอุดมการณ์ ทุนนิยม ดังนั้นมหาวิทยาลัยกลางวันจึงนำพาสังคมไทยไปสู่แนวทางของทิศทางการ นั้น โดยไม่ได้ตั้งคำถามอะไรเลยมากกว่า 50 ปี

ดังนั้น มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนจึงมุ่งกระทำในสิ่งที่แตกต่างไปจากมหาวิทยาลัยกลางวัน ดังจะเห็นได้จากลักษณะของเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนที่ต่อต้านการศึกษากระแสหลัก ได้แก่ การเปิดโอกาสให้กับคนทุกระดับชั้น และทุกระดับการศึกษา เพื่อเข้ามาเรียนกับมหาวิทยาลัย เที่ยงคืนได้ ผู้ที่ไม่ได้รับการศึกษาในระบบโรงเรียน ก็สามารถเข้าถึงมหาวิทยาลัย เที่ยงคืนได้ โดยไม่จำกัดคุณวุฒิ และไม่จำกัดเวลา กล่าวคือ สามารถเลือกเรียนในเวลาของตนเองสะดวก โดยเรียนผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต

มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนไม่เน้นผลิตบัณฑิตเพื่อสนองตลาดแรงงาน แต่ มุ่งผลิตคนให้รู้จักกับ ความรู้ เพื่อไปพัฒนาชีวิต สังคม และบุคคลให้มีความสุข อีกทั้ง มุ่ง ตอบสนองความรู้ให้กับ คนส่วนใหญ่ซึ่งเป็นคนจน ไม่จำกัดอยู่เพียงในกลุ่มชนชั้นกลางอย่างการศึกษากระแสหลัก

การเรียนของมหาวิทยาลัยเที่ยงคืนพยายามมุ่งเน้นปัญหาเป็นตัวตั้ง ปัญหาที่เกิดขึ้น ในสังคม ไม่ว่าจะปัญหาในระดับโลก ปัญหาในระดับประเทศ และปัญหาท้องถิ่น ล้วนอยู่ในความสนใจของ มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน เนื่องจาก สิ่งเหล่านี้ทำให้ ผู้เรียน ได้คิดและ แก้ปัญหาที่ เกิดขึ้นจริง และส่งผลกระทบต่อคนในสังคมจริง ในขณะที่มหาวิทยาลัยกลางวัน มุ่งเอาศาสตร์เป็นตัวตั้ง แต่นักศึกษาไม่เคยรับรู้ปัญหาสังคมที่เกิดขึ้นรอบๆ ตัว

จะเห็นได้ว่าทั้งหมดที่มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนกำลังทำอยู่นั้นไม่สนับสนุนอุดมการณ์ทุนนิยม มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนจึงมีเจตจำนงที่จะทำ ในสิ่งที่มหาวิทยาลัยกลางวันได้ละเลยมาโดยตลอด

2.2 ทุนดำเนินงานที่จำกัด และโครงสร้างการบริหารจัดการของมหาวิทยาลัยเที่ยงคืน

มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนมองว่า ทุนในรูปตัวเงินไม่ใช่สิ่งสำคัญที่สุด แต่ทุนที่สำคัญมากกว่า เงินคือ ทุนทางความรู้ ทุนทางสังคม รวมทั้งทรัพยากรอื่นๆ ที่ทุกคนมีต่างกัน เช่น อาจารย์หลายคน มีความสามารถทางศิลปะ บางคนเคยทำสื่อ บางคนมีเครื่องถ่ายภาพเอกสาร บางคนบริจาคกระดาษ ทั้งหมดได้รวมเอาต้นทุนที่ตัวเองมีมาผสมกัน จนทำให้มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนดำเนินงานขึ้นมาได้ และต่อมาจึงได้ก่อตั้งเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน

เว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนไม่ได้แสวงหากำไร ทำให้ต้องควบคุมต้นทุนในการผลิตเนื้อหาให้ต่ำ กล่าวคือ การลงทุนจัดทำแต่ละหน้าเว็บเพจมีต้นทุนในการผลิตสูง หากมีผู้ส่งบทความที่ความยาวไม่ถึง 7 หน้าเข้ามา จะยังไม่นำเสนอบนเว็บไซต์ แต่จะเก็บรวบรวมไว้ แล้วนำขึ้นบนเว็บไซต์เมื่อมีผู้ส่งบทความที่มีเนื้อหาในประเด็นเดียวกันมา โดยจัดทำเป็นบทความ 2 บทความต่อกันในหน้าเว็บเพจเดียวกัน ทำให้ความยืดหยุ่นในการนำเสนอเนื้อหาไม่เท่าสื่อทั่วไป

ส่วนบุคลากรของเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนนั้นมีแกนหลัก ได้แก่ สมเกียรติ ตั้งนโม อาจารย์ประจำคณะวิจิตรศิลป์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ซึ่งเป็นบรรณาธิการ และผู้ดูแลเว็บไซต์ งานหลักของ สมเกียรติ ตั้งนโม คือสอนหนังสือเต็มเวลา การดูแลเว็บไซต์ ถือเป็นงานรอง จำนวนบุคลากรของเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนกลุ่มแรกเป็นอาจารย์มหาวิทยาลัย เช่น มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ซึ่งสอนหนังสือเป็นงานหลัก ส่วนกลุ่มที่สอง ได้แก่ นักเคลื่อนไหวในภาคประชาสังคม บุคลากรของเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนทำงานในลักษณะอาสาทำประโยชน์เพื่อสังคม โดยไม่มีเงินเดือน หรือค่าตอบแทน จึงทำให้เว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนมีบุคลากรจำกัด

ด้านการผลิตเนื้อหานั้น เนื้อหาของเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนมีที่มาจาก 2 ช่องทาง ได้แก่ 1. การเชิญชวนจากเพื่อนนักวิชาการให้ส่งเข้ามา และ 2. มีผู้เขียนส่งมาเอง ลักษณะของผู้เขียนมาจากหลายๆ ส่วน เช่น จากนักศึกษาปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก รวมทั้งนักวิชาการที่เป็นที่รู้จักในสังคม หรือยังไม่เป็นที่รู้จัก จากมหาวิทยาลัยต่างๆ เช่น มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ มหาวิทยาลัยมหิดล จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ นอกจากนี้มีบทความถอดเทป ซึ่งมักจะเป็นกิจกรรมส่วนใหญ่ของมหาวิทยาลัยเที่ยงคืน ที่ไปกระทำในที่ประชุมต่างๆ แล้วบันทึกเทป เพื่อที่จะทำให้ความรู้ที่พูดคุยกันอยู่ในห้องประชุมกระจายไปสู่สังคมที่ใช้ภาษาไทย

การที่บุคลากรของเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนส่วนมากเป็นอาจารย์มหาวิทยาลัย ทำให้เกิดชุมชนทางวิชาการ ส่งผลให้เนื้อหาของเว็บไซต์เน้นไปที่บทความวิชาการ โดยบทความวิชาการเหล่านี้ผู้ดูแลเว็บไซต์ได้รับมาจากผู้ผลิตเนื้อหา ซึ่งเห็นว่าผลงานทางวิชาการชิ้นนั้นๆ จะเป็นประโยชน์ต่อบุคคลทั่วไป จึงนำมาเผยแพร่ในเว็บไซต์ ให้บุคคลทั่วไปสามารถนำไปใช้ประโยชน์ โดยไม่ต้องมีค่าตอบแทนใดๆ เพียงแต่ทำการอ้างอิงชื่อผู้เขียนบทความตามสมควร เพื่อเป็นการให้เกียรติผู้เขียนเท่านั้น ด้วยเหตุนี้ การผลิตเนื้อหาจึงไม่มีต้นทุนทางการเงินที่ชัดเจน

การที่ผู้ผลิตเนื้อหาส่งเนื้อหาเข้ามาด้วยความสมัครใจ และความสะดวก โดยไม่มีค่าตอบแทน ส่งผลให้เนื้อหาในเว็บไซต์ไม่สามารถปรับปรุงให้ทันสมัยได้ทุกวัน ทำได้เป็นระยะเท่านั้น ผู้ดูแลเว็บไซต์ไม่สามารถกำหนดประเด็นและความสดใหม่ของเนื้อหาได้

2.3 เทคโนโลยีที่เอื้อต่อการสื่อสารที่เป็นประชาธิปไตย

การสื่อสารผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์นั้นมีลักษณะเด่นในเรื่องการปฏิสัมพันธ์ คือเป็นการสื่อสารแบบโต้ตอบกันได้ เพราะเทคโนโลยีทำให้การหลั่งไหลของข่าวสารเป็นไปในลักษณะทวิศัณฐาน ทำให้ผู้รับสารสามารถไปมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นต่อเหตุการณ์นั้นได้ หรือทำให้ผู้รับสารสามารถส่งข้อความหรือความคิดเห็นต่างๆ กลับมายังผู้ส่งสารได้ทันทีทันใด (Hiltz, 1978 อ้างถึงใน ศุจิกา ดวงมณี, 2539)

การใช้สื่ออินเทอร์เน็ตทำให้ผู้รับสารทุกกลุ่มสามารถเข้าถึงได้ในทุกสถานที่ ทุกเวลา อีกทั้งยังเป็นสื่อที่บุคคลใดก็สามารถเป็นได้ทั้งผู้รับสารและผู้ส่งสาร การสร้าง ถ่ายทอด ส่งต่อ และ แพร่กระจายข้อมูลข่าวสารสามารถกระทำได้อย่างรวดเร็ว เป็นการเปิดโอกาสให้เกิดพื้นที่สาธารณะที่ทุกภาคส่วนในสังคมสามารถเข้ามาใช้พื้นที่ได้อย่างอิสระ สามารถเข้ามามีส่วนร่วมได้ง่าย ลักษณะดังกล่าวเหล่านี้สื่อวิทยุและโทรทัศน์ไม่สามารถทำได้ มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนจึงนำเสนอในรูปแบบของเว็บไซต์

นอกจากนี้การใช้สื่ออินเทอร์เน็ตยังมีความเป็นนิรนาม ทำให้ผู้ใช้มีความรู้สึกอิสระ และมีเสรีภาพในการแสดงออกได้มากกว่า เนื่องจากไม่ต้องเปิดเผยตัวตน หรือตำแหน่งหน้าที่การงาน แต่อย่างใด ประชาชนสามารถสื่อสารกันเองได้ เปิดโอกาสให้แก่การรวบรวมความคิดเห็นของกลุ่ม การเคลื่อนไหว การแสวงหาแนวร่วม เปลี่ยนบทบาทของพลเมืองที่จากเดิมเป็นเพียงผู้รับสารแต่เพียงอย่างเดียวมาเป็นผู้กระทำ กล่าวคือ มาเป็นผู้ส่งสาร หรือแสดงความคิดเห็นสร้างแรงกดดันให้กับภาครัฐ ในประเด็นที่พลเมืองไม่เห็นด้วยได้ เรียกได้ว่าเป็นการคิดอาวุธด้านข้อมูลให้กับประชาชน

เว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนพยายามจะนำเสนอความรู้ทุกสาขาเหมือนกับมหาวิทยาลัยกลางวัน แต่มีความแตกต่างกันที่มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนนำเสนอผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต

เนื่องจากเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนเป็นฟรีเว็บไซต์ กล่าวคือ เป็นพื้นที่ที่ทุกคนมีเสรีภาพนำข้อมูลไปใช้อะไรก็ได้ การมีลิขสิทธิ์ 'สามารถยืนยันได้ว่าเป็นเว็บไซต์ที่เปิดกว้าง และให้ผู้อ่านสามารถนำไปต่อยอดได้ เพราะลิขสิทธิ์เกิดขึ้นครั้งแรกในวงการไซเบอร์สเปซของคนที่อยู่ในโลกดิจิทัล ลิขสิทธิ์ของบทความทางวิชาการจึงมีจุดมุ่งหมายให้ผู้อ่านทำประโยชน์ได้ต่อไป จะสั้นาก็ได้ แต่ไม่ให้แก้ไขบทความ และใส่อ้างอิงตามความเหมาะสม (สมเกียรติ ตั้งนโม, สัมภาษณ์, 10 มกราคม 2550)

¹ ลิขสิทธิ์ หมายถึง ลิขสิทธิ์ประเภทหนึ่ง อยู่หน้าเว็บตรง midnight engine คือ ลิขสิทธิ์ชนิดหนึ่งซึ่งเปิดโอกาสให้สำเนาผลงานไปได้อย่างอิสระ มีหลายระดับ บางระดับนำไปใช้ได้ทั้งหมด และแก้ไขได้

ส่วนรูปแบบของเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนการนำเสนอเนื้อหาเน้นไปที่ข้อความ มีการนำบทความขนาดยาวมาใส่ไว้จำนวนมาก ประกอบกับบทความเหล่านี้เป็นบทความวิชาการ ทำให้ผู้ใช้เว็บไซต์จำกัดอยู่ในกลุ่มนักวิชาการ อาจารย์ นักศึกษา ส่วนบุคคลทั่วไปจะเข้ามาใช้ประโยชน์จากเว็บไซต์จำนวนน้อย ทำให้สาระความรู้ที่เผยแพร่ในเว็บไซต์ไม่สามารถเข้าถึงผู้อ่าน ได้ดีเท่าที่ควร

การที่พื้นหลังของเว็บไซต์ใช้สีเทาและดำเป็นหลักทำให้ ทำให้ไม่น่าอ่าน และไม่ดึงดูด ความสนใจจากคนทั่วไป รูปภาพและกราฟฟิคต่างๆ ที่ใช้ในหน้าเว็บไซต์บางครั้งไม่สัมพันธ์กันกับ เนื้อหา ทำให้ประเด็นต่างๆ ที่นำเสนอลดความน่าสนใจลงไป

3. ปัจจัยที่ส่งผลต่อเนื้อหาที่นำเสนอผ่านเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนในช่วงวิกฤติการณ์ทางการเมืองปีพ.ศ. 2549 – พ.ศ. 2550

3.1 จุดยืนทางการเมืองของบุคลากรของเว็บไซต์

เหตุการณ์การขับไล่พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร ให้ลาออกจากตำแหน่งนายกรัฐมนตรีขยายตัวออกไปในวงกว้างหลังจากการขายนหุ้นเป็นต้นมา เนื่องจากประชาชนเกิดวิกฤติศรัทธาในตัวนายกรัฐมนตรี โดยแกนนำในการขับไล่พ.ต.ท.ทักษิณ สามารถแบ่งออกเป็น 3 กลุ่มด้วยกัน ได้แก่ สนิธิ ลิ้มทองกุล นักวิชาการ และภาคประชาสังคม

การที่มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนมีบุคลากรเป็นนักวิชาการ และนักเคลื่อนไหวภาคประชาสังคม ซึ่งเป็นกลุ่มเดียวกันกับแกนนำในการขับไล่พ.ต.ท.ทักษิณ เว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนจึงเป็นพื้นที่ที่ใช้ในการขับไล่พ.ต.ท.ทักษิณอย่างเข้มข้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งสมัยรัฐบาลทักษิณนั้น สื่อกระแสหลัก เช่น วิทยุ โทรทัศน์ และหนังสือพิมพ์ ถูกปิดกั้น อินเทอร์เน็ตจึงทวีความสำคัญขึ้นรวมทั้งเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนจึงเป็นพื้นที่ที่มีความสำคัญมากเป็นพิเศษ

นอกจากนี้การที่บุคลากรของเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนซึ่งเป็นกลุ่มนักวิชาการและกลุ่มนักเคลื่อนไหวในภาคประชาสังคม ส่งผลให้เนื้อหาที่นำเสนอเป็นบทความวิชาการ และเป็นไปในทางวิเคราะห์วิจารณ์แนวโน้มของเหตุการณ์ทางการเมือง เช่น บทวิเคราะห์ และข้อสังเกต การถกเถียง โดยมีการนำเสนอความคิดเห็นที่เป็นระบบ ยกตัวอย่างเช่น สาเหตุการรัฐประหาร 19 กันยายน 2549 เราถกเถียงกันเรื่องอะไร และถึงความรู้เกี่ยวกับการขายนหุ้นชินคอร์ป เป็นต้น

3.2 การกำกับดูแลเนื้อหาสื่ออินเทอร์เน็ต

การกำกับดูแลเนื้อหาสื่ออินเทอร์เน็ตเกิดขึ้นตั้งแต่สมัยรัฐบาลพ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร แต่หลังเกิดรัฐประหารเมื่อวันที่ 19 กันยายน พ.ศ. 2549 โดยคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข (คปค.) เป็นต้นมา สื่ออินเทอร์เน็ตถูกกำกับดูแลเนื้อหาเป็นพิเศษ เพราะเป็นช่องทางเดียวที่กลุ่มอำนาจเก่าเข้าถึงได้

เว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนได้รับผลกระทบโดยตรงจากการรัฐประหาร โดยเห็นได้จากกรณีที่เว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนถูกบล็อกโดย กระทรวงเทคโนโลยีและสารสนเทศ เมื่อวันที่ 29 กันยายน พ.ศ. 2549 โดยไม่มีการแจ้งเตือนล่วงหน้าหรือชี้ถึงความผิดแต่อย่างใด เนื่องจากมีความเห็นไม่ตรงกับฝ่ายรัฐประหาร และการแสดงจุดยืนเรื่องการไม่รับร่างรัฐธรรมนูญฉบับปี 2550 ที่มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนได้แถลงข่าว และประกาศฉีก่างรัฐธรรมนูญการปกครองของคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข (คปค.) ที่นำโดยนิธิ เอียวศรีวงศ์ เมื่อวันที่ 28 กันยายน พ.ศ. 2549 ซึ่งถือว่าเป็นการกระทำเชิงสัญลักษณ์ที่รุนแรงมาก ทั้งคปค.หรือหน่วยงานรัฐยังไม่สามารถดำเนินการทางกฎหมายใดๆ กับเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนได้ เนื่องจากยังคงเป็นร่างกฎหมายที่ยังมิได้นำขึ้นทูลเกล้าฯ และทรงลงพระปรมาภิไธยเพื่อประกาศใช้

ผลกระทบโดยตรงที่เกิดจากการรัฐประหารส่งผลให้เนื้อหาในเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนเป็นไปในทางต่อต้านรัฐประหาร ดังจะเห็นได้จากบทความ เช่น บทความเรื่อง "มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนแต่งตั้งรัฐธรรมนูญชั่วคราว คปค. ลั่นประชาชนต้องกำหนดรัฐธรรมนูญเอง" โดย กองบรรณาธิการมหาวิทยาลัยเที่ยงคืน เป็นต้น

การ รัฐประหาร ทำให้รัฐธรรมนูญฉบับปี 2540 สิ้นสุดลงไปด้วย ดังนั้น จึงมีการร่างรัฐธรรมนูญฉบับปี 2550 ขึ้น ซึ่งนักวิชาการมหาวิทยาลัยเที่ยงคืนได้ออกแถลงการณ์ประกาศจุดยืนไม่รับร่างรัฐธรรมนูญปี 2550 โดยระบุว่ารัฐธรรมนูญฉบับใหม่เกิดภายใต้อำนาจเผด็จการที่ไม่ไฉ่วางใจประชาชน มีการบริษัทธิการเลือกตั้งองค์การทางการเมืองจากประชาชน พร้อมกับทำให้ระบอบการแต่งตั้งองค์การอิสระทั้งหลายไม่ยึดโยงพลังสังคม แต่ไปผูกติดระบบราชการ อีกทั้งการร่างรัฐธรรมนูญดังกล่าวเป็นการร่างด้วยความกลัว

รวมทั้งได้เรียกร้องให้ คมช. และรัฐบาลเอารัฐธรรมนูญปีพ.ศ. 2540 กลับมาใช้ใหม่ และเสนอให้มีการแก้ไขเพิ่มเติม ออกเป็นบทเฉพาะกาลเพียง 2 ประเด็นคือ 1. ต้องจัดให้มีการเลือกตั้งหลังประกาศใช้รัฐธรรมนูญภายใน 60 วัน 2. รัฐสภาที่มาจากการเลือกตั้งต้องจัดให้มีการแก้ไขรัฐธรรมนูญโดยอาศัยกระบวนการที่นักการเมืองไม่มีอำนาจเข้ามากำกับแก้ไข แต่ให้มีการเลือกตั้งสรร. ชุดใหม่มาทำหน้าที่แก้ไขรัฐธรรมนูญปี พ.ศ. 2540 ที่เห็นว่าเป็นจุดอ่อน

นักวิชาการมหาวิทยาลัยเที่ยงคืนมีความเห็นเพิ่มเติมว่า รัฐธรรมนูญพ.ศ. 2540 อันเป็นรัฐธรรมนูญที่สังคมไทยมีส่วนร่วมในการสร้างขึ้นมากกว่ารัฐธรรมนูญทุกฉบับที่ผ่านมา โดยอาศัยกระบวนการร่างที่มุ่งจะฟังเสียงประชาชนมาแต่แรก จึงจัดให้มีการเลือกตั้ง สสร. ขึ้น อีกทั้งมีการเคลื่อนไหวในภาคประชาชนอย่างแข็งขัน เพื่อผลักดันข้อเสนอของตนเข้าไปในรัฐธรรมนูญ "รัฐธรรมนูญฉบับประชาชน" จึงมีความพยายามจะเสนอการปฏิรูปการเมืองในเชิงสถาบันไว้หลายประการและได้มีโอกาสใช้งานจริงเกือบ 10 ปี ทำให้สังคมเห็นทั้งจุดอ่อนและจุดแข็งของรัฐธรรมนูญ ก่อนหน้าการรัฐประหารในวันที่ 19 กันยายน พ.ศ. 2549 สังคมไทยเห็นพ้องต้องกันว่าจำเป็นต้องแก้ไขข้ออ่อนของรัฐธรรมนูญ โดยอาศัยกระบวนการที่ถูกต้องตามกฎหมาย และเป็นไปตามหลักการของระบอบประชาธิปไตยที่อำนาจเป็นของประชาชน

กล่าวได้ว่าการกำกับดูแลเนื้อหาสื่ออินเทอร์เน็ต แสดงให้เห็นถึงการถูกลิดรอนเสรีภาพในการแสดงออก ไม่มีความเป็นประชาธิปไตย ทำให้เว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนเป็นพื้นที่ในการต่อต้านรัฐประหาร จึงส่งผลกระทบต่อเนื้อหาที่นำเสนอผ่านเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน โดยเนื้อหาที่นำเสนอเป็นไปในทางต่อต้านรัฐประหารมากยิ่งขึ้น

อภิปรายผลการวิจัย

จากแนวคิดเรื่องสื่อภาคประชาชนที่มีลักษณะสำคัญคือ วัตถุประสงค์ในการก่อตั้งไม่ใช่เพื่อเป็นช่องทางแสวงหาผลกำไรสูงสุด แต่เพื่อผลประโยชน์สูงสุดของประชาชน หรือชุมชนที่เกี่ยวข้อง มีความเป็นอิสระปราศจากการควบคุมจากภาครัฐและเอกชนทั้งทางด้านการดำเนินงานและทิศทางการนำเสนอเนื้อหา ประชาชนสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการผลิตเนื้อหาโดยตรง นับว่าเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนมีลักษณะของความเป็นสื่อภาคประชาชน หากแต่เมื่อพิจารณาจากผู้ใช้พบว่า ผู้ใช้เว็บไซต์ยังจำกัดอยู่ในวงของนักวิชาการเป็นหลัก รองลงมาเป็นกลุ่มนักศึกษา ส่วนประชาชนทั่วไปยังถือว่าเข้ามามีส่วนร่วมในการผลิตเนื้อหาจำนวนน้อย เนื่องจากมีข้อจำกัดต่างๆ เช่น ถูกจำกัดอยู่เฉพาะกลุ่มคนที่มีฐานะ และมีความรู้เพียงพอที่จะใช้คอมพิวเตอร์ได้

ส่วนแนวคิดเรื่องพื้นที่สาธารณะ มีลักษณะสำคัญคือ ผู้ที่สามารถเข้าร่วมในพื้นที่สาธารณะส่วนใหญ่เป็นกลุ่มของชนชั้นกลาง ขุนนาง และปัญญาชน ที่โดยมากมักเป็นเพศชาย มีการพบปะกันตามร้านอาหาร และโรงเหล้า โดยมีหนังสือพิมพ์เป็นสื่อกลางในการหยิบยกประเด็นต่างๆ ขึ้นมาได้เถียงกัน แต่เมื่อมีสื่อมวลชนชนิดใหม่เข้ามา เช่น วิทยุ

โทรทัศน์ ทำให้พื้นที่สาธารณะถูกลดบทบาทลง เนื่องจากสื่อวิทยุและโทรทัศน์เป็นการสื่อสารทางเดียวเปิดโอกาสให้ผู้ใช้เข้าไปแสดงความคิดเห็นได้น้อยมาก แต่สื่อใหม่อย่างอินเทอร์เน็ตทำให้เกิดการสื่อสารแบบสองทาง ทำให้พื้นที่สาธารณะกลับมีชีวิตชีวาขึ้นอีกครั้งหนึ่ง เนื่องจากมีลักษณะที่เอื้อต่อการแสดงความคิดเห็น เหมาะแก่การโต้เถียงอภิปราย กล่าวได้ว่ากระดานข่าวเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนมีลักษณะเป็นพื้นที่สาธารณะ ผู้ใช้เว็บไซต์ได้เข้ามาแสดงความคิดเห็นในประเด็นเกี่ยวกับการเมืองมากที่สุด เนื่องจากการสื่อสารผ่านเว็บบอร์ดสามารถมีปฏิสัมพันธ์กับผู้สนใจในเรื่องเดียวกันได้

แต่อย่างไรก็ตาม การแสดงความคิดเห็นบนพื้นที่กระดานข่าวที่มองว่าเป็นพื้นที่สาธารณะยังถูกจำกัดโดยการเข้าถึง และยังมีข้อจำกัดในเรื่องวัฒนธรรมการแสดงความคิดเห็นบนกระดานข่าวของสังคมไทย ที่บางครั้งไม่สามารถนำความคิดเห็นเหล่านั้นมาใช้ประโยชน์ได้ เพราะเป็นการถกเถียงกันโดยขาดเหตุผลรองรับ แต่ใช้อารมณ์ในการเอาชนะกันตามความคิดความเชื่อของตนเป็นใหญ่ และการที่สามารถเข้ามาแสดงความคิดเห็นได้โดยไม่ต้องเปิดเผยตนเองนั้น พบว่ามีทั้งข้อดีและข้อเสียร่วมกัน

ในเรื่องนี้หนังสือ Handbook of new media : social shaping and consequences of ICTs กล่าวถึงข้อจำกัดของสื่ออินเทอร์เน็ตไว้ว่า "ใช้อินเทอร์เน็ตต้องใช้วิจารณญาณในตรวจสอบข้อมูล เพราะมีความเป็นไปได้ที่จะได้มาซึ่งข้อมูลที่ไม่ถูกต้องหรือผิดพลาดภายใต้การใช้ชื่อปลอม" ส่วนนักเขียนของ Markel Foundation (1997) วิจารณ์ไว้ว่า "ในทางเลวร้ายที่สุด อินเทอร์เน็ตให้กำเนิดเว็บที่มีข้อมูลหลอกลวง ในทางที่ดีที่สุดมันเสนอข้อมูลที่ไร้บริบท " แสดงให้เห็นว่าความคิดเห็นที่ได้มานั้นไม่สามารถสะท้อนได้ว่าเป็นความคิดของภาคประชาชนหรือเป็นประชาธิปไตย เพราะส่วนใหญ่ โดยเกือบทั้งหมดนั้นเป็นความคิดเห็นของชนชั้นปัญญาชนที่มีอำนาจในการเข้าถึงสื่อใหม่อย่างอินเทอร์เน็ตเท่านั้น (อ้างถึงใน รัตนาวลี เกียรตินิยมศักดิ์, 2542 : 143 - 144)

บุคลากรของเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนเป็นเพียงกลุ่มเดียว จึงเป็นอุดมการณ์ทวนกระแสของชนชั้นปัญญาชนกลุ่มหนึ่ง ซึ่งอาจไม่เป็นตัวแทนของประชาธิปไตย พื้นที่สาธารณะในเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนนี้ยังไม่สามารถที่จะก่อให้เกิดบรรยากาศของการแสดงความคิดเห็นจนเกิดเป็นข้อสรุป หรือข้อเสนอแนะที่ทำให้เกิดพลังในการต่อสู้ หรือเรียกร้องเพื่อให้เกิดประโยชน์แก่กลุ่มได้เท่าที่ควร เป็นเพียงการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เท่านั้น สิ่งเหล่านี้สอดคล้องกับสิ่งที่ค้นพบโดยรัตนาวลี เกียรตินิยมศักดิ์ (2542) ที่ว่า ลักษณะของมณฑลสาธารณะของการสื่อสารผ่านทางคอมพิวเตอร์มีเพียงการแสดงความคิดเห็นของแต่ละบุคคลเท่านั้น โดยที่ไม่ก่อให้เกิดข้อสรุปเหมือนในมณฑลสาธารณะเดิม ซึ่งตราบไต่ที่ผู้ใช้ยังไม่

สามารถแสดงตัวตนได้ ก็เหมือนกับผู้ใช้กำลังอยู่ในสังคมเสมือนในโลกของคอมพิวเตอร์ที่คุ้นชาน และขาดความเกี่ยวเนื่องกับสังคมจริง

แต่อย่างไรก็ตาม เมื่อเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนมีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบ กระดานข่าวใหม่ ทำให้ผู้ใช้ไม่สามารถโต้ตอบภายในกระทู้เดียวกันได้ ต้องตั้งกระทู้ใหม่ทุกครั้งที่ แสดงความคิดเห็นทำให้เว็บบอร์ดของเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนลดบทบาทลงไป การเป็นสื่อใหม่มีปัจจัยที่ทำให้อ่อนแรงแมกกว่าที่ควรจะเป็นคือ ตัวประชาชนเอง เรียกได้ว่าเป็นอุปสรรคที่สำคัญที่สุดในสังคมไทย ซึ่งมักพร้อมจะยอมรับแนวคิดต่างๆ ด้วยดี ไม่พร้อมที่จะวิพากษ์วิจารณ์ หรือโต้แย้งแต่อย่างใด เหตุการณ์ดังกล่าวไม่อาจแยกขาดจากโลก ในไซเบอร์สเปซ ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตยังคงเป็นบุคคลที่ไม่พร้อมต่อการเปิดรับเช่นเดิม กลุ่มคนที่มีความสนใจและศรัทธาในการมีส่วนร่วมยังคงเป็นเพียงกลุ่มบุคคลที่มีความสนใจ เฉพาะด้านการเข้ามาใช้อินเทอร์เน็ตของคนหลายกลุ่มเป็นเพียงการแสวงหาความบันเทิงที่ง่ายและราคาถูก เพียงเท่านั้น

รูปแบบของเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนเน้นไปที่ข้อความเป็นหลัก ประกอบกับเนื้อหา ส่วนมากเป็นบทความทางวิชาการซึ่งเข้าใจยาก ทำให้ผู้ใช้เว็บไซต์จำกัดอยู่ในกลุ่มนักวิชาการ อาจารย์ นักศึกษา ส่วนบุคคลทั่วไปจะเข้ามาใช้ประโยชน์จากเว็บไซต์จำนวนน้อย ทำให้สาระ ความรู้ที่เผยแพร่ในเว็บไซต์ไม่สามารถเข้าถึงผู้อ่านได้ดีเท่าที่ควร ในส่วนของเนื้อหาอาจจะนำ มัลติมีเดียมาใช้ทำให้เว็บไซต์น่าสนใจมากขึ้น

ส่วนพื้นหลังของเว็บไซต์ใช้สีเทาและดำเป็นหลัก ทำให้ไม่น่าอ่าน และไม่ดึงดูดความสนใจ จากคนทั่วไป รูปภาพและกราฟฟิคต่างๆ ที่ใช้ในหน้าเว็บไซต์บางครั้งไม่สัมพันธ์กันกับเนื้อหา ทำให้ ประเด็นต่างๆ ที่นำเสนอลดความน่าสนใจลงไป หากปรับเปลี่ยนรูปแบบเว็บไซต์และพื้นหลัง อาจจะทำให้เว็บไซต์น่าสนใจมากขึ้น และเข้าถึงกลุ่มบุคคลทั่วไปได้มากยิ่งขึ้น

นอกจากนี้รูปแบบเว็บไซต์ควรจะมีส่วนที่อำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ใช้ โดยการมี Print Version เพื่อให้ผู้ใช้เว็บไซต์สามารถพิมพ์ข้อความที่ต้องการออกมาใช้ได้ โดยไม่ต้องมีรูปภาพ ประกอบ

ส่วนแนวโน้มในอนาคตด้านการดำเนินงานของเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนนั้น จากการสัมภาษณ์ผู้ดูแลเว็บไซต์ หรือเว็บมาสเตอร์ พบว่า มีความต้องการที่จะดำเนินงาน ในลักษณะของการเดินคู่ขนานไปกับสื่อมวลชนกระแสหลัก ในการอุดช่องว่างของสื่อกระแสหลัก โดยนำเสนอสิ่งที่ประชาชนควรรับรู้ควบคู่ไปด้วย เพื่อสร้างความหลากหลายทางข้อมูลข่าวสารให้กับ ประชาชน โดยเข้าใจในศักยภาพที่ตนเองมีอยู่ ว่าถึงอย่างไรสื่อมวลชนกระแสหลักก็ยังเข้าถึง สื่อมวลชนได้มากกว่า

นอกจากนี้ สิ่งที่พบเพิ่มเติมจากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยพบว่า ในส่วนของเว็บไซต์ มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน อาจมองได้ว่าเป็นแนวทางใหม่ในการพัฒนาสังคม จากเดิมที่องค์กรพัฒนาเอกชนมุ่งสร้างความเคลื่อนไหวในกลุ่มผู้ด้อยโอกาสในสังคม เช่น การเดินขบวนประท้วง การปิดถนน ดังเช่นที่ผ่านมา มีการปรับเปลี่ยนแนวทางไปเป็นการนำเสนอประเด็นเรื่องการต่อสู้ด้านข้อมูลข่าวสาร การแสวงหาพื้นที่สื่อเป็นของตนเอง หรือการใช้สื่ออินเทอร์เน็ตเพื่อสื่อสารกับสังคม ประชาชนทั่วไป โดยเฉพาะชนชั้นกลางที่เป็นกลุ่มคนที่มีศักยภาพในการสร้างความเปลี่ยนแปลงในสังคม โดยอาศัยคุณลักษณะของสื่อใหม่อย่างอินเทอร์เน็ตในการสร้างความเข้าใจสถานการณ์ทางการเมืองในช่วงวิกฤติการณ์ทางการเมือง รวมถึงการเคลื่อนไหวของภาคประชาชนอีกด้วย

ข้อเสนอแนะ

1. ควรมีการศึกษาถึงแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของเว็บไซต์ในฐานะสื่อภาคประชาชนและพื้นที่สาธารณะในอนาคต
2. ควรมีการศึกษาในส่วนของผู้รับสาร ในเรื่องของการใช้ประโยชน์และการปลูกฝังในเชิงอุดมการณ์จากเว็บไซต์

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

กาญจนา แก้วเทพ. "การสื่อสารกับพื้นที่สาธารณะ : ทักษะของ Habermas." ใน มองสื่อใหม่ มองสังคมใหม่. รวบรวมและจัดพิมพ์โดย กาญจนา แก้วเทพ, กิตติ ก้านภัย และปาริชาติ สถาปิตานนท์. กรุงเทพฯ : เอดิชั่น เพรส โปรดักส์, 2543.

กาญจนา แก้วเทพ. ทฤษฎีสื่อสารมวลชน แนวคิดและวิธีการศึกษา. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2541.

กาญจนา แก้วเทพ. สื่อสองวัฒนธรรม. กรุงเทพฯ : มุลนิธิภูมิปัญญา, 2539.

ชื่นกมล ทิพย์กุล. "รูปแบบการสื่อสารในสภากาแฟของประชาชนในจังหวัดตรัง." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ ภาควิชานิเทศศาสตร์พัฒนาการ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2542.

ณรงค์ ขำวิจิตร. การจัดการข้อมูลข่าวสารเพื่อการเสริมพลังทางศีลธรรม. รายงานการวิจัยเรื่อง การรู้เท่าทันข้อมูลข่าวสาร ภาควิชาวารสารสนเทศ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2547.

เดือนเด่น นิคมบริรักษ์ และคณะ. นอมินี. กรุงเทพฯ : โอเพ่นบ็อคส์, 2549.

ธนาพล อิวสกุล. ข่าวที่ไม่เป็นข่าว. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์เดือนตุลา, 2544.

ธีรยุทธ บุญมี. ภาพรวมการเมือง สังคม วัฒนธรรมไทย 2000. กรุงเทพฯ , 2543.

ธีรยุทธ บุญมี. Road Map ประเทศไทย บทบาทคุณูปการของการเมืองภาคประชาชน. กรุงเทพฯ : สายธาร, 2547.

นิธิ เอียวศรีวงศ์. มหาวิทยาลัยเที่ยงวัน. กรุงเทพฯ : มติชน, 2549.

บุญโฮม อิงชัยภูมิ. วิกฤติการณ์สื่อมวลชนไทย : พฤษภาคม 2535. กรุงเทพฯ : เคนส์ไทย, 2535.

บัณฑิตกรีย์ ไชรัมย์. "คุณลักษณะประชาธิปไตยในการสื่อสารผ่านเว็บบอร์ด." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ ภาควิชาวารสารสนเทศ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2547.

พิทยา ว่องกุล และคณะ. จุดจบรัฐชาติ สู่ชุมชนาธิปไตย. กรุงเทพฯ : อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง, 2540.

พิงรอง รามสูต อดะนันท์. สื่อภาคประชาชน. รายงานการวิจัยในโครงการการปฏิรูประบบสื่อ : การกำกับดูแลเนื้อหาโดยรัฐ การกำกับดูแลตนเอง และสื่อภาคประชาชน สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย, 2547.

- มนทกานต์ ตปนียางกูร. "พัฒนาการของสื่อประชาสัมพันธ์ไทยบนอินเทอร์เน็ต." วิทยานิพนธ์
ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาวิชาการสื่อสารมวลชน คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2545.
- มรว.อดิณ รพีพัฒน์. พิเคราะห์ "นิร" ปราชญ์เจ๊กๆ. กรุงเทพฯ : มติชน, 2544.
- รัตนา ทิมเมือง. "บทบาทของสื่อมวลชนในฐานะเวทีสาธารณะในการหาเสียงเลือกตั้งทั่วไป
17 พฤศจิกายน 2539. " วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาวิชาการสื่อสารมวลชน
คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539.
- รัตนาวลี เกียรตินิยมศักดิ์. "มณฑลสาธารณะของการสื่อสารผ่านสื่อกลางคอมพิวเตอร์ :
กรณีศึกษา www.pantip.com และ www.sanook.com." วิทยานิพนธ์ปริญญา
โทบริหารธุรกิจ สาขาวิชาการสื่อสารมวลชน คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2542.
- สุภิญญา กลางณรงค์. ขอคุยกับคุณอานันท์. กรุงเทพฯ : มติชน, 2547.
- สุวัฒน์ ทองธนากุล. แกะรอยลุ่มสลายระบบบทักษิณ. กรุงเทพฯ : บ้านพระอาทิตย์, 2549.
- อนุช อภาภิรม. การสื่อสารความพยายามแสวงหาสื่อเพื่อสาธารณะในโลกยุคไร้พรมแดน.
กรุงเทพฯ : รุ่งเรืองสาส์นการพิมพ์.
- อริน เจียจันทร์พงษ์. "การเข้าถึงสื่อมวลชนกระแสหลักของสำนักข่าวประชาธรรม."
วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาวิชาการสื่อสารมวลชน คณะนิเทศศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2546.
- อเนก เหล่าธรรมทัศน์. การเมืองของพลเมือง. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โครงการจัดพิมพ์คบไฟ,
2543.
- อุบลรัตน์ ศิริยุวศักดิ์. สื่อมวลชนในยุคปฏิรูป. กรุงเทพฯ : โครงการจัดพิมพ์คบไฟ, 2545.
- ไอฟาร์ สุขเกษม. ทักษิณ ปราชัย มื้อบ 2549 บทเรียนที่ทักษิณต้องคิดใหม่ ทำใหม่.
กรุงเทพฯ : สุานมีเดียเน็ตเวิร์ค, 2549.
- สัมภาษณ์ รศ.ดร. สมเกียรติ ตั้งนโม. บรรณาธิการ และเว็บมาสเตอร์ เว็บไซต์มหาวิทยาลัย
เที่ยงคืน. สัมภาษณ์, 10 มกราคม 2550.

ภาษาอังกฤษ

Habermas, Jurgen. "The Public Sphere", In Rethinking Popular Culture : Contemporary Perspectives in Cultural Studies, pp. Edited by Mukerji and Schudson Berkeley : University of California Press, 1991.

Habermas, Jurgen. The Structural Transformation of the Public Sphere. 1989.

Lasswell, Harold D. "The Structure and Function of Communication in Society." In The Process and Effects of Mass Communication. Edited by Wilbur Schramm Urbana : University of Illinois Press, 1972.

Leah A.Lievrouw and Sonia Livingstone. Handbook of New Media Social Shaping and Consequences of ICTs. London : Stage Publications, 2003.

Lewis, P. Alternative Media : Linking Global and Local. Paris : Unesco.

Robert A. Hackett and Yuezhi Zhao. Sustaining Democracy? : Journalism and the Politics of Objectivity. Canada : Garamond Press Ltd, 1998.

White, Stephen K. The Recent Work of Jurgen Habermas : Reason Justice and Modernity. Great Britain : Cambridge University Press, 1988.

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จดหมายรณรงค์คัดค้านการปิดเว็บไซต์ มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน (ไทย)

เรียน ... (ระบุชื่อตามลำดับ mailing list)

ผมมีเรื่องรบกวนใครให้อาจารย์ / เพื่อนสื่อมวลชนช่วยเหลือ เพื่อรวบรวมรายชื่อเพื่อนนักวิชาการและเพื่อนสื่อมวลชนจากทั่วโลก ให้ช่วยรณรงค์เรื่องเกี่ยวกับการปิดเว็บไซต์และกระดานข่าวมหาวิทยาลัยเที่ยงคืน ตั้งแต่เวลา 20.00น. วันที่ 29 กันยายน 2549 ที่ผ่านมา ซึ่งทำให้เนื้อหาทั้งหมดที่มีบรรจุอยู่บนเว็บไซต์แห่งนี้คือ

1. บทความทางวิชาการทุกสาขา ตั้งแต่วิทยาศาสตร์ สังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ จำนวนกว่า 1500 เรื่อง ซึ่งหากว่า 2 มื้อหน้าต้องสาบสูญไปจากไซเบอร์สเปซทันที
2. ทำให้กระดานข่าวที่เพิ่งเปิดใหม่เป็นครั้งที่ 3 ซึ่งมีเนื้อหากว่า 1300 หัวข้อ อันตรธานไป
3. เว็บไซต์แห่งนี้มีปริมาณการคลิกเดือนละ 2.5 ล้านคลิกต่อเดือน ซึ่งแสดงว่าได้ทำลายโอกาสของการเรียนรู้ทางวิชาการของคนจำนวนมากให้พังพินาศลง

การกระทำครั้งนี้ถือเป็นการคุกคามทางวิชาการ เป็นการคุกคามเสรีภาพของสื่อ และเป็นการคุกคามพื้นที่สาธารณะที่สำคัญ เป็นการทำให้พื้นที่สาธารณะสาบสูญไปจากสังคม ซึ่งไม่อาจยินยอมได้ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น

เป้าหมายของการรณรงค์ครั้งนี้คือ มีความประสงค์ที่จะรวบรวมรายชื่อนักวิชาการและนักสื่อสารมวลชนจากทั่วโลกประมาณ 1000 รายชื่อ เพื่อกดดันสิ่งที่กระทรวง ICT กระทำอย่างไม่ถูกต้อง โดยก่อนปิดเว็บไซต์ มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน ทางกระทรวงดังกล่าวไม่มีการชี้แจงใดๆ ทั้งสิ้น ว่าผิดตรงไหน ผิดอย่างไร และที่สำคัญคือ ไม่มีการเตือนแต่อย่างใด อันผิดวิสัยการกระทำของวิญญูชน

อนึ่ง หากอาจารย์ / เพื่อนสื่อมวลชนรวบรวมรายชื่อได้แล้ว กรุณาส่งมายัง midnightuniv@gmail.com ด้วย เพื่อผมจะได้นำรวมกับส่วนอื่นๆ อีกเท่าที่หาได้ เพื่อเผยแพร่ต่อสาธารณะต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

สมเกียรติ ตั้งนโม

เว็บมาสเตอร์ มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน

จดหมายฉบับนี้ ในวันต่อมาได้รับการจับใจความและแปลเป็นภาษาอังกฤษเพื่อกระจายไปยังเพื่อนนักวิชาการในต่างประเทศ โดยเพื่อนนักวิชาการจากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ได้ช่วยเหลืออย่างเต็มที่ ดังข้อความต่อไปนี้...

จดหมายรณรงค์คัดค้านการปิดเว็บไซต์ มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน (อังกฤษ)

Dear all,

The Midnight University Website, the foremost free and critical educational and public intellectual website in Thailand with over freely accessible 1,500scholarly articles, a lively webboard with ongoing thought-provoking debates, which receives well over 2.5 visits per month from viewers around the world, has already been shut down by the Thai Information & Communications Ministry last night, acting under the order of the self-styled military Council of Democratic Reform. This is not only a huge loss to academic and intellectual freedom in Thai society, but also a closure of a free forum for the contention of ideas to find a peaceful alternative to violent conflict in Thailand.

We are gathering signatures for a campaign to pressure for the reversion of this unjustifiable violation of the Thai people's right to information and free expression by the Thai authorities. So, please consider adding your and your friends' names to the end of this message and e-mail it back to me so that we could save what little is left of precious freedom and wisdom in Thai society in these dark and difficult times.

Sincerely,

The Midnight University

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แถลงการณ์คัดค้านการปิดช่องทางการสื่อสารเสรี : มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน

เว็บไซต์ของมหาวิทยาลัยเที่ยงคืนถูกระงับเทคโนโลยีและสารสนเทศปิดกัน แต่ไม่ใช่เว็บไซต์แห่งแรกที่ถูกอำนาจรัฐประหารปิดกัน หรือพยายามเข้าไปบั่นบั่น ปฏิบัติของ ม.เที่ยงคืนต่อการรัฐประหารก็คือ แม้ไม่เห็นด้วยกับการแก้ปัญหาทางการเมืองอย่างมั่งง่ายเช่นนี้ แต่ก็เห็นว่าสายเกินกว่าจะแก้ไขอะไรได้นอกจากช่วยกันผลักดันให้ประเทศกลับสู่เส้นทางพัฒนาประชาธิปไตยโดยเร็ว

คปค.อ้างว่าการรัฐประหารครั้งนี้จะเป็นจุดเริ่มต้นของการปฏิรูปการเมือง ซึ่งส่วนหนึ่งประกอบด้วย การร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ แต่กระบวนการทั้งร่างรัฐธรรมนูญใหม่และปฏิรูปการเมือง ตามที่ปรากฏในธรรมนูญการปกครองฉบับชั่วคราว กลับเป็นกระบวนการที่ไม่เปิดให้ประชาชนมีสิทธิเสรีภาพอย่างบริบูรณ์ อันเป็นเงื่อนไขสำคัญของการปฏิรูปการเมืองที่จะประสบความสำเร็จได้ เพราะการมีส่วนร่วมของประชาชน ไม่ใช่เพียงการถูกเลือกสรรเข้าไปนั่งในองค์กรร่างรัฐธรรมนูญเท่านั้น แต่ต้องหมายถึงโอกาสของการรับรู้และส่งผ่านความคิดเห็นกันอย่างอิสระเสรีด้วย ฉะนั้นบรรยากาศที่มีคณาธิการในนามของ คปค.คอยกำกับควบคุมอยู่เช่นนี้ จึงทำให้การปฏิรูปการเมืองที่แท้จริงเกิดขึ้นไม่ได้

ม.เที่ยงคืนจึงแถลงข่าวคัดค้านแนวทางการปฏิรูปการเมือง ตามที่ระบุไว้ในธรรมนูญการปกครองฉบับชั่วคราว และเสนอแนวทางอื่นซึ่งจะเปิดสิทธิเสรีภาพของประชาชนกลับคืนมาให้สมบูรณ์ อันเป็นสิ่งสำคัญในกระบวนการปฏิรูปการเมืองและการร่างรัฐธรรมนูญ ม.เที่ยงคืนอาศัยการกระทำเชิงสัญลักษณ์คือการฉีกธรรมนูญชั่วคราวดังกล่าว และทั้งหมดนี้ได้รายงานไว้ในเว็บไซต์ของ ม.เที่ยงคืน (บทความลำดับที่ 1048)

ในวันที่ ๒๙ ก.ย. กระทรวงเทคโนโลยีและสารสนเทศได้ปิดกันเว็บไซต์ของมหาวิทยาลัยเที่ยงคืนทันที การกระทำนี้ ม.เที่ยงคืนสามารถสื่อถึงสังคมได้ใหม่ไม่ยากด้วยการแก้ปัญหาทางเทคนิค แท้จริงแล้ว เราได้รับข้อเสนอจากผู้ให้บริการในต่างประเทศหลายราย ให้ ม.เที่ยงคืนใช้พื้นที่ของเขาได้โดยเสรี แต่ ม.เที่ยงคืนเห็นว่าประเด็นปัญหาไม่ได้อยู่ที่พื้นที่สาธารณะมีหรือไม่มีในทางเทคโนโลยี แต่อยู่ที่ว่าพื้นที่สาธารณะถูกอำนาจรัฐประหารที่อ้างว่าจะเป็นจุดเริ่มต้นของการปฏิรูปการเมืองปิดกัน ฉะนั้นจึงจำเป็นที่พวกเราในประเทศที่จะต้องร่วมกันต่อสู้กับอำนาจที่ขาดความชอบธรรมนี้ร่วมกัน ไม่ใช่เรื่องที่จะหลบไปหาพื้นที่ใหม่

ดังที่ ม.เที่ยงคืนได้แถลงข่าวเตือนไว้แล้วว่า การปฏิรูปการเมืองในบรรยากาศที่ขาดสิทธิเสรีภาพของประชาชนนั้น จะไม่เกิดผลเป็นจริงได้ การเที่ยวปิดเว็บไซต์ของฝ่ายที่มีความเห็นไม่สอดคล้องกับกลุ่มอำนาจรัฐประหาร สะท้อนให้เห็นมาแต่ต้นว่า อำนาจนี้จะไม่อาจนำไปสู่การปฏิรูปการเมืองที่เปิดโอกาสอันเท่าเทียมแก่คนทุกกลุ่มในสังคม หากอำนาจนี้จะสิ้นสุดลงโดยสันติในสังคมไทย จำเป็นที่สังคมไทยต้องไม่ยอมจำนน แต่ควรร่วมมือกันในการกดดันให้อำนาจนี้ ยุติการละเมิดสิทธิเสรีภาพของประชาชนในทันที

จริงอยู่ ในบรรยากาศแห่งเสรีภาพ ย่อมเป็นธรรมดาที่อาจมีผู้ใช้โอกาสนี้สำหรับการทำลายหรือขัดขวางการปฏิรูปการเมือง แต่ในสังคมที่มีสิทธิเสรีภาพสมบูรณ์ สังคมจะมีพลังในการต่อสู้กับความเท็จ ความหลอกลวง ที่กลุ่มผู้ขัดขวางการปฏิรูปการเมืองจะต้องใช้เป็นเครื่องมือ ในการตั้งอำนาจกลับไปสู่กลุ่มนักการเมืองฉ้อฉลซึ่งเคยมีอำนาจมาก่อน ในทางกลับกัน สังคมที่ถูกกำกับควบคุมการรับรู้ข่าวสารข้อมูลต่างหากที่เป็นสังคมอ่อนแอไม่อาจต่อสู้กับความเท็จความหลอกลวงของนักการเมืองได้

ตรงกันข้ามกับการเลือกปิดช่องทางการสื่อสาร โดยหาหลักเกณฑ์อะไรไม่ได้มากไปกว่ารู้สึกว่าเป็นช่องทางเหล่านี้อาจไม่เป็นมิตรกับอำนาจรัฐประหาร การเปิดเสรีภาพอย่างไม่จำแนกระหว่างมิตรและศัตรู กลับเป็นกติกาที่แน่นอน คาดหวังได้จากทุกฝ่ายอย่างเท่าเทียมกัน ความไม่มีกติกาอันแน่นอนเป็นสิ่งที่การรัฐประหารและใช้อำนาจที่ขาดการตรวจสอบควบคุมทุกระบบอ่อนแอที่สุด ฉะนั้นการประกันสิทธิเสรีภาพการรับรู้ของประชาชนอย่างเท่าเทียมกันต่างหาก ที่จะเป็นพลังอันแท้จริงของคณะรัฐประหารซึ่งได้อำนาจมาโดยขาดความชอบธรรม

มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน

๓๐ กันยายน ๒๕๔๗

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Statement of the Midnight University

"Opposing the Closure of Channels of Free Communication"

Beginning on Friday September 29th, the Midnight University's website has been blocked by the Ministry of Information and Communication Technology (ICT), Thailand. However, ours was not the first one to be blocked or tampered with by the power of the Coup Council. The Midnight University's considered reaction to the September 19th coup is strong disapproval of such a reckless solution to the nation's political problems. Nonetheless, we also realize that it is too late to reverse it and the only way out is to lend a hand in pushing our country back onto the path of democratic development.

The Council for Democratic Reform (CDR) has claimed that this coup is the beginning of a political reform process which includes the drafting of a new constitution. And yet, the provisions concerning the drafting of a new constitution and political reform in the Provisional Constitution of the CDR do not allow the full and free exercise of political rights and civil liberties by the people, which is the key condition for a successful political reform. Popular participation does not simply mean being selected to sit in a constituent assembly, but also denotes the opportunity for mutual learning and free exchange of ideas. Therefore, an atmosphere of subjection and control by the military under the CDR will rule out any possibility of genuine political reform.

For that reason, the Midnight University held a press conference on September 28th, to oppose the political reform process as stipulated in the Provisional Constitution and propose an alternative that would allow for the full restitution of rights and liberties to the people. To get our point across, we performed a symbolic act of tearing up copies of the Provisional Constitution and posted a report of the said event on the Midnight University's website.

Hence, the ICT's immediate imposition of a blockage on our website.

Actually, it is not hard for the Midnight University to overcome this technical difficulty. We have indeed received various offers from foreign servers to host our website. Be that as it may, we are of the opinion that the problem of availability of a public space is not technical in nature, but essentially political. And it has arisen because the self-proclaimed "Council for Democratic Reform" has used its coup-begotten power to impose a blockage on public space. Therefore, we need to fight this illegitimate power together right here in this land rather than evade it and find a new public space elsewhere.

As the Midnight University has earlier warned, political reform couldn't be realized in an atmosphere shorn of people's rights and liberties. That the Coup Council has thoughtlessly closed down websites

that expressed dissenting views on the coup shows that it is incapable of leading a political reform that is free and equally open to all. To bring this power to an end peacefully, Thai society must not submit to it. Instead, we should together pressure it to stop the violation of people's rights and liberties at once.

It is true that, given freedom, there will be some who would exploit it to try to destroy or disrupt political reform. And yet, only the full exercise of rights and liberties can enlighten and empower a society to fight the lies and half-truths of corrupt politicians seeking a return to power. On the contrary, a society whose learning and communication is kept under tutelage will remain weak and unable to resist them.

In place of an arbitrary and selective censorship based on a subjective feeling of distrust and animosity of the censors, the complete and indiscriminate opening of all channels of communication will result in a free, fair and predictable rule of the game for all, thus rectifying the arbitrary, unchecked and uncontrolled exercise of power that is a major weakness of all coup-makers. By guaranteeing the equal rights and liberties of the people to information, the Coup Council will be able to tap into the real source of power far greater than whatever it can get from its illegitimate coup.

30 September 2006

(หมายเหตุ : แถลงการณ์ฉบับนี้มีเนื้อความเดียวกับแถลงการณ์คัดค้านการปิดช่องทางสื่อสารเสรี : มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน ได้รับการแปลเป็นภาษาอังกฤษและได้นำไปใช้เป็นแถลงการณ์รณรงค์บน petition online. แปลโดยอาจารย์จากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

คำร้องต่อกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

คณะวิจิตรศิลป์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

อ.เมือง จ.เชียงใหม่ 50202

วันที่ 10 ตุลาคม พ.ศ.2549

เรียน ประธานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

เรื่อง การถูกละเมิดสิทธิเสรีภาพในทางวิชาการและการสื่อสาร (กรณีกระทรวง ICT ปิดการให้บริการเว็บไซต์ของมหาวิทยาลัยเที่ยงคืนโดยมิชอบ)

เอกสารแนบ

1. เอกสารประกอบการยื่นคำร้องต่อประธานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ หมายเลข ๑ รายชื่อส่วนของผู้ไม่เห็นด้วยกับการปิดกั้นเว็บไซต์ ม.เที่ยงคืน
2. เอกสารประกอบการยื่นคำร้องต่อประธานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ หมายเลข ๒ : จดหมายเปิดผนึกประชาชน นักวิชาการและเพื่อนสื่อมวลชน "การต่อสู้เพื่อให้ความจริงพูดได้"
3. เอกสารประกอบการยื่นคำร้องต่อประธานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ หมายเลข ๓ : ข่าวกาหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ กรณีกระทรวง ICT ปฏิเสธการบล็อกเว็บไซต์ "ไอซีทีปิดไม่เคยบล็อกเว็บไซต์ มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน"

คำร้อง

เมื่อวันที่ 29 กันยายน 2549 เวลา 20.00 น ที่ผ่านมา เว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน ซึ่งเป็นเว็บไซต์ที่ให้บริการทางวิชาการในทุกสาขา ตั้งแต่ความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์ สังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ รวมไปถึงศิลปะและศาสนา และสารานุกรม ซึ่งมี URL : <http://www.midnightuniv.org> ได้ถูกระงับ(block)การให้บริการลง โดยกระทรวง ICT โดยไม่มีการแจ้งเตือน หรือชี้ถึงความผิดแต่อย่างใด เหตุที่ทำให้ทราบว่าได้ถูกระงับการให้บริการเพราะ

1. เมื่อเวลา 20.00 น วันที่ 29 กันยายน ผู้ดูแลระบบ(webmaster) ได้คลิกเข้าไปตรวจตรา

ความเรียบร้อยเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนที่ URL : <http://www.midnightuniv.org> ปรากฏว่า URL ดังกล่าวได้เปลี่ยนแปลงเป็น <http://mict.go.th/ci/block.htm> และหน้าจอแรกซึ่งปกติจะปรากฏเป็นภาพ homepage ของมหาวิทยาลัยเที่ยงคืน กลับปรากฏเป็นภาพตัวหนังสือ อ่านได้ใจความว่า The page cannot be displayed - The page you are looking for is currently unavailable... อันเป็นภาพหน้าจอที่มักปรากฏเสมอเมื่อเข้าสู่ระบบ internet แล้วต้องการเรียกดูข้อมูลตาม URL ต่างๆ แล้ว ไม่พบข้อมูลโดยทั่วไป

2. ย้อนกลับไปยังเหตุการณ์ก่อนหน้านั้นคือ เวลาประมาณ 19.00 น วันที่ 29 กันยายน (ก่อนที่เว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนจะถูกกระงับการใช้) ทางเจ้าหน้าที่ของกระทรวงเทคโนโลยีและสารสนเทศชื่อนายสุรัชย์ (ไม่ทราบนามสกุล) ได้โทรศัพท์ไปยังบริษัท thaiis.com อันเป็นบริษัทที่ให้บริการเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ต โดยเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับการให้เช่าพื้นที่และการจัดทำเว็บไซต์ให้กับภาคธุรกิจ บริษัทดังกล่าวได้ให้เนื้อที่ฟรีแก่ทางมหาวิทยาลัยเที่ยงคืน เพื่อเผยแพร่ผลงานทางวิชาการในทุกสาขา อันเป็นส่วนหนึ่งของการบริการสังคมแบบให้เปล่า ซึ่งทางบริษัท thaiis.com และมหาวิทยาลัยเที่ยงคืน ได้ร่วมมือกันมาโดยตลอดหลายปีที่ผ่านมา (1)

ในวันและเวลาดังกล่าว นายสุรัชย์ (ไม่ทราบนามสกุล) จากกระทรวงเทคโนโลยีและสารสนเทศได้โทรศัพท์ไปถึงพนักงานคอมพิวเตอร์ของบริษัท thais.com ซึ่งเป็นหญิง(ไม่ขอเปิดเผยนาม) ให้ระงับการให้บริการเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน แต่เนื่องจากว่า เวลาดังกล่าวเป็นยามวิกาลหลังเลิกงานแล้ว จึงไม่อาจดำเนินการใดๆ ได้ตามคำสั่ง นายสุรัชย์จึงได้ให้เบอร์โทรศัพท์เอาไว้คือ ๐๒-๕๖๘-๒๔๖๘ และ ๐๑-๓๕๒-๐๓๙๓ เพื่อให้ผู้บริหารบริษัทติดต่อกลับไป แต่ปรากฏว่า เว็บไซต์ประมาณ ๓๐ เว็บซึ่งใช้พื้นที่ทั้งหมดที่อยู่ใน IP เดียวกันของบริษัทได้ถูกปิดกันทั้งหมดในคืนนั้น

วันต่อมา เสาร์ที่ 30 กันยายน 2549 นายวรรณชัย วงษ์ตะลา ซึ่งเป็นเจ้าของบริษัท thais.com ได้รับความติดต่อจากลูกค้าประมาณ 30 ราย ซึ่งได้มาเช่าใช้บริการเว็บไซต์ของบริษัท ได้โทรศัพท์มาถามว่า ทำไมจึงเข้าไปดูข้อมูลทางธุรกิจของตนไม่ได้ และให้รับแก้ไขโดยด่วน เนื่องจากได้ทำให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงต่อธุรกิจของบรรดาบริษัทที่มีการเช่าใช้เหล่านี้

นายวรรณชัย วงษ์ตะลา(เจ้าของบริษัท thais.com) จึงได้โทรศัพท์เพื่อสอบถามถึงสาเหตุดังกล่าวไปยังนายสุรัชย์ ที่กระทรวงฯ (ที่ได้หึงเบอร์ติดต่อไว้ให้ดังแจ้งแล้ว) ซึ่งได้รับการตอบกลับมามีว่า เป็นวิธีการบล็อกที่ได้ผลและง่ายที่สุด และได้กล่าวต่อว่า หากไม่กันเว็บไซต์นี้ออกไปจากบริการ ก็จะไม่เปิดบล็อกให้ ดังนั้นเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนจึงจำต้องย้ายไปอยู่ ณ ที่อยู่ใหม่

จากเหตุการณ์ที่ชี้แจงนี้ เป็นที่ชัดเจนว่าเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนได้ถูกบล็อกโดยกระทรวงเทคโนโลยีและสารสนเทศ ซึ่งถือเป็นการละเมิดสิทธิเสรีภาพขั้นพื้นฐานในการแสดงความคิดเห็น การพูด การเขียน การพิมพ์ การโฆษณา และการสื่อความหมายโดยวิธีอื่นๆ อันเป็นการขัดต่อบทบัญญัติแห่งสิทธิเสรีภาพขั้นพื้นฐานของประชาชน และขัดกับหลักปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนดังที่ประเทศไทยได้ลงนามรับรอง

ดังนั้น กระผมนายสมเกียรติ ตั้งนโม ตำแหน่งรองศาสตราจารย์ คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ซึ่งเป็นเว็บมาสเตอร์ ผู้ดูแลเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน จึงร้องต่อประธานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เพื่อทำการไต่สวนเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิเสรีภาพขั้นพื้นฐานของประชาชนครั้งนี้ของกระทรวงเทคโนโลยีและสารสนเทศ และขอให้ดำเนินการยุติการบล็อกเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนโดยทันที

ขอแสดงความนับถือ

นาย สมเกียรติ ตั้งนโม

เว็บมาสเตอร์เว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน

หนังสือตอบรับจากคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

ที่ สม 0003.05 / ต..396
ถึง นายสมเกียรติ ตั้งนโม

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ได้รับข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องร้องเรียนวันที่ 10 ตุลาคม 2549 ของท่านแล้ว เมื่อวันที่ 9 ตุลาคม พ.ศ.2549 สำนักงานฯ กำลังดำเนินการกับเรื่องร้องเรียนของท่านตามพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ.2542 หากคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ มีมติเป็นอย่างไรจะแจ้งผลการดำเนินการให้ท่านทราบต่อไป

ในกรณีที่ท่านมีความประสงค์จะติดตามเรื่อง หรือชี้แจงข้อเท็จจริง หรือจัดส่งเอกสารเพิ่มเติม ขอได้โปรดอ้างถึงคำร้องเลขที่ 492/2549 ทั้งนี้เพื่อความสะดวกและรวดเร็วในการตรวจสอบข้อมูลของเจ้าหน้าที่เพื่อแจ้งให้ท่านได้รับทราบ รวมถึงการรวบรวมข้อมูลหลักฐานเข้าสู่เรื่องเดิม

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
10 ตุลาคม 2549
(ตราประทับครุฑแดง รูปวงกลม)

สำนักคุ้มครองสิทธิมนุษยชน
กลุ่มงานประสานการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน
โทรศัพท์ / โทรสาร 02 2193573
สายด่วน 1377

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

คำฟ้องศาลปกครองกลาง

คดีหมายเลขดำที่...../๒๕๔๙

ศาลปกครองกลาง

วันที่ ๑๐ เดือน ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๔๙

ข้าพเจ้า นายสมเกียรติ ตั้งนโม ตำแหน่งรองศาสตราจารย์ คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เกิดวันที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๐๑ อายุ ๔๘ ปี อาชีพ ข้าราชการ อยู่ที่ คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ถนนสุเทพ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ รหัสไปรษณีย์ ๕๐๒๐๒ โทรศัพท์ ๐๘๕- ๗๐๗๐๕๖๘ และ ๐๕๓-๘๓๙๐๒๒ อีเมลล์ midnightuniv@gmail.com มีความประสงค์ขอฟ้องกระทรวงเทคโนโลยีและสารสนเทศ (ICT) ถนนแจ้งวัฒนะ กรุงเทพมหานคร โดย เมื่อวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๔๙ เจ้าพนักงานของกระทรวงเทคโนโลยีและสารสนเทศ (ICT) ได้กระทำการที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๑) และ (๓) ของพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครอง และวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ อันเป็นการละเมิดต่อหลักนิติธรรม และในฐานะที่เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐได้ใช้อำนาจที่ไม่เป็นไปตามหลักนิติรัฐ โดยข้าพเจ้าใคร่ขอลำดับเหตุการณ์ที่เป็นการกระทำอันเป็นการละเมิดหลักการขั้นพื้นฐานเรื่องสิทธิเสรีภาพของประชาชนพลเมือง และมีพฤติการณ์ที่เป็นการรุ่ม ร้อล บิดเบือน การใช้อำนาจ และได้ก่อให้เกิดความเสียหายทั้งทางตรงและทางอ้อมทั้งต่อตัวข้าพเจ้า วงวิชาการ นักเรียนนักศึกษาในระดับต่างๆ ทั้งที่อยู่ภายในประเทศและต่างประเทศ ดังมีรายละเอียดการกระทำดังต่อไปนี้

๑. เว็บไซต์ของมหาวิทยาลัยเที่ยงคืน เปิดดำเนินการเพื่อให้บริการทางวิชาการในความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์ สังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ รวมไปถึงศิลปะและศาสนา และการให้บริการสาธารณกรม ซึ่งมี URL : <http://www.midnightuniv.org> โดยเว็บไซต์นี้ไม่คิดค่าบริการใดๆ ผลจากการดำเนินการดังกล่าวได้ก่อให้เกิดผลประโยชน์อย่างกว้างขวางในการพัฒนาทางวิชาการ ดังจะเห็นได้จากการมีผู้เข้ามาใช้บริการสืบค้นข้อมูล และนำข้อมูลดังกล่าวไปใช้ประโยชน์ในทางวิชาการ เป็นจำนวนประมาณ ๒ ล้านคลิกต่อเดือน มีสถาบันการศึกษาชั้นนำทั้งในและต่างประเทศให้ความสนใจในการศึกษาปรากฏการณ์ดังกล่าวเข้ามาศึกษาวิจัย เข้ามาแลกเปลี่ยนสนทนาทางวิชาการมากมาย

๒. เมื่อวันที่ 29 กันยายน 2549 เวลา 20.00 น ที่ผ่านมาก เว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนได้ถูกระงับ (block) การให้บริการลงโดยกระทรวง ICT โดยไม่มีการแจ้งเตือน หรือชี้แจงถึงการกระทำใดๆ ของเว็บไซต์ที่เป็นความผิดในทางกฎหมายให้ข้าพเจ้าทราบ และได้มีโอกาสชี้แจงอันเป็นหลักสากลของอารยะประเทศพึงกระทำ ข้าพเจ้าในฐานะที่ทำหน้าที่ในการดูแลเว็บไซต์ทราบว่ามีการกระทำอันเป็นการละเมิดกฎหมายของเจ้าหน้าที่กระทรวงเทคโนโลยีและสารสนเทศ (ICT) โดย

๓. เวลา 20.00 น วันที่ 29 กันยายน) ผู้ดูแลระบบ (webmaster) ได้คลิกเข้าไปตรวจตราความเรียบร้อย เว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนที่ URL : <http://www.midnightuniv.org> ปรากฏว่า URL ดังกล่าวได้เปลี่ยนแปลงเป็น <http://mict.go.th/ci/block.htm> และหน้าจอแรกที่ปรากฏเป็นภาพ homepage ของมหาวิทยาลัยเที่ยงคืน กลับปรากฏเป็นภาพตัวหนังสือ อ่านได้ใจความว่า The page cannot be displayed - The page you are looking for is currently unavailable... อันเป็นภาพหน้าจอที่มักปรากฏเสมอเมื่อเข้าสู่ระบบ internet แล้ว ต้องการเรียกดูข้อมูลตาม URL ต่างๆ แล้ว ไม่พบข้อมูลโดยทั่วไป

๔. ย้อนกลับไปยังเหตุการณ์ก่อนหน้านั้นคือ เวลาประมาณ 19.00 น วันที่ 29 กันยายน 2549 (ก่อนที่

เว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนจะถูกระงับการใช้) ทางเจ้าหน้าที่ของกระทรวง ICT ชื่อนายสุรชัย (ไม่ทราบนามสกุล) ได้โทรศัพท์ไปยังบริษัท Thaiis.com อันเป็นบริษัทที่ให้บริการเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ต โดยเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการให้เช่าพื้นที่และการจัดทำเว็บไซต์ให้กับภาคธุรกิจ บริษัทดังกล่าวได้ให้เนื้อที่ฟรีแก่ทางมหาวิทยาลัยเที่ยงคืน เพื่อเผยแพร่ผลงานทางวิชาการในทุกสาขา อันเป็นส่วนหนึ่งของการบริการสังคมแบบให้เปล่า ซึ่งทางบริษัท thaiis.com และมหาวิทยาลัยเที่ยงคืน ได้ร่วมมือกันมาโดยตลอดหลายปีที่ผ่านมา

ในวันและเวลาดังกล่าว นายสุรชัย (ไม่ทราบนามสกุล) จากกระทรวง ICT ได้โทรศัพท์ไปถึงพนักงานคอมพิวเตอร์ของบริษัท thaiis.com ซึ่งเป็นหญิง(ไม่ขอเปิดเผยนาม) ให้ระงับการให้บริการเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน แต่เนื่องจากว่า เวลาดังกล่าวเป็นยามวิกาลหลังเลิกงานแล้ว จึงไม่อาจดำเนินการใดๆ ได้ตามคำสั่ง นายสุรชัยจึงได้ให้เบอร์โทรศัพท์เอาไว้สำหรับติดต่อกลับไปยังกระทรวงคือ ๐๒-๕๖๘-๒๔๖๘ และ ๐๑-๓๕๒-๐๓๙๓ อย่างไรก็ตาม ในเวลา 20.00 น เว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนก็ได้ถูกระงับการใช้ลง

๕. วันต่อมา เสาร์ที่ 30 กันยายน 2549 นายวรรณชัย วงษ์ตะลา ซึ่งเป็นเจ้าของบริษัท thaiis.com ได้รับการติดต่อจากลูกค้าประมาณ 30 ราย ซึ่งได้มาเช่าใช้บริการเว็บไซต์ของบริษัท ได้โทรศัพท์มาถามว่า ทำไมจึงเข้าไปดูข้อมูลทางธุรกิจของตนไม่ได้ และให้รับแก้ไขโดยด่วน เนื่องจากได้ทำให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงต่อธุรกิจของบริษัทที่มีเช่าใช้เหล่านี้

นายวรรณชัย (เจ้าของบริษัท thaiis.com) จึงได้โทรศัพท์เพื่อสอบถามถึงสาเหตุดังกล่าวไปยังนายสุรชัย ที่กระทรวง ICT (ที่ได้ทิ้งเบอร์ติดต่อไว้ให้ดังแจ้งแล้ว) ซึ่งได้รับการตอบกลับมาว่า เป็นวิธีการบล็อกที่ง่ายและได้ผลที่สุด และได้กล่าวต่อว่า หากไม่กันเว็บไซต์นี้ออกไปจากบริการ ก็จะไม่เปิดบล็อกให้ ดังนั้นเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนจึงจำต้องย้ายไปอยู่ ณ ที่อยู่ใหม่

จากเหตุการณ์ที่ชี้แจงนี้ เป็นที่ชัดเจนว่าเว็บไซต์ของมหาวิทยาลัยเที่ยงคืนได้ถูกบล็อกโดยกระทรวง ICT ซึ่งถือเป็นการละเมิดสิทธิเสรีภาพขั้นพื้นฐานในการแสดงความคิดเห็น การพูด การเขียน และการโฆษณาอย่างใหญ่หลวง

ดังนั้น ข้าพเจ้าในฐานะที่เป็นเว็บมาสเตอร์ผู้ดูแลเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน และในนามของผู้ที่ได้รับ ความเดือดร้อนเสียหายที่เกิดจากการกระทำที่เป็นการไม่ชอบด้วยกฎหมาย จึงใคร่ขอให้ศาลปกครองห้ามการกระทำใดๆ ของกระทรวง ICT ที่มีผลทำให้เกิดการปิดเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน และขอให้ศาลสั่งให้กระทรวง ICT ดำเนินการเปิดเว็บไซต์ให้แก่มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนดังเดิม ตามความในมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (1) และ (3) ตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครอง และวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒

(ลงชื่อ).....ผู้ฟ้องคดี
(นายสมเกียรติ ตั้งนโม)

คำขอคุ้มครองชั่วคราว

คดีหมายเลขดำที่...../ ๒๕๕๙

คดีหมายเลขแดงที่...../ ๒๕๕๙

ศาลปกครองกลาง

วันที่.....เดือน.....พุทธศักราช ๒๕๕๙

ระหว่าง นายสมเกียรติ ตั้งนโม ผู้ฟ้องคดี / กระทรวงเทคโนโลยีและสารสนเทศ

ข้าพเจ้า นายสมเกียรติ ตั้งนโม ตำแหน่งรองศาสตราจารย์ คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เกิดวันที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๐๑ อายุ ๔๘ ปี อาชีพ ข้าราชการ อยู่ที่ คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ถนนสุเทพ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ รหัสไปรษณีย์ ๕๐๒๐๒ โทรศัพท์ ๐๘๕- ๗๐๗๐๕๖๘ และ ๐๕๓-๘๓๙๐๒๒ อีเมลล์ midnightuniv@gmail.com
ขอยื่นคำขอคุ้มครองชั่วคราว ดังมีข้อความตามที่กล่าวต่อไปนี้

ขอให้ศาลปกครองกลางมีคำสั่งคุ้มครองชั่วคราว เพื่อระงับการปิดกั้นหรือการกระทำใดๆ เกี่ยวกับ เว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน อันเป็นเว็บไซต์ที่เปิดกว้างทางการศึกษาสำหรับประชาชนไว้จนกว่าศาลจะมี คำพิพากษา

นายสมเกียรติ ตั้งนโม

เว็บมาสเตอร์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

คำร้องสอดฝ่ายผู้ฟ้องคดี (ร่าง)

คำร้องสอดฝ่ายผู้ฟ้องคดี คดีหมายเลขดำที่ ๑๘๑๑ / ๒๕๕๙

ศาลปกครองกลาง

วันที่ ๒๐ เดือน ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๙

ข้าพเจ้า นายวรรณชัย วงษ์ตะลา ตำแหน่ง ผู้บริหารบริษัท thais.com (ไทยอินเตอร์แอคทีฟ สตูดิโอ) เกิดเมื่อวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๑๗ อายุ ๓๑ ปี อาชีพ รับจ้าง อยู่ที่ บ้านเลขที่ ๒๒๘/๒ หมู่ ๗ ตำบลหนองควาย อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ รหัสไปรษณีย์ ๕๐๓๐๐ โทรศัพท์ ... อีเมล ...

เมื่อวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๔๙ เวลาประมาณ ๑๙.๐๐ น เจ้าหน้าที่กระทรวงเทคโนโลยีและสารสนเทศชื่อ นายสุรชัย (ไม่ทราบนามสกุล) เบอร์โทรศัพท์ ๐๒-๕๖๘๒๕๖๘ และ ๐๑-๓๕๒๐๓๙๓ ได้โทรมาแจ้งที่บริษัท thais.com ให้ปิดกันเว็บไซต์ ม.เที่ยงคืน แต่เนื่องจากเป็นยามวิกาลเจ้าหน้าที่บริษัทจึงไม่อาจดำเนินการให้ได้ หลังจากนั้นทางกระทรวงเทคโนโลยีและสารสนเทศ ได้ทำการปิดกัน IP 208.109.17.162 ซึ่งบน IP ดังกล่าวมีเว็บไซต์ให้บริการทั้งหมด ๓๑ เว็บไซต์ ซึ่งเป็นเว็บไซต์ทางด้านธุรกิจ ๓๐ เว็บไซต์ มีเพียงเว็บไซต์เดียวที่เป็นของมหาวิทยาลัยเที่ยงคืนซึ่งให้บริการทางวิชาการ(ที่ทางกระทรวงฯ ต้องการปิดกัน)

เช้าวันรุ่งขึ้น (๓๐ กันยายน) ลูกจ้างของบริษัท thais.com อย่างน้อย ๒ ราย คือ นาย ... และ นาย ... ซึ่งได้มาเข้าใช้พื้นที่เว็บไซต์ในการประกอบธุรกิจ ได้โทรศัพท์มาสอบถามว่าทำไมไม่สามารถเข้าไปใช้และให้บริการลูกค้าได้เหมือนปกติ ด้วยเหตุนี้ข้าพเจ้าจึงได้ประสานกลับไปยังนายสุรชัย (ไม่ทราบนามสกุล) เจ้าหน้าที่กระทรวงเทคโนโลยีและสารสนเทศ เพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าวที่เกิดขึ้นระหว่างเวลา ๑๐.๐๐ - ๑๕.๐๐ น. (วันเดียวกัน) รวมแล้วได้มีการติดต่อกันทางโทรศัพท์ถึง ๖ ครั้ง ซึ่งรวมความแล้ว นายสุรชัย (ไม่ทราบนามสกุล) ต้องการให้ขับไล่เว็บไซต์ ม.เที่ยงคืนออกไปจาก IP ดังกล่าว มิฉะนั้นจะไม่คลายบล็อก IP นี้ ซึ่งวิธีการเช่นนี้ไม่ต่างไปจากการจับตัวประกันเพื่อบีบบังคับทำให้ต้องปฏิบัติตาม

จากผลของการกระทำดังกล่าวของนายสุรชัย (ไม่ทราบนามสกุล) เจ้าหน้าที่ของกระทรวงเทคโนโลยีและสารสนเทศ ทำให้ทางบริษัทได้รับความเสียหายดังต่อไปนี้

๑. ต้องสูญเสียค่าใช้จ่ายให้กับพนักงาน ๔ คน เพื่อมาแก้ปัญหาเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น และรับเรื่องร้องเรียนจากลูกค้าบริษัทในวันเสาร์ที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๔๙ เป็นเงิน ๒,๘๐๐ บาท

๒. บริษัท thais.com ขาดความน่าเชื่อถือในทางธุรกิจที่ประกอบการโดยสุจริตมาเป็นตลอดระยะเวลา ๕ ปี โดยไม่สามารถชี้แจงกับลูกค้าให้เข้าใจถึงการบีบบังคับนี้ได้ ดังนั้นทางบริษัทจึงขอเรียกร้องค่าเสียหายในส่วนนี้ เพื่อเยียวยาความเสียหายแก่การที่ไม่สามารถให้บริการตามปกติเป็นเวลา ๒๐ ชั่วโมง เป็นจำนวนเงิน ๑๕,๐๐๐ บาท

๓. เป็นการบีบบังคับการประกอบธุรกิจโดยสุจริต รวมค่าเสียหายที่เกิดขึ้นกับบริษัท thais.com เท่ากับ ๑๗,๘๐๐ บาท (หนึ่งหมื่นเจ็ดพันแปดร้อยบาทถ้วน) และขอให้ศาลมีคำสั่งคุ้มครองกระทรวงเทคโนโลยีและสารสนเทศในการดำเนินการตามอำนาจการปกครองโดยมิชอบ และมักง่ายนี้

ลงชื่อ นายวรรณชัย วงษ์ตะลา
ผู้บริหารบริษัทไทยอินเตอร์แอคทีฟ สตูดิโอ

(หมายเหตุ : สำหรับคำร้องสอดฝ่ายผู้ฟ้อง(จริง) มีการแก้ไขจากฉบับร่างนี้เล็กน้อย)

**คำสั่งคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็น
ประมุข) ฉบับที่ ๕ / ๒๕๔๙**

เรื่อง ให้กระทรวงเทคโนโลยีและสารสนเทศและการสื่อสาร ควบคุมการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ

ตามที่คณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ได้ทำการยึดอำนาจการปกครองแล้วนั้น จึงให้กระทรวงเทคโนโลยีและสารสนเทศและการสื่อสาร ดำเนินการควบคุม ยับยั้ง สกัดกั้น และทำลายการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารในระบบสารสนเทศ ผ่านระบบเครือข่ายการสื่อสาร ทั้งปวง ที่มีบทความ คำพูด หรืออื่นใด อันอาจจะส่งผลกระทบต่อการปฏิรูปการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ตามที่คณะการปฏิรูปการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ได้มีประกาศในเบื้องต้นแล้ว

สั่ง ณ วันที่ ๒๐ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๔๙

ลงชื่อ พลเอกสนธิ บุญยรัตกลิน

หัวหน้าคณะกรรมการปฏิรูปการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นทรงเป็นประมุข

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

คำสั่งกระทรวงเทคโนโลยีและสารสนเทศและการสื่อสารที่ ๘๒ / ๒๕๔๙ เรื่องแต่งตั้ง
คณะทำงานประสานงานผู้ใช้บริการอินเทอร์เน็ต (ISP) และผู้ดูแลเว็บไซต์ (Web Master)

ด้วย คณะกรรมการปฏิรูปการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขได้มีคำสั่งที่ ๕ / ๒๕๔๙ ลงวันที่ ๒๐ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๔๙ มอบหมายให้กระทรวงเทคโนโลยีและสารสนเทศและการสื่อสาร ควบคุมการเผยแพร่ข้อมูล ข่าวสารระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ

ดังนั้น เพื่อให้การปฏิบัติงานสอดคล้องและเป็นไปตามคำสั่งดังกล่าว จึงแต่งตั้งคณะทำงานตรวจสอบและประสานงานผู้ใช้บริการอินเทอร์เน็ต และผู้ดูแลเว็บไซต์ โดยมีองค์ประกอบและหน้าที่รับผิดชอบ ดังนี้

1. องค์ประกอบ

- 1.1 นายธานีรัตน์ ศิริประชนะ (หัวหน้าคณะทำงาน) ผู้ตรวจราชการกระทรวงเทคโนโลยีและสารสนเทศและการสื่อสาร
- 1.2 นายทศพร ชิมตระกูล (คณะทำงาน) ที่ปรึกษาอาวุโส 12 บมจ.กสท โทรคมนาคม
- 1.3 นายอาจิม จิรัชพัฒน์ (คณะทำงาน) นักวิชาการคอมพิวเตอร์ 8 ขวบ
- 1.4 นายกฤษณ์พงษ์ หริ่มเจริญภาค (คณะทำงาน) นักวิชาการคอมพิวเตอร์ 7 ขวบ
- 1.5 นายสุรัชย์ นิลแสง (คณะทำงาน) นักวิชาการคอมพิวเตอร์ 7 ขวบ
- 1.6 นายธนิต สงกรานต์ (คณะทำงาน) เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน 5

2. หน้าที่รับผิดชอบ

ให้ทำหน้าที่ชี้แจงและเสนอแนะในการให้บริการอินเทอร์เน็ต (ISP) และผู้ดูแลเว็บไซต์ (Web Master)

ทั้งนี้ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ 22 กันยายน พ.ศ.2549

(นายไกรสร พรสุธี)

ปลัดกระทรวงเทคโนโลยีและสารสนเทศและการสื่อสาร

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

คำสั่งยกคำขอให้ศาลกำหนดมาตรการหรือวิธีการคุ้มครองชั่วคราวก่อนการพิพากษา

(ต.๒๐)

คดีหมายเลขคำที่ ๑๘๑๑ / ๒๕๔๙

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลปกครอง

วันที่ ๒๖ เดือนตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๔๙

ระหว่าง นายสมเกียรติ ตั้งนโม ผู้ฟ้องคดี กับ
กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ผู้ถูกฟ้องคดี

เรื่อง คดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย

คดีนี้ผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นเจ้าของและผู้ดูแลเว็บไซต์ (Web Master) มิดไนท์ยูนิฟดอทไออาร์จี (Web site midnightuniv.org) หรือเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน โดยเว็บไซต์ดังกล่าว บริษัทไทยอินเตอร์แอคทีฟ สตูดิโอ จำกัด ใช้ชื่อทางการค้าว่า Thaiis ซึ่งประกอบธุรกิจเป็นผู้ให้เช่าพื้นที่ให้บริการอินเทอร์เน็ต (Host) ให้ผู้ฟ้องคดีใช้พื้นที่ให้บริการอินเทอร์เน็ตบนอินเทอร์เน็ตโพรโตคอลแอดเดรส (IP Address : Internet Protocol Address) IP 208.109.17.162 โดยไม่คิดค่าเช่า

เว็บไซต์มิดไนท์ยูนิฟดอทไออาร์จี เป็นเว็บไซต์ให้บริการด้านวิทยาศาสตร์ สังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ ศิลป ศาสนา และการให้บริการสราญกรมแก่ผู้สนใจทั่วไปโดยไม่คิดค่าบริการใดๆ ซึ่งมีผู้เข้ามาใช้บริการสืบค้นข้อมูล และสถาบันการศึกษาทั้งในและต่างประเทศเข้ามาศึกษาวิจัยและแลกเปลี่ยนสนทนาทางวิชาการ ประมาณกว่าสองล้านครั้งต่อเดือน

เมื่อวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๔๙ เวลาประมาณ ๑๙.๐๐ น. เจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีได้โทรศัพท์ไปยัง บริษัทไทยอินเตอร์แอคทีฟ สตูดิโอ จำกัด ให้ระงับการให้บริการเว็บไซต์มิดไนท์ยูนิฟดอทไออาร์จี แต่เจ้าหน้าที่ของบริษัทไม่อาจดำเนินการตามคำสั่งได้ เนื่องจากเวลาดังกล่าวเป็นช่วงเลิกงานแล้ว แต่ในเวลา ๒๐.๐๐ น. เว็บไซต์มิดไนท์ยูนิฟดอทไออาร์จี ได้ถูกระงับการใช้โดยไม่ทราบสาเหตุ

ต่อมาวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๔๙ บริษัทไทยอินเตอร์แอคทีฟ สตูดิโอ จำกัด ได้รับการติดต่อจากลูกค้า ประมาณ ๓๐ ราย ที่ได้เข้าพื้นที่บริการอินเทอร์เน็ตกับบริษัทว่า ไม่สามารถทำธุรกรรมทางอินเทอร์เน็ตได้ บริษัทจึงได้สอบถามไปยังเจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดี ซึ่งได้รับแจ้งจากเจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีว่า ได้แจ้งบริษัทผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ต (ISP: Internet Service Provider) ประมาณ ๑๔ รายให้ระงับ(block)การให้บริการอินเทอร์เน็ตโพรโตคอลแอดเดรส (IP Address : Internet Protocol Address) IP 208.109.17.162 ซึ่งเป็นวิธีระงับการใช้อินเทอร์เน็ตที่ง่ายและได้ผลที่สุด และหากบริษัทไม่ระงับการให้บริการเว็บไซต์มิดไนท์ยูนิฟดอทไออาร์จี ก็จะไม่ยกเลิกการระงับการให้บริการอินเทอร์เน็ตโพรโตคอลแอดเดรสดังกล่าว ดังนั้นบริษัทจึงได้ย้ายเว็บไซต์มิดไนท์ยูนิฟดอทไออาร์จีออกจากอินเทอร์เน็ตโพรโตคอลแอดเดรสของบริษัท

การกระทำดังกล่าวของเจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดี(กระทรวง ICT) โดยไม่มีการแจ้งเตือนหรือชี้แจงต่อผู้ฟ้องคดีว่าเว็บไซต์มิดไนท์ยูนิฟดอทไออาร์จี กระทำผิดกฎหมายอย่างไร เพื่อจะได้มีการชี้แจงตามหลักสากล

ของอารยะประเทศ ทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหายอันประเมินค่าไม่ได้ การกระทำดังกล่าวจึงไม่ชอบด้วยกฎหมายตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๑) และ (๓) ของพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ.๒๕๔๒ และละเมิดต่อหลักนิติธรรม อีกทั้งในฐานะเจ้าหน้าที่ของรัฐได้ใช้อำนาจที่ไม่เป็นไปตามนิติรัฐ

จึงขอให้ศาลปกครองห้ามการกระทำใดๆ ของผู้ถูกฟ้องคดีที่มีผลทำให้เกิดการปิดเว็บไซต์มิถุนิตในท์ยูนิฟคอทไออาร์จี และสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีดำเนินการเปิดเว็บไซต์มิถุนิตในท์ยูนิฟคอทไออาร์จี ดังเดิม และได้มีคำขอลงวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๔๙ ขอให้ศาลมีคำสั่งคุ้มครองชั่วคราว เพื่อระงับการปิดกั้นหรือการกระทำใดๆ เกี่ยวกับเว็บไซต์มิถุนิตในท์ยูนิฟคอทไออาร์จี จนกว่าศาลจะมีคำพิพากษา

ศาลได้ตรวจคำขอบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนพิพากษาในคำฟ้องของผู้ฟ้องคดีลงวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๔๙ และได้ตรวจพิจารณาบทกฎหมายและกฎที่สำคัญคือ พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ.๒๕๔๒ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง และระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ.๒๕๔๓ รวมทั้งศาลได้ไต่สวนคู่กรณีเมื่อวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๔๙ แล้ว เห็นว่า

ในการพิจารณาคำขอให้บรรเทาทุกข์ชั่วคราวของผู้ฟ้องคดีในกรณีนี้ ต้องใช้หลักเกณฑ์ตามที่กำหนดไว้ข้อ ๗๗ ของระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการศาลปกครองสูงสุด ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ.๒๕๔๓ ซึ่งกำหนดไว้ว่า ให้นำความในลักษณะ ๑ ของภาค ๔ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้บังคับกับหลักเกณฑ์พิจารณาคำขอ เงื่อนไขในการออกคำสั่งของศาล เพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษา โดยอนุโลมเท่าที่สภาพของเรื่องจะเปิดช่องให้กระทำได้ และโดยไม่ขัดต่อระเบียบนี้และหลักกฎหมายทั่วไปว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง

เมื่อศาลได้พิจารณาบทบัญญัติในลักษณะ ๑ ของภาค ๔ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งแล้ว เห็นว่า บทบัญญัติที่จะนำมาใช้ในการพิจารณาคำขอบรรเทาทุกข์ชั่วคราวของผู้ฟ้องคดีในกรณีนี้ โดยไม่ขัดต่อระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ.๒๕๔๓ และหลักกฎหมายทั่วไปว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง ได้แก่ บทบัญญัติในมาตรา ๒๕๔ วรรคหนึ่ง (๒) และบทบัญญัติในมาตรา ๒๕๕ วรรคหนึ่ง (๒) แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง

คดีนี้ผู้ฟ้องคดีอ้างว่า เมื่อวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๔๙ เจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีได้ระงับการใช้เว็บไซต์มิถุนิตในท์ยูนิฟคอทไออาร์จี (Web site midnightuniv.org) หรือเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนของผู้ฟ้องคดี ซึ่งเป็นเว็บไซต์ให้บริการด้านวิทยาศาสตร์ สังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ ศิลปะ ๕ ศาสนา และบริการสาธารณูปโภคแก่ผู้สนใจทั่วไปโดยไม่คิดค่าบริการใดๆ ซึ่งมีผู้เข้ามาใช้บริการสืบค้นข้อมูล และสถาบันการศึกษาทั้งในและต่างประเทศเข้ามาศึกษาวิจัยและแลกเปลี่ยนสนทนาทางวิชาการประมาณกว่าสองล้านครั้งต่อเดือน ทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหายอันประเมินค่าไม่ได้ การกระทำของเจ้าหน้าที่ผู้ถูกฟ้องคดีดังกล่าว จึงไม่ชอบด้วยกฎหมายตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๑) และ (๓) ของพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ.๒๕๔๒ เห็นว่า

ผู้ถูกฟ้องคดีได้ให้ถ้อยคำต่อศาลในชั้นการไต่สวนคู่กรณีและบริษัทไทยอินเตอร์แอคทีฟ สตูดิโอ จำกัด ในฐานะพยาน เมื่อวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๔๙ โดยผู้ถูกฟ้องคดี(กระทรวง ICT)ให้ถ้อยคำที่ว่า คณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข (คปค.) ได้มีคำสั่งที่ ๕/๒๕๔๙ ลงวันที่

๒๐ กันยายน ๒๕๔๙ ให้ผู้ถูกฟ้องคดีดำเนินการควบคุม ยับยั้ง สกัดกั้น และทำลายการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร ในระบบสารสนเทศ ผ่านเครือข่ายการสื่อสารทั้งปวง ที่มีบทความ คำพูด หรืออื่นใดอันส่งผลกระทบต่อภารกิจ ปกครอง ผู้ถูกฟ้องจึงได้มีคำสั่ง ๘๒/๒๕๔๙ ลงวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๔๙ แต่งตั้งคณะทำงานประสานงาน ผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ต (ISP : Internet Service Provider) และผู้ดูแลเว็บไซต์ (Webmaster) โดยให้ผู้มีหน้าที่ ชี้แจงและเสนอแนะในการให้บริการอินเทอร์เน็ตแก่ผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ต และผู้ดูแลเว็บไซต์

ต่อมาคณะทำงานดังกล่าวได้ตรวจสอบพบว่า เว็บไซต์มีดในท์ยูนิฟคอทโฮอาร์จี ลงบทความ ไม่เหมาะสม จึงได้แจ้งไปที่บริษัทไทยอินเทอร์เน็ต สตุดีโอ จำกัด ซึ่งเป็นผู้ให้เช่าพื้นที่อินเทอร์เน็ต (Host) เพื่อ ขอทราบข้อมูลและผู้ดูแลเครื่องคอมพิวเตอร์ แต่เจ้าหน้าที่บริษัทให้ข้อมูลไม่ชัดเจน จึงได้ขอความร่วมมือไปยัง ผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ต (ISP : Internet Service Provider) ที่เกี่ยวข้องทำการระงับ (Block) เว็บไซต์มีดในท์ ยูนิฟคอทโฮอาร์จี โดยระงับไปที่ชื่อเว็บไซต์มีดในท์ยูนิฟคอทโฮอาร์จี และ IP Address ของบริษัทไทยอินเทอร์เน็ต สตุดีโอ จำกัด ที่ให้ผู้ฟ้องคดีใช้พื้นที่อินเทอร์เน็ต

ต่อมาผู้ถูกฟ้องคดีได้รับแจ้งจากคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ เป็นประมุข (คปค.) ว่า สถานการณ์ด้านความมั่นคงคลี่คลายลง ผู้ถูกฟ้องคดีจึงได้แจ้งไปยังผู้ให้บริการ อินเทอร์เน็ต (ISP : Internet Service Provider) ยกเลิกการระงับเว็บไซต์มีดในท์ยูนิฟคอทโฮอาร์จี เมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๔๙ แล้ว แต่ยังมีผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ต (ISP) บางบริษัทที่ยังไม่ได้ทำการยกเลิกการระงับ เว็บไซต์มีดในท์ยูนิฟคอทโฮอาร์จี ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีได้แจ้งให้ผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตดังกล่าวอีกครั้งหนึ่ง

ส่วนพยานได้ให้ถ้อยคำว่าเป็นบริษัทไทยอินเทอร์เน็ต สตุดีโอ จำกัด เป็นผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตต่อ ลูกค้า (Host) และให้บริการกับผู้ฟ้องคดีโดยไม่คิดค่าใช้จ่าย เนื่องจากบริษัทให้การส่งเสริมเว็บไซต์เพื่อ การศึกษาและศิลปวัฒนธรรม เมื่อวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๔๙ เวลา ๑๙.๐๐ น. เจ้าหน้าที่ของบริษัทได้รับการ ติดต่อประสานงานจากเจ้าหน้าที่ผู้ถูกฟ้องคดีให้ทำการปิดเว็บไซต์มีดในท์ยูนิฟคอทโฮอาร์จี เนื่องจาก ลงบทความที่ไม่เหมาะสม แต่เจ้าหน้าที่ของบริษัทไม่อาจดำเนินการได้ เพราะไม่ใช่เจ้าหน้าที่ทางด้านเทคนิค

ต่อมาได้มีผู้เช่าพื้นที่อินเทอร์เน็ตซึ่งอยู่ในอินเทอร์เน็ตโปรโตคอลแอดเดรสเดียวกับ เว็บไซต์มีดในท์ ยูนิฟคอทโฮอาร์จี ประมาณ ๓๐ ราย ไม่สามารถทำธุรกรรมทางอินเทอร์เน็ตได้ พยานจึงได้ติดต่อเจ้าหน้าที่ ผู้ถูกฟ้องคดีเพื่อแก้ปัญหาดังกล่าว ซึ่งต่อมาวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๔๙ พยานได้แก้ไขเว็บไซต์อื่นๆ ให้สามารถ ทำการได้ แต่สำหรับเว็บไซต์มีดในท์ยูนิฟคอทโฮอาร์จี พยานยังไม่สามารถดำเนินการให้บริการตามปกติได้ เนื่องจากผู้ฟ้องคดีได้ยื่นคำฟ้องต่อศาลปกครอง จึงต้องรอความชัดเจนก่อน

จึงรับฟังได้ว่าผู้ถูกฟ้องคดี(กระทรวง ICT) ได้แจ้งไปยังผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ต (ISP : Internet Service Provider) ยกเลิกการระงับเว็บไซต์มีดในท์ยูนิฟคอทโฮอาร์จี และอินเทอร์เน็ตโปรโตคอลแอดเดรส (IP Address : Internet Protocol Address) IP 208.109.17.162 ของ บริษัทไทยอินเทอร์เน็ต สตุดีโอ จำกัด เมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๔๙ แล้ว แต่ปรากฏว่าผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตบางราย ยังไม่ได้ทำการยกเลิกการระงับเว็บไซต์ มีดในท์ยูนิฟคอทโฮอาร์จี ซึ่งผู้ถูกฟ้องรับว่าจะได้ตรวจสอบและแจ้งให้ผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ต ดำเนินการยกเลิก การระงับเว็บไซต์มีดในท์ยูนิฟคอทโฮอาร์จี อีกครั้งหนึ่ง

นอกจากนี้ บริษัทไทยอินเทอร์เน็ต สตุดีโอ จำกัด ที่ให้ผู้ฟ้องคดีใช้พื้นที่ให้บริการอินเทอร์เน็ต ได้ย้ายเว็บไซต์มีดในท์ยูนิฟคอทโฮอาร์จี กลับคืนมาไว้ที่อินเทอร์เน็ตโปรโตคอลแอดเดรสดังกล่าวเป็นที่ เรียบร้อยแล้ว แต่ยังไม่ได้เชื่อม (Link) ไปยังเว็บเพจ (Web page) ของเว็บไซต์มีดในท์ยูนิฟคอทโฮอาร์จี ซึ่งผู้ฟ้อง

คดีกับบริษัทไทยอินเตอร์แอคทีฟ สตูดิโอ จำกัด จะต้องไปว่ากล่าวกันเองเพื่อให้เว็บไซต์มีดในท์ยูนิฟคตทโออาร์จีสามารถบริการได้เช่นเดิม อีกทั้งเว็บไซต์มีดในท์ยูนิฟคตทโออาร์จี สามารถที่จะให้บริการบนอินเทอร์เน็ตโปรโตคอลแอดเดรส (IP Address) ได้ในต่างประเทศอีกด้วย

ดังนั้นความเดือดร้อนเสียหายของผู้ฟ้องคดีจึงได้รับการแก้ไขเยียวยาไปแล้วบางส่วน จึงยังไม่มีเหตุเพียงพอที่ศาลจะนำวิธีการคุ้มครองตามคำขอของผู้ฟ้องคดีได้ ตามมาตรา ๒๕๕ วรรคหนึ่ง (๒) แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง

ด้วยเหตุดังที่วินิจฉัยข้างต้น จึงมีคำสั่งยกคำขอให้ศาลกำหนดมาตรการหรือวิธีการคุ้มครองเพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษาของผู้ฟ้องคดีเสีย

นายชาธิวัฒน์ ศรีแก้ว (ตุลาการเจ้าของสำนวน)

ตุลาการศาลปกครองกลาง

นายประวิตร บุญเทียม

ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองกลาง

นายณัฐ รัฐอมฤต

ตุลาการศาลปกครองกลาง

(หมายเหตุ : การที่ศาลปกครองกลางยกคำขอความคุ้มครองชั่วคราว นอกจากคำพิพากษาข้างต้นแล้วยังประกอบด้วย การที่กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ได้ปฏิบัติตามคำสั่งศาล ที่ให้ผู้ถูกฟ้องคดี (กระทรวง ICT) ดำเนินการแจ้งการยกเลิกการขอความร่วมมือยุติการเผยแพร่เว็บไซต์ www.midnightuniv.org ไปยังผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ต ดังจดหมายยืนยันของกระทรวงฯ ที่มีไปถึงผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ต(ISP)ในประเทศไทย จำนวน ๑๘ ราย ดังรายละเอียดที่รายงานถึงตุลาการศาลปกครองกลาง เจ้าของสำนวน ตามสำเนาคัดลอกต่อไป)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จดหมายยืนยันของกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ที่มีไปถึงผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ต(ISP)ในประเทศไทย จำนวน ๑๗ ราย

ที่ ทก 0200.14/5907

กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

89/2 หมู่ 3 บมจ.ทีโอที ถนนแจ้งวัฒนะ

เขตหลักสี่ กทม.10210

27 ตุลาคม 2549

เรื่อง รายงานผลการดำเนินการแจ้งให้ผู้บริการยกเลิกการปิดกั้นเว็บไซต์ www.midnightuniv.org

เรียน ท่านตุลาการศาลปกครองกลาง (นายชาวิชวัฒน์ ศรีแก้ว)

อ้างถึง คดีศาลปกครองกลาง หมายเลขคดีที่ 1811/2549 ระหว่างนายสมเกียรติ ตั้งนโม ผู้ฟ้องคดี กับ

กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาเอกสารที่จะดำเนินการส่งให้ผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ต

ตามที่มิคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดี (กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร) ในคดีหมายเลขดำที่

1811/2549 ดำเนินการแจ้งการยกเลิกการขอความร่วมมือยุติการเผยแพร่เว็บไซต์ www.midnightuniv.org

ไปยังผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตที่แจ้งขอความร่วมมือไปนั้น

กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ได้ดำเนินการส่งอีเมลที่มีเนื้อหาเช่นเดียวกับที่ส่งมาด้วย

ไปยังผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ต และได้ดำเนินการประสานไปยัง บมจ. กสท. โทรคมนาคม ผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ต

กับ บมจ.ทีทีแอนด์ที ให้ยกเลิกการปิดกั้นเว็บไซต์ www.midnightuniv.org แล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายไกรสร พรสุธี)

ปลัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

สำนักงานปลัดกระทรวงฯ

กลุ่มตรวจสอบการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

โทร 0 2505 7147

โทรสาร 0 2505 2498

สำเนาแจ้งจาก กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่มีถึงบริษัทที่ให้บริการ อินเทอร์เน็ตรายหนึ่ง

ที่ ทก 0200.14/ ว 5908

กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

89/2 หมู่ 3 บมจ.ทีไอที ถนนแจ้งวัฒนะ

เขตหลักสี่ กทม.10210

27 ตุลาคม 2549

เรื่อง ขอยกเลิกการปิดกั้นเว็บไซต์ www.midnightuniv.org

เรียน กรรมการผู้จัดการ Reach Network (Thailand)

ตามที่กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ได้ส่งอีเมลล์ขอความร่วมมือไปยังผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ต ให้ยุติการเผยแพร่เว็บไซต์ www.midnightuniv.org ในวันที่ 29 กันยายน 2549 และได้ส่งอีเมลล์ยกเลิกขอความร่วมมือ ยุติการเผยแพร่เว็บไซต์ www.midnightuniv.org ในวันที่ 30 กันยายน 2549 นั้น

โดยที่ปรากฏว่ากรณีดังกล่าว ได้มีการฟ้องคดีไปยังศาลปกครองกลาง ในกรณีที่กระทรวงฯ ได้มีการขอความร่วมมือไปยังผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ต ให้ยุติการเผยแพร่เว็บไซต์ www.midnightuniv.org ซึ่งกระทรวงฯ ได้ชี้แจงต่อศาลฯ ว่า ได้ยกเลิกการขอความร่วมมือในการยุติการเผยแพร่เว็บไซต์ดังกล่าวแล้ว ดังนั้น ก่อนการพิจารณาคำขอคุ้มครองชั่วคราว ศาลปกครองกลางจึงได้มีคำสั่งให้กระทรวงฯ ดำเนินการแจ้งยืนยันไปยังผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ต เพื่อขอความร่วมมือยกเลิกการปิดกั้นเว็บไซต์บางเว็บไซต์ที่ยังปิดกั้นอยู่ กระทรวงฯ จึงขอเรียนยืนยันเพื่อยกเลิกการขอความร่วมมือยุติการเผยแพร่เว็บไซต์ทางอีเมลล์ ซึ่งส่งไปวันที่ 29 กันยายน 2549 อีกครั้งหนึ่ง ตามรายการเว็บไซต์ที่เป็นภัยต่อความมั่นคงของชาติดังนี้

1. รายการที่ 3323 www.midnightuniv.org
2. รายการที่ 3324 midnightuniv.org
3. รายการที่ 3325 www.geocities.com/midnightuniv
4. รายการที่ 3326 geocities.com/midnightuniv

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไปด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายไกรสร พรสุธี)

ปลัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

สำนักงานปลัดกระทรวงฯ

กลุ่มตรวจสอบการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

โทร 0 2505 7147

โทรสาร 0 2505 7118

รายชื่อบริษัทต่างๆ ที่กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ได้แจ้งให้ยุติการปิดกั้นเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน ประกอบด้วยบริษัทที่ให้บริการอินเทอร์เน็ต (ISP) ในประเทศไทย ดังต่อไปนี้

- เรียน กรรมการผู้จัดการ บริษัท เลนโซดาต้าคอม จำกัด
- เรียน กรรมการผู้จัดการ บริษัท เวิลด์เน็ต แอนด์ เซอร์วิสเชส จำกัด
- เรียน กรรมการผู้จัดการ บริษัท เอเน็ต จำกัด
- เรียน กรรมการผู้จัดการ บริษัท แปซิฟิก อินเทอร์เน็ต (ประเทศไทย) จำกัด
- เรียน กรรมการผู้จัดการ บริษัท จัสมิน อินเทอร์เน็ต จำกัด
- เรียน กรรมการผู้จัดการ บริษัท ซีเอส ล็อกซอินโฟ จำกัด
- เรียน กรรมการผู้จัดการ บริษัท ดาต้าลายไทย จำกัด
- เรียน กรรมการผู้จัดการ บริษัท ทีทีแอนด์ที จำกัด (มหาชน)
- เรียน กรรมการผู้จัดการ บริษัท ฟาร์อีสท์ อินเทอร์เน็ต จำกัด
- เรียน กรรมการผู้จัดการ บริษัท อินเทอร์เน็ต โซลูชั่น แอนด์ เซอร์วิส โพรวานเดอร์ จำกัด
- เรียน กรรมการผู้จัดการ บริษัท มิลคอมซิสเต็มส จำกัด
- เรียน กรรมการผู้จัดการ บริษัท สามารถ อินโฟเน็ต จำกัด
- เรียน กรรมการผู้จัดการ บริษัท ทู อินเทอร์เน็ต จำกัด
- เรียน กรรมการผู้จัดการ บริษัท ษมะนันท์เวิลด์เน็ต จำกัด
- เรียน กรรมการผู้จัดการ บริษัท เค เอส ซี คอมเมอร์เชียล อินเทอร์เน็ต จำกัด
- เรียน กรรมการผู้จัดการ บริษัท อินเทอร์เน็ตประเทศไทย จำกัด (มหาชน)

(เอกสารข้างต้นนี้มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนได้รับเมื่อวันที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๔๙)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

คำสั่งจำหน่ายคดีเพราะเหตุแห่งการฟ้องคดีหมดสิ้นไป

คดีหมายเลขคำที่ ๑๘๑๑ /๒๕๔๙

คดีหมายเลขแดงที่ ๖๕/๒๕๕๐

พระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลปกครองกลาง

วันที่ ๑๙ เดือนมกราคม พุทธศักราช ๒๕๕๐

ระหว่าง นายสมเกียรติ ตั้งนโม...ผู้ฟ้องคดี และ

บริษัท ไทยอินเตอร์แอคทีฟ สตูดิโอ จำกัด...ผู้ร้องสอด

กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร...ผู้ถูกฟ้องคดี

เรื่อง คดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐออกคำสั่งโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย

คดีนี้ผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นเจ้าของและผู้ดูแลเว็บไซต์ (Webmaster) มิดไนท์ยูนิฟิวดอทไออาร์จี (Website : www.midnightuniv.org) หรือเว็บไซต์มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน โดยเว็บไซต์ดังกล่าวของบริษัทไทยอินเตอร์แอคทีฟ สตูดิโอ จำกัด ใช้ชื่อทางการค้าว่า Thaiis ซึ่งประกอบธุรกิจเป็นผู้ให้เช่าพื้นที่ให้บริการอินเทอร์เน็ต (Host) ให้ผู้ฟ้องคดีใช้พื้นที่ให้บริการอินเทอร์เน็ต บนอินเทอร์เน็ตโพรโตคอลแอดเดรส (IP address : Internet Protocol address) IP 208.109.17.162 โดยไม่คิดค่าเช่า ซึ่งเว็บไซต์มิดไนท์ยูนิฟิวดอทไออาร์จี เป็นเว็บไซต์ให้บริการทางวิชาการด้านวิทยาศาสตร์ สังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ ศิลป และศาสนา และให้บริการสารานุกรมแก่ผู้สนใจทั่วไปโดยไม่คิดค่าให้บริการใดๆ ซึ่งมีผู้เข้ามาใช้บริการสืบค้นข้อมูล และสถาบันการศึกษา ทั้งในและต่างประเทศเข้ามาศึกษา วิจัย และแลกเปลี่ยนสนทนาทางวิชาการประมาณกว่าสองล้านครั้งต่อเดือน เมื่อวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๔๙ เวลาประมาณ ๑๙.๐๐ น. เจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีได้โทรศัพท์ไปยังบริษัทไทยอินเตอร์แอคทีฟ สตูดิโอ จำกัด ให้ระงับการให้บริการเว็บไซต์มิดไนท์ยูนิฟิวดอทไออาร์จี แต่เจ้าหน้าที่ของบริษัทไม่อาจดำเนินการตามคำสั่งได้ เนื่องจากเป็นเวลา ๒๐.๐๐ นาฬิกา ซึ่งเป็นช่วงเลิกงานแล้ว เว็บไซต์มิดไนท์ยูนิฟิวดอทไออาร์จี จึงได้ถูกระงับการใช้โดยไม่ทราบสาเหตุ

ต่อมาวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๔๙ บริษัทไทยอินเตอร์แอคทีฟ สตูดิโอ จำกัด ได้รับการติดต่อจากลูกค้า ประมาณ ๓๐ รายที่ได้เช่าพื้นที่บริการอินเทอร์เน็ตกับบริษัทว่า ไม่สามารถทำธุรกรรมทางอินเทอร์เน็ตได้ บริษัทจึงได้สอบถามไปยังเจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดี ซึ่งได้รับแจ้งจากเจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีว่า ได้แจ้งบริษัทให้บริการอินเทอร์เน็ต (ISP: Internet Service Provider) ประมาณ ๑๔ รายให้ระงับ (Block) การให้บริการอินเทอร์เน็ตโพรโตคอลแอดเดรส (IP address : Internet Protocol address) IP 208.109.17.162 ซึ่งเป็นวิธีการระงับการใช้อินเทอร์เน็ต ที่ง่ายและได้ผลที่สุด และหากบริษัทไม่ระงับการให้บริการเว็บไซต์มิดไนท์ยูนิฟิวดอทไออาร์จี ก็จะไม่ยกเลิกการระงับการให้บริการอินเทอร์เน็ตโพรโตคอลแอดเดรสดังกล่าว ดังนั้นบริษัทจึงได้ย้ายเว็บไซต์มิดไนท์ยูนิฟิวดอทไออาร์จีออกจากอินเทอร์เน็ตโพรโตคอลแอดเดรสของบริษัท

การกระทำดังกล่าวของเจ้าหน้าที่ผู้ถูกฟ้องคดี โดยไม่มีการแจ้งเตือนหรือชี้แจงต่อผู้ฟ้องคดีว่าเว็บไซต์มิดไนท์ยูนิฟิวดอทไออาร์จีจะทำผิดกฎหมายอย่างไร เพื่อให้จะได้มีการชี้แจงตามหลักสากลของอารยประเทศ ทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหายอันประเมินค่าไม่ได้ การกระทำดังกล่าวจึงไม่ชอบด้วยกฎหมายตามมาตรา ๙

วรรคหนึ่ง (๑) และ (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ และ
 ละเมิดต่อหลักนิติธรรม อีกทั้งในฐานะเจ้าหน้าที่ของรัฐได้ใช้อำนาจได้ใช้อำนาจที่ไม่เป็นไปตามหลักนิติรัฐ
 จึงขอให้ศาลปกครองห้ามการกระทำใดๆ ของผู้ถูกฟ้องคดีที่มีผลทำให้เกิดการปิดเว็บไซต์มิถุนิตินิ
 ยูนิฟคอทไออาร์จี และสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีดำเนินการเปิดเว็บไซต์มิถุนิตินิยูนิฟคอทไออาร์จีดังเดิม และได้มีคำขอ
 ลงวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๔๙ ขอให้ศาลมีคำสั่งคุ้มครองชั่วคราว เพื่อระงับการปิดกั้นหรือการกระทำใดๆ เกี่ยวกับ
 เว็บไซต์มิถุนิตินิยูนิฟคอทไออาร์จี จนกว่าศาลจะมีคำพิพากษา

ในระหว่างการพิจารณาคดีผู้ฟ้องได้ยื่นคำร้องขอต่อ ลงวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๔๙ เข้ามาเป็นฝ่ายผู้ฟ้อง
 คดี โดยเรียกค่าเสียหายจากผู้ถูกฟ้องคดีจำนวน ๑๗,๘๐๐ บาท

ศาลได้มีคำสั่งยกคำขอให้ศาลกำหนดมาตรการหรือวิธีการคุ้มครองเพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการ
 พิพากษา เมื่อวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๔๙ และมีคำสั่งไม่รับคำร้องขอต่อไว้พิจารณาเมื่อวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๕๐
 ศาลได้ตรวจคำฟ้องของผู้ฟ้องคดีลงวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๔๙ และได้ตรวจพิจารณาทกกฎหมายและกฎ
 ที่สำคัญคือ พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ และระเบียบของที่
 ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๓ รวมทั้งศาลได้ไต่สวน
 คู่กรณีเมื่อวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๔๙ แล้วเห็นว่า เหตุแห่งการฟ้องคดีคือ การที่ผู้ถูกฟ้องคดีปิดเว็บไซต์มิถุนิตินิ
 ยูนิฟคอทไออาร์จี ทำให้ผู้ฟ้องคดีในฐานะผู้ดูแลเว็บไซต์ (Webmaster) ได้รับความเสียหาย อันเป็นการกระทำที่ไม่
 ชอบด้วยกฎหมายตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๑) และ (๓) ของพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดี
 ปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒

แต่เมื่อผู้ถูกฟ้องคดีได้ชี้แจงต่อศาลว่า ผู้ถูกฟ้องคดีได้แจ้งไปยัง บมจ. กสท.โทรคมนาคม กับ
 บมจ.ทีทีแอนดที ซึ่งเป็นผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ต ให้ยกเลิกการปิดกั้นเว็บไซต์ www.midnightuniv.org แล้ว ตาม
 หนังสือด่วนที่สุดที่ ทก.๐๒๐๐.๑๔/๕๙๔๗ ลงวันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๔๙ เป็นผลให้เว็บไซต์
www.midnightuniv.org กลับให้บริการได้เช่นเดิม เหตุแห่งการฟ้องคดีดังกล่าวจึงสิ้นสุดลง ความเดือดร้อนหรือ
 เสียหายของผู้ฟ้องคดีได้หมดสิ้นไปแล้ว และไม่มีกรณีที่ศาลจะต้องออกคำสั่งบังคับเพื่อเยียวยาความเดือดร้อนหรือ
 เสียหายของผู้ฟ้องคดี ตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๑) และ (๓) แห่งพระราชบัญญัติเดียวกันอีกต่อไป

จึงมีคำสั่งจำหน่ายคดีออกจากสารบบความ

นายราชวิวัฒน์ ศรีแก้ว...ตุลาการเจ้าของสำนวน

ตุลาการศาลปกครองกลาง

นายประวิตร บุญเทียม

ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองกลาง

นายณัฐ รัฐอมฤต

ตุลาการศาลปกครองกลาง

แถลงการณ์ฉบับที่ ๑ : นำประชาธิปไตยกลับคืนสู่สังคมไทยอย่างสันติ

ไม่ว่าประชาชนจะเลือกทางออกในการเมืองไทยอย่างไร แต่บัดนี้กลุ่มทหารได้ยึดอำนาจทางการเมืองจากรัฐบาลของ พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร หลักการของการปกครองในระบบประชาธิปไตยถูกละเมิด และรัฐธรรมนูญฉบับประชาชนที่ได้บังคับใช้นับตั้งแต่ พ.ศ. 2540 ต้องสูญเสียไป อันมีผลกระทบต่อสิทธิเสรีภาพขั้นพื้นฐานของประชาชน

สังคมไทยได้เคยเผชิญการยึดอำนาจด้วยกำลังทหารมาหลายครั้ง ในระยะเริ่มต้นก็จะมักฝากความหวังไว้กับคณะบุคคลเหล่านั้นว่าจะเข้ามาแก้ไขความยุ่งยากที่มีอยู่ แต่ทั้งหมดก็ไม่เป็นไปตามความคาดหวัง ข้อเท็จจริงนี้เป็นที่ประจักษ์กันมาอย่างชัดเจนในประวัติศาสตร์การเมืองไทย สังคมไทยจึงต้องไม่หลงดีใจไปกับความเปลี่ยนแปลงเชิงตัวบุคคลเท่านั้น

ในห้วงระยะเวลาปัจจุบัน การปกครองด้วยอำนาจเบ็ดเสร็จของกลุ่มคนที่ไม่ได้มาจากการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นสิ่งที่ทันสมัยและไม่อาจดำเนินอยู่ได้อย่างมั่นคง ระบบประชาธิปไตยและรัฐธรรมนูญที่รับรองสิทธิเสรีภาพของประชาชนเป็นหลักการสำคัญที่ต้องได้รับการประกันไว้อย่างมั่นคง โดยภายใต้สถานการณ์ที่เป็นอยู่ สิ่งที่สำคัญและมีความหมายสำคัญสำหรับสังคมไทย คือ การนำระบบการปกครองแบบประชาธิปไตยกลับคืนมาสู่สังคมไทยโดยเร็วและด้วยวิธีการสันติ

เพื่อให้สถานการณ์ทางการเมืองกลับคืนสู่ครรลองของระบบประชาธิปไตยซึ่งวางอยู่บนหลักการเคารพสิทธิเสรีภาพขั้นพื้นฐานของประชาชน จำเป็นต้องมีการจัดทำรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ขึ้นบังคับใช้ โดยทั้งนี้ในรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ต้องประกอบด้วยหลักการซึ่งได้รับการรับรองไว้ในรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2540 อาทิ

- การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำรัฐธรรมนูญ
- องค์การตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐที่อยู่นอกรัฐสภา
- สิทธิชุมชน
- หลักประกันสิทธิและเสรีภาพของประชาชน
- เสรีภาพของสื่อในการเสนอข้อมูลข่าวสาร

แม้เราไม่อาจย้อนเวลากลับไปสู่ช่วงเวลาก่อนการรัฐประหารได้แล้ว แต่เราควรรักษาอำนาจในการกำหนดอนาคตไว้ในมือของเราเอง ดังนั้น มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนจึงใคร่เรียกร้องให้ประชาชนร่วมมือกันในการกำกับและควบคุมให้คณะรัฐประหาร นำเอาประชาธิปไตยที่ประกันสิทธิเสรีภาพของประชาชนทุกหมู่เหล่าโดยเสมอภาคกัน กลับคืนมาสู่บ้านเมืองของเราโดยเร็ว ด้วยความหวังว่าปัญหาการเมืองทุกชนิดซึ่งต้องเกิดในสังคมไทยเป็นธรรมดา จะต้องแก้ไขให้ลุล่วงได้โดยสันติและด้วยกระบวนการที่ให้ความเคารพต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเราทุกคน

มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน

๒๑ กันยายน ๒๕๔๙

แถลงการณ์ฉบับที่ ๒ : ประชาชนต้องกำหนดรัฐธรรมนูญ

การยึดอำนาจและการฉีกรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 โดย คปค. (คณะปฏิรูปการปกครอง ในระบอบประชาธิปไตย อันที่พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข) เป็นการทำลายหลักการสำคัญของการปกครองและ พัฒนาการระบอบประชาธิปไตยในสังคมไทยลงอีกครั้งหนึ่ง ไม่ว่าจะกระทำนี้ลงไปด้วยข้ออ้างหรือเหตุผลใดก็ตาม เพราะเป็นการเปลี่ยนแปลงที่มีได้เป็นไปครรถงของระบอบประชาธิปไตย

คปค. เสนอแนวทางในการนำสังคมไทยกลับคืนภาวะปกติภายหลังการยึดอำนาจด้วยการเสนอให้มีการจัดตั้ง สภาร่างรัฐธรรมนูญ โดยจะให้ระยะเวลาในจัดทำรัฐธรรมนูญอย่างน้อย 8 เดือน 15 วัน เมื่อได้รัฐธรรมนูญฉบับใหม่ก็จะ จัดให้มีการเลือกตั้ง และภายหลังจากนั้นจึงกลับคืนไปสู่ระบอบรัฐสภา โดยในระหว่างนี้จะมีรัฐบาลที่มาจากการแต่งตั้ง ทำหน้าที่บริหารบ้านเมือง

จะเห็นได้ว่าตามแนวทางดังกล่าว คปค. ยังคงมีอำนาจในการควบคุมการร่างรัฐธรรมนูญทั้งโดยตรงและโดย ซ้อม แม้จะเปิดให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมแต่ คปค. ก็ยังคงมีอำนาจตัดสินใจในขั้นสุดท้าย และด้วยกฎหมายที่จำกัดสิทธิ เสรีภาพของประชาชน ทั้งกฎอัยการศึกและคำสั่งจำนวนมาก จึงทำให้เห็นได้ว่ารัฐธรรมนูญจากกระบวนการของ คปค. จะไม่สามารถสร้างความเข้มแข็งให้กับระบอบประชาธิปไตย ต้องเข้าใจว่าการจัดทำรัฐธรรมนูญมิใช่เพียงแค่การให้ ประชาชนมาประชุมกัน แต่ต้องเป็นสังคมที่มีเงื่อนไขเชื้อให้ประชาชนสามารถผลักดันนโยบายหรือความเห็นของตนได้ โดยอิสระ อันจะเกิดขึ้นก็แต่ในสังคมที่มีการเคารพสิทธิเสรีภาพเท่านั้น

มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนมีความเห็นว่าการนำสังคมไทยกลับคืนสู่ครรถงของระบอบประชาธิปไตย ต้องดำเนินการดังต่อไปนี้

๑. การจัดตั้งรัฐบาลชั่วคราวที่กำลังจะเกิดขึ้น รัฐบาลชุดนี้ต้องมีหน้าที่เพียงแค่การจัดการเลือกตั้งให้เกิดขึ้นใน ระยะเวลาอันสมควร ที่เพียงพอต่อการเตรียมการให้กระบวนการเลือกตั้งเป็นไปโดยบริสุทธิ์ยุติธรรม เนื่องจากมิได้เป็น รัฐบาลที่มาตามวิถีทางแห่งประชาธิปไตยจึงไม่ควรดำเนินบทบาทอื่นใดที่ไม่มีความจำเป็น

๒. ภายหลังจากการเลือกตั้ง คปค. ต้องสลายตัวไปจากการเมืองโดยทันทีและต้องไม่แฝงตัวอยู่ในระบอบ การเมือง ไม่ว่าจะไปภายใต้ชื่อหรือรูปแบบอื่นใด เช่น คณะมนตรีความมั่นคงแห่งชาติ เป็นต้น

๓. หน้าที่สำคัญของรัฐบาลชุดใหม่ที่มาจากการเลือกตั้งก็คือ การทำให้เกิดการปฏิรูปการเมืองที่ดำเนินไปอย่าง อิสระและไม่ถูกควบคุมไว้โดย คปค. หากประชาชนเป็นผู้กำหนดรัฐธรรมนูญด้วยตนเอง

การแก้ปัญหาความแตกแยกและความรุนแรงในสังคมไทยเป็นประเด็นสำคัญของการปฏิรูปการเมือง อันจะทำให้ ระบอบประชาธิปไตยเกิดขึ้นมาและดำรงอยู่อย่างมั่นคง มิฉะนั้น ก็จะมีความตึงเครียดในความสัมพันธ์ระหว่างคนต่าง กลุ่มซึ่งมีอำนาจที่ไม่เท่าเทียมกัน มีความได้เปรียบเสียเปรียบอย่างสูงระหว่างผู้กุมอำนาจอยู่ในมือกับผู้มีอำนาจน้อยหรือ ปราศจากอำนาจ มีการดำเนินนโยบาย "ประชานิยมจอมปลอม" เพื่อคะแนนเสียง และเกิดการใช้อำนาจรัฐโดยปราศจาก กระบวนการควบคุมตรวจสอบที่มีประสิทธิภาพ และปราศจากการมีส่วนร่วมอย่างแท้จริงของภาคประชาชน อันอาจ ก่อให้เกิดความขัดแย้งที่รุนแรงและเกิดการรัฐประหารซ้ำซากในอนาคต ซึ่งการปฏิรูปการเมืองและรัฐธรรมนูญที่ร่างขึ้น ใหม่ ภายใต้ "ระบบ" ที่ประชาชนสามารถมีส่วนร่วมและตัดสินใจ จะเป็นหลักประกันในการเข้าถึงและการใช้อำนาจอย่าง เท่าเทียม สามารถตอบสนองต่อปัญหาและความต้องการของประชาชนทุกกลุ่ม อันจะเป็นการสร้างเสริมความเข้มแข็งของ สังคมในการเผชิญหน้ากับความยุ่งยากต่างๆ มากกว่าการพึ่งพิงอำนาจนอกระบบ มหาวิทยาลัยเที่ยงคืนขอเรียกร้องให้ สังคมไทย ร่วมกันกดดันเพื่อให้รัฐบาลชั่วคราวที่จะเกิดขึ้นทำหน้าที่เพียงจัดการเลือกตั้งและนำไปสู่การปฏิรูปการเมืองที่ เป็นอิสระจากการควบคุมของ คปค. ต่อไป

มหาวิทยาลัยเที่ยงคืน

๒๘ กันยายน ๒๕๔๙

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นางสาวธิดา แยมบุปผา เกิดเมื่อวันที่ 13 มิถุนายน 2525 ที่กรุงเทพมหานคร สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา จังหวัดชลบุรี เมื่อปีการศึกษา 2546 และเข้าศึกษาต่อในหลักสูตร นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต คณะนิเทศศาสตร์ สาขาวิชาวารสารสนเทศ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อปีการศึกษา 2548

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย